

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

31'inci Birleşim
13 Aralık 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI

1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ

1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Çorlu tren kazasıyla ilgili önerge kabul edilmiş olsaydı kazaların önüne geçilebileceğine, meselelerin tartışılmasında fayda olduğuna ilişkin açıklaması

2.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kazada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, bu konuda arka arkaya gelen hadiselerin meselelerin ciddiyetle değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması

3.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere ve HDP Bozova Belediye Başkanı adayı Yusuf Yetim'e Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, bu tip kazaların tekrarlanmaması için ciddi bir tavır ortaya çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, yürütmenin ve yürütmeye bağlı bürokrasinin bu konudaki kusurlarını ortaya çıkarmanın her milletvekilinin sorumluluğu olduğuna ilişkin açıklaması

5.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara-Konya seferi yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucunda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, bu tür acıların yaşanmaması için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Hükûmetin çalışmalar gerçekleştireceğine ilişkin açıklaması

6.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, konuyla ilgili idari soruşturmanın başlatıldığına ve takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

7.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucunda kazanın meydana geldiğine, bir ihmalin olup olmadığının araştırılması için komisyon kurulması gerektiğine aksi takdirde tren kazalarının cinayete dönüşeceğine ilişkin açıklaması

8.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Mehdi Eker'in, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

9.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, bu bütçeye sitem etmek için ilgili bakanlıkların bütçeleri görüşülürken mağduriyetleri dile getirmeye çalıştıklarına, saman ithal eden ülke konumuna gelindiği cümlesinin dile pelesenk olduğuna ilişkin açıklaması

10.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, hızlı tren faciası sonrasında yapılan bilgilendirmenin yanlış olduğuna, Ankara-Sincan arasında sinyalizasyon sisteminin olmadığını öğrendiklerine ve yaşanan kazayla ilgili Meclise ciddi bir açıklamanın yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, yaşanan tren kazasında sinyalizasyon sisteminin bitirilmemiş olmasının en büyük problem olduğuna, ölenlerin devletin ihmali neticesinde cinayete kurban gittiğine, doğru bilgiler verilmesi ve Meclisin de yetkisini kullanması gerektiğine ilişkin açıklaması

12.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, kaza mahallinde incelemelerde bulunduğu, vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ve kazaların yaşanmaması için gerekli tedbirlerin alınmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

13.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, ülkenin en önemli meselesinin tarım politikaları olduğuna ve Hükûmetin yanlışlarını eleştirdiklerine ilişkin açıklaması

14.- İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in, tren kazasının yaşandığı olay mahalline gittiklerine, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı en fazla tasarruf yapılan Bakanlık olduğu sürece kazaların yaşanmasına devam edileceğine ve ölenlere rahmet, yaralılara şifa dilediğine ilişkin açıklaması

15.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, hızlı tren kazasıyla ilgili araştırmaların devam ettiğine, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, kazaların yaşanmaması için bilimsel çalışmalarla oluşturulmuş yeni sistemin hayata geçirileceğine yürekten inandığına ilişkin açıklaması

16.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, burasının "Her şartta kazanacağım." diyenlerin yurdu değil, doğrulukla kaybetmeyi göze alanların yurdu olduğuna ilişkin açıklaması

17.- Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

18.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

19.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

20.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun iddia edilen standartta olup olmadığına ve insan haklarının ahlaki tutarlılık gerektiren bir alan olduğuna ilişkin açıklaması

21.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

- 22.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 23.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması
- 24.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, terör örgütüyle iltisaklı olup cezaevine giren bir kişinin tuttuğu tutanağın resmi belge hüviyetinde olmaması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 25.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Dinar ilçesinde derme çatma bir yerde yaşam mücadelesi veren yaşlı bir kadının yanarak öldüğüne ve yetkilileri göreve çağırdığına ilişkin açıklaması
- 26.- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir ili Menderes ilçesindeki Tekeli Organize Sanayi Bölgesi'nde patlama olduğuna, hayatını kaybeden işçiye Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ilişkin açıklaması
- 27.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, yaşanan tren kazasının sorumlusunun siyasi iktidar olduğuna, yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun yeniden değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 28.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Kırmızı Et Üretim ve İşlenmesinde İşbirliği Süreçleri Analiz Projesi'ne devam edilip edilmeyeceğini, Alvar, Şehitler, Söylemez, Başköy barajlarının akıbetini, Erzurum Bilim, Müze, Doğa ve Eğitim Parkı Projesi'nin ne zaman biteceğini, şarbondan etkilenen hayvanların olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 29.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, hızlı tren kazasında ölenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, 13 Aralık Erdal Eren'in ölümünün 38'inci yıl dönümüne, işçi mezarlığına dönen üçüncü havalimanının, çevre düşmanı Karabiga Termik Santrali'nin, Hasankeyf'i sular altında bırakan Ilısu Barajı'nın AKP döneminde hayata geçirilen projeler olduğuna ilişkin açıklaması
- 30.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Murat Çepni ve Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Türkiye Cumhuriyeti devletine kan kusturmaya ant içmiş, milleti, memleketi bölmeye ahdetmiş, birçok masumun kanına girmiş terör örgütünün ve bunun elebaşının Meclis kürsüsünde dile getiriliyor olmasını kabul etmeyeceklerine ilişkin açıklaması
- 32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, teröristbaşına "sayın" diyeni Meclis kürsüsünden konuşturmayacaklarına ve daha dikkatli bir dil kullanılması konusunda uyardıklarına ilişkin açıklaması
- 33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Selahattin Demirtaş hakkında verdiği karara ilişkin açıklaması
- 35.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, iddia edilen suç ne olursa olsun kişiye özel uygulamanın Türkiye'nin iç hukuku ve evrensel hukuk açısından izahının olamayacağına, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, tarihten alınan dersle milletin birlik ve beraberliğinden, vatanın ve devletin bölünmez bütünlüğünden, bayrağın teklifi esassından taviz verilmeyeceğine ilişkin açıklaması
- 38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin hakkında İç Tüzük gereği işlem yapılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması
- 39.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, ortak vatanda ortak sembollerle kan dökmeden nasıl yaşanacağını, hangi hukukla birlikte olunacağını konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 40.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde terör ve terörün propaganda paradigmasının hiçbir terminolojisinin kullanılamayacağına ilişkin açıklaması
- 41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Meclis kürsüsünün terör örgütünün propagandasının yapılacağı terörist kürsüsü olmadığına ve özenle konuşmaların yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 42.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Cumhuriyeti'nin illerinin, ilçelerinin isimlerini yok saymanın bölücü bir ifade olduğuna ve İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin uygulanması konusunda ısrarlı olduklarına ilişkin açıklaması
- 43.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, HDP'nin bu kadar oy almasının devletin, milletin maharetle yönetilemiyor olmasından kaynaklandığına ilişkin açıklaması
- 44.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Halkların Demokratik Partisinin asla bir ihanet süreci içerisinde olmadığına ilişkin açıklaması
- 45.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Meclisin provoke edilmeye çalışıldığına, İç Tüzük'e, Anayasa'ya uygun bir dil ve üslup kullanılmasını tavsiye ettiklerine ilişkin açıklaması
- 46.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, hassasiyetlerinin bir seçim popülizmine alamet sayılmasını reddettiğine ilişkin açıklaması
- 47.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 48.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

- 49.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, siyasi aktörlerle siyasi mücadele etmek yerine yargı yoluyla tutuklamayı savunmanın yanlış olduğuna ilişkin açıklaması
- 50.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 51.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 52.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması
- 53.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ve bu olayların tekrar etmemesi için Meclisin gerekli hassasiyeti göstermesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması
- 54.- Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Fırat'ın doğusuna operasyon başlatmasının an meselesi olduğuna ilişkin açıklaması
- 55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Akkaya Barajı'nın ne zaman temizleneceğini, kaç belediye ve beldede asbestli içme suyu borusu kullanıldığını, asbestli bina yıkımlarının kontrollü yapıp yapılmadığını Çevre ve Şehircilik Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 56.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, cezaevlerine ziyarete izin verilmemesinin hangi hakka, hukuka dayandığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 57.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, cezaevlerine ziyaret taleplerine ret gelme sebebini Adalet Bakanından öğrenmek istediğine, hukukun üstünlüğü sorununa ve vesayetin devam ettiğine ilişkin açıklaması
- 58.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 59.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, cezaevlerinde başörtüsüyle ilgili hiçbir sorun yaşanmadığına, cezaevi ziyaretlerine ve cezaevi koşullarına ilişkin açıklaması
- 60.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 61.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 62.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, hızlı tren kazasıyla ilgili Adalet Bakanının yapmış olduğu açıklamaya ilişkin açıklaması
- 63.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, hızlı tren kazasıyla ilgili nerede bir eksiklik varsa, hangi yönde bir ihmâl varsa Hükûmet olarak gereğini yerine getireceklerine ilişkin açıklaması
- 64.- Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un, kaçak yapılarla ilişkin her türlü takibin, tespitin yapıldığına ve kentsel dönüşüm alanlarında tarihe, kültüre, silüete uygun projeler geliştirmeye gayret gösterdiklerine ilişkin açıklaması
- 65.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku ve İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 66.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 67.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 68.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 69.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ejder meyvesinin Mersin'de yetişen faydalı bir meyve olduğuna ilişkin açıklaması
- 70.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Kralkızı Barajı'nın kapaklarından birinin açılması nedeniyle Dicle Nehri üzerindeki yerleşim yerlerinin boşaltılması için Diyarbakır Valiliği tarafından uyarı yayınlandığına ilişkin açıklaması
- 71.- Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin, Kralkızı Barajında su yatağının bir miktar yükseldiğine, can ve mal kaybının olmadığına ve konuyu takip ettiklerine ilişkin açıklaması
- 72.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Eren Erdem'i cezaevinde ziyaret taleplerinin niçin onaylanmadığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 73.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Batman'da HDP il binasına yapılan baskında gözaltına alınan kapalı kadınların başlarının polis zoruyla açıldığına ilişkin açıklaması
- 74.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, tarım kredilerindeki faiz oranlarının düşürülmesiyle ilgili çalışmanın olup olmadığını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 75.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Meclisin memleket için faydalı fikirlerin ortaya çıkacağı bir zemin olduğuna ilişkin açıklaması
- 76.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, söz söylerken dikkatle, özenle konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 77.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 78.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, sporun birleştirici olduğuna ilişkin açıklaması
- 79.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, yapılanlar bu kadar iyiye milletin neden bu kadar perişan, neden bu kadar yoksul olduğunu Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 80.- Tarım Ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin, en iyi terazinin milletin terazisi olduğuna ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, Hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, ortak önergieyle araştırma komisyonu kurulması Meclisin sorumluluğunu yerine getirmesinin yolunu açacağına ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın; İç Tüzük değişikliğinin yapıldığı toplantılarda "kürdistan" ya da "Kürt illeri" ibarelerinin bölünmez bütünlüğü hedef alan taleplerle bağlantılı kullanılması hâlinde disiplin suçu sayılması ifade edildiği için Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'e işlem yapmaya gerek görmediğine ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'e disiplin hükümlerine göre işlem yapmak gerektiği kanısına ulaşmadığına ilişkin tekraren konuşması

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın; Parlamentolarda gerilimlerin yaşanmasının normal olduğuna ama öfkenin her şeyin önüne geçip yaralayıcı olmaması gerektiğine ilişkin konuşması

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan'ın yaptığı açıklamalarında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

6.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

7.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

8.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan'ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Libya Yüksek Devlet Konseyi Başkanı Halid el-Mişri'ye "Hoş geldiniz." denilmesi

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, basın kartı iptal edilen kişi sayısı ve basın kartı verilmesi işlemlerine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/5380)

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Sarı Basın Kartı uygulamasına ve Komisyon çalışmalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/5382)

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, bakan ve milletvekillerinin birinci derece yakınlarından kamu kurumlarına yönetici olarak atanarlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/5389)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçilmesiyle oluşturulan yeni kurul sayısına, bakan yardımcısı, danışman ve müşavir sayılarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/5444)

5.- İstanbul Milletvekili Fatih Mehmet Şeker'in, bürokraside görev alan kişilere liyakat sisteminin uygulanma durumuna ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/5673)

13 Aralık 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yetersayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 yılı Merkezi Yönetim

Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün üçüncü tur görüşmelerini yapacağız.

Üçüncü turda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Adalet Bakanlığı, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye Adalet Akademisi, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Kişisel Verileri Koruma Kurumu, Tarım ve Orman Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, Orman Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü ve Türkiye Su Enstitüsü bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (X)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11)^(X)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU

- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ

- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

^(X) 10,11 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 10.12.2018 tarihli 28'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince tur üzerindeki görüşmelerde siyasi parti gruplarına ve İç Tüzük'ün 62'nci maddesi gereğince istemi hâlinde görüşlerini bildirmek üzere yürütmeye yetmişer dakika söz verilecek. Bu süreler birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir ve şahsı adına yapılacak konuşmaların süresi ise beşer dakika olacaktır. Ayrıca, konuşmalar tamamlanınca soru-cevap işlemi on dakika soru, on dakika cevap olarak yapılacak ve sorular gereksiz olarak yerinden sorulacaktır.

Bu bilgileri takdirlerinize, dikkatlerinize sunuyorum.

Üçüncü turda siyasi parti grupları, yürütme ve şahısları adına söz alanların adlarını sırasıyla okuyorum:

Gruplar:

MHP; Ankara Milletvekili Sadir Durmaz, Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy, Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk, Tokat Milletvekili Yücel Bulut, İstanbul Milletvekili Memet Bülent Karataş, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu, Adana Milletvekili Muharrem Varlı.

İYİ PARTİ; Muğla Milletvekili Metin Ergun, Ankara Milletvekili Şenol Bal, Antalya Milletvekili Hasan Subaşı, Antalya Milletvekili Feridun Bahşi, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş, Isparta Milletvekili Aylin Cesur.

AK PARTİ; İstanbul Milletvekili Erol Kaya, Adana Milletvekili Ahmet Zenbilci, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, Giresun Milletvekili Sabri Öztürk, Bursa Milletvekili Osman Mesten, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven, Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir, Kocaeli Milletvekili Emine Zeybek, Aydın Milletvekili Rıza Posacı, Kayseri Milletvekili Hülya Nergis, Antalya Milletvekili İbrahim Aydın, Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş, Bursa Milletvekili Refik Özen, Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur.

HDP; İzmir Milletvekili Murat Çepni, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Batman Milletvekili Necdet İpekyüz, Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü.

CHP; İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan, İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek, İzmir Milletvekili Murat Bakan, Ankara Milletvekili Murat Emir, Çorum Milletvekili Tufan Köse, İstanbul Milletvekili Zeynel Emre, Ankara Milletvekili Tekin Bingöl, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu, Adana Milletvekili Ayhan Barut, Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun.

Şahıslar adına: Lehte, İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar.

Yürütme adına: Adalet Bakanı Abdulhamit Gül, Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli.

Şahıslar adına: Aleyhte, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül.

Şimdi ilk olarak MHP Grubuna söz vereceğim.

İlk söz, MHP Grubu adına Ankara Milletvekili Sadir Durmaz'a aittir.

Buyurun Sayın Durmaz. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA SADİR DURMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı tren ile banliyö treninin çarpışması sonucu hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kıymetli milletvekilleri, ilhamını Orhun Yazıtları'nda taşlara kazınmış Türk milliyetçiliği fikriyatından alan Milliyetçi Hareket Partisi, Türk siyasi tarihinde yarım asırlık şanlı bir maziye sahip olup siyaseti ülkesini ve milletini önceleyerek yapmış, bu nedenle geçmişten bugüne milletimizin gönlünde “devlet ve millet” kavramlarıyla birlikte yer almıştır; Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Bey'in hafızalara kazındığı “Önce ülkem ve milletim, sonra partim ve ben.” sözleriyle özetlediği siyaset anlayışıyla yol yürümüştür. Milliyetçi Hareket Partisi siyaset yaparken uzlaşmayı esas almış, millî iradenin kararlarına her zaman saygı göstermiştir. Milliyetçilik ve demokrasiyi ikiz kardeş kabul eden Milliyetçi Hareket Partisi ve kadroları, her zaman ve her şartta aziz Türk milletinin ferasetine inanmış ve güvenmiştir. Ülkemizi ilgilendiren her sorunun çözümü için, siyasi çıkar gözetmeden, “Kazancım ne olur?” diye bakmadan, tepitlerini ve tekliflerini uzlaşma zemini içinde, yapıcı muhalefet tavrıyla paylaşıp sonuç almaya çalışmıştır. Partimiz, toplumun öncelikli sorunlarının giderilmesine yönelik çözüm önerilerini ortaya koyarken gerçeklerden kopmamaya, sorunları daha da büyütmemeye, istismar malzemesi hâline dönüştürmemeye özen göstermiştir.

Çevre ve şehircilik alanına büyük önem veren Milliyetçi Hareket Partisi, bu konudaki yaklaşımlarını “ataların emaneti, geleceğin teminatı” anlayışıyla şekillendirmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi 1977'de “etkili millî planlama” derken de 1995'te toplum ve çevre sağlığı programını açıklarken de aynı hassasiyetle konuya yaklaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, günümüzde, artan nüfus, düzensiz göç ve çarpık kentleşme gibi sorunlar çevre ve şehircilik alanında birçok olumsuzluğa neden olsa da akılcı politikalarla çözüme ulaşmak mümkün olacaktır. Bu konuda en büyük yardımcımız, bilimin ışığında oluşturulacak ortak akıl projeleri ve elbette ki tarihî, kültürel müktesebatımızdır. Bizim medeniyetimiz şehirlerini insan merkezli tasarlamış, dünyayı imar etmeyi, güzelleştirmeyi bir vecibe bilmiştir. Ayrıca, merhum Turgut Cansever'in sözündeki gibi, şehri imar ederken nesli ihya etmeyi ihmal etmemiş, ihya edilmeyen neslin imar edilen şehri imha edeceğini göz ardı etmemiştir. Bu sebeple, çevre ve şehircilik anlayışımız millî şuurla birlikte değerlendirilmelidir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak insanı doğanın sahibi değil, bir parçası olarak görmekteyiz. Bu nedenle, parçası olduğumuz doğayı korumak, yurt edindiğimiz coğrafyayı kutsal bilip geleceğimize kutlu bir miras olarak bırakmak en temel şiarımızdır.

Değerli arkadaşlar, toprak sonsuz ve tükenmez değildir. Bugün tarım arazilerindeki amaç dışı kullanım ve yapılaşma hem dünyanın hem de ülkemizin en önemli sorunları arasındadır. TÜİK verilerine göre, 1992 yılında toplam 27,6 milyon hektar tarım arazimiz varken 2017 yılında bu rakam 23,4 milyon hektara gerilemiştir. Yani yirmi beş yılda Konya büyüklüğünde bir tarım arazimiz kaybedilmiştir. Toprağa dayalı üretime bu kadar ihtiyacımız varken verimli tarım arazilerindeki yapılaşma, amaç dışı tahsis ve kullanım muhakkak surette önlenmelidir.

Değerli milletvekilleri, Yüce Allah Rahman suresinde “Sakin dengeyi bozmayın.” ilahi uyarısını yapmışken bizlerin buna riayet etmeyip kendi ellerimizle toprağın, havanın, suyun, doğanın dengesini bozmamız, yaşamın kaynaklarını kirlleterek tüketmemiz, dünyevi hırslarımıza yenik düşmemiz gelecek nesillerin hakkına girmek ve de Allah'ın emrine karşı çıkmak anlamına gelecektir. Aşırı betonlaşmanın, doğayı yok sayan yanlış imar uygulamalarının ve çevreye verilen ağır tahribatın bedelini

insanlarımız zaman zaman karşılaştıkları doğal afetlerle ödemek zorunda kalmakta, insanımızın hayatı tehlikeye atılmaktadır. Dere yataklarındaki yapılaşmalar, depreme dayanıksız binalar, toprağa temasın neredeyse imkânsız olduğu betonlaşmış şehirler doğanın gerçekleriyle yüzleştğinde insanımız çaresiz kalmaktadır. Son zamanlarda yaşanan doğal afetlerle tekrar gündeme gelen bu konu kesinlikle görmezden gelinmemeli, doğayı yok sayan projelere geçit verilmemeli, risk altındaki yerlere de süratle tedbirler alınmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu, ekolojik sorunların arttığı günümüzde ülkemiz için hayati öneme sahip bir konudur. Ancak uygulama ve denetlemedeki sorunlarımız hâlen devam etmektedir. ÇED konusu hiçbir koşulda siyasete kurban edilmeden titizlikle uygulanmalı, kontroller sorumluluk bilinci ve ciddiyetle yerine getirilmelidir. Çünkü ekolojik açıdan zarar görmüş bir bölgenin eski hâline getirilmesi çok zordur ve aşırı maliyetlidir.

Değerli arkadaşlar, geri dönüşüm bir maddenin yeniden ham madde olarak kazanılmasıdır. Geri dönüşüm sayesinde enerji tasarrufu sağlanmakta ve çevre sorunları en aza indirilerek çevre kirliliğiyle de mücadele edilmektedir. Gelişmiş ülkeler geri dönüşüm konusuna ciddi yatırımlar yapmaktadır. Biz de sıfır atık ve geri dönüşüm konularına ciddiyetle kafa yormalı, farkındalık projeleriyle çeşitli teşvik ve desteklerle söz konusu alana yatırım yapmalıyız. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Sıfır Atık Projesi geç kalınmış, hayati öneme sahip bir projedir. Bu konuda başlatılan uygulamalar acilen yurt geneline yaygınlaştırılmalı, kurumlarla iş birliği yapılarak toplumsal şuur oluşturulmalıdır.

Kıymetli milletvekilleri, imar barışına ilişkin de birkaç söz söylemek istiyorum. İmar barışı hakkında Sayın Bakan "Vatandaş devletle helalleşiyor." demişti. Biz bu helalleşmenin içinde belediyelerin de olmasını arzu ederdik. Vatandaşlarımızın doğumundan ölümüne kadar her ihtiyacında yanında olan belediyelerimiz imar barışı sürecinde maalesef görmezden gelinmiştir. 9 milyon kişinin başvurduğu, yaklaşık 7,5 milyar lira gelir elde edilen imar barışı uygulamasında yapı kayıt belgesi verilen bölgedeki belediyelere yüzde 10'luk bir payın ayrılması belediyelerimize büyük katkı sağlamış olacaktı. Son dönemde ciddi ekonomik güçlüklerle karşı karşıya kalan belediyelerimize bir nefes aldırma imkânı olabilecekti ama maalesef belediyeler bu sürecin dışında bırakılmış oldu bu yönüyle. Ayrıca, kentsel sit, arkeolojik sit alanı gibi özel statülü alanlarda imar barışına başvuran vatandaşların doğru bilgilendirilmesi ileride mağduriyetlerin yaşanmaması bakımından son derece önem arz etmektedir.

Değerli arkadaşlar, kentler yaşayan birer organizma gibidir. Çeşitli nedenlerle şehirlerimizde dönüşümlere, değişimlere ve iyileştirmelere ihtiyaç duyulmaktadır. Kentsel alanlarda dönüşümler, yenilemeler yaparken mutlaka o kentin kimliği korunarak hareket edilmelidir. Aksi takdirde, gelecekte kimliksiz ve birbirine benzeyen şehirler söz konusu olacaktır. Bunun yanında, kentsel dönüşüm çalışmaları yapılırken mekân sadece fiziki olarak ele alınmamalı, alanın fiziki durumunun yanı sıra orada yaşayanların ekonomik, sosyal ve kültürel durumu da göz önünde bulundurulmalıdır. Sıklıkla öz eleştiri yapılan şehirlere ihanet konusunda aynı hatalara düşülmemeli, dikey mimaride ısrar edilmeyerek kentlerimizin silüetini bozan kibir kulelerinden vazgeçilmelidir.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; 20 bine yakın personeli bulunan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü beş yılı aşkın süredir vekâleten yürütülmektedir. Kurumla ilgili sorunların çözümünde sıkıntıların yaşandığı gözlenmekte olup Genel Müdürlüğe bir an önce asaleten atama yapılmalıdır.

Gazi Meclisimizin kıymetli üyeleri, bahsettiğimiz konular başta olmak üzere bahsedemediğimiz birçok konuda ortaya konacak projeler için Çevre ve Şehircilik Bakanlığına tahsis edilen 2,5 milyar liralık bütçe elbette yeterli olmayacaktır ama akılcı politikalarla ve stratejik planlamayla sorunların üstesinden geleceğini umut ediyoruz.

Bu vesileyle bütçenin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyor, yüce heyetinize ve ekranları başında bizi izleyen vatandaşlarımıza saygılarımı sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Durmaz.

İkinci söz, Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy'a aittir.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle ben de Ankara-Konya seferi sırasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum; yaralılara da acil şifalar olsun.

Değerli milletvekilleri, 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçeleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım.

2019 yılı bütçe teklifinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesi 2 milyar 573 milyon 286 bin TL, bağlı kuruluşu Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bütçesi ise 1 milyar 113 milyon 861 bin TL olarak belirlenmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 2011 yılında yapılan değişikliklerle ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi kapsamında bünyesine katılan yeni kurumlarla sorumluluk alanı genişletilerek, TOKİ, Emlak Bankası, Millî Emlak ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüklerinin bağlanmasıyla yeniden yapılandırılmıştır; koruma, imar, yapılaşma, kentsel dönüşüm, hazine taşınmazlarının yönetimi ile yerel yönetimlere ilişkin alanlarda görev ve sorumluluk üstlenir hâle gelmiştir. Sorumluluk alanının hayatın ve yaşama alanımızın merkezinde olması, uygulanan politika ve projelerin daha belirgin ve görünür olmasını sağlarken Bakanlık direkt ve dolaylı olarak ülkemizin kalkınmasında rol üstlenmektedir. Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik savaşta uzun vadede en stratejik rol Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından üstlenilecektir.

Sürdürülebilir kalkınma için yenilenebilir enerji ve sıfır atık yani geri dönüşüm şarttır. Son dönemde üstünde fazlasıyla durduğumuz atıkların geri dönüştürülmesiyle yalnızca kâğıt geri dönüşümüyle ham madde kullanarak sıfırdan kâğıt üretme işlemlerine kıyasla yüzde 60 enerji tasarrufu, yüzde 80 su tasarrufu ve yüzde 95 hava kirliliği azaltımı sağlanabildiği yapılan çalışmalarda görülmüştür. Belirttiğim bu hususlar, dışa olan bağımlılığın ve dövize olan ihtiyacın da azalmasını sağlayacaktır. Bu noktada, Bakanlığın gerekli politikalar ve bu politikalarla birlikte gerekli teşvikler için çalışacağından şüphemiz yoktur. İlave olarak, unutulmaması gerekir ki yenilenebilir enerji her ülke için ortak ve millî bir enerji kaynağıdır. Dikkat edilmesi gereken tek husus, yenilenebilir enerji kaynaklarının elektriğe dönüşümünü sağlayacak teknolojinin de yerli ve millî olması şartıdır.

Çevre, gelecek nesillere bırakılacak olan en önemli miras ve sermayedir. Gelecek, yeşil enerji, yeşil sanayi ve yeşil şehirlerle şekillenecektir. Tabii olarak Bakanlığımızın tüm bunları tek başına gerçekleştirilmesi imkânsızdır. Başta Millî Eğitim Bakanlığımıza -gelecek nesillere çevre bilincini aşılaması- ve kalkınma politikalarının önemli uygulama noktası yerel yönetimlere büyük görevler düşmektedir.

Bakanlık bünyesinde tasfiye hâlinde çıkarılarak tekrar faaliyete geçirilen Emlak Katılım Bankasının ülkemizde konut sektörünün, başta finansmanı olmak üzere, birçok sorununa çözüm olacağını düşünmekteyiz. Bankanın hızla faaliyete geçirilmesi, hizmetin ülke geneline yayılması için hızla şube sayısını artırması gerekmektedir. Tüm bunların yanında, kâr amacından daha çok, sosyal sorumluluk ve kamu yararını götmesi, diğer mevduat ve katılım bankalarından ayrılması, konut ve inşaat sektörünün ülke ekonomisindeki lokomotif rolü açısından önem arz etmektedir.

Şehirlerin, bir bütün olarak, içinde yaşayanların tüm ihtiyaçlarını karşılaması beklenir. Ülkemizde büyüme ve gelişme çabalarıyla yıllar içerisinde betonlaşan, kimliklerini ve doğasını kaybedip tek tip yerleşim alanları hâline gelen ve ülkenin

medeniyetini ve gelişmişlik aşamasını göstermesi açısından önemli olan şehirlerimizin hak ettiği seviyeye gelmesi gerekmektedir.

Bakanlık tarafından önümüzdeki dönemde tüm ülke geneline yaygınlaştırılmasını beklediğimiz Bizim Şehir Projesi'ni destekliyorum. Bu sayede şehirlerin kimlikleri yeniden kazandırılıp ihtiyaçları karşılanmış olacaktır. Özellikle, projede yenilenebilir kaynakların kullanılması amaçlanan yeşil şehirlerin amaçlanması projenin sürdürülebilir olması için ön şarttır.

Bizim Şehir Projesi, ilk etapta, Gaziantep, Kayseri, Konya ve Bolu olmak üzere 4 farklı ilimizi kapsamaktadır. Pilot seçilen illerin mimari ve sosyoekonomik geçmişi yansıtılmakta ve geçmişin izlerinin günümüz koşullarıyla yorumlanması amaçlanmaktadır. Özellikle insan odaklı tasarım öğeleri ile akıllı şehir kavramları birlikte ele alınarak medeniyetimizin şehircilik anlayışının yeni bir vizyon olarak ortaya konulacak olması bizleri sevindirmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; coğrafyamızda varlığımızın tescili, uluslararası hukukta da geçerliliği ve ispatı olan iki kayıtlı sağlanmaktadır. Bunlardan biri tapu, diğeri ise nüfus kayıtlarıdır. Geçtiğimiz yıllarda yakın coğrafyamızda küresel güçler tarafından planlanan ve yerli iş birlikçiler tarafından uygulamaya konulan, bir şehrin ya da bölgenin demografik yapısı değiştirilmek istendiğinde ilk saldıran ve yok edilen kayıtların tapu ve nüfus kayıtları olduğunu, 1991 ve 2003 yılında Musul ve Kerkük'te ve yakın zamanda ise Menbic'te üzülmeye başladık. Bu yüzden, yılda 9 milyonu aşan işlem yapan ve 20 milyon vatandaşımıza hizmet veren Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün, etkin ve kaliteli bir hizmetle çalışması ve günümüzün gereği olarak, kayıtlarının dijital ortamda da muhafaza edilmesi hayati bir şeyden önce de millî güvenlik meselesidir. Bu kapsamda, Genel Müdürlük tarafından Tapu Kadastro Bilgi Sistemi'nin kurulması ve ülkemizin tüm mülkiyet bilgilerinin elektronik ortama aktarılması; parsellerin durumunu gösteren Mekânsal Gayrimenkul Sistemi'nin kurularak tapuda kayıtlı 57 milyondan fazla parselin, yüzde 99,6 gibi bir oranla, sisteme entegrasyonunun sağlanması ve Webtapu Sistemi'nin kurulması, işlemin kolaylaştırılması açısından sevindiricidir. Ayrıca, işlem yapan vatandaşlarımız için e-tahsilat uygulaması, harç ve döner sermaye hizmet bedellerinin kredi kartıyla elektronik ortamda ödenmesi gibi uygulamalarla zaman ve iş gücü kaybı engellenmesi tarafımızca olumlu karşılanmaktadır.

Tapu ve kadastro faaliyetleri kapsamında hazineye 2017 yılında 10,7 milyar TL, 2018 yılı Kasım ayı itibarıyla da yaklaşık 8,5 milyar TL harç geliri sağlanması, uygulamaya konulan kolaylıkların işlem yoğunluğu ve hacmi dikkate alındığında ne kadar isabetli olduğunu göstermektedir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü en fazla iş yükümlüğünün olduğu kurumlardan biri olup çalışan personelin yoğun bir tempoda çalıştığı hepimiz tarafından bilinmektedir. Çalışanların yaşadıkları sıkıntılar zaman zaman bize de yansımaktadır. Tapu Müdürlüğünde çalışan personelin, Medenî Kanun'un 1007'nci maddesine göre, sorumluluklarından dolayı rücu edilmesi nedeniyle kasıt olmaksızın yapılan hataların sigortalanmasıyla, personelin tapu sicilinin tutulmasından dolayı oluşan zararlardan tazminat ödeme yükümlülüğünün önüne geçilmesi sağlanacaktır.

Yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızın ve ülkemize yerleşmek veya yatırım yapmak isteyen yabancıların Türkiye'deki tapu ve kadastro işlemlerini yapabilmeleri ve bilgi edinmeleri için, gerekli bilişim altyapısı kurularak hizmet sunulmasına hizmet noktalarının artırılmasıyla devam edilmelidir.

Yine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde arazi görevinde çalışan personelin, görev süreleri boyunca ferdi kaza sigortalarının yaptırılarak doğacak iş kazaları sonrası maddi-manevi hasara karşı güvence altına alınması gerekmektedir. Yoğun personel yükünün azaltılması için yeterli personel alımlarının gerçekleştirilmesi, hukuki ve idari düzenlemelerin hayata geçirilmesi çalışma veriminin daha da artmasını sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamı bitirirken, görüşülmekte olan 2019 yılı merkezî yönetim bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Gazi Meclisimizi ve yüce heyetimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ersoy.

Üçüncü olarak...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz, 60'a göre bir söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Bütün grup başkan vekillerine söz vermeyi tur sonuna bırakmayı düşünmüştüm çünkü grup başkan vekillerinin söz talebi var, benim de birkaç söz söyleme isteğim var; kazayla ilgili konuşmak istediğinizin farkındayım. Tur bitsin, daha sonra bütün grup başkan vekillerine talepleri hâlinde söz vereceğim.

Üçüncü söz Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Adalet Bakanlığının 2019 yılı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bu arada, sabah Ankara'da yaşanan yüksek hızlı tren kazasında hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, yıllık bütçeler, gelecek belirli bir dönem içerisinde gelir giderleri tahmin eden, bunların yerinde harcanıp harcanmadığını inceleyen ve uygulanmasına izin veren metinlerdir. Bu yüzden, bütçelerin performansı ve güvenilirliği konusunda devlet millete karşı sorumludur. Yılın başında taahhüt edilen harcama tutar ve kalemlerinin yılın sonunda gerçekleşen rakamlarla tutarlılığı burada ön plana çıkmaktadır. Erişilebilir ve etkin bir adalet sisteminin tesisi mali kaynakların yeterliliğiyle doğrudan orantılıdır.

Görüşmekte olduğumuz Adalet Bakanlığının bütçesi, bir önceki yıla göre, 2019 yılında yaklaşık yüzde 30 artışla 18 milyar TL'ye çıkmıştır. Adalet bütçesi harcamalarında kamu mali yönetimi ilkelerinden üçü özellikle önemlidir. Bunlar, etkililik, etkinlik ve verimlilik.

Değerli milletvekilleri, insanlık tarihi boyunca adalet, toplumsal yaşamın devamı için temel bir ihtiyaç olmuştur. Vatandaşlarımızın sosyal ve ekonomik hayatlarının neredeyse her safhasında aradıkları temel ilke "adalet"tir. Hâl böyle olunca, bu önemli kavram adına verilen hizmetlerin daha kaliteli olması ve niteliği ön plana çıkmaktadır. Bir ülke için ekonomik büyüme ne anlam ifade ediyorsa "adalet" kavramı da ondan daha önemli ve vazgeçilmezdir. Nitekim, bakıldığında, toplumsal bunalımların, ekonomik istikrarsızlıkların, siyasi çıkmazların hep, büyük adaletsizliklerin yaşandığı toplumlarda ortaya çıktığını görmekteyiz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak adaleti temel hak ve özgürlüklerin güvencesi ve devletin temeli olarak görmekteyiz.

Diğer taraftan, hukuk devleti kurallarının tüm güç unsurlarından daha üstün olması, gücünün değil haklının korunması ve hukuk yoluyla toplumsal ahengin tesis edilmesinin devletin temel görevleri arasında yer aldığına inanıyoruz. Beklentimiz, Adalet Bakanlığı ödeneğinin merkezî bütçe içerisindeki oranlarının istikrarlı ve nitelikli bir şekilde artmasıdır. Bu sağlanabilirse adalet alanındaki hedef ve temel beklentiler gerçekleştirilecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak adalet alanındaki diğer bazı beklentilerimizi de paylaşmak istiyorum: Vatandaşlarımızın tamamını kapsayacak bir aile avukatlığı sisteminin oluşturulması ülkemizin önünde temel bir ihtiyaç olarak durmaktadır. Yine, aynı

şekilde, sigorta sistemimize “hukuki koruma sigortası” başlığının eklenmesi yerinde olacak ve beraberinde çok sayıda maddi ve manevi zarar teminat altına alınmış olacaktır. Gazilerimize, yaşlılarımıza, engellilerimize, kadınlarımıza ve çocuklarımıza yönelik şiddet olaylarında dava zaman aşımının kaldırılması, bu kesime yönelik hukuk davalarında harç ve benzeri mahkeme masraflarının alınmaması da yerinde olacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, adalet her zümreye hakkaniyetli olarak dağıtılırken esasen adliyelerimizdeki fedakâr çalışanlarımızın da adalete ihtiyacı bulunmaktadır. Öncelikli olarak Devlet Memurları Kanunu’nda adalet hizmetleri sınıfını oluşturabiliyiz. Hâlen hâkim ve savcılarımızın çalışma şartlarında ivedi çözüm bekleyen zorluklar bulunmaktadır.

Diğer taraftan, adalet hizmetlerinin yürütülmesinde önemli sorumluluk alan ve özverili mesai yapan zabıt kâtabi, mübaşir, şoför, emanet memurları, veznedar, icra memurları, icra ve yazı işleri müdürleri, bilgi işlem memurları, teknik personel ve cezaevindeki hemşire ve sağlık memurlarının da özlük ve mali hakları iyileştirilmelidir. 3600 ek göstergeyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisinin kanun teklifi bu bakımdan bir an önce gündeme alınmalı, çalışanlarımızın ek göstergeleri yükseltilmelidir. Hâlen görev yapmakta olan mübaşirlerimiz genel idari hizmetler sınıfına alınmalıdır.

Sayın Bakanım, bildiğim kadarıyla, Türkiye’de toplam 5 bin civarında mübaşir var. Bu mübaşirlerin genel idari hizmetler sınıfına alınmaları durumunda bunların maaşlarına aylık 300 lira bir yansıma olacak. Bu da Adalet Bakanlığı bütçesinin binde 1’ine, yaklaşık 18 milyon TL gibi bir rakama tekabül edecektir. Bu da Bakanlık bütçesi bakımından büyük bir mali yük getirmeyecektir. Bu konunun ivedilikle dikkate alınmasını biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak talep etmekteyiz.

Yine infaz koruma memurlarının özlük hakları ve çalışma şartları bir an evvel iyileştirilmeli, yıpranma payı geriye doğru işletilerek hakkaniyet sağlanmalıdır.

Diğer taraftan, adliye çalışanlarının daha önce hiçbir kritere bağlı olmadan almış oldukları nöbet ücreti, getirilen ağır kriterler sebebiyle çoğu mesaiye kalan çalışanlarımız tarafından alınamamaktadır. Bu kriterler ya hafifletilmeli veyahut da kaldırılmalıdır. Yapılan fazla mesai karşılığı olarak kanunların öngördüğü ödeme ve izinler yerine getirilmelidir.

Yargı reformu çalışmaları bir an evvel tamamlanarak adalet sisteminde yer alan tüm kesimlerin onayını almış bir mevzuatla hayata geçirilmelidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, yargı sistemimizde hayatları koşturmayla geçen meslektaşlarımız olan avukatların da Bakanlığımızdan bazı talepleri bulunmaktadır. Hâlen başkent Ankara ve diğer illerimizde tüm mahkemelerin yer aldığı çağdaş bir adliye binasının yokluğu ve beklentisi had safhadadır. UYAP sisteminde avukatların acil ihtiyacı olan daha geniş yetkiler bir an evvel tanımlanabilmelidir. Kamu avukatlarının ek gösterge sorunu devam ederken mali yönden beklentileri karşılanabilmelidir. Tüm avukatlarımıza yeşil pasaport alabilme imkânı tanıyan düzenleme bir an evvel hayata geçirilmelidir.

Yine avukatlık hizmetindeki yüzde 18 KDV oranı aşağıya çekilmelidir. CMUK ve adli yardım sisteminin iyileştirilmesi ve ücretlerin avukatlık ücret tarifesine göre ödenmesi hususunda adım atılabilmelidir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde adli yardıma kamu bütçesinden kişi başına ayrılan yıllık pay 2012 yılında 1,2 euro olup bu miktar 2016 yılında yaklaşık 1,3 euroya yükseltilmesine rağmen çoğu Avrupa Birliği ülkesine kıyasla bayağı bir düşük kalmaktadır. Ekim 2018 itibarıyla hâkim ve cumhuriyet savcısı sayısı 16.991, adli hizmetlerde çalışan Adalet personeli sayısı ceza infaz kurumları hariç 60.726’dır. Hâkim sayısı ile mahkemelere bağlı olarak çalışan Adalet personeli sayısı genel olarak Avrupa Birliği üyesi ülkelerdeki ortalamanın altında kalmaktadır. Önemli bir konu da -bu çok önemli Sayın Bakanım- adalet meslek liselerinde okuyan genç kardeşlerimizin -KPSS sınavlarında- genel liselere göre eksik ders görmelerinden kaynaklanan sorundur. Adalet meslek liselerinden mezun olan ve mesleğini tercih eden gençlerimize, bakanlık, personel alımında pozitif ayrımcılık tanınmalı ve ek puan veyahut da bir ek kontenjan sağlayarak bu gençlerimizin mezun olmaları hâlinde istihdamını sağlayabilmelidir.

2010-2017 yılları arası ceza mahkemelerindeki dava sayısı yüzde 20,5 azalsa da hukuk mahkemelerinde yüzde 23,7, idari yargıda yüzde 66 oranında artmıştır. Dile getirdiğim yıllar arası dönem içerisinde davaların ortalama görülme süresi iki yüz seksen üç gündür. Bu bakımdan, yargıda hedef süre uygulamasının tüm adliyelerde uygulanması konusunda atılacak adımlar hızlandırılmalıdır.

Ülkemizde hukukun sağlıklı işlemesi, adaletin doğru tecelli etmesi şüphesiz ki hepimiz için hayati derecede önemlidir ancak bugün devasa yapıya sahip, oldukça kapsamlı bir bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Evet, adalet hepimize en adil ve süratli bir şekilde lazımdır. Bakanlık da bu yapıyı çağdaş normlara göre kurmak adına gayret gösteriyor, ki biz bunlara şahit oluyoruz.

Hiç kuşkusuz, sayın bakan ve yardımcılar ile kıymetli bürokratlar da milletimizin beklediği çağdaş adalet uygulamalarını hayata geçirmenin çabası içerisindeyler. Bu çabalarına elbette Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek vereceğiz, katkı koyacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Öztürk.

HALİL ÖZTÜRK (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Kıymetli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, yargıya vatandaşlarımızın tereddütsüz güvенеbileceği, adalet duygusunun zihinlerde ve kalplerde yer edeceği bir yapıda olması gerektiğine inanıyoruz çünkü adalet olmazsa devletten bahsedilmeyecek, milletin istiklali ve istikbali tehlikeye düşecektir.

Son olarak ve altını çizerek şunu söylemek istiyorum: Yargının, siyasi iktidarların veya belirli kişi ya da grupların güdümünde hareket etmeyen, bir kısım aidiyetlerin veya siyasi tercihlerin adalet duygusunun önüne geçmediği, daima ve her şartta hakkı savunan bir yapıda olması gerektiğine inanıyor, 2019 yılı Adalet Bakanlığı bütçesinin tüm Adalet Bakanlığına ve ülkemize hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

Değerli milletvekilleri, biraz önce grup başkan vekillerinin söz taleplerini tur üzerindeki görüşmeler, daha doğrusu MHP Grubunun konuşmaları bittikten sonra karşılayacağımı belirtmiştim ama bir sayın grup başkan vekili biraz sonra Genel Kuruldan ayrılmak zorunda olduğunu belirtti. Eğer MHP Grubu da bu konuda anlayış gösterirse ben sırayla sayın grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Buyurun Sayın Türkkan.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet dilediğine, Çorlu tren kazasıyla ilgili önerge kabul edilmiş olsaydı kazaların önüne geçilebileceğine, meselelerin tartışılmasında fayda olduğuna ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sabah Türkiye yine acı bir haberle uyandı. Ankara-Konya seferini yaparken “sinyalizasyon hatası” dedikleri bir mesele yüzünden 9 vatandaşımızın hayatını kaybetmesine vesile olan bir hızlı tren kazası haberiyle uyandık bugün. Allah’tan rahmet diliyorum hayatını kaybedenlere, geride kalan aile

efradına ve yakınlarına sabırcemil niyaz ediyorum.

8 Temmuz 2018 tarihinde meydana gelen Çorlu tren kazasında 25 kişi hayatını kaybetmişti, 317 vatandaşımız yaralanmıştı. Biz bu kazada ihmal olup olmadığına dair bir araştırma önergesi vermiştik. Bu önergemiz Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu tarafından reddedildi. Eğer 8 Temmuz tarihindeki bu tren kazasıyla alakalı araştırma önergemiz kabul edilseydi, hızlı trenle ilgili kurumlar, buna bağlı bakanlık bu konuda biraz daha ihtiyatlı, biraz daha dikkatli davranır ve bugün, o ihmal yüzünden meydana gelen kazanın önüne geçmiş olabilirdik. Meselelerin tartışılmasında, meselelerin konuşulmasında fayda var, Meclisin bundan kaçınmaması gerekiyor; muhalefet tarafından gelmiş olması bu meseleyi önemsiz kılmıyor.

Bugün, bu yaşadığımız kazada sinyalizasyon hatası olması biraz daha makul bir sebep olabilir ama umarım bir ihmal neticesi olmamıştır.

Tekrar rahmet diliyorum hayatını kaybeden vatandaşlarımıza.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbul, buyurun.

2.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucu meydana gelen kazada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, bu konuda arka arkaya gelen hadiselerin meselenin ciddiyetle değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koyduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, biz de Ankara'da sabah saatlerinde Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin Marşandiz İstasyonu'na girişi esnasında raylarda bulunan kılavuz treniyle çarpışması sonucu meydana gelen kazada 9 vatandaşımızın hayatını kaybettiğini, 3'ü ağır olmak üzere 49 vatandaşımızın yaralandığını, son olarak Valilik tarafından yapılmış açıklamadan öğrenmiş bulunuyoruz.

Çok üzüntülüüz. Burada hayatını kaybeden vatandaşlarımızın ailelerine başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyoruz. Allah rahmet eylesin vatandaşlarımıza.

Bu yüksek hızlı tren meselesi Türkiye açısından bir prestij meselesidir, Türkiye için prestij projelerindendir. Bir projeyi, onu en prestijli hâle getirecek olan şey insanlara ne kadar iyi hizmet verebildiğidir ve insanların güvenliğini ve hayatını ne kadar koruyarak bu hizmeti gördüğüdür. Bu noktada, arka arkaya gelen hadiseler meselenin çok daha ciddiyetle değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu hususta gereken önemin verilmesi gerektiğini ifade ediyor, meseleyi takibimiz altında tutacağımızı da ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbul.

Sayın Bilgen...

3.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere ve HDP Bozova Belediye Başkanı adayı Yusuf Yetim'e Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, bu tip kazaların tekrarlanmaması için ciddi bir tavrın ortaya çıkması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, ben de tabii, öncelikle, bu tip vakalarda şüphesiz acıyı paylaşmanın, şifa dilemenin, bir daha tekrarlanmamasını istemenin ötesinde bir sorumluluğumuz olduğuna dikkat çekerek başlamak istiyorum.

Şimdi gelen bilgiye göre, kazada hayatını kaybedenlerden birisinin de geçen dönem Urfa milletvekili adayımız, şu anda da Bozova belediye başkanı adayımız olan, Başbakanlıkta bürokrat olan bir arkadaşımız Yusuf Yetim olduğunu öğrendik.

Hayatını kaybeden herkese rahmet diliyoruz, bütün ailelere, ailelerine, yakınlarına sabır diliyoruz ama ortada vahim bir tablo var. Bunun üzerinden elbette küçük siyasi hesaplarla söz söylemek şık değil.

06.30 civarında gerçekleşiyor olay ve 8'e kadar üç farklı bilgi devletin üç farklı kurumu tarafından açıklanıyor: Anadolu Ajansı başka bir bilgi açıklıyor, arkasından Ankara Valiliği başka bir bilgi açıklıyor, sonunda Ulaştırma Bakanlığı ve Ankara Valisi de başka, üçüncü bir bilgiyi paylaşıyor. Ankara'da, buraya beş dakika mesafede bir tren kazasıyla ilgili doğru bilgiye ulaşmayı eğer başaramıyorsak aslında bu güvenlik adına burada yaptığımız tartışmaların da hiçbir anlamı olmadığını ortaya koyuyor. İnsan yaşamının bu kadar değersiz olmaması gerekiyor.

İngiltere'de bir dönem trenler özelleştirildi ve arkasından çok yoğun tren kazaları yaşandı. Sonra İngiltere geri adım attı ve yeniden kamu işletmesine açtı.

Şimdi "Pamukova'yla ilgili kim, nasıl, ne kadar cezalandırıldı ki etkin, ciddi bir çalışmanın koşulları ortaya çıktı?" diyeceğiz. Ya da Çorlu'yla ilgili burada araştırma önergesi sunduğumuzda "Her konuyla ilgili araştırma önergesi sunarsak milletvekilleri nerede çalışacak?" diye tepkiler aldık. İnsan hayatının daha değerli olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – ...ve siyasetin de daha sorumluluk üstlendiği ve bu tip vakaların sadece kaza diye geçiştirilmeyip insandan kaynaklanan, teknik ya da başka hangi nedeni varsa bunun ortaya çıkarılması ve bir daha tekrarlanmaması konusunda da ciddi bir tavrın ortaya çıkması gerektiğinin altını çizmek istiyoruz.

İstifa müessesesi ne yazık ki bu ülkede siyasette de bürokraside de bir teamül değil, bir ahlak değil. Bunun Uzak Asya'da ya da Avrupa ülkelerinde örneklerini çokça görüyoruz. Hadi diyelim ki böyle bir tarzımız yok, hiç olmazsa etkin soruşturma ve sorumluların cezalandırılması galiba tekrarlamamanın biricik teminatıdır.

Genel Kurulu selamlıyorum ben de.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Sayın Altay...

4.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, yürütmenin ve yürütmeye bağlı bürokrasinin bu konudaki kusurlarını ortaya çıkarmanın her milletvekilinin sorumluluğu olduğuna ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milletimizin başı sağ olsun.

Her vesileyle söylüyorum, Parlamento taziye çadırı da değildir, Parlamentoda, ülkede yaşanan sorunların çözümüne yönelik işlerin yapılması, konuşulması, kanunlaşması lazım.

Sayın Başkan, kazaya ve kadere elbette inanıyoruz, inancımızın da gereği ama son zamanlarda özellikle Devlet Demiryollarında yaşananların artık bir kaza mantığıyla, yaklaşımıyla izahının mümkün olmadığı da bugün sabah erken saatlerde yaşanan faciayla bir kere daha ortaya çıktı. Pamukova ve Çorlu trajedilerinde Hükümeti, ilgilileri müteaddit defalar samimiyetle, iyi niyetle uyardık. Dediler ki: "Çorlu kazasında kontrol treni yoktu." Şimdi var, kontrol treni yolcu trenine çarpıyor.

Gelişmiş ülkelerde teknolojiye yapılan yatırımlar bir bilimselliğe dayanarak yapılırken Türkiye'de maalesef, üzüler

söylüyorum, bir şova, bir siyasi çıkara dayalı olarak apar topar yapılan ve önü arkası kontrol edilmeden, "check balance" yapılmadan, hızla "Bak, biz hızlı tren yaptık." diye yapılan bu yatırımların bedelini de vatandaşlarımız ödüyor. Hızlı tren sistemine hızlı hareket ederek sahip olunmaz. Hızlı tren sistemine akıllı hareket ederek, bilimsel yaklaşımla sahip olur bir ülke. Caka satmak için, bir an önce "Biz hızlı treni yaptık, Avrupa'daki gelişmiş ülkelerde olanı biz de Türkiye'ye getirdik." diyen bir anlayışla insan hayatıyla oynamasını doğru bulmuyoruz.

Yürütmenin üç temsilcisi burada, ne diyecekler merak ediyorum ama ben birkaç soru sormayı bir zaruret sayıyorum. Dünyanın bütün gelişmiş ülkelerinde demir yolları en güvenli ulaşım araçları, alanlarıken Türkiye'de artık demir yolları en güvensiz ulaşım yolu hâline geldi. Bunun herhâlde bir izahı olması gerekir. Dünya ile Türkiye arasında bilim herhâlde ters çalışıyor. Şimdi soruyorum: Makinistlerin çalışma süreleriyle ilgili Niğde Milletvekilimizin verdiği bir soru önergesini Bakanlık cevaplamış, yedi buçuk saat çalışması gereken bir makinisti on beş saat niye çalıştırıyorsunuz? Bunu soruyorum, bunu sormam gerekir. "Yirmi dört saat izliyoruz." diyorsunuz demir yollarını, merkezî sinyalizasyon sistemi var; peki, şimdi, olay yerinden gelen bir heyetimize Başkanlık eden Parti Meclisi Üyemiz Gökhan Zeybek'ten aldığım bilgiye göre kontrol treni ile yolcu treni sinyalizasyon işlemindeki bir kusurdan dolayı çarpışıyor.

Şimdi, bir de bu yönetimin şöyle bir sorunu var: Ehliyet ve liyakate dayalı görevlendirme ve atama işi Türkiye'de bittiği için işin ehliyetine, liyakatine bakılmadan "Bizdendir, bize biat eder, bize itaat eder." mantığıyla devleti, kamuyu böyle kadrolarla doldurursanız bunlarla karşılaşırsınız.

74 yaralı var, 9 ölümümüz var. Yaralılara acil şifa diliyoruz, ölenlere rahmet diliyoruz ama iyi şeylerle övünen iktidarın Türkiye'de yaşanan her olumsuzluğu Allah'a havale etmesini de yanlış buluyorum. İyilik sizden, kötülük Allah'tan; böyle şey olur mu!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Evet, bağlıyorum.

Maden kazası olur "Güzel öldüler." denir, bilmem ne... Şimdi, tamamen kusur kaynaklı, ihmal kaynaklı, adına "kaza" dediğimiz bu faciayı da Hükûmet Allah'a havale ediyorsa Allah onları bildiği gibi yapsın!

Sayın Başkan, Parlamentoda siyasi parti ayrımı yapmadan söylüyorum. Giden canlar bizim canlarımız ve yürütmenin bu konudaki kusurlarını ortaya çıkarmak da ya da yürütmeye bağlı bürokrasinin bu konudaki kusurlarını ortaya çıkarmak da bu Parlamentoda bulunan her sayın milletvekilinin bu millete ve Allah'a karşı öncelikli sorumluluğudur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Altay.

Sayın Özkan...

5.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Ankara-Konya seferi yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucunda hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, bu tür acıların yaşanmaması için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile Hükûmetin çalışmalar gerçekleştireceğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malum olduğu üzere bugün 06.30'da Ankara-Konya seferine başlayan yüksek hızlı tren Ulus'tan hareket edip yine seferine devam ederken altıncı, yedinci dakikalarda Yenimahalle mevkinde kılavuz treniyle çarpışmış ve 3'ü makinist 9 kişi hayatını kaybetmiştir. Tabii, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı, aziz milletimize geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Yine 48 vatandaşımız hastaneye sevk edilmiştir. Yaralılarımıza da Allah'tan acil şifalar diliyorum.

Konya seferini yapan yüksek hızlı tren yaklaşık dört buçuk beş yıl evvel faaliyete geçmiş ve faaliyete geçerken kendi çağdaşları içerisinde en yüksek teknolojiyle donatılmış ve çok ileri bir teknolojiyle faaliyete başlatılmıştır. O günden bugüne aletlecece hayata geçirilmiş bir tren değildir.

Tabii, bugün öncelikle arama, kurtarma çalışmaları tamamlandıktan sonra hemen olay yeri inceleme çalışmaları da başlamıştır. Olay yeri inceleme çalışmaları neticesinde ortaya çıkacak sonuca göre de ilgili bakanlığımız Ulaştırma Bakanlığımız gerekli adımları atmak suretiyle tekrar bu acıların yaşanmaması için çalışmalara da başlayacaktır. Ancak yapılan bu çalışmaları sadece bugün bugünü düşünerek ya da dün meydana gelen kazaları dünü düşünerek değil, temelli, esaslı çözümler üretmek suretiyle bir daha bu tür acıların asla ve asla yaşanmaması için ilgili bakanlığımız ve Hükûmetimiz çalışmalarını gerçekleştirecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bugüne kadar gerçekleştirilen bu altyapı çalışmaları hava yolundan kara yoluna, oradan raylı sistemlere kadar tamamen bilimsel ve teknolojik veriler ışığında, dünyadaki en ileri faaliyetler, teknoloji ve bilimsel çalışmaları esas almak suretiyle, gerekirse teknoloji transferleri yapılmak suretiyle aziz milletimizin hak ettiği en yüksek standartları hayata geçirmek üzere başlatılmış ve faaliyete geçirilmiş çalışmalarlardır.

İnşallah, bu yapılan inceleme ve araştırmalar neticesinde ortaya çıkan sorunlar doğru şekilde tespit edilerek en yüksek teknolojiyle demir yollarımızı, hava yollarımızı ve kara yollarımızı tahkim etmeye, teknolojilerini geliştirmeye devam edeceğiz ve aziz milletimizin hizmetine sunmaya gayret edeceğiz.

Bu vesileyle, hayatını kaybedenlere yeniden Allah'tan rahmet, aziz milletimize ve ailelerine başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza da Allah'tan acil şifalar diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkan.

Söz talebiniz var mı Sayın Bakan?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Eğer uygun görürseniz Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

6.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, konuyla ilgili idari soruşturmanın başlatıldığına ve takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün sabah itibarıyla meydana gelen tren kazasında hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyoruz, yaralılarımıza da Allah'tan acil şifalar diliyoruz.

Bu konuyla ilgili hemen idari soruşturma başlatılmış ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı 3 savcıyı bu konuyla ilgili tahkikat yapmak üzere görevlendirmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığımız gerekli adli soruşturmaları titizlikle takip edecek ve görevlendirdiği savcılar marifetiyle tüm delileri, bilgileri, bulguları dikkate alarak bu konuda ihmal, kusur, kasıt ya da hangi konuda bir eksiklik varsa olup olmadığını bu soruşturmada sonuna kadar takip edecektir. Bu konuyla ilgili de varsa tüm sorumlular,

buradaki tüm hukuki yollara başvurulacaktır. Bizler de bu konunun takipçisi olacağız.

Hükümetimiz hızlı trenle vatandaşlarımıza çok büyük bir hizmet getirmiştir ve tüm modern teknolojik imkânlarla bunlar yapılmıştır, sağlanmıştır. Bu konuda sorumlular, bir ihmal varsa bu konuyla ilgili elbette ilgili bakanımızdan da yine bilgi geldiğinde bunu Sayın Genel Kurula arz edeceğiz. Ben şimdi şu aşamada Ankara Cumhuriyet Başsavcılığımızın daha soruşturma başlattığını, 3 savcının bu konuyla ilgili görevlendirme yaptığını değerli Genel Kurula ifade etmek isterim ve gelişmeleri yine Sayın Genel Kurula Ulaştırma Bakanımızdan da alacağımız bilgilerle arz edeceğiz.

Tekrar başımız sağ olsun diyorum tüm bakanlarımız adına, Hükümetimiz adına, milletimizin başı sağ olsun. Umarım bu tür kazaların bir daha meydana gelmemesi için her türlü titizliği de tüm kamu görevlileri gösterecek, tüm gerekli tedbirler de alınacaktır. Bu konuda esasen tüm teknolojik imkânlar da kullanılmıştır.

Ben tekrar başımız sağ olsun diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın, Hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, ortak önergieyle araştırma komisyonu kurulması Meclisin sorumluluğunu yerine getirmesinin yolunu açacağına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, gerçekten ortada bir facia var. Beş ay arayla demir yollarında tekrar eden iki facia, çok sayıda insanımızın hayatını kaybettiği facialar bunlar, yaralı sayısı da çok yüksek. Şüphesiz öncelikle hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı dileme görevimiz vardır ama görevimizin bununla sınırlı olmadığını da farkındayız. Yürütme ve yargı kendi alanlarında gerekli soruşturmaları yapacaklardır fakat Meclise de bir görev düştüğü açıktır. Benim temennim ve isteğim bütçe görüşmeleri tamamlandıktan sonra bütün partilerin ortak önergieyle bu iki olay temelinde demir yollarında ve bu çalışmalarda bir eksiklik, ihmal, hata, kusur varsa Meclisimizin de görev almasını sağlayacak girişimde bulunmalarıdır. Bu benim temennimdir. Ortak önergieyle bir araştırma komisyonu kurmak Meclisin de bu alanda sorumluluğunu yerine getirmesinin yolunu açacaktır.

Tekrar, hayatını kaybeden bütün insanlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, hepimizin başı sağ olsun diyorum, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi kaldığımız yerden görüşmelere devam edeceğiz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu milletvekillerinin söz taleplerini karşılıyordum.

4'üncü sırada Tokat Milletvekili Yücel Bulut yer almaktadır.

Buyurun Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığı, Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu bütçeleri üzerine görüş ve düşüncelerimizi aktarmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, öncelikle, mülkün temeli olan adaleti tesis etmek mücadelesinde aramızdan ayrılan başta Denizli Cumhuriyet Başsavcısı Mustafa Alper Beyefendi, Ovacık Cumhuriyet Savcısı Murat Uzun Beyefendi ve İstanbul Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz Beyefendi olmak üzere bugüne kadar Rahmetirahman'a intikal etmiş bütün yargı şehitlerimizi huzurunuzda şükran ve minnetle anıyorum.

15 Temmuz hain kalkışmasından bugüne kadar büyük bir özveriyle, çoğu zaman ailelerinden uzak bir şekilde, yoğun bir mesai anlayışı içerisinde gece geç saatlere kadar büyük bir çileye talip olarak devletin karşı karşıya kaldığı tarihin en sinsi kuşatmasına karşı dimdik bir duruş sergileyen başta hâkim ve savcılarımız olmak üzere yazı işleri müdürlerimize, kâtiplerimize, mübaşirlerimize, kolluk kuvvetlerimize yani bütün yargı emekçilerine de sizlerin huzurunuzda şükranlarımı sunuyorum.

En kısa zamanda adaletin bizzat, öncelikle, Anadolu'nun tertemiz damarından beslenen, her biri de tertemiz birer Anadolu çocuğu olan bu yargı emekçileri için tesis edilmesini diliyoruz. Özlük haklarının, terfisinin, atamasının, tayininin ve çalışma şartlarının her birinin içine sinecek şekilde oluşturulmasını istiyoruz. İnşallah, objektif esaslara dayalı bir sistemde çalışabilecekleri bir Türkiye olması hayalini kuruyoruz ve kendileri için de bunu diliyoruz.

Son zamanlarda, tartışmaların odağı hâline gelen adalet kurumu, her ne kadar yıllardır gündemden düşmüyor olsa da Türk milletinin tarih sahnesine çıktığı günden bugüne kadar millî karakterinin ayrılmaz bir parçasıdır ve tarihte Türk milletini tarif etmek için kullanılan en temel argümanlardan birisidir.

Ne kadar inkâr edilirse edilsin, ne kadar görmezden gelinirse gelsin tüm dünyada kabul edilmesi zorunlu olan bir gerçek vardır: Türk hâkimdir, adildir ve adaletle hükmedendir. Tarih sahnesinde böyle anıldık. Bu necip milleti Orta Asya bozkırlarından Balkanlara, Endülü's'e, Yemen'e ve Kafkaslara taşıyan irade sadece bu milletin harp tekniklerini iyi bilen savaşçı bir millet oluşu değildir, gittiği topraklara adalet vaatmesidir, gittiği toprakları adaletle yönetmesi ve adaletle hükmetmesidir. Anadolu'yu, yüz yıllardır ve bugün bile İslam dünyasının Kutup Yıldızı hâline getiren gerçek Anadolu insanının vicdan ve merhamet sahibi oluşu, birlikte yaşadığı insanlara adaletle hükmediyor olması gerçeğidir. Bütün mazlumlara tarih boyunca kucağını açan milletimiz hangi kökten gelirse gelsin, hangi inançtan gelirse gelsin, hangi mezhepten ve renkten gelirse gelsin insanlık âlemine adalet vaatmesiyle bilinen asil ve necip bir millettir.

Tarihte adaletle özdeşleşmiş olan bu millet, her nasılsa bugün adalet tartışmalarının yoğun olarak yaşandığı, gündemden düşmediği bir coğrafya hâline nasıl gelmiştir? Çünkü Türk milletinin edebinden ve meşrebinden, faziletinden ve erdeminden, ruh kökünden, mana kökünden zerre nasiplenmemiş Fetullahçı bir çete tarafından, başta adalet mekanizmamız olmak üzere, devlet aygıtının neredeyse tamamına yakını bir işgale uğramıştır. 2010 referandumundan sonra, din maskesi altında örgütlenmiş ve kendini perdelemeyi başarmış bu çete, yargının bütün mihenk taşlarını ele geçirmiştir ve hâkim cübbesi giymiş olan bu çete Türk milleti adına adaletle hükmetmek yerine Pensilvanya'nın çıkar ve menfaatlerine göre zulmetmeyi tercih etmiştir. Üzerinde hâkim cübbesi olan bu Fetullahçı örgüt mensupları yıllarca bu ülkenin yurttaşlarının telefonlarını hiçbir yasal dayanağı olmaksızın dinlemişlerdir. Özel hayatlar düzmece yargı dosyalarıyla gözler önüne serilmiş ve teşhir edilmiştir. Ardı ardına, bürokratlara ve siyasilere siyasi itibar suikastları düzenlenmiştir. Hiçbir suç, günahı olmayan insanlar yıllarca bu çete tarafından hürriyetlerinden mahrum edilmiş, adalet anlayışı temelinden sarsılmıştır. Kimi insanımız yaşananlara dayanamayarak kahrından ölmüş, kimisi yaşananları onuruna yediremeyerek intiharı tercih etmiş ve hayatına son vermiş, bu ülkenin şerefli Türk subayları Fetullahçı çetelerin elinde yargı eliyle âdeta boğazlanmıştır.

Şimdi, bu çetelerin görmediği ve görmezden geldiği bir hakikat vardır, o da Allah'tan başka hüküm sahibinin olmayışı ve Cenab-ı Allah'ın tuzak kuranların en hayırlısı olduğu gerçeğidir. Yıllarca sinsi bir şekilde Türk milletinin bütün değer yargılarını yağmalayan ve hırpalayan bu çete 15 Temmuz akşamı deşifre olmuş ve Türk milletinin vicdanında paramparça edilmiştir. İşte, Milliyetçi Hareket Partisi 15 Temmuz gerçeğini ve Türk milletinin o gece verdiği mesajı sağlıklı bir şekilde yorumlamıştır. Burada, bu Parlamento çatısı altında sık sık dile getirilen "Milliyetçi Hareket Partisine bir vahiy mi geldi?" şeklinde âdeta alaya alınan bu duruşla ilgili bir izahat yapmak mecburiyetindeyim, o da şudur: Bizler ülkücüyüz ve Türk milliyetçisiyiz, Fetullahçı değiliz; Pensilvanya'daki bir iblisin gördüğü rüyadan hikmet çıkartan ideolojik şizofrenlerden değiliz, bir sözde mehdinin verdiği mesajla kendimizi avutacak, sözde mehdinin sözde mesajlarıyla, vahiyleriyle yol haritasını belirleyecek bir siyasi hareket değiliz. Bize bir mesaj gelmiştir, doğrudur, bu mesaj Türk milleti tarafından Yenikapı'da verilmiştir, Milliyetçi Hareket Partisi bu mesajı doğru okumuş, siyasi konumunu buna göre belirlemiş, ortak düşmana karşı ortak vatan savunmasında ortak aklı egemen kılmak ve tahrip olmuş adalet anlayışını yeniden tesis etmek için bir vatan savunması barikatı kurmuştur. İşte o vatan savunması barikatının adı "Cumhur İttifakı"dır ve Cumhur İttifakı bu ülkeyi Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle tanıştırmış, Türk milletine yeni bir kapı

aralamıştır.

Anayasaların milletimiz tarafından çoğunlukla kabul edilmesi, toplumsal uzlaşının sağlanması için tek başına yeterli değildir. Bunu gören Genel Başkanımız, Türk milletine yeni bir kapı aralamak için bir çağrıda bulunmuş ve terör örgütüyle iltisaklı, irtibatlı ve üyesi olduğunu iddia ettiğimiz -4 bin olduğunu devlet olarak kabul ettiğimiz- hâkimin elinde inim inim inleyen adalet teşkilatı yıllarca hüküm tesis etmiş, bildiğimiz ya da bilmediğimiz binlerce vatandaş mağdur edilmiştir. İşte, toplumsal barışın tesis edilebilmesi için, toplumsal uzlaşının tesis edilebilmesi için, bu tahribatın arkasından millete yeni bir kapı aralamışken, bu insanlara da yeni bir şans verilmesi gerçeğiyle bu teklifimizi Türkiye Büyük Millet Meclisine aktardık.

Şimdi, sizlere bir örnek vermek istiyorum çok kısaca. Yapmaya çalıştığımız nedir? Adalet anlayışını yeniden tesis etme gayretiyle bunları neden dile getiriyoruz?

Elimde bir ağır ceza başkanının, İstanbul 10. Ağır Ceza Başkanının... Kendisi FETÖ'cü filan değildir. FETÖ'cülerin kumpasıyla emekliliğini istemiş bir ağır ceza başkanı, bir dosyayla ilgili şunu söylüyor -kendisi ifade verdi- diyor ki: "Bu dosyaya başından sonuna kadar ben baktım. Sanığın beraat etmesi gerekiyordu ama son duruşmada ben duruşmaya çıkarılmadım, yerime Davut Bedir, Ali Efendi Peksak, Murat Üründü'den oluşan bir heyet çıktı, savcı olarak da Savaş Kırbaz çıktı. Bunların hepsi şu an FETÖ'den tutuklu. Beraat etmesi gereken sanığa altmış yıldan fazla ceza verdiklerini duydum, hayrete düştüm."

Şimdi, bu beyanın sahibi yargılamayı yapan ağır ceza başkanı, FETÖ'cü kumpasıyla artık daha fazla dayanamayarak emekliye ayrılmış bir insan, ama bu dosyanın mağduru, bazılarının "çete lideri" dediği, Sayın Genel Başkanımızın ve bizlerin "dava arkadaşımız" dediği Yakup Kürşat Yılmaz'dır. Bu ifadeye rağmen, Türkiye'de Fetullahçılık aleyhine ilk şikâyet dilekçesini 2007 yılında vermiş olmasına rağmen, 2019 yılının Türkiye'sine kapı aralarken, Fetullahçıların kumpasıyla hâlâ hücrede tutulmaktadır, on altı yıldır hücrede ceza çekmektedir.

Şimdi, bu örnekten hareketle size şunu söylemek isterim: Bu şekilde binlerce insan, bizim bilmediğimiz, tanımadığımız insanlar, Fetullahçıların işgali altındaki yargı organlarının elinde, hiç bilmediğimiz, anlamsız cezalar aldılar ve bugün bu cezaları çekmektedirler.

Türk milleti büyük bir badireyi atlattıysa, yeni bir kapı aralamışsa, 15 Temmuzdan hepimiz dersler çıkarmışsak, yeni bir sistem inşa etmiş ve bunu yaşatmak istiyorsak bu insanlara da yeni bir kapı açmak, yeni bir hayat aralamak, en azından dosyalarının tekrar gözden geçirilmesini sağlamak zorundayız. Bu nedenle sıkça vurguladığımız bir gerçeği tekrar ifade etmek istiyorum. Yargılamanın yenilenmesi kurumunun tekrar hayata geçirilmesi, çekidüzen verilmesi ve Fetullahçı hâkim, savcılar tarafından -terörist oldukları yargı kararıyla tespit edilmiş bu hâkimler tarafından- yargılanmış olan vatandaşlarımıza yeniden yargılanma yolunu açmak ve cezası kesinleşmiş insanlarla ilgili de tekrar onlara bir hayat hakkı tanıyabilmek için bu af teklifini burada görüşmek zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜCEL BULUT (Devamla) – Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Tabii ki, buyurun Sayın Bulut.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Hazırlamış olduğumuz -Sayın Feti Yıldız'ın başkanlığında hazırlanmış olan- bu yasa teklifinin kutsal bir metin olduğunu iddia etmiyoruz, tartışılabilir bir metin olduğunu söylüyoruz. Genel Kurula gelsin ve herkes fikrini söylesin istiyoruz çünkü eğer geçmişten ders çıkarmış ve yeni bir yol haritasını milletçe belirlemiş isek geçmişteki hatalardan dolayı mağdur olmuş bu insanları tekrar hayata kazandırmak durumundayız. Eğer ki Ergenekon terör örgütünün kasası diye içeri aldığımız Kuddusi Okkır'ın cezaevinin koridoruna bıraktığımızda hanımı onu defnedecek parayı bulamamışsa, bugün o hanımı sefalet içinde yaşıyorsa bizim devlet olarak "Allah affetsin." demekten daha öte yapacağımız mecburiyetler ve zorunluluklar vardır, bu insanlara karşı bir özür borcumuz vardır, özür borcumuz olmayan insanlara yeni bir hayat hakkını sunmak borcumuz vardır ve bu hepimizin üzerindeki bir vebaldir.

Süremiz yetmediği için konuşmama son vermek durumundayım. Söyleyeceğimiz bazı hususlar vardı, artık onları inşallah başka konuşmada tekrar edeceğiz.

Çok teşekkür ederim, çok sağ olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bulut.

Şimdi söz, İstanbul Milletvekili Memet Bülent Karataş'ta.

Buyurun Sayın Karataş. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MEMET BÜLENT KARATAŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi'nin Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ve Kişisel Verileri Koruma Kurumu bütçeleri üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikli olarak konuşmamda Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ne anlama geliyor, işlevleri nedir, beklentimiz nedir, beklentileri yeterli kadar karşılayabiliyor mu, neden bu kurum önemlidir hususlarında değerlendirmelerde bulunmak istiyorum.

İnsan hakları, en genel tanımla, bütün insanlar için garanti altına alınması gereken temel hak ve özgürlükler olarak tanımlanır. İnsan hakları, kişinin insan olduğu için sahip olduğu haklardır. Dolayısıyla ahlakidir, insanidir ve erdem yüklüdür.

Biz kendi kültürel müktesebatımıza baktığımızda, Türk kültürünün somut ve somut olmayan tüm değerlerinde insana dair yaklaşımlar görürüz. Orhun Kitabeleri'nden tutun, Kutadgu Bilig'e; Şeyh Edebali'nin Osman Gazi'ye öğütlerinden tutun, cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'e kadar bu meselin siyasi ve tarihî boyutunu görürüz.

Dinimiz İslam'ın temel naslarının belirleyicisi olan Efendimiz'in Veda Hutbesi'ni İslam tarihi açısından ele aldığımızda, insanlık ve insan hakları tarihinin de referans noktası olduğunu görürüz ve oralarda birey hak ve özgürlüklerinin satır aralarını okuruz. Çıkış noktası bireyi öncelediği için ve bireyi merkeze aldığı için, burada hürriyetçilik ve şahsiyetçilik temel çıkış noktasıdır. Birazdan bahsedeceğim konuyla bunun arasında ilinti kuracağım.

Partimizin kurucu lideri Başbuğ Alparslan Türkeş Dokuz Işık'ta "Hürriyetçilik ve Şahsiyetçilik" umdesinde "Disiplinsiz bir hürriyet anarşi, hürriyetsiz bir disiplin anlayışı ise diktatörlüktür." der. Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi ise "Milliyetçilik ve demokrasi ikiz kardeşler ve bizim temel umdemiz hürriyetçilik ve şahsiyetçiliktir." diyerek ifade eder. Siz, bireyin şahsiyetine tahakküm ederek onu birtakım duygu ve düşüncelerle teröze edebilecek bir noktaya getirebiliyorsanız bu bir insan hakları ihhalidir. Terör örgütlerinin çıkış noktası insan hakları ihlaliyle başlamış, insan hakları ihlaliyle sonuçlanmıştır. Sonuçta, Meclisin tepesinden bomba atan irade de Kandil'den talimat alarak bebekleri katleden caniler de bu manada eylemleriyle insan haklarını ihlal ederek, yaşam hakkını ellerinden alan suçları işlemişlerdir. Asıl olan, terör örgütüne insan devşirenlerin bireyi ve hürriyetçiliği referans almadan, o bireyi kontrol altına alarak, grup hareketleri içerisinde onun en insani hakkı olan özgürlüğünü kontrol altına almalarıdır. Bu konunun özellikle altını çizmek istiyorum ve terör örgütlerine bakış açısındaki insan hakları ihhalinin bu yaklaşımını Batı'ya da insan hakları üzerinde bugün özgürlüklerin daraltıldığını iddia edenlere de bu çerçevede cevap verilmesi gerektiğini teklif ediyorum.

Batı'nın bu kapsamdaki yaklaşımlarının tarihi serüvenine baktığımızda, Birleşmiş Milletlerin güçlü ülkeleri haklara göre mi yoksa gücüne göre mi politikalar uyguluyor? Politikaların belirlenmesi noktasında ne kadar insan haklarını hesaba katarak küresel sistemi dizayn ediyorlar? Karadeniz sahillerinden Yemen'e kadar tüm Orta Doğu'yu ve hinterlandındaki tüm coğrafyayı şekillendirme arzusunda bulunanlar tüm bunları insanlık için mi yapıyor yoksa kendi vatan coğrafyasındaki insanların hayat standardını artıracak birtakım çalışmaların zeminini oluşturmak için mi yapıyor? Doğu Türkistan'da soydaşlarımıza yapılan zulme sessiz kalınması ayrı bir soru işareti değil mi? Bu politikaların sonucu olarak ortaya çıkan ve en yakınımızda Suriye ve Orta Doğu neticesinde mültecilerle ve misafirlerle karşılaştığımız bu ortam içerisinde Türkiye 3,5 milyon Suriyeliye ev sahipliği yaparken "Gelen, insanlarımızı rahatsız eder." diyerek kendi şehrinin içerisine duvar çeken, çit çeken, tel örgü çeken Batılıları görmek doğrusu kendi içerisindeki çelişkileri de bize göstermiştir.

Diğer bir dikkat çekici husus, daha önceki bütçelerde İnsan Hakları Kurumu "İhtiyacımız yok." diyerek bütçemize tekrar kaynaklarını aktarmış. Umarım ihtiyacımız olmayacak kadar insan hakları ihlallerinin az yaşandığı hatta yaşanmadığı bir ülke oluruz. Türkiye'de insan hakları ihlaliyle ilgili hususlarda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine yapılan başvuruların da sayısının arttığını görmekteyiz. Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkının bunun bir tedbiri olarak önleyicisi olduğunu görmek olumlu bir gelişmedir fakat ülkemizde yaşanan hususlar ve maruz kaldığımız terör operasyonuna karşı devletin almış olduğu radikal tedbirler konusunda vicdanî, ahlaki ve insani bir tutum yürütme gayretinde olan devlet yetkililerinin olduğu kadar, kurumlarda bu süreci istismar olarak görüp birbirini itibarsızlaştırıp herkesi aynı torbaya koyma niyetinde olanların varlığı da bilenen bir vakadır.

Terörle mücadelenin kararlı bir şekilde yapılması konusunda Milliyetçi Hareket Partisinin durduğu yer nettir ve sonuna kadar "devlet" demektir, sonuna kadar "millet" demektir.

Değerli milletvekilleri, üzerinde durulması gereken benim değerlendirme yapacağım bir başka kurum Kişisel Verileri Koruma Kurumu. Kişisel Verileri Koruma Kurumu, teknolojik gelişme ve değişimlerle beraber bilgiye erişimin bir tuşla mümkün olduğu ortamlarda bir zaruret olarak kurulmuş ve varlığını sürdüren bir kurumdur. Bu kişisel veriler meselesi iki boyutludur. Birincisi, kişiye ait olan özel bilgilerdir yani nüfus cüzdanı bilgileri, telefon bilgileri, şahsa ait olan özel meselelerdir. İkincisi ise şahsa ait olan özelin de özeli olan dinî inanç ve hürriyeti, etnik kökeni, mezhep farklılıkları ve mensup olduğu kültürel çevre, özel hayatı, sağlık meselesi dâhil olmak üzere, bilgiye erişip erişememe konusunu muhafaza etme ve saklayabilme meselesidir. Yani devletin görevi, milleti ile devleti arasındaki hukuku tesis ederken -nasıl ki vatandaşlık hukukunun gereği, devletin, vatandaşın güvenliğini sağlama, hukukunu oluşturma, eğitimini verme- yukarıdan aşağı sorumlulukları varsa -aynı şekilde vatandaşın da devlete sorumlulukları varsa- devletin diğer sorumluluklarından bir tanesi de kişisel verilerin muhafazası üzerinde hassasiyetle durması, muhafaza etmesidir, bu mahremiyeti muhafaza etmesidir.

Bakın, birazdan söyleyeceğim konu benim şaşırarak dikkatle takip ettiğim bir meseledir. Kişisel verilere bir şekilde erişilerek insanların mezhepleri üzerinden, aidiyetleri üzerinden algı yönetmek ve kafa karıştırmak üzere açılmış sosyal medya hesapları var. Elbette ki kişisel veriler meselesi sosyal medya ve Twitter gibi alanlarda kişinin isteğine bağlı olarak kendisinin beyanıyla paylaşılabılır ama bu bilgilere erişim ve kafa karıştırmak için kullanmak isteyenlerin niyetleri nelerdir; bunlara dikkat etmek lazım. Neden dikkat etmek lazım? Kapılarına çarpı işareti konulan vatandaşlarımız meselesi ısıtılıp ısıtılıp gündeme getiriliyor. Şimdi tekrar küresel baronlar yeni stratejiyi mezhep temelli, etnik temelli olarak, İslam dünyasını ve Müslümanları kendi içerisinde birbiryle savaştırarak kaos teorisini yeniden gündeme getiriyor. Yani Kudüs hadisesi beraberinde, İslam dünyasının gayrimüslimlerle olan çatışmasının ötesinde, İslam dünyasının kendi içerisinde bir aradallığını sağlayamamasına dair yeni fitne merkezlerini ve Beşinci Kol faaliyetlerini de maliyeti en düşük alan olarak yine gerek sosyal medya ve dijital teknoloji üzerinden, gerekse "çayın taşıyla çayın kuşu" meselesinden hareketle Müslümanları birbirine kırdırma stratejisi üzerinden yürüteceklerdir. Siyasi partilerin, bu manada, politik gündemleri ve kendi tutumlarının üstünde bu konulara yaklaşmasının gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Karataş.

MEMET BÜLENT KARATAŞ (Devamla) – Bu mahremiyet alanına, kişisel verilerin paylaşımına ve gayriresmî ya da bu konuda bilgiye erişme bile, farklı bilgileri manipüle ederek, değiştirerek kitlelerin kafasını karıştıracak haberlere, yayınlara hassaten dikkat etmek gerekiyor.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu kurulları her alanda takip edip gördüğümüz olumsuzlukları eleştirip olumlarını teşvik etmekle vazifemize devam edeceğiz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Karataş.

Şimdi söz sırası, İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'ya ait.

Buyurun Sayın Kalyoncu. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA HASAN KALYONCU (İzmir) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Ankara'da hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Tarım ve Orman Bakanlığının birleşmesinden sonra hâlen taşra teşkilatlarının yapılanmasında hizmetlerin yürütülmesi açısından problemler yaşanmaktadır. Bu problemlerin bir an önce giderilmesi gerekmektedir. Bakanlığın taşra teşkilatlarının havza bazlı bir sistemle yönetilmesi veya teşkilat yapısına döndürüleceği ifade edilmektedir. Kaynakların verimli kullanılması ve koordinasyonu açısından bu düşüncelyi olumlu buluyoruz fakat bu sistemin, ekosistem bazlı ve hâlen bu sistemle yönetilen Devlet Su İşleri ve Orman Genel Müdürlüğü taşra teşkilatları yapıları dikkate alınarak uygulanması önemlidir. Başka bir şekilde, havza bazlı yönetim tanımlaması eyalet ve benzeri tartışmalara yol açabilecek ve ayrıca, kamu yönetimi standardı açısından da mahzurlu olacaktır.

6831 sayılı Orman Kanunu ormanların korunmasını gözetken hükümler içermekteyken ihtisas komisyonlarında tartışılmadan, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve meslek kuruluşlarının görüşleri alınmadan biyoçeşitliliği bozacak orman ekosistemlerine ve yaban hayatına zarar verecek düzenlemeler yapılmamalıdır.

Tarım ve Orman Bakanlığında yıllardır çok az miktarda orman mühendisi alımı yapılmıştır. Özellikle, millî parklardaki eleman yetersizliği Sayıştay raporlarına konu olmasına rağmen eleman alımları yapılmamaktadır. Sadece orman mühendisleri alımı değil, aynı zamanda, gıda mühendislerine, veterinerlere, su ürünleri mezunlarına, biyologlara kadro açılmamıştır veya kadroya alım yapılmamıştır. Bu konuda sizlere de gelen birçok talep mevcuttur. Bu durumun giderilmesi ve atama bekleyen lisans ve ön lisans mezunlarına imkân sunmamız gerekmektedir. Aynı zamanda, eksik olan kurumlar arası diyalog geliştirilerek YÖK'le iş birliğine gidilmeli, ihtiyaca binaen üniversite bölümlerinde düzenlemeler de yapılabilir.

Sayın milletvekilleri, 2013 yılında yürürlüğe giren ve kamuoyunda "rotasyon yönetmeliği" olarak bilinen Orman Genel Müdürlüğü Personelinin Atama ve Yerleştirme Esaslarına İlişkin Yönetmelik uygulamada zulüm yönetmeliği durumuna gelmiştir.

Bu durumun bir an önce giderilmesi, oluşan ve oluşacak sorunların ortadan kaldırılması sağlanmalıdır.

Bunun yanında, orman muhafaza memurlarının yetersizliği işleyiş sekteye uğratmakta, yeterli şekilde işler takip edilemediği için mevcut personel devamlı soruşturmalara maruz kalmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığı taşra teşkilatlarında görev yapan teknik personelin çalışma koşullarından kaynaklı fiili hizmet hakkı, benzer görevleri yapan farklı kurum ve kuruluşlarda görev yapan kamu görevlilerine sağlandığı hâlde bahse konu kamu çalışanlarına hâlihazırda verilmemektedir. Bu mağduriyetin bir an önce giderilmesi kamu çalışanları adına önemli bir beklentidir.

Tarım ve Orman Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında idari yönetici olarak görev yapan pek çok bürokrat görevlerini vekâleten yürütmekte olup vekâlet yöntemiyle idari görevleri yürütenlerin pek çok bakanlık ve kuruluş için neredeyse genel bir usul hâline geldiği görülmektedir. Bahse konu kamu görevlileri ise yürüttükleri görevlerin tüm yetki ve sorumluluklarını üstlenirken ekonomik haklarından faydalanamamaktadır. Bu nedenle, Bakanlık bünyesinde bağlı, ilgili tüm kuruluşlarda mevcut idari kadrolar için bir an önce görevde yükselme sınavı açılarak başarılı olan kamu görevlileri mesleklerine göre boş olan ya da vekâletle yürütülen idari pozisyonlara atanmalıdır.

Tarım ve Orman Bakanlığı Teşkilat Kanunu ve Bakanlık hizmetlerini düzenleyen pek çok mevzuatta Bakanlığın en temel görevlerinden birinin kontrol ve denetim görevi olduğu tanımlanmaktadır. Malumunuz üzere, denetim görevi risk içermekte olup risk koşullarında görev yapan bazı kurum çalışanlarına "risk tazminatı" adı altında ödemeler yapılmaktadır. Bu uygulamanın Bakanlığın teşkilat kanununda yer alan denetim hizmetlerini yürüten tüm personele yönelik geliştirilmesi önem arz etmektedir.

Ayrıca, gıda denetimi çerçevesinde günlük beş saatten fazla görev yapan bazı lisans düzeyi mezunu kamu görevlilerine uygulanmaya çalışılan gıda kontrol ücreti uygulaması, idareci inisiyatifinden çıkarılarak bahse konu lisans düzeyi mezunu tüm personele uygulanmasının yanında, ayrıca denetim hizmetlerinde denetmen yardımcısı olarak görev yapan tekniker ve teknisyenleri de kapsayacak şekilde Bakanlıkça yeniden düzenlenmelidir.

Tarımda aşırı ve bilinçsiz kullanılan ilaç ve gübreler alıcı ortamlarda kirlenme oluşturmaktadır. Bu konuda alınan önlemler ve denetimler yetersizlik göstermektedir. Denetim ve önlemlerin artırılması gereklidir.

Sürekliliğe getirildiğimiz ve geleceğimizi değiştirecek iklim değişikliği konusunda strateji geliştirilmelidir. Bu strateji içerisinde istilacı türlerin de ülkedeki hareketleri tam olarak ortaya konmalı ve gelecekte ürün desen değişim senaryoları yapılmalı ve bu planlar doğrultusunda stratejiler geliştirilmelidir. Bu konularda üniversitelerle iş birliği yapılarak öncelikli olarak desteklenmelidir. Aynı zamanda, çiftçimiz de bu konularda bilinçlendirilmelidir.

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre bitkisel üretim her alanda azalmaktadır. Kanuna göre, gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i tarım desteği olarak ayrılması gerekirken verilen destek miktarı yüzde 1'in altında kalmaktadır. Bu durumun bir an önce düzeltilmesi verilecek desteğin de yerinde kullanılmasının sağlanması gerekmektedir. Bu konuda denetimin yine sıklaştırılarak sağlanması gereklidir. Tarım alanlarının satışlarında ön alımla ilgili kanun tekrar düzenlenmelidir. İhaleye çıkarılan alanlarda ön alım hakkının geçerliliği kaldırılmak suretiyle birçok karmaşaya engel olunabilir.

Genetik mirasın korunması açısından oluşturulan Tohum Gen Bankası çok büyük önem taşımaktadır. Bunun yanında, Trabzon'da yeni oluşturulan ve yapımı devam eden Ulusal Su Ürünleri Gen Bankası da oldukça önemlidir. Bu çalışmalar üzerinde özellikle itina gösterilmesi gerekmektedir. Yerli tohumlar üzerinde yapılan çalışmalar özendirilmeli ve daha fazla araştırmacının konuya yönlendirilmesi sağlanmalıdır. Su ve sulak alanların yönetimi ve bu yönetimdeki yetki karmaşası millî bir su politikasının bulunmayışı gelecekte birçok probleme sebebiyet verecektir.

Son yıllarda ve günlerde görülmekte olan şaşan yağışlar da ileriki dönemlerde artacak ve devam edecektir. İklim değişikliği meteorolojik değişimleri de beraberinde getirmektedir. Bu alanda da altyapı düzenlemeleri tarımsal alanlarda alınacak önlemler paketi oluşturulmalıdır. Felaket gelmeden önlemleri almak ülkemizin geleceğini güvence altına almamızı sağlayacaktır. Barajlar, su yapıları ve havza planlamaları yapılırken bu kriterlerin tamamı göz önünde bulundurulmalıdır. Tarımda tam manasıyla damla sulamaya geçilmesi ve kuyulardan su çekimi kontrol altında tutulması gerekmektedir. Kaçak kuyulara izin verilmemeli ve bu önlemler alınırken de çiftçilerimiz mağdur edilmemelidir.

Ülkemizdeki yüzey suların kirlilik düzeylerini belirleyen çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar doğrultusunda yüzey sularında kirliliğin iyi duruma getirilme çalışmaları hızlandırılmalıdır. Yer altı suyu baraj ve su havzası oluşturma girişimleri de hızlandırılmalıdır. Akarsular üzerinde yapılan su yapılarındaki balık geçitleri tekrar düzenlenmeli ve o bölgede yayılım gösteren balıkların ekolojik isteklerine göre yeniden organize edilmelidir.

Ülkemizde özellikle bazı illerde tarım arazileri bireysel olarak veya kooperatif kurularak hobi bahçeleri adı altında ekonomik anlamda tarım yapılamayacak boyutlarda çok küçük parçalara bölünmekte, üzerine tel, çit, duvar ve yapı inşa edilerek satılmaktadır. Ancak bu satışın tapu müdürlükleri kanalıyla değil kooperatif üyeliği şeklinde veya noter sözleşmeleri ile yapıldığı, gerek kaymakamlıklara gerekse de tarım ve orman il müdürlüklerine yoğun şekilde şikâyetler bulunduğu bilinmektedir. Bu durum, İzmir'de de olduğu gibi, özellikle seçim bölgem İzmir'de Alağa, Menderes, Buca, Torbalı gibi ilçelerde yaygınlaşmakta ve arazi sahipleri açısından rant kaynağı olarak görülmektedir. Şu an itibarıyla kuruluş aşamasında olanlarla birlikte 25'e yakın kooperatif faaliyete geçmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Kalyoncu.

HASAN KALYONCU (Devamla) – Bu konu acil şekilde araştırılıp çözüme kavuşturulmalıdır.

Bunun yanında Su Enstitüsünün kuruluş amacı su politikalarını geliştirmek ve eş güdümü sağlamak iken bu görevi yerine getirememektedir. Şu anda var olan ve işleyen yapıyla gösterdiği faaliyetler Su Yönetimi Genel Müdürlüğü ve Devlet Su İşleri tarafından zaten yapılmaktadır. Ya bu enstitünün kapatılması veya asli görevine döndürülmesi gerekmektedir.

Bütçenin hayırlı olmasını diler, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kalyoncu.

Şimdi, söz sırası Adana Milletvekili Muharrem Varlı'ya aittir.

Buyurun Sayın Varlı. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

MHP GRUBU ADINA MUHARREM VARLI (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada bütçe görüşmelerine devam ediyoruz, Tarım Bakanlığı, Tarım Bakanlığına bağlı bazı birimler üzerinde söz aldım, bu konulardaki fikirlerimi sizlerle paylaşacağım.

Ormanla ilgili söylemek istediğim: Orman alanları bizim akciğerlerimiz, en iyi şekilde korunmalı; özellikle yaz döneminde yangınlara karşı en iyi şekilde muhafaza edilmesi ve her geçen gün de orman alanlarının mutlaka artırılarak devam ettirilmesi gerekir.

Meteoroloji konusunda... Meteoroloji ciddi manada ilerlemeler sağladı. Birkaç gün öncesinden kar yağışını, birkaç gün öncesinden havanın ne kadar soğuk olacağını artık tahmin edip bildirebiliyorlar. Bu konuda da meteorolojide çalışan, görev yapan

arkadaşlarımızı tebrik ediyoruz, Allah razı olsun.

Tabii hayvancılık ve gıda... Tarım ve Orman Bakanlığı konusuyla ilgili de özellikle bölgedeki çiftçi arkadaşlarımızın beklentilerini de Sayın Bakan buradayken, Bakanlık yetkilileri de buradayken onlarla da paylaşmak istiyorum. Özellikle son dönemde doların artışıyla birlikte hem gübrede hem de akaryakıtta ciddi bir artış oldu. Bu da çiftçinin maliyet açısından en ağır girdilerini oluşturmakta, gübre ve akaryakıt. Dolayısıyla bu manada, Hükümetin bir an önce gübre fiyatlarını düşürebilecek bir formül bulması lazım. Bu şekilde, çiftçi gübre atıp ürününü yetiştirip tekrar sattığında inancınız olsun ki yapmış olduğu masrafı karşılayabilecek bir bedel üretemeyecektir çünkü gübre fiyatları o kadar yükseldi ki yüzde 60'lara varan bir artış meydana geldi. Yine, akaryakıt fiyatlarında da yüzde 50'ye yakın bir artış meydana geldi. Dolayısıyla tarım ürünleri aynı yerinde sayıyor. Hatta Sayın Bakanla bir toplantıda konuşmamızda söylemiştim, ki kendisi de hak vermişti -meseleye vâkıf olduğu için söylüyorum- pamuk fiyatları 4.600 liradan başladı -eski parayla söylüyorum- şu anda 3 bin liraya kadar geriledi. Yani 1 kilo kütü pamukta çiftçinin 1.600 lira kaybı var. Hâlbuki mazot fiyatları ve gübre fiyatları yükseldi, düşüşe geçmedi yani çok az bir düşüşle yükselişi devam ettiriyor. Dolayısıyla gübre fiyatlarını ve mazot fiyatlarını Hükümetin bir şekilde çiftçinin kullanabileceği ve çiftçinin zarar etmeyeceği ölçüye çekmesi lazım. Bu konuda çiftçilerimizin beklentileri var.

Yine, kimyasal ilaçlar da aşağı yukarı yüzde 60 oranında arttı. Bunların da bir şekilde çiftçinin lehine düzeltilmesi ve çiftçiye ucuz bir şekilde temin edilmesi lazım. Faiz oranlarının yüksek olması da hem çiftçinin çalıştığı tüccar açısından hem de çiftçi açısından çok ciddi bir yük teşkil etmekte. Sayın Cumhurbaşkanını sürekli dile getiriyor ve çok da doğru söylüyor, çok da samimi bir yaklaşımla "Faiz oranları düşürülmeli." demesine rağmen ne yazık ki faiz oranları yüksekliğini koruyor. Burada devletin bankalarının da faiz oranlarının yüksek olması dikkat çekiyor. Yani bunu bir şekilde engelleyip faiz oranlarını düşürmek lazım, hem çiftçi açısından hem de çiftçinin çalıştığı tüccar açısından önemli bir şey olacaktır.

Yine, Ziraat Bankasındaki borçlarını ödeyemeyip yapılandırmaya gideceği zaman çiftçi, köylü kardeşimiz, bu oran birdenbire çok yüksek meblağları buluyor yani normalde hayvancılık ve tarım açısından verilen faiz oranları çok iyi, buna bir şey demiyorum ama borcunu ödeyemeyip yapılandırmaya gideceği zaman yüzde 26, yüzde 27 faiz oranlarıyla karşı karşıya kalıyor ki bu çok yüksek bir oran. Sayın Bakanın da bu konuya hassasiyet göstereceğine inanıyorum.

Yine, pamuktan az önce bahsettik. Pamuk hakikaten endüstriyel bir bitki yani mutlaka çiftçimize pamuk ektirmemiz lazım çünkü pamuk ve pamuğun ürünlerinden -işte yağıydı, çiğdiydi- faydalandığımız zaman aşağı yukarı 2 milyar dolarlık ithalatı engellemiş oluyoruz. 2 milyar dolar Türkiye için çok önemli bir rakam. Eğer biz pamuğu ektirebilirsek... Ki hem Çukurova'da hem Urfa'da hem Ege'de pamuk artış oranları bayağı yükseldi. Bunu daha da artırarak devam ettirmemiz lazım. Nasıl devam ettireceğiz? Bir, enflasyon oranında; iki, artan girdi maliyetleri oranında çiftçimizi ezdirmeyecek şekilde prim desteklerini yükseltmemiz lazım. Yani pamuğa yine 800 TL 80 kuruş prim açıklandı. Bu rakamı biraz daha yükseltebilirsek, 1 lira gibi, 1 liranın üstünde gibi bir rakam yapabilirsek inanıyorum ki çiftçimiz pamuk ekecektir ve Türkiye'nin de 2 milyar dolar gibi dışarıdan getireceği pamuğa ödeyeceği para cebimizde kalacaktır, Türk çiftçisinin cebinde kalacaktır. Yani sadece kütü pamuk olarak değerlendirmeyelim, çiğdinden elde etmiş olduğumuz ham yağa baktığımız zaman 2 milyar doların da üzerinde bir ithalat gerçekleştirmiş oluyoruz, ki bu, bizim için çok ağır bir maliyet. Pamuk hem de Türkiye endüstrisi açısından, tekstil sanayisi açısından da önemli bir şey. Yani bizim dünyada rekabet edebildiğimiz unsurlardan bir tanesi tekstil, kumaş sektörü. Biz şimdi onun hammaddesi olan pamuğu kendimiz yetiştiremezsek, dışarıdan ithal etmeye devam edersek, bu, üreticimiz ve sanayicimiz açısından da ağır bir maliyet teşkil edecektir. Onun için Sayın Bakanın bu konuya hassasiyet göstereceğine inanıyorum.

Yine, mısır fiyatlarıyla ilgili de sıkıntılar var. 1.100 lira gibi bir rakamla başladı mısır fiyatları, şu anda 930 lira gibi bir rakama geriledi. Bu, TMO'nun fiyat açıklamasından sonra biraz daha fiyatlar geriledi. Hâlbuki peşin bedelle fiyat bin liralardan üstünde tesis edilmiş olsaydı bu fiyat bin liranın altına düşmez, bin liranın üstünde seyrederdi, çiftçimiz de bundan bir mağduriyet yaşamazdı. Bunu da dikkate alacağınıza ve çiftçimizi mağdur etmeyeceğinize inanıyorum.

İşte, buğday fiyatlarıyla ilgili de yine çiftçilerimizin sıkıntıları var, problemleri var. Yani ekmek ucuzlamadı, unla yapılan, buğdayla yapılan hiçbir şeyin ucuzlamamasına rağmen buğday fiyatlarının düşük seyretmesi Türkiye'de önümüzdeki yıllarda buğday ekiminin çok çok azalacağını gösteriyor. Yani biz, zaten birçok şeyi ithal ederken kendi yetiştirebileceğimiz havası, suyu, toprağı, iklimi müsait olan bir ortamda buğdayı, pamuğu, mısırı kendimiz yetiştirmeyebiliriz, bunları da dışarıdan ithal edersek, bu, ülkemize ve milletimize yük getirecektir. Dolayısıyla pamuğu ektirecek, buğdayı ektirecek, mısırı ektirecek çiftçimizi koruyacak bir sistemi oluşturmamız lazım.

Yine, hayvancılıkla ilgili sayın çiftçilerimizin, köylülerimizin önemli beklentileri var. Bugünlerde yine et fiyatlarının yüksekliğinden medya organları bahsetmeye başladı, ki doğrudur. Yani bu et fiyatları zaman zaman bir şekilde yükseltiliyor ama Et ve Balık Kurumu piyasaya girdiği zaman bu işi regüle ediyor. Biz aracıyı kaldırabilirsek, eğer ki doğrudan doğruya üreticiden tüketiciye eti sağlayabilirsek, gönderebilirsek, bunu ulaştırabilirsek inanın ki hem üretici kazanacaktır hem tüketici kazanacaktır. Yani, hayvancılık sektörü hakikaten ülkemizde insanların yapmaktan zorlandığı bir sektör. Yem çok pahalı, hayvan çok pahalıya alınıyor ve onu yetiştirip sattığı zaman çiftçi bundan para kazanamazsa hayvancılık sektöründen çekiliyor; hayvancılık sektöründen çekildiği zaman da bir daha köylüyü, çiftçiye hayvancılık sektörüne döndürmek mümkün olmuyor. Dolayısıyla da, ithal etle Türkiye'de bu işe çözüm bulmak mümkün olmuyor. Eğer illa da bir ithalat yapmamız gerekiyorsa, her zaman söylediğim gibi, dişi düve sayısını artıracak ithalat yapmamız lazım. Dişi düve sayısını ne kadar çoğaltırsak, o zaman bu dişi düvelerden alacağımız yavrularla Türkiye'de büyükbaş -özellikle büyükbaş için söylüyorum- hayvan eti ihtiyacını karşılamış oluruz. Onun için, illa bir ithalat yapmamız gerekiyorsa dişi düve ithalatı yapmamız gerekir; bu konuda da Sayın Bakanın hassasiyet göstereceğine inanıyorum.

Şimdi, tabii, çiftçiler üreten insanlar, hakikaten bu ülkede ülkenin ekonomisine en fazla katkı sağlayan insanlar. Yani, bugün ihracat yapıyorsa yaşı meyve ve sebzeyi üreten çiftçimiz; sofralarımıza gelen o tertemiz domatesleri, peynirleri, zeytinleri, o sıcak ekmeği üreten çiftçimiz. Onun için, çiftçimizi en iyi şekilde korumamız lazım. Bu konuda ne yapılması gerekiyorsa hep birlikte, gelin, çiftçimizi daha iyi, daha fazla üretilen daha fazla kazanabileceği ortama ulaştıralım ve onları koruyalım, yaşatalım. Onları yaşatamazsak, onları üretimden düşürürsek inanın ki ülkemiz çok şey kaybedecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Varlı.

Buyurun.

MUHARREM VARLI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bunları bizzat bir çiftçi olarak gören ve işin içerisinde yaşayan bir insan olarak sizlerle paylaşıyorum, samimi duygularla paylaşıyorum. Sayın Bakanın da bu konuda samimi olduğuna inanıyorum; daha önceki bir toplantıda da bunlardan bahsetmişti. Özellikle Ziraat Bankasındaki çiftçi borçlarının ertelenmesi konusu da çok önemli. Tarım Kredi ve Ziraat Bankasındaki çiftçi borçlarının taksitlendirilmesi... Çiftçilerimizin böyle bir beklentisi de var. Yani birçok yere kaynak bulabiliyoruz, Türkiye'yi besleyen, doyuran çiftçilerimize de bu kaynağı bulmak zorundayız diye düşünüyor, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Varlı.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun üçüncü turdaki söz sırası tamamlanmıştır.

Şimdi sisteme girip söz isteyen Sayın Servet Ünsal'a yerinden üç dakika süreyle söz vereceğim. Kendisi buraya gelip söz talebini bana doğrudan ilettili, kaza yerinden geldiğini belirtti, heyetle birlikte orada incelemeler yapmışlar. Şimdi Genel Kurulu bilgilendirmek üzere kendisine üç dakika süreyle yerinden söz veriyorum.

Buyurun Sayın Ünsal.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, Ankara-Konya seferini yapan yüksek hızlı trenin kılavuz trenle çarpışması sonucunda kazanın meydana geldiğine, bir ihmalin olup olmadığının araştırılması için komisyon kurulması gerektiğine aksi takdirde tren kazalarının cinayete dönüşeceğine ilişkin açıklaması

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Değerli Başkan, sevgili milletvekili arkadaşlarım; ben Doktor Servet Ünsal, Ankara Milletvekili.

Olay da bugün Yenimahalle'de bizim bölgemizde vuku buldu. Sabah 6.30 civarında Ankara Marşandiz İstasyonu'nda kılavuz tren ile Konya'ya giden hızlı trenin burun buruna çarpışmasıyla oluştu kaza. Sabahın erken saatlerinde bana çok yakın olduğu için ben olay yerine gittim. Olay yeri tam bir facia alanıydı. 206 yolculu hızlı tren Ankara'dan kalktıktan sonra -o arada istasyon yok çünkü- Konya'ya giderken hızlı trenin yolu üzerindeki bir kılavuz trenle burun buruna çarpışmıştır.

Arkadaşlar, hızlı trenin yolunda kılavuz trenin o saatlerde, o dakikalarda olmasına artık bir ihmal mi diyelim, suç mu diyelim, hepsini önümüzdeki günlerde değerlendireceğiz ama gerçekten çok ciddi bir olay vuku buldu. Yola çıkan hızlı trende kazadan sonra, olay yerinde, 2 tane büyük vagonun altına daha hiç girilememişti. O ara 9 ölü ceset torbalarıyla olay yerindeydi, onu gördüm, 50'nin üzerinde yaralı hastanelere taşındı. Biraz sonra hastane ziyaretlerimi yapacağım bir hekim olarak.

Arkadaşlar, tabii, kötü bir olay ama bu benim aklıma şunu da getirdi: Önceki yıllarda Pamukova'da böyle bir olay oldu, daha sonra yine yakın bir tarihte, beş ay önce Çorlu'da bir tren kazası oldu onlarca insanımızı kaybettik, bugün Ankara'da yine böyle bir olayla karşılaştık.

Arkadaşlar, tren yolları ulaşım alanında gerçekten en güvenilir bir ulaşım sistemi; olması gereken de budur ama bugüne gelindiğinde özellikle bu kazaları sık sık yaşayan bir ülke milletvekili olarak bunun artık sorgulanması gerektiğini, soruşturulması gerektiğini söylemek istiyorum.

Arkadaşlar, Çorlu'yla ilgili burada bir komisyon ya da bir araştırma önergesi de verildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha süre verelim, buyurun.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Bununla ilgili olarak sevgili milletvekili arkadaşlarım komisyonunun kurulması için böyle hani illa yakınlarının mı ölmesi gerek bilmiyorum ama neden bazı komisyonlar kurulmuyor ve Meclisten bu olayın araştırılması istenilmiyor.

Ben bir hekim olarak, bir doktor olarak gerçekten çok üzgünüm. Buradan iktidardaki milletvekili arkadaşlarıma ve diğer partilerdeki milletvekili arkadaşlarıma ivedi olarak önerim şudur: Bir an evvel komisyonu kuralım yoksa bu tren kazaları kader, kaza olmaktan çıkıyor artık cinayete dönüşüyor. Arkadaşlar, bu anlamda benim bu sözlerimi bir şey olarak değerlendirmeyin. Bir akıl, bir hekim, bir abi olarak size önerim bir an evvel bu komisyonu kuralım, şu tren kazalarını bir araştıralım çünkü dünyanın her yerinde en uygun ulaşım sistemi, bizde niye bu kadar kazaya neden oluyor? Acaba burada bir ihmal var mı? AKP iktidarının bu olayları kapatmasını istemiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERVET ÜNSAL (Ankara) - Bir an evvel çözüm bulalım çünkü ülkemizin de prestiji sarsılıyor. Sevgili Başkan ve değerli milletvekili arkadaşlarım beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum ama duyarlılık göstereceğinize inanıyorum. Önümüzdeki günlerde mutlaka bir komisyon kuralım, araştıralım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ünsal.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.49

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2019 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Şimdi İYİ PARTİ Grubu adına konuşmalar yapılacaktır.

İlk söz, Muğla Milletvekili Metin Ergun'a aittir.

Buyurun Sayın Ergun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugünkü tren kazasında vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Burada bütçenin üzerinde konuşurken bir değiştirme şansımız da olmadığına göre, ilgili bakanlığın ilgilendiği alanlarla ilgili görüşlerimizi genel hatlarıyla sunmak istiyorum.

Bütçesi üzerinde konuştuğumuz Bakanlığın adındaki hem “çevre” hem de “şehircilik” konusunda Türkiye olarak karnemiz oldukça zayıftır. Doğal çevreyi kirlettik, bozduk ve âdeta yok ettik. Anadolu'da doğal yaşam yok olmak üzere, Anadolu faunasını ve florasını oluşturan nice tür ya tükenip yok oldu ya da bitip tükenmek üzere. Nice kuş türü tükenip gitti, artık görülmez oldu, keza böcekler bile tükendi. Biliyor musunuz, ülkemizdeki arı çeşitliliği bile kayboldu. Araştırmalara göre ülkemizdeki, doğal yaşamdaki arıların yüzde 90'ı yok olmuş durumda. Bunların sebep olacağı çevre felaketlerini bir düşünelim.

Sayın milletvekilleri, daha önce bu kürsüden ifade etmiştim, bizim medeniyetimiz ve kültürümüz çevre konusunda aslında bir şuur medeniyetidir. İnancımız da geleneksel kültürümüz de çevre temizliğini, su temizliğini, hava temizliğini, hayvan ve ağaç sevgisini öğütlerken çevreye zarar verenler hakkında çeşitli cezai müeyyideler uygulanmasını talep ederken nasıl oldu, ne değişti de bu hâle geldik? Karıncayı incitmekten uzak duran bir anlayıştan türlerin yok olmasına duyarsız kalan bir anlayışa ne tez evrildik, doğrusu anlaşılır gibi değil.

Bakanlığın adında yer alan şehircilik konusunda da sicilimiz hiç iyi değil, özellikle AK PARTİ'nin sicili oldukça kötü durumda. Çok açık söyleyelim, bütün şehirlerimizi kimliksizleştirdik. Ruhu olmayan, kimliği olmayan, hiçbir medeniyetin zihniyetini ve felsefesini yansıtmayan, yanlarından geçerken veya içlerinde dolaşırken sanki o şehirde hiç mimar yaşamıyormuş izlenimini uyandırıcısına mimari estetikten uzak ve âdeta beton yığınlarından ibaret, cansız, ruhsuz ve kimliksiz şehirler oluşturduk.

Eskilerin “Zaman keskin kılıç gibidir.” diye bir sözü vardır; zaman iyi kullanılırsa lehe, kötü kullanılırsa aleyhe sonuçlar doğurur. Ne yazık ki şehirlerimiz için zaman iyi kullanılmadı ve çevreyle birlikte onları kimliksiz, kişisiz hâle döndürdük.

Şehir ve şehirleşme, kültür ve medeniyettir. Şehir, aslında içinde yaşayanların ve kendisine hâkim olan medeniyetin, medeniyet anlayışının teşhir ve gösteri salonu gibidir. Büyük medeniyetler kendilerini şehirleriyle gösterirler.

Şehirlerin sadece insanların bir arada yaşadığı hiçbir estetik değeri ve özelliği olmayan binaların olduğu fiziksel mekânlar olmadığını bilmemiz lazım. İnsan kültürüyle, zevkiyle, felsefesiyle şehri inşa ettiği gibi şehir de sanat eseri niteliğindeki yapılarıyla insanın hayatını kolaylaştıran yol, cadde ve benzeri düzenlemeleriyle insanı dinlendiren, huzur veren parklarıyla insanı cemiyetleştirir yani kültürleşmeyi ve dolayısıyla, milletleşmeyi sağlar. Bizde de geçmişte böyleydi, Selçuklu, Anadolu beylikleri ve Osmanlı şehirlerinde söz konusu özellikler vardı. Her biri ince bir sanat zevkinin ve derin bir felsefenin eseri olan Çifte Minareler, İnce Minareli Medrese, Divriği Ulu Camisi, Karatay Medresesi, Selimiye, Süleymaniye, Bursa Ulu Camisi, Ahlat Selçuklu Mezarlığı gibi nice yapılarla donatılan Anadolu şehirleri, Türk İslam medeniyeti için âdeta beşik görevi görmüş ve cihanşümul bir imparatorluğun doğuşuna sebep olmuşlardır. Yani medeniyetin beşiği olarak kabul edilen şehirler, toplumsal gelişmeyi ve netice itibarıyla ekonomik kalkınmayı sağlayan, katkıda bulunan mekânlardır. Dolayısıyla şehirlerimizi yönetenlerin bir kültür politikası olması gerekir. Peki, bugün böyle midir? Yönettiğimiz şehirlerin hangisi bu özelliklere sahiptir?

Çil çil kubbeleriyle, bedestenleriyle, çarşılarıyla, hanlarıyla, hamamlarıyla, çeşmeleriyle ve günümüzde “park” dediğimiz bağlarıyla, bostanlarıyla bizim şehirlerimiz de Türk İslam medeniyetinin teşhir merkezleri niteliğindedir. Erzurum, Sivas, Tokat, Amasya, Konya, İznik, Bursa, Manisa, İzmir, Edirne ve tabii ki İstanbul Türk İslam felsefesini yansıtan ince bir zevkle işlenmiş nice sanat eseri niteliğinde yapıyla tezyin edilmiş idi. Günümüzde sınırlarımız dışında kalan Üsküp, Selanik, Bağdat, Halep gibi şehirleri de yüzlerce yıl nakış gibi işledik ve her birini kelimenin tam anlamıyla “medine” anlamını yansıtmak şeklinde şehirleştirdik. Oralarda devraldığımız mirası da zevkle ve şevkle işledik ve her birine kendi ruhumuzu kattık.

Bir imparatorluğun başkenti olarak fethettiğimiz İstanbul’u kendi kültürel anlayışımızda öyle dokuduk ki onu bir devletin idare merkezi olmaktan çok öte âdeta medeniyetin, zevkin ve estetiğin de başkenti hâline getirdik. Ya bugün? Bugün İstanbul ne hâlde? Daha kuruluşu takip eden yıllarda mimarisine cumhuriyetin kuruluş felsefesini yansıtan Dil ve Tarih-Coğrafya binası, Ankara Türk Ocağı binası, bugün Gazi Üniversitesi binası olarak kullanılan binalar gibi eserlere benzer binaları yapmaz, yapamaz olduk. Süleymaniye’yi, Selimiye’yi veya Ulu Cami’yi söylemeyeceğim; Osmanlı’nın son döneminde yapılan mekteplerdeki, camilerdeki, medreselerdeki zevki bile kaybettik. Kendimizi kandırmayalım. Şehirleri bu kadar kimliksizleşen bir coğrafyadan medeniyet ışığı yükselmez. Belirttiğimiz gibi, medeniyet ile şehir ve şehirleşme yani medine ve medeni olma durumu birbirleriyle alakalıdır. Bu, hem İslam coğrafyasında, kültüründe bu şekildedir hem de Batı kültüründe aynıdır. Şunu söylemek istiyorum: Medeniyet ile şehir hem birbirlerinin var oluşlarına sebep olan hem de birbirlerini besleyen unsurlardır. Dolayısıyla kimliksizleşen, ruhsuzlaşan şehirlerden medeniyetin yükselmesinin beklemek safdilliktir.

Şairi yetiştiren şehirdir. Eğer kelimenin tam anlamıyla “site” ve “medine” karşılığında şehriniz varsa orada şair yetişir daha doğrusu şair olunur. Şehirler şairlere ilham verir; Bursa, Edirne ve İstanbul bu tarz şehirlerimizden idi. Öyle ki İstanbul, Nedim’e “Bu şehir-i İstanbul ki bî-misli ü bahâdır/Bir sengine yek-pâre Acem mülkü fedâdır.” derirtecek kadar şehirdi. Ya bugün böyle midir?

Yine, İslam milletleri içinde ilk önce bizde başlamış olan klasik edebiyatımızda bir şehrin ve içinde yaşayanların güzelliklerini yansıtan “şehrengiz” adlı bir tür vardır. Demek istediğim o ki, şehirlerimiz bir zamanlar o kadar güzel, o kadar hoştu ki, şairlere öyle ilham vermişlerdi ki edebiyatta bir türün doğmasına sebep olmuşlardı. Ya şimdi? Tanpınar’ın “Beş Şehir” adlı eserini yazdıracak şehirler kaldı mı elimizde? Mesihî, Zâti, Taşlıcalı Yahya ve daha nice edibe şehrengiz yazdıran, zevk eseri sanat yapılarıyla işlenmiş o şehirler kaldı mı günümüzde? Zevkten, sanattan ve kültürden mahrum yapıların oluşturduğu ruhsuz şehirler hâline geldi şehirlerimiz. Şehirlerimizi kupon arazi peşindeki siyasilerle âdeta kârın dışında hiçbir kutsal olmayan müteahhitler mahvetti. Mimarlığı sadece belli bir metrekaresine bir yapı sığdırmak olarak gören mimar zihniyeti de şehirlerimizi öldürdü. Artık, ne Nedim’e o mısraları yazdıracak İstanbul ne Yakup Kadri’ye “Ankara”yı yazdıracak Ankara ne de Tanpınar’a “Beş Şehir”i yazdıracak Anadolu şehirleri kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Ergun.

METİN ERGUN (Devamla) - Bununla birlikte sorunlarımız, Bakanlığın ikinci bölümüyle ilgili, çevre bölümüyle ilgili de oldukça vahim durumdadır. Özellikle sularımızı kirlettik, yok ediyoruz. Su kaynaklarının geleceğin en önemli stratejik varlıkları olacağı tahmin ediliyor. Ne yazık ki Türkiye su kaynaklarını hızlı bir şekilde tüketiyor, yok ediyor.

Bakınız, bugün yüzey sularımızın yüzde 80’i kirlenmiş durumda. Hesaplamalara göre ülkemiz 2030 yılından itibaren su fakiri bir ülke olacak. Topraklarımızı, ormanlarımızı, meralarımızı ve tarım arazilerimizi hızla yok ediyoruz. Bu yüzden Çevre ve Şehircilik Bakanlığının güçlü ve işini siyasetüstü hassasiyetlerle yapan bir kuruma dönüşmesi gerekiyor. Bize bırakılan bu mukaddes emanetleri ancak bu şekilde gelecek nesillere teslim edebiliriz.

Konuşmama son verirken önümüzdeki yerel seçimlerin bu meselelerde köklü bir zihniyet değişimine vesile olmasını diliyor, 2019 yılı bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ergun.

Şimdi söz sırası Ankara Milletvekili Şenol Bal’da.

Buyurun Sayın Bal. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ŞENOL BAL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ile Orman Genel Müdürlüğü’nün 2019 yılı bütçeleri hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlarım.

Evet, bugün olan Ankara’daki hızlı tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı, yaralılarımıza acil şifalar dilerim.

Değerli milletvekilleri, sağlıklı kentleşmenin ve güvenli yapılaşmanın birinci derecede sorumlusu olan, iktidarlardır. On altı yıldır ülkeyi yöneten iktidar, mülkiyet yapı grubu ve yapı sınıfı gibi idari ve teknik konuları mal sahibinin beyanına bağlayan tasarıyla bilimi, teknoloji ve uygulayıcı olan mühendislik, mimarlık ve şehir planlama mesleklerini inkâr ettiği gibi, vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini de yok saymaktadır.

Kaçak yapılaşma bugün, eskiden olduğu gibi yoksulların tercihi değil, özellikle rant peşinde koşan yandaşların başvurdukları bir yöntemdir. Bu durumun başlıca müsebbibi ise on altı yıldır topluma, insana, çevreye saygı duymayan şehircilik ve kentleşme politikaları uygulayan, ekonomik darboğazı kent topraklarını ve doğal kaynakları pazarlayarak aşmaya çalışan, planlama ve imar mevzuatıyla getirilmiş olan düzenleyici kural ve sınırlandırmaları ekonomik gelişmenin önünde engel olarak gören AKP iktidarıdır.

Evet, imar barışını genel seçim öncesi oy devşirmek ve boşalan kasaları doldurmak için alalecele çıkardınız ve ilan ettiniz. Bu konuda sıkıntı duyan vatandaşlarımız konudan çok memnun oldu ama uygulamaya başlayınca şikâyetler ayyuka çıktı. Başvuracaklar için veya başvurmuş olanlar için, brüt metrekare veya kat hesabı konusunda hatalı beyan verilmemesi için tapu ve kadastro müdürlüklerinin ücretsiz destek vermesi gerekirdi. Yine, maddi durumu yeterli olmayanlara taksitlendirme imkânı tanınması gerekirdi. Hâlen, başvurusunu yapmış olanların herhangi bir hatalı beyanı mevcut ise bunların da güncelleme veya ek ödemeyle telafi edilmesi gerekirdi. Köy muhitindeki çok eski binaların, değerlendirme yapılırken, ücretlerinin minimum tutulması gerekirdi. Yeni bir bina ile çok eski bir binanın aynı bedeli ödememesi gerekirdi. Hisseli olan yerlerde tapuya başvurulabilmek için her kişinin ayrı ayrı muvafakatinin ve imzasının alınması gerekmektedir. Ancak bu uygulama tapunun alınmasını imkânsız hâle getirmektedir. Bu konuda gerekli düzenlemelerin yapılması gerekirdi. Yapı belgesiyle beraber brüt metrekare oranları değişenlere herhangi bir toplu ödeme veya bir ödeme çıkarılmaması gerekirdi, yapılmadı. Evet, hayat şartlarının günden güne zorlaştığı bir ortamda bu konuda gerekli düzenlemeler yapılmazsa vatandaş elindekinden de olacak.

Ankara'da imar barışı beklerken dozerlerle karşılaşan Mamaklılar örneğini vermek isterim. Kendilerine gösterilen uzaktaki yerlerden ve belediyenin adamlarının evlerini 10 bine kapatmasından şikâyetçiler. Tepecik, Huzur, Dostlar Mahalleleri mağdur durumda. Çoğuna belediye "işgalci" dedi ancak buradaki vatandaşlar vergilerini ödüyorlar, binlerce lira ödeyerek imar barışı için başvursalar da aylardır cevap alamamaktan şikâyetçiler.

İktidarın hazine arazilerine bakışına gelince, "Hazineye ait taşınmaz mallara yönelik işgalleri önleyemiyoruz, bunları satarak elden çıkaralım, en doğru ve rasyonel çözüm bu." Öyle mi? Beyler, işgalleri önleyecek etkili ve caydırıcı düzenlemeler yapın ve titizlikle uygulayın. Hazine arazileri yabancılara, yandaşlara satılarak ülke ekonomisini kurtaracak kaynak değildir. Gelecek nesillerin, mirasyedi gibi, hakkına tecavüz ediyorsunuz.

Gelelim ormanlarımıza... Tarım ve Orman Bakanımız burada. Orman teşkilatı bünyesinde 2000'li yıllarda 44 fidanlık müdürlüğü, 179 orman fidanlığı vardı. İktidarınız döneminde 16 fidan müdürlüğü ve 67 fidan şefliği kapatılmıştır. Erozyonla mücadelede dünya lideri olduğumuzu söylüyorsunuz fakat kaybettiğimiz topraklardan, tarım alanlarından, mera alanlarından bahseden yok.

Son on beş yılda 4 milyar ağaç diktiğinizi söylüyorsunuz. Beş yıl önce de aynı, 4-4,5 milyar ağaç dikildiğini söylüyordu Sayın Cumhurbaşkanı. Bu fidanları nereye diktiniz? Metrekare hesabı yapıyorum, eğer siz doğruysanız memleket baştan aşağı fidan ve ormanlarla dolmuş olmalıydı. Orman Genel Müdürlüğümüzün sitesine göre değerlendirdiğimizde, Türkiye'de 22 milyon hektar orman var ve siz on beş yılda sözde 4 milyar ağaç dikerek orman varlığını 23 milyon hektara çıkarmışsınız. Yani kendi resmî beyanınıza göre yüzde 4 ila 5 arası bir artış sağlamış olmalısınız ama bu durumda da bir dönüme yaklaşık 80 fidan düşüyor. Acaba vatandaşlarımıza ne kadar çevreci olduğunuzu göstermek için postayla yolladığınız tohumları da mı saydınız? Milletin göremediği yazlık evlere, kış bahçelerine bu fidanları diktiyseniz kaçırılmış da olabiliriz. Bir de sormadan edemeyeceğim, siz bu fidanları nereden alıyorsunuz? Fidanları da mı ithal ediyorsunuz?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İthal ediyorlar, ithal ediyorlar.

ŞENOL BAL (Devamla) – Bir o eksikti, artık fidan rantı da varsa hayırlı olsun diyorum.

Evet, ormanı seven, doğayı seven arkadaşlarımız; biz sizin orman sevginizi de ecdada saygınızı da iyi biliyoruz. Siz birinci derece sit alanı olan Atatürk Orman Çiftliği'ne yasaları ve Anayasa'yı delerek, 10 bin ağacı yok ederek kaçak saray yaptınız. Siz Mustafa Kemal Atatürk'ün bizzat çalışarak mucizeyi gerçekleştirdiği ve gelecek nesillere miras bıraktığı, Ankara'nın akciğerlerini yok ettiniz. Ankara'da kaçak saray yapacak başka yer yok muydu? 10 bin ağacı keseceksin, yüz yıllık tarihi yok edeceksin, sonra saray kapısında fidan diktim diye hava atacaksın. Havanız da batsın, saraylarınız da batsın.

"Külliyeye" falan diye isim takarak sarayınızın kaçak olduğunun üstünü örtemezsiniz. Kaçak saray için kalktınız, Almanya'dan 280 tır ıhlamur, gürgen ve çınar ağacı aldınız. Yerli ve millî imişler(!) Sarayın koridorlarını ithal ağaçlarla süslediniz ama o ağaçlar da tutmadı, toprak kabul etmedi; birkaç kere de denediniz, milletin parasını çöpe attınız. Kaçak sarayın mobilyaları, ağaçları ve mermerleri için harcanan paranın ise 70 milyon dolar olduğu yazıldı, çizildi.

O da yetmedi, Marmaris'te Okluk Koyu'nda yazlık saray yaptırıyor muhterem, saraylara hiç doyamadı. Onun için 40 bine yakın siğla ve çam ağacının kesildiği yazıldı. Tabii, yandaş medyanın basınında bunları görmek ne mümkün. Duyumlarımıza göre siz İstanbul'daki Validebağ Korusu'na da göz dikmişsiniz millet bahçesi yapmak için.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Ne güzel işte.

ŞENOL BAL (Devamla) – Evet, orayı da betonlaştırmayla, eserinize inşallah övünürsünüz.

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Övüneceğiz.

ŞENOL BAL (Devamla) – Bir ağaç kolay yetişmiyor değerli milletvekilleri, uzun yıllar gerekiyor. Nasıl kıyıyorsunuz? Mustafa Kemal Atatürk Yalova'da bir çınar ağacının dallarını kesmemek için raylar üzerinde köşkü kaydırmıştı. Burada çınar kesilebilirdi, köşk yıkılıp yapılabilirdi ama burada verilerek istenen mesajı önemliydi, anlayana tabii ki. Biz mesajı aldık, biz evlatlarımızı bir çınar ağacının dalına balta vurdurmayan liderin yolunda yetiştirdik değerli milletvekilleri.

Bu bütçenin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum ama bu bütçenin yeteri kadar konuşulmadığı kanaatindeyim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bal.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, söz talebim vardır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kayda geçmesi açısından birkaç hususu ifade etmek istedim. Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, her şeyden önce Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın öngördüğü çerçevede Cumhurbaşkanlığı makamının çalışma gerekleri çerçevesinde yapılmış, imar mevzuatı, çevre mevzuatı çerçevesinde tüm hukuki gerekler yerine getirilerek inşa edilmiş yerli ve millî bir çalışma binasıdır ve milletin adına kayıtlıdır. Millete ait olan, milletin evi olan, muhtarlarımızdan tüm toplum kesimlerine kadar tüm milletimize kapıları açık olan Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne karşı yürütülen itibarsızlaştırma çalışmaları aziz milletimizi yaralamaktadır. Bu noktada, hukuka ve bütün anayasal düzene uygun olarak yapılmış bu Külliye ülkemiz ve milletimizin hem itibarı hem de Cumhurbaşkanlığı makamının çalışmalarını yerine getirmek amacıyla aziz milletimize hizmet etmeye devam edecektir.

Genel Kurula arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkan.

Şimdi söz sırası Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'na aittir.

Buyurun Sayın Subaşı. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ankara'da yaşanan tren kazası nedeniyle kaybettiğimiz yurttaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı yurttaşlarımıza acil

şifalar diliyorum, ailelerine ve milletimize de başsağlığı dileklerimi sunuyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ve Adalet Bakanlığı bütçe teklifi hakkında konuşmak için söz almış bulunuyorum.

Bütçe konuşmalarını izliyoruz, iktidar partisine mensup hatipler ve Sayın Bakan "Durmak yok, yola devam." diyerek bütçe taslağını hem övmüşlerdir hem savunmuşlardır. Ben burada şunu söylemek istiyorum: Keşke Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik tablo, kriz dönemi, adalette yaşanan çöküntü ve kriz nazara alınarak bu bütçeler hazırlanabilseydi ama bence bu fırsat kaçırılmıştır ve burada Hükümetin ısrarla "İyiye gidiyoruz, yola devam." duruşu Türkiye'de ciddi sorunlar yaratmaya devam edecektir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemini gerçekten savunmak zorundalar, artık bu işe başladıktan sonra. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı sözlerinde "Daha dinamik, daha çabuk hizmet verebilmek için bu sistem benimsenmiştir." dediği zaman ben şunu söylemek istiyorum: Yetkilerin tek elde toplanmasıyla, merkezde toplanmasıyla hızlı işleyen, hızlı hizmet üreten hiçbir sistem yoktur. Dünya tam da bunun tersini yaparak liyakat sahibi bürokratik çevrelere, mahalli idarelere yetkiyi paylaştırarak hizmetleri çabuklaştırmış, dünya bunu keşfetmiş, yüz yıldır da bu, dünyanın gündemindedir ama Türkiye'de maalesef bütün yetkiler tek ele alınmak suretiyle -Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımızın dediğinin tam aksine- sistem çalışmamaya başlamış, adalette, millî eğitimde, sağlıkta, turizmde, tarımda ve ekonomide çöküntüler başlamıştır.

Ben keşke bu fırsat kaçırılmasaydı da bir kriz bütçesi hazırlanabilseydi dedim yani bir sosyal rehabilitasyon projesi, bir sosyal devlet projesi hâline getirilebilseydi, tam bir tasarruf projesi hâline getirilseydi, kriz nazara alınarak ona göre bir bütçe yapılabilseydi. Bana göre, bu fırsat kaçmıştır.

Bütçeye baktığımız zaman, 125 üniversitemize 30 milyar ödenek ayrıldığını görüyoruz. 125 üniversitemize 30 milyar ayrılırken sadece Harvard Üniversitesinin bütçesi de buna eşit. Sonra da diyoruz ki "Bizim üniversitemiz niye ilk 500'ün içinde değil?" Çünkü ne araştırmaya ne geliştirmeye ne de eğitim kalitesine yetecek imkân sağlanmamıştır. Hele hele en önemlisi, özgürlükler ve özerkliği elinden alınınca üniversitemiz fikir de üretmez olmuşlar ve yaratıcı olamamaktadırlar.

Yine bütçeye baktığımız zaman, önümüzdeki yıl 117 milyar faize ayrılmıştır. Artık bugün bankaya müraaat edenler yüzde 40'lar seviyesinde ancak kredi bulabilmektedir, onu da bulabilirse. Esnaf ve çiftçiye de kredi imkânı artık sağlanamamakta "Deniz bitti." denilmektedir.

Geçenlerde söz etmiştik, UYAP verilerine göre Türkiye'deki icra dosya sayısı 2008 yılında 8 milyon 613 bin iken 2018'de 19 milyon 901 bin olmuştur. 2002'de 1,6 milyon kişi kredi kartı borçlusuyken 2018'de 32 milyon kişi kredi kartı borçlusudur. 2002'de 926 bin kişi aylık sınırı altında ücret alırken 2018'de 16 milyon 500 bin kişiye, yoksulluk sınırı ise 2002'de 18 milyon kişiyken 2018'de 22 milyon kişiye ulaşmıştır. Bunlar bir ekonomik krizin göstergeleridir. Bunu saklamanın, yokmuş gibi göstermenin "Yükseliyoruz, yüceliyoruz, kalkınıyoruz." demenin bir anlamı yoktur. Bunların sağlıklı tartışılabilmesi gerekmektedir.

Keşke bu bütçede bir sosyal restorasyon yaşanabilseydi. Emeklilikte yaşa takılanlar, gösterge bekleyenler, aylık sınırının altında, yoksulluk sınırının altındaki milyonlar ve 32 milyon kredi borçlusu düşünülerek bir restorasyon projesine dönüştürülebilseydi, bir tasarruf projesine, bir tasarruf bütçesine dönüştürülebilseydi. Ama hükümet sisteminin başındaki Cumhurbaşkanımıza baktığımız zaman tasarrufun olmadığını, itbardan tasarruf edilemeyeceğini söyleyerek her konudaki savurganlığımız başta Hükümetin başından kaynaklanmaktadır. Ben çok değinildiği için kendi ücretine yapılan zamdan çok da bahsetmek istemiyorum ama bu arada, keşke yine bu bütçede üretime yönelinseydi, tarım ve hayvancılığın geliştirilmesi için ciddi paylar ayrılseydi çünkü "yerli ve millî" derken Anadolu topraklarını yoksul bırakmışızdır, tarımı, tarım sektöründe yaşayanları neredeyse şehre göç noktasına ve topraklarını terk etme noktasına bırakmışızdır.

Şimdi, hayvancılık yapan yurttaşlarımız et kombinalarında, mezbahalarda sıra beklerken geçenlerde Dışişleri Komisyonuna Sırbistan'dan 5 bin ton et ithal etmek için bir protokol onay için gelmiştir, İYİ PARTİ milletvekillerimizin muhalefet şerhiyle bu, Komisyondan geçmiştir. Bunu ciddi bir kriz nedeni olarak görüyorum çünkü gerçekten, hayvancılık yapan, besicilik yapan insanlarımız zor durumdadır, hele, yem fiyatlarıyla bu içinden çıkılmaz hâl almıştır. Hele, kış günlerinde sadece yemle beslemek zorunda kalan besicilerimiz kombinalarda sıra beklemektedir hayvanını kestirebilmek, borcunu ödemek için ama 5 bin ton daha ithalat bu sektörün belini bükecektir.

Bunlar ekonomik kriz göstergesi dedik; plansızlık, programsızlık demiştik ama adaletteki kriz hepsinden önemli, o daha derindir. Sadece bir rakam, istatistiki bilgi vermek istiyorum. Şüpheli sıfatıyla soruşturma geçiren 2006 yılında 2 milyon 943 bin kişiyken 2017 yılında 11 milyon 985 bin kişiye ulaşmıştır. Yani 12 milyon kişi şüpheli sıfatıyla soruşturma geçirmektedir. Bu, ne kadar vahimdir. Bunlar büyük ihtimalle bizim gözü kapalı olmak yerine gözü açık adaletimizin marifeti ve 12 milyon kişinin içinde büyük çoğunluğunun muhalefet olduğunu söyleyebiliriz. Hükümlü sayısında da çarpıcı bir istatistiki bilgi vermek istiyorum. 2002 yılında hükümlü sayısı 30.637 kişiyken 2018 yılında 202 bin kişiye ulaşmıştır yani bundaki artış yüzde 560'tır. Cezaevi personeli 25 binden 60 bin kişiye çıkmış ve yine 2023 yılına kadar 228 yeni cezaevi yapımı için plan, program yapılmıştır. Türkiye'nin "Gelişiyoruz, kalkınıyoruz, büyüyüyoruz." derken hangi istikamette büyüdüğünü, kalkındığını bu veriler çok açıklıkla veriyor.

Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde -maalesef çok acı, onu vermek bile istemiyordum- 2014'te 59'uncu sıradayken 2018'de 101'inci sıraya düşerek Kenya, Uganda gibi ülkelerin bile gerisine düşmek mahcubiyet vericidir.

Yargının bağımsızlığından, tarafsızlığından bahsetme imkânımız hiç kalmamıştır. Yargıcın teminatı da olmadığı için artık yargıçlar ve savcılar savrulmaktadır ve siyaset hukukumuzda, adaletimize egemen olmuştur maalesef.

"Geçmişte yaşanan Yassıda yargılamaları tarihte kaldı." derken "Geçtiğimiz yıllarda yaşanan Ergenekon soruşturmaları faciası, tutuklananlar hatırlardan uzak olmamalıdır." derken şimdi FETÖ soruşturmaları, tutarsız, adaletsiz yargılamalar ve soruşturmalar sonucunda, adalet tümüyle içinden çıkılmaz hâle gelmiştir. Öyle ki artık yıllarca FETÖ konusunda uyarı yazılarımız, çizerimiz ve bu konuda mücadele eden insanlar FETÖ'den tutuklanmaya başlamıştır ve son olarak da geçen gün Necati Doğru, Emin Çölaşan gibi isimlere de FETÖ'cü oldukları iddiasıyla soruşturma başlatıldıktan sonra buna söylenecek bir şey bulamıyorum ama "şaka gibi" demek içimden geliyor.

Türkiye'de bize en çok lazım olan demokrasi diye düşünüyorum. Hukukun bu kadar savrulduğu yerde insan hakları ve demokrasi bizi bir şekle sokabilir ama insan hakları kavramından uzaklaşan siyaset kurumu, yargı, adalet müesseseleri maalesef toplumumuzu çıkmazlar içinde yaşatmaktadır; çalkalanmaktadır. İnsan Haklar Evrensel Beyannamesi'nin imzalanmasının 70'inci yılında yine her an insan hakkı ihalleri ülkemizde yaşandığı gibi, bizzat Cumhurbaşkanımız da bir savcıya, yargı kararlarına, insan hakları kararlarına karşı rahatlıkla "Hadi oradan!" "Ben seni tanımıyorum." "Sen kimsin!" "Haddini bil!" gibi sözler sarf edebiliyor. Bu sözleri sarf ettiği zaman o yargının, yargıcın ya da savcının durumunu düşünün, bağımsız hareket edebilme şansı hiç kalmaz.

Alevi yurttaşlarımızın ibadethane olarak saydıkları cemevi konusunda ne siyaset kurumu ne yargı kurumu "Bu böyledir." diyememiştir; o, bizim siyaset kurumunun ve yargının utanıcıdır, insan hakları konusundaki seviyemizi gösterir ama nihayet 2014'te bu karar alındıktan sonra Türk yargısında benzer kararlar çıkmaya başlamıştır, nihayet geçen gün de bir mahkeme kararı... Yine, 70'inci yılda olması nedeniyle bahsediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Yargı kararı vermiş ve ibadethane saymıştır.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hükûmet uygulamıyor ama efendim, bilginiz olsun.

HASAN SUBAŞI (Devamla) – Sayın Ağırlioğlu'nun söylediği gibi, caminin alternatifi tabii ki değildir ama "Bu benim ibadetgâhımdır." diyen insanların ibadetgâhıdır.

Ben, belediye başkanlığım döneminde, 1990'lı yıllarda ilk cemevinin temelini atarak, arsa tahsis ederek, planını yaparak inşasına yardımcı olduğum zaman, bunun, Türkiye'de bir ilk kamu hizmetlisinin desteği olduğunu bilmiyordum. Birkaç yıl önce Aleviler, Alevi hemşehrilerimiz beni çağırıp da bir plakette ödüllendirdiklerinde "Bu ne?" demiştim, "Türkiye'de -Antalya'da- cemevi yapılmasında kamu hizmetlisinin desteğini ilk sizden görmüştük; bu, onun plaketi." demişlerdi. Bununla mutlu olmuştum ama bir taraftan da utanç duymuştum. Türkiye'de insan hakları konusundaki geri kalmışlığımız, bugün adaletin ve hukukun en önemli sorunudur diye düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ, CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Subaşı.

Şimdi söz sırası Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'de.

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAŞŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; elim kazada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralılara da sağlık diliyorum.

Ceza ve İnfaz Kurumu ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu ve Kişisel Verileri Koruma Kurumu bütçeleri üzerine, İYİ PARTİ görüş ve düşüncelerini aktarmak üzere söz aldım. Büyük Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

1970'li yıllarda okuduğum, Lenin Edebiyat Ödüllü büyük Türk edebiyatçısı Cengiz Aytmatov'un hikâye ve romanlarında millî duyguların nasıl ustaca işlendiğini görmüş ve şaşırmıştım. Büyük ustanın dün doğum günüyü. Saygı ve özlemle anıyorum, ruhu şad olsun.

Değerli milletvekilleri, hukuk düzeninin son on altı yılda tamamen şirazeden çıkmasıyla cezaevlerinde sıkıntılar had safhaya ulaştı. On altı yıl -neredeyse bir nesil- özellikle eğitime önem verilebilseydi bu bozulma, bu vahim tablo yaşanmıyor olurdu diye düşünüyorum. İsterseniz bu bozulmayı gözler önüne sermek için on altı yıl önceki tutuklu ve hükümlü sayılarını ve günümüze kadar olan artışları kıyaslayayım.

2002 yılında tutuklu 30.637, hükümlü 28.550, toplam 59.187'dir. 2008 yılında tutuklu 43.157, hükümlü 57.947, toplam sayı 101 bindir. Altı yılda tutuklu ve hükümlü sayısı neredeyse 2 katına çıkmış. 2018 yılı için ise Sayın Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'e kulak verelim. Sayın Gül 30 Mart 2018 günü yaptığı açıklamada 189 bini adli, yaklaşık 50 bini terör suçlusu, toplam 240 bin tutuklu ve hükümlü olduğunu açıklamıştır. 211.274 yatak kapasiteli 449 cezaevinde bulunanların Haziran 2018 rakamlarıysa 194.113'ü adli, 48.924'ü terör olmak üzere toplam 243.037 olup 35.150 kişinin cezaevlerinde yatacak yatağı dahi yoktur. Şimdi diyecekler ki "Efendim, terör örgütü, darbe kalkışması bilmem ne..." En azından bu konuda bu bahanenin arkasına sığınmayalım efendim. 59 binde aldığınız tutuklu, hükümlü sayısı, nasıl bir müflis politika izlendiyse 16 yılda 250 bine çıkmış. Hatta cezaevlerindeki bu yığılmişlik sebebiyle bazı partiler af ya da ceza indirimi içeren yasa teklifleri gündeme getirmektedir.

Cumhuriyet döneminde en fazla cezaevi inşaatı AK PARTİ hükümetleri döneminde yapılmış ve bu inşaatlar hızla devam etmektedir. Hatta bir kısım AK PARTİ milletvekilli, cezaevi inşaatlarının kendi şehirlerinde bir yatırım olduğunu dile getirerek bunu siyasi ranta çevirme çabası içine girmişlerdir.

Diğer bir konu ise son yıllarda binlercesi FETÖ gerekçesiyle ihraç edilen ve kalanların da zorluk ve imkânsızlık içinde çalıştığı ceza ve tevkifevleri personelinin talepleri. Yıllarca adalet komisyonu başkanlığı yapmış bir kişi olarak o yıllardan beri süren ve bir türlü çözüme kavuşturulamayan bu sorunları bir kez de bu kürsüden ben dile getireyim. Bu talepler; cezaevi müdürünün ek göstergelerinin 3600, infaz koruma memurlarının 3000'e çıkarılması; infaz koruma başmemurlarının kadrolarının 1'inci dereceye, infaz koruma memurlarının 3'üncü dereceye kadar düşürülebilmesi; iş yurtlarından elde edilen gelirlerden dağıtılan kâr paylarının bütün personele teşmil edilmesi, can güvenliği sebebiyle görevdeyken taşıdıkları silah ruhsatlarının emeklilikten sonra da harç ve vergiden muaf tutulması, cezaevlerinde genel idare hizmetleri sınıfında çalışanların genel idare hizmetleri sınıfından çıkarılıp güvenlik hizmetleri sınıfına alınması.

Değerli milletvekilleri, zaman kısa, konu çok. 5275 sayılı Kanun'un 29'uncu maddesinde kurum hekimi tarafından ruhsal ve bedensel olarak sağlıklı olduğu belirlenen meslek sahibi olmayan hükümlüler ile meslek sahibi olan isteklilerin kurum imkânları ölçüsünde belirlenen ücret karşılığında atölye ve iş yurtlarında çalıştırılabilecekleri düzenlenmiştir. Bugün cezaevi iş yurtları, tarım ve hayvancılıktan mobilyaya, tekstilden yangın tüpü imalatına birçok farklı iş kolunda faaliyet yürüten; 3,7 milyar TL'ye yakın bütçesi, mal ve hizmet satışından yıllık 1,1 milyar geliri; müdüründen sosyal çalışmacısına, öğretmeninden infaz koruma memuruna kadar değişik unvanlarda olmak üzere 385 ceza ve infaz kurumunda çalışan yaklaşık 57 bin personel ve 258 farklı iş yeri olan büyük bir iktisadi teşekkül gibi işletilmektedir.

Değerli milletvekilleri, 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda imzalanan İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si 6 Nisan 1949 yılında da Türkiye tarafından onaylanmıştır. Beyanname'nin önsözünde bulunan "İnsanlık ailesinin bütün üyelerinde bulunan haysiyetin ve bunların eşit ve devir kabul etmez haklarının tanınması hususunun, hürriyetin, adaletin ve dünya barışının temeli olmasına; insanın istibdat ve baskıya karşı son çare olarak ayaklanmaya mecbur kalmaması için insan haklarının bir hukuk rejimi ile korunmasının esaslı bir zaruret olmasına" hükümleri Birleşmiş Milletler üyesi devletlerin neyi taahhüt ettiklerini ortaya koymaktadır.

Beyanname'nin 1'inci maddesi "Bütün insanlar hür, haysiyet ve hakları bakımından eşit doğarlar." der. Türkiye'de on altı yıllık iktidar uygulamalarında herkes eşit ancak AK PARTİ'ye oy verenler daha bir eşit hâle geldi. "Benden olan" "benim gibi düşünen" ve "bana oy verenler" gibi değerlendirmeler öne geçti. Türk toplumunun ayrışmasına yol açan bu siyaset takip edildi. Beyanname'nin 2'nci maddesi bizim Anayasa'mızın 10'uncu maddesiyle aynı paraleldir: "Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi veya diğer herhangi bir akide, milli veya içtimai menşee, servet, doğuş veya herhangi diğer bir fark gözetilmeksizin işbu Beyanname'de ilan olunun tekml haklardan ve bütün hürriyetlerden istifade edebilir." denmektedir. 17'nci maddeyse "Hiç kimse keyfi olarak mal ve mülkünden mahrum edilemez." hükmüyle, yargı kararı olmaksızın müsadereyi yasaklamıştır. 1856 sayılı Islahat Fermanı da müsadereyi yasaklamıştır. "Darbeyle mücadele" adı altında, kişilerin mal varlıklarına yargı kararı olmaksızın el konulduğu, tacizlerin, tecavüzlerin, kadına şiddetin giderek arttığı, madencilerin, işçilerin her gün denetimsizlik nedeniyle iş yerlerinde iş cinayetlerine kurban gittiği, kayırmacılığın her gün daha da arttığı bir ülkede insan haklarından söz etmek elbette mümkün değildir. Bu konuda ihlaller her alanda yaşanmaktadır. Düşünce ve ifade özgürlüğü, kişi özgürlüğü ve güvenliği, adil yargılanma, cezaevleri, toplantı ve gösteri yürüyüşleri, laiklik ve din özgürlükleri konusunda her türlü ihlal yaşanmaktadır. Huzurun bir bedeli vardır, biliriz ancak muktedirler bu bedeli çok fazla artırıyor ve kaldırılmaz hâle getiriyor. Toplumu bu kadar zorlamayın.

Yol yapmakla, köprü, tünel yapmakla insan haklarını geliştiremezsiniz. Demokrasiyi güçlendirerek, hukukun üstünlüğünü, yargı bağımsızlığını hayata geçirerek, her alanda insanlara eşit haklar sunarak bu alanda bir gelişme sağlayabilirsiniz.

Büyük Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bahşi.

Şimdi söz sırası Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'ta.

Buyurun Sayın Yokuş. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on beş dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Ankara'da yaşadığımız elim tren kazasında Hakk'a uğurladığımız vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum. İnşallah bir daha böyle acılar yaşamayız diye de temennide bulunuyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz tarım ve hayvancılıkta kendi kendine yeten ve ihracatta önemli bir paya sahip olan bir durumda iken maalesef bugün dışa bağımlı hâle geldi. On altı yıllık AKP iktidarı döneminde uygulanan yanlış tarım ve hayvancılık politikaları çiftçilerimizi toprağa küstürmüştür. Hükûmet, yerli üretim yerine sınırsız ithalat yolunu seçmiştir; yerli üreticiyi, çiftçiyi, hayvancılığı korumamıştır. En son olarak, malumunuz, şeker fabrikalarının satışıyla birlikte şeker pancarı üretimine balta vurulmuştur. Türk tarım ve hayvancılığını millî gelirimiz açısından değerlendirdiğimizde sosyolojik, psikolojik ve insan sağlığı bakımından da bu Hükûmet döneminde her şeyin göz ardı edildiğini gördük.

Ülkemiz, tarım alanında 2010 yılında 70 milyar dolarlık üretim yaparken 2017 yılında bu rakam 53 milyar dolara düşmüştür. Tarımda istihdam 2017 yılı sonu itibarıyla 5,6 milyon kişiye düşmüştür.

2017 yılında ekilebilir tarım arazilerinde yüzde 15 oranında azalma olmuş. Bu yıl yani 2018 yılında bu oranın daha da artması yani ekili alanların çok daha fazla azalması görülecektir. Hele hele 2019 yılında ise hem ekim alanı itibarıyla hem de üretim azlığıyla rekor artışlar olacaktır.

Her geçen yıl çiftçi sayımız azalmaktadır, köylerden kentlere doğru göç yoğunlaşmaktadır. 2018 yılında tarıma 14,8 milyar lira destek verilmesi öngörülmüş, bu rakam 2017 yılında ise sadece 12,8 milyar liradır. 2017 ve 2018 yılları gayrisafi yurt içi hasılda çiftçilere toplam verilmesi gereken 68 milyar TL'dir. Yani iki yılda Türk çiftçisine Hükûmet 40 milyar borçludur, hakkını vermemiştir, gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'ini vermemiştir, yasaları yok saymıştır.

Bu yıl çiftçiler, yükselen girdiler yüzünden ya ekim alanını azaltacak ya gübresiz ekecek ya da hiç ekmeyeceklerdir. Bu nedenle diyoruz ki: Bu yıl Türkiye için, Türk çiftçisi için, hayvancılıkla geçinenler için tam bir kâbus yılı olacaktır. Yani "bu yıl" dediğimiz, 2019 yılı.

Taban fiyat uygulamalarında tam bir garabet yaşıyoruz. Taban fiyat uygulamalarında onlarca üründe üreticiler perişan edildi; fındıktan pancara, buğdaydan pamuğa kadar. Üreticilerimizin en az yüzde 90'ı taban fiyatların altında ücretlerle mallarını ellerinden çıkarmak zorunda kaldılar. Türkiye'de, taban fiyat, tepe fiyat yani en üst fiyat olarak her zaman uygulanıyor yani taban fiyat en düşük fiyat olması gerekirken en tepe fiyat olarak uygulanıyor ve çiftçi bu yüzden ürünlerini taban fiyatın daha altında tüccara vermek zorunda kalıyor. Hükûmet, taban fiyat ilan ettikten sonra kenara çekiliyor, çiftçisini tüccarın kucağına atıyor, böylece çiftçilerin emeği çalınıyor. Ticaret borsalarında analiz yapılarak tüccarların fiyat verdiği numuneler sonrası ne yazık ki çiftçi bir kez daha aldatılıyor ve tüccar, çiftçiyle borsadan sonra bir daha pazarlığa tutuşuyor. Çaresiz çiftçiden malını daha indirimli alıyor ama ticaret borsaları bunlara müdahale etmiyor, Hükûmet bunlara müdahale etmiyor, soygun almış başını gidiyor.

Değerli milletvekilleri, çiftçiliğimizin durumu bu da hayvancılığımız daha mı iyi? Türkiye, 2010 yılından itibaren canlı hayvan, 2017 yılından itibaren de karkas et ithal etmeye başlamıştır yani bu iktidardan önce bu ülkede et de vardı, süt de vardı, her şey vardı. Buzağı destekleri şu anda ödenmiyor, besi destekleri ödenmiyor. Konya'da 15 bin hayvan şu anda kesim bekliyor, Türkiye'de bunun sayısı 250 bin. Düşünebiliyor musunuz, hayvan üreticileri diyorlar ki: "Elimizdeki dana yetişmiş. Bizim bu danayı kestirmemiz lazım. Kış geliyor, elimizden çıkarmamız lazım." Ama Hükûmetimiz, Tarım Bakanımız diyor ki: "Ya, iyi de depolar da etle dolu. Ne yapacağız biz bunları kesip de?" Ama aynı Hükûmetimiz ne hikmetse Sırbistan'dan 5 milyon ton daha et almaya kalkışıyor. Yani şu anda 250 bin hayvan kesimi bekliyor. Kesilmezse ne olur? Bu çiftçilerin icrayla ve tarım krediyile, tüccarla başı belaya girecek. Onun için, Allah aşkına, siz kimden yanasınız?

Süt üretenleri hiç demiyorum. Zaten, süt fiyatları belli. Üç dört aydır ücretini alamıyor süt üreticisi. Siz, Amerika'dan süt ithal ediyorsunuz aynı buğday ithal ettiğiniz gibi, hâlâ et ithalatı yapıyorsunuz "Önceden anlaşma yaptık." diye de bahaneler uyduruyorsunuz. Yani siz ne zaman Türk çiftçisine, Türk üreticisine sahip çıkacaksınız?

İlginç bir olay var. Çiftçilerle kafa buluyor bizim Hükûmetimiz. Şunun için bunu anlatıyorum: Gübre girdileri yüzde 115 artmış, tarım kredi kooperatifi bir bildiri yayımlıyor, çiftçilere diyor ki: "Elinizi çabuk tutun, stoklarımızdan hızlı faydalanın, yüzde 15 indirim yapacağız." aynı tüccar mantığıyla. Allah aşkına, tarım kredi kooperatifi yüzde 15 indirimle çiftçiye gübre verecekse... "Stoklarımızla sınırlı, erken kalkan kazanıyor." Böyle bir mantık olabilir mi? Yüzde 120 zam yaptırdığınız, önünü alamadığınız gübre fiyatlarında yüzde 15 amortiye milleti razı etmeye çalışıyorsunuz ve buna da diyorsunuz ki: "Biz tarım politikası yapıyoruz, çiftçilerle iyiyiz." Çiftçilerimiz ve besicilerimiz borç batağında. Bir yandan bankalara, diğer yandan tarım kredi kooperatiflerine olan borçları, ayrıca elektrik borçları birikmiş; traktörler ipotekli, tarlalar ipotekli. Şimdi, sadece Konya'da 4 bine yakın çiftçi kuyulardan kullandığı su nedeniyle elektrik borcu yüzünden şu anda maalesef elektrik idaresi tarafından icrayla yüz yüze. Amma Hükûmetimizin icraya düşmüş çiftçilerle ilgili, hayvancılık yapan besicilerle ilgili bir derdi yok ama bir başka derdi var. Bakın, elektrik üreten, daha doğrusu elektriğimizi özelleştirip sattığınız bu firmalar var ya, bu şirketler var ya dün bir bilgi aldım -inşallah doğruluğunu tespit edersiniz, keşke yanlış olsa- dediler ki bana: "Şu anda elektrik dağıtıcı firmaların devlete 3,6 milyar borcu var, devlete ödemiıyorlar, keyfi olarak ödemiıyorlar, uzatıyorlar, Hükûmet de bunlara ses çıkarmıyor." Dedim ki: Yahu niye ses çıkarmasın? Aynı dağıtıcı firmalar çiftçinin, vatandaşın ümüğüne çökerken niye benim devletim bu aracı firmalara dokunmaz? "Efendim, onlar sarayın müteahhitleri, onlar Cengiz Holding falan filan." diyorlar. Eğer bunlar doğrusa yazıklar olsun böyle yönetim anlayışına, yanlışsa ben buradan bu yanlış düzeltirim, özür dilerim.

Köylüleri büyükşehirli yaptınız, dediniz ki: "Şehirli olacaksınız." Öyle bir aldattınız ki efendim, 30 büyükşehir, 16.220 köy ve kasaba şehirli oldu, artık mahalle olduk. Ben de bir köylü çocuğuyum, vallahi köyüme gittim mahalle olduktan sonra. Aaa, köyümde ilk defa çöp tenekesi gördüm, büyük çöp varilleri gördüm ama aynı köyümde bir hafta kalkmadığını gördüm çöplerin, yazın pislik içinde kaldığını; belediye bir hafta gelmedi. Dedim köylülere: Yahu kardeşim, köylüler, belediye size ne getirdi? "Vallahi yükten başka bir şey getirmedi, bir de bu çöp tenekelerini getirdiler, Allah razı olsun." (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Efendim, artık biz imar, inşaat yaparken proje parası veriyoruz. Artık, 2019'dan sonra elektrik su parası, Meram'daki köşkte, villada yaşayan Ahmet ağa gibi elektrik, su, efendim konut, efendim yol, efendim asfalt parası ödeyeceğiz. E kardeşim, şehirli oldunuz, ne güzel işte, şehrin bütün imkânları size geldi; daha doğrusu şehrin bütün yükleri size geldi, size şehirden sadece bir çöp kutusu geldi. Onun için, siz değerli dostlar, köy tüzel kişiliği gitti; köy idaresinin gelirleri, malları ellerinden gitti, çalışanları ellerinden gitti. Köylü hep kaybetti. Siz köylüyü hep kandırdınız, hep aldattınız. Şu anda köylerimizin hâli içler acısı. Tarım ve hayvancılık bitmiş durumda. Göç almış başını gidiyor. Tarımda herkes kaçıyor. Ama bizim bir Tarım Bakanımız var, Allah selamet

versin; bu kardeşimiz -maşallah, Allah nazardan saklasın- Türkiye'yi halletti, Sudan'da toprak buluyor bize ekim için. Ya Sayın Bakan, Türkiye'deki tarım arazilerinin neredeyse üçte 1'i ekilmiyor, çiftçi ekemiyor, sen ne yapıyorsun? Anlaşılan eski Bakana özenmiş. Hani bir Mehdi Eker Bakanımız vardı, biliyorsunuz, Fransa'dan 250 milyon dolarlık et ithal etmişti. Fransızlar çok sevdi bizim Bakanı, "Aman, buna Fransız nişanı verelim." dediler; vallahi verdiler, helal olsun, şövalye nişanı verdiler. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, Sayın Pakdemirli, vallahi sana da Sudan'dan bir nişan gelir kardeşim, hayırlı uğurlu olsun şimdiden. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bundan önceydi o, bu Bakandan önceydi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Öyle mi?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Tabii.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Bu konuştu, bu söyledi "Ben Sudan'dan getiririm. Çiftçiler, getirin, Sudan'da ekelim."

diye.

Değerli milletvekilleri, şimdi, Sayın Bakan yeni ve acemi. Sayın Bakanın babasıyla çalışmış olan -Sayın Müsteşarımı rahmetle anıyorum- biriyim -Müsteşarken, Bakanken- ama çok üzülüyorum. Şöyle üzülüyorum: Kendisine yanlış bilgi veriyorlar, yanlış bilgi konuşuyor. Aynı Bursa'daki Doğancı Barajı'na, Çınarcık Barajı'na kendi dönemlerinde su akıtıldığını, verildiğini söylediği gibi bütçede. Başka? Başka da yanlışlar var.

Şimdi, Sayın Tarım ve Orman Bakanına soruyorum: Sayın Bakanım, size 14 Ağustos 2018, 26 Ağustos 2018, 28 Ağustos 2018 tarihlerinde 3 soru önergesi verdim, Allah aşkına, niye cevap vermiyorsunuz?

AYHAN EREL (Aksaray) – Çok zor geldi.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Yani sen niye cevap vermiyorsunuz? Şöyle sorayım sana... Yani ben kırk yıllık devlet memuruyum, hep bunu söylüyorum, devletin nasıl işlediğini bilirim. Hatta hızımı alamadım, bir de dilekçe verdim, resmî dilekçe, yazışma. Ne zaman? Onu da 10'uncu ayda verdim, dedim ki: "Beyşehir Gölü'nün 2014 yılındaki su tahliliyle ilgili elinizde bir rapor var, kirlilik raporu, onu bana lütfen veriniz." Hâlâ vereceksiniz. Sayın Bakanım, biliyorum, işlerin çok zor. Zaten eski Bakan da "Ya, bizim kadro eksikliğimiz var." demişti 2017 yılında, bütçe konuşmalarında. Herhâlde, eleman eksikliğinden, milletin vekilinin yazılarına cevap verecek bir adam bulamıyorsun. Ama eğer siz milleti aldatmıyorsanız ben adımları değiştiririm.

Hani Türkiye Büyük Millet Meclisi yeni dönemde daha itibarlı olacaktı, vekilleri daha çok söz sahibi olacaktı, itibarı daha çoğaltılacaktı; nasıl cevap vermezsiniz siz, nasıl cevap vermezsiniz? (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Hangi düzen bu, hangi düzen? Korku cumhuriyeti, adı korku cumhuriyeti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yokuş, sözlerinizi tamamlayın.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Çünkü Sayın Bakan Konya'ya geldi, "Çiftçilerle konuşacağım." dedi, çiftçiler de buna itiraz etti, soru sordu, karşılıklı görüşmeler, bağışmalar oldu. Hemen medyaya dediler ki: "Aman ha aman, vatandaş duymasın." Olur mu canım? Bu bakanlarımız, bu milletvekillerimiz, iktidar mensuplarımız mukaddes adamlar, onlarla ilgili protestoları kimse duymasın, duyarlarsa kıyamet kopar. Ben buradan protesto ediyorum, bu yazılara cevap vereceksin, vermiyorsan istifa edip gideceksin. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Adam gibi devleti yöneteceksiniz, yönetemiyorsanız... Ben buradan elli kere söylüyorum, devleti yönetemiyorsunuz, rantiyecisiniz, beceriksizsiniz diye. Yahu, kardeşim, şunlara cevap verin de ben her konuşmamda size bunları söylemeyeyim Allah aşkına yahu!

Şimdi, köylüler sizi bekliyor, köylüler sizi bekliyor. Bakın, 31 Marttan önce gidip... Niye bekliyor biliyor musunuz, niye bekliyor biliyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika...

BAŞKAN – Bağlayın lütfen.

Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) - Diyorlar ki bizim köylülerimiz: "Yahu, 24 Haziran seçimleri öncesi, Türkiye uçacak, Türkiye kaçacak, başkanlık sistemi geliyor, her şey muhteşem olacak..." Vallahi köylüler sizi bekliyor, işçiler, emekliler 31 Martı hep beraber bekliyor. Bakın, köylüler diyor ki: "Lütfen, o bizi iki kere aldatanlar, hem mahallî idarelerde aldatanlar hem seçimlerde aldatanlar gelsinler; Tayyip Bey'le biz uçacaktık altı ayda, perişan olduk altı ayda millet olarak. Her şey battı."

Bakın, köylüler diyor ki: "AK PARTİ'liler..." Nereye parayı harcayacağımızı bilmiyoruz! Hele köylülerimiz ve çiftçilerimiz öyle mutlu ki öyle huzurlu ki dört gözle sizi bekliyorlar, yeni sistemi getiren partileri bekliyorlar. "Geliniz, sizi özledik, geliniz, bolluk getirdiniz, rahmet getirdiniz, bereket getirdiniz, bizi ihya ettiniz, gelin, sizi kucaklayalım, gözlerinizden bir öpelim!" diye dört gözle sizi bekliyorlar. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Acele edin, acele edin!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Çiftçi, suya hasret gibi sizi bekliyor, size hasret; hele bir gelin, hele bir gelin Konya'nın köylerine. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yokuş.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Özkan, buyurun.

Lütfen sessiz olalım sayın milletvekilleri, duyamıyorum Grup Başkan Vekilini.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın hatip konuşmasında grubumuza hitaben hakaretlerde bulunmuş...

ŞENOL BAL (Ankara) – Ne dedi?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ağır hakaretlerde bulunmuştur. Kürsüden...

ŞENOL BAL (Ankara) – Ne dedi? Allah Allah! Ne hakareti?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Ne hakareti?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii hatibi hep beraber dinledik. Eminim, kendisinin bir karın ağrısını, bu kürsüden millete hakaret niteliğine varan bir anlayışla sayın bakanlarımıza, milletvekillerimize... (İYİ PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

ŞENOL BAL (Ankara) – Millete değil, size.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ... yine İç Tüzük'ün asla ve asla müsaade etmeyeceği bir üslupta hakaretini hep birlikte dinledik. (İYİ PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler) Ama şunu açıkça ifade ederim ki sayın hatip Meclis kürsüsü dışında da pek çok kez yaptığı konuşmada... (İYİ PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen...

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ... milletimize hitaben ağır hakaretler hatta yer yer sövme niteliğinde ifadeleri kullanmıştır.

Bakınız, kapalı kapılar arkasına girip orada şimşekler çaktırıp gök gürletip kendi yalanlarına dolanlarına sadece kendilerinin inandığı bir anlayışla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ooo! Böyle sataşma olmaz. Böyle sataşma olmaz.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ...meydanlara, alanlara inip bu milleti o yalanlara ikna edemezsiniz. Milletimiz gerçeği görüyor.

Bakınız, bu aziz millet, eski Yunan'dan beri ifade edildiği üzere, ayakkabının ayağı sıkıldığını giyen mi bilir, üreten mi bilir? Elbette bu millet on altı yıldan beri kendi kaderini milletin kaderi olarak gören AK PARTİ hükümetlerini desteklerken milletin istiklal ve istikbal mücadelesinde bu millet için çalışan kadrolara destek veriyor. Bakınız, çöplerden bahsetti. Uyanın, çöpleri ifade ediyorsanız, yirmi beş yıl evvel bugün yeniden aynı zilleti bu aziz millete yaşatmak için ittifak kurduğunuz o belediyeçilik anlayışına bir bakın.

ŞENOL BAL (Ankara) – Bugüne gel, bugüne!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) – Uyanın! (CHP sıralarında “Aaa” sesleri)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Haddini bil, haddini!

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - Şu anda anayasal düzen içerisinde, bu milletin, anayasal düzen içerisinde hukuku işletilmektedir. Bu Anayasa'nın içerisinde devletin alacak ve borçlarının nasıl takip edildiği de... Hem yargının hem Hükümetimizin hem de milletimizin Meclisinin gözetimi ve denetimi içerisindeyiz.

Ben bütün milletvekillerini bu milletin kürsüsünde Meclisin mehabetine uygun, İç Tüzük'e uygun ve yine milleti ikna eden, samimi ve doğru ifadelerle hitabetlerini yapmalarını temenni ediyor...

ŞENOL BAL (Ankara) – Millet başka türlü duymuyor.

CAHİT ÖZKAN (Devamla) - ... yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkan.

Sayın Eker...

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Eğer izin verirseniz kürsüden cevap vermek isterim.

BAŞKAN – Sayın Eker, sataşma değil, açıklama gibi değerlendiriyorum; yerinizden iki dakika süre veriyorum.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Mehdi Eker'in, Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce hatip benim adımı da zikrederek Fransa'dan benim bir madalya aldığımı, bunun da bir ithalat sonrasında gerçekleştiğini söyledi.

Şimdi, yıllardır bu Mecliste ben bulunuyorum, on altı seneden fazladır, on seneden fazla da Bakanlık yaptım. Daha önceden de bazı parti mensupları bunu dile getirdiler, ben defaatle açıkladım.

Oradaki hadise şu, bir: 2011 yılında Fransa G20'nin dönem başkanı. O dönem başkanlığı zirve toplantısında, bildiride yer almak için bizim Türkiye Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı olarak bazı önerilerimiz oldu. Neyle ilgili? Küresel açlıkla mücadele konusunda yeni bazı yöntemler önerdik. Bu, kabul gördü.

Küresel açlıkla mücadele konusunda etkinliğimiz oldu.

Şimdi, şahsıma ve benim 2 bürokrat arkadaşşıma sadece şahsıma değil, 2 bürokrat arkadaşşıma -bir müsteşar muavinime, bir dış ilişkiler başkanına- onlara da bu babda bir belge, bir nişan verildi. Bunun sebebi, Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının yani Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin küresel açlıkla mücadele konusundaki etkin faaliyeti sonucundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın Sayın Eker, buyurun.

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Çünkü söylüyoruz, söylüyoruz ama bazıları ısrarla anlamak istemiyor, ısrarla anlamak istemiyor ama kayıtlara geçsin diye bir daha söylüyorum.

İkinci husus şu: Türkiye Cumhuriyeti'nin Fransa'ya o yılki tarım ihracatı, ithalattan 130 milyon dolar daha fazladır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sana nüfus oranlarını vereyim, hayvancılığın ne kadar azaldığını vereyim, mukayese et.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dâhilde işleme rejimi dâhil mi?

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Avrupa Birliğinde, 2002 yılında yani AK PARTİ iktidara gelmeden Avrupa'da tarımsal üretim değeri bakımından Fransa 1'inci ülkeydi, Türkiye ise 4'üncü ülkeydi. 2005 yılı itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti tarımsal üretim değeri bakımından Avrupa'nın 1'incisi oldu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – At, at, kalede ben varım, hadi! Sayende hayvancılık bitti Türkiye'de be!

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Biraz önce konuşmacının kendisi de zaten 70 milyar dolarlık bir tarımsal üretim dolayısıyla Türkiye'nin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, hayvancılığı bitirdiniz ülkede, hayvancılığı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Avrupalılar fark etti, Türkiye'dekiler fark edemedi! Tarımı bitirdiniz, tarımı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Millet aç!

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Sayın Başkan, tamamlamam lazım.

BAŞKAN – Bağlayın, buyurun ama son kez bir dakika süre tanıyorum.

MEHMET MEHDİ EKER (Diyarbakır) – Şimdi, eğer bir yerden ithal ettiği için birine madalya verilmesi gerekiyorsa, Fransa Tarım Bakanlığının veya Hükümetinin bana değil, benim Fransa'nın Tarım Bakanına vermem gerekirdi çünkü onlar bizden çok daha fazla ithalat yapmışlardı.

Şimdi, bunu sadece şu cümleyle söylemek istiyorum; Ziya Paşa'nın bir beyti var, onun sadece ilk mısrasını söyleyeceğim, ikincisini söylemek istemem: “Âsâ'ın mikdarını bilmez Süleyman olmayan” Ben sizin Türkiye hakkında biraz daha ayrıntılı bilgi sahibi olmanızı öneririm bu tür isnat ve iddiaları yapmadan önce. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Eker.

Sayın Ağırlioğlu, söz talebiniz mi var?
YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Evet, var efendim.
BAŞKAN – Sizin ve bir de Sayın Bilgen'in var.
Buyurun Sayın Ağırlioğlu.

9.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, bu bütçeye sitem etmek için ilgili bakanlıkların bütçeleri görüşülürken mağduriyetleri dile getirmeye çalıştıklarına, saman ithal eden ülke konumuna geldiği cümlesinin dile pelesenk olduğuna ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçeyle alakalı -komisyonlarda da başımıza geliyor- en azından bütçe görüşmelerinde sitemlerimizin muhatabı bütçeyi görüştüğümüz için Hükümetimizdir; Hükümetimiz adına da yetkililerimiz burada, bakanlarımız burada, ilgili bürokratlar burada, onlar cevap verecekler. Temsilde ve cevapta eşitsizliğe sebep oluyor, müzakere insicamını bozuyor bu iş.

Bir diğer husus, onu arz etmek istiyorum: Bizim, bu bütçe müzakerelerinde her gün müşahede ettiğimiz bir şey daha var. Hükümet kanadının tabii ki yaptıklarını savunmak hakkıdır ama bu, bizi, bütçenin finalinde bütçeyle ilgili milletimiz adına Hükümetimize teşekkür etmek gibi bir sonuçla karşı karşıya getireceği yere yürüyoruz. Çiftçilerimiz, dar gelirlilerimiz, emeklilerimiz, üreticilerimiz, hayvancılık yapanlarımız, sanayicilerimiz, KOBİ'lerde memleketin üretimini katlayacak olanlarımızın tamamı adına biz Hükümetimize medyunuşukran olacağız, diyeceğiz ki: Yani memleket -bolluk, bereket- sizin döneminizde gördüğü, yaşadığı gibi bir şeyi hiç görmedi, müşahade edemedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Başkanım, tamamlayayım.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Ağırlioğlu.

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Bir faiz bütçesi gibi bize takdim ettiğiniz, 117 milyar gibi bir rakamı faiz ödemelerine ayırdığınız bu sürecin bizdeki karşılığı sadece şudur: Toplumun, 81 milyonun ürettiği katma değeri düzensiz yatırımlarla, verimsiz yatırımlarla heder etmiş bir siyasi babanın aileyi tefeciye düşürdüğü bütçe bu. Bu bütçeye sitem etmek için ilgili bakanlıkların bütçeleri konuşulurken ekonomimizin ilgili birimleri üzerindeki mağduriyetleri dile getirmeye çalışıyoruz. Bunda ne üslupsuzluk yapıyoruz ne de sitemlerimizde kavga eder gibi bir tarzımız var. Sadece, Hükümetimizi, bizi getirdikleri yeri hatırlatmak kastıyla uyarıyoruz.

Hayvancılığımızın geldiği yer ortada. Sırbistan'dan bile et alacak hâle geldik. Saman ithal eden bir ülke olduğumuz cümleleri dilimize pelesenk oldu. Yani kendi kendine yeten bir ülkeden, kendi kendine yetemeyen ve aslında zekâtının düşeceği ülkelerden tarım ithal eden bir ülke hâline gelmişliğimize cümle kurmayacaksak bütçe müzakerelerinde, neden bahsedeceğiz biz? Biz bundan bahsetmeyeceksek neden bahsedeceğiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Başkanım, tamamlayayım.

BAŞKAN – Bağlayın, buyurun.

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla bu mevzudaki hassasiyetimizi ifade ederken biraz Hükümeti de bulmuş olmanın bize verdiği imkânı -Hükümetimizi sadece bütçe görüşmelerinde buluyoruz bu yeni sistemde- şöyle kullanıyoruz: Avazımız çıktığı kadar bağlamak, sesimizi duyurmak, yaşadığımız dertleri onların kulaklarına, kalplerine duyuracak şekle getirmek için sitemlerimizi çok daha ciddi hâle getirmeye çalışıyoruz. "Hükümet cevap vermesin, Meclis cevap versin." tarafıysanız yeni sistemi niçin bize "Çok iyi sistem." diye takdim ettiniz? Madem yeni sistem bu, o zaman Hükümetimiz cevap versin.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağırlioğlu.

Sayın Bilgen...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Grup başkan vekillerinin söz talebi var, sonra sizi dinleyeceğiz.

10.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, hızlı tren faciası sonrasında yapılan bilgilendirmenin yanlış olduğuna, Ankara-Sincan arasında sinyalizasyon sisteminin olmadığını öğrendiklerine ve yaşanan kazayla ilgili Meclise ciddi bir açıklamanın yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, bugün sabah yaşanan tren faciası sonrasında, gayet tabii, ilk gelen bilgiler üzerinden biz de sadece acıları paylaştık ve sorular sorduk ve Meclise bir bilgilendirme yapıldı. Şüphesiz Bakanın, Sayın Bakanın, doğrudan Meclisi yanıltmak gibi, yanlış bilgi, yanlış beyanda bulunmak gibi bir niyeti, iradesi olamaz ama belli ki onu da yanılttılar ve Meclise başka bir bilgi verildi.

Şimdi, yaklaşık üç saattir hem Makine Mühendisleri Odası Başkanı hem Birleşik Taşımacılık Sendikası Başkanı, Ankara-Sincan arasında sinyalizasyon sisteminin olmadığını, açılışın yapıldığını ama henüz sinyalizasyon ihalesinin yapılmadığını çok net biçimde ifade ettiler. Ben kendilerini aradım, her ikisini de aradım, basında bir yanlış bilgi olabilir belki diye kendilerinden teyit aldım. Henüz ihale yapılmamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGEN (Kars) - Şimdi, en ileri teknolojiyle bu ulaşım gerçekleşiyor diye bize bilgi verirken bu ileri teknoloji, bildiğimiz, eski "TMI" denilen "tren mobil iletişim" yani telsizlerle haberleşme dışında bir sistem midir, değil midir? Eğer buyusa ileri teknoloji, bu, zaten eskiden beri var.

Burada bir kez daha altını çiziyorum: İnsan hayatının değersizliğiyle ilgili bir tabloyla karşı karşıyayız ve muhtemelen bürokratların, siyasetçilerin de, siyasi sorumluları da yanıltmasının sonuçlarıyla karşı karşıyayız.

Bir ülkenin saygınlığı şaşalı törenler yapmasıyla olmaz. Bir devletin saygınlığı insana verdiği değer, insan yaşamına verdiği değerle ilgilidir.

Ben bu konuda daha ciddi, daha inandırıcı bir açıklamanın Meclise verilmesi gerektiği kanaatimi tekrar paylaşıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Bilgen.

Sayın Özkoç...

11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, yaşanan tren kazasında sinyalizasyon sisteminin bitirilmemiş olmasının en büyük problem olduğuna, ölenlerin devletin ihmali neticesinde cinayete kurban gittiğine, doğru bilgiler verilmesi ve Meclisin de yetkisini kullanması gerektiğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şu anda gelen bilgiler gerçekten çok üzücü bilgiler.

Sayın Grup Başkan Vekilinin de ifade ettiği gibi, yüksek hızlı trenler sabah seferlerine başlamadan önce, önlerinden kılavuz tren gönderiyorlar on beş dakika önce. Hat sağlam mı, değil mi; yollarda sorun var mı diye kontrol yapılıyor. Eskişehir'deki

yüksek hızlı tren kalkmadan önce Eskişehir'den çıkarılan bir kılavuz tren Ankara'ya geliyor. Ankara'ya 10 kilometre kala, sabah 06.30'da Konya'ya giden yüksek hızlı trenle çarpışıyor. Marşandiz Gar'da bu çarpışma kafa kafaya mı yoksa başka bir şekilde mi gerçekleşti, şimdilik bilmiyoruz. Oradaki en büyük problem sinyalizasyon sisteminin bitirilmemiş olmasıdır. Ankara merkez-Sincan arasında sinyalizasyon sistemi bitirilmemiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Eminim, bitirilmediği için eski sistem tren işletmesi yaptırılıyor yani telsizlerle. Demir yollarında trafik sistemleri vardır. O sistemlerin birincisi TİM, trenlerin telefonla merkezden idaresi, ikincisi CTC, trenlerin sinyallerle merkezden idaresidir. Bizim uyguladığımız, trenlerin sinyallerle merkezden idaresini yani ikincisini kullanıyoruz. Ankara merkez-Sincan arasında sinyalizasyon yoktur. Bu sistem bitmeden apar topar devreye alınmış bir tren sistemi vardır. Mesela Ankara-İstanbul yüksek hızlı tren komple bitti mi? Bitmedi. Ali Fuat Paşa'dan sonra yüksek hızlı tren hattı değil, eski yol üzerinde hızlı trenleri çalıştırıyoruz; bunun gibi.

Şunu anlatmaya çalışıyoruz: Bugün ölenler kendi kaderleriyle bir kazaya kurban gitmediler, devletin ihmali neticesinde cinayete kurban gidiyorlar. Eğer bunun aksini kanıtlayacaklarsa bir an önce kanıtlasınlar. Artık ölümlerimize değil, yaşayanlarımıza sarılımak istiyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisini devre dışı bırakıp Türkiye Büyük Millet Meclisi dışında kimse insanlarımızın hayatıyla ilgili ahkâm kesmesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın sözlerinizi Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Türkiye Büyük Millet Meclisine doğru bilgiler verilsin, Meclis de yetkisini sonuna kadar kullansın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

Biraz önce buraya gelerek bana kaza yerinde incelemeler yaptığını belirten Sayın Baki Şimşek'e de Meclis Genel Kurulunu bilgilendirmek üzere yerinden iki dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun.

12.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, kaza mahallinde incelemelerde bulunduğuna, vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ve kazaların yaşanmaması için gerekli tedbirlerin alınmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün biz de grup başkan vekilimizin görevlendirmesiyle Sayın Erkan Haberal ve Bayındırlık Komisyonu üyesi Ahmet Erbaşı'la birlikte olay yerine gidip kaza mahallinde incelemelerde bulunduk.

Tabii, sabah 06.30'da Ankara-Konya seferini yapan tren -bir Ankara'dan Konya'ya tren var 06.30'da, bir de Konya'dan Ankara'ya- kalkıştan hemen sonra, lokomotif ile tren aynı raylar üzerinde kafa kafaya çarpışıyorlar. Bizim olay yerinden aldığımız bilgilere göre bunlar aynı ray üzerinde. Yani iki tren aynı ray üzerinde ters yönde hareket ettiği için bunlar maalesef aynı ray üzerinde kafa kafaya çarpışıyorlar ve çarpışmanın etkisiyle de vagonlar havaya kalkıyor ve üst geçit de vagonların üzerine düşerek 9 vatandaşımızı kaybediyoruz. Bunların 3'ü makinistler, her iki trenin makinistleri; 2'si birinde, 1'i birinde. 1 makinistimiz yaralı. 84 vatandaşımız da yaralanıyor. Bunların 10'unun -son aldığımız bilgilere göre- ayakta tedavileri yapıp gönderiliyor ama 74 vatandaşımız hâlâ hastanede yatıyor.

Tabii, bu zamanda -bu canların hepsi bizim canımız- telsizle ya da telefonla bunların... Bir de trenlerin kalkış saati sabit yani her gün 06.30'da kalkıyor bu trenler. Bu, herkes tarafından bilinen bir şey. Elbette burada kişisel hatalar var, teknik hatalar var. Burada, biz, canlar gittikten sonra ne kadar konuşsak, tartışsak bir çözüm değil ama biz, burada, Hükümetin ve sayın bakanlığın yetkililerinin ve bütün partilerin, grupların da ortak bir kararıyla, bundan sonra yeni canların feda olmaması için, bu olayların ciddi şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

İnsan canının bir bedeli yok. Başka şeylerden fedakârlık yapabiliriz ama bunlardan fedakârlık yapmamızın bir izahı olamaz. Bir tren yolunun güvenliğiyle ilgili veya buradaki sinyalizasyon sistemiyle ilgili veya hava yoluyla ilgili yani bunlarla ilgili ne yapmamız gerekiyorsa yapalım, fedakârlığı başka yerlerden yapalım ve -gerçekten, Türk milletini yasa boğan, yaşadığımız bir yılki ikinci büyük tren felaketi bu- yeni bir felaket yaşamayalım diyorum.

Ben kazada vefat eden bütün vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum. İnşallah, böyle kazaların yaşanmamasını ve gerekli tedbirlerin alınmasını da Hükümetten temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şimşek.

Sayın Yokuş, sizin söz talebiniz var.

Buyurun.

13.- Konya Milletvekili Fahrettin Yokuş'un, ülkenin en önemli meselesinin tarım politikaları olduğuna ve Hükümetin yanlışlarını eleştirdiklerine ilişkin açıklaması

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; efendim, tarım politikaları ülkemizin en önemli meselesi. Biz buraya tarımın içindeki sıkıntıları, alandan, yaşayarak getirdik taşıdık. Sayın Bakanın eksiklerini de söyledik, Hükümetin de yanlışlarını eleştirdik, biz eleştiri dışında bir şey de yapmadık. Ancak, bir tahammülsüzlük var, anlayamadığımız bir tahammülsüzlük var -yani biz kimseyi incitmedik- bu tahammülsüzlükten kurtulunması lazım, aksi hâlde bu Meclisin insicamı daha da kötü olur. Biz nezaket içinde konuşmaya gayret ediyoruz. Yalancılıkla bizi suçlamaya kalkan arkadaşlara sesleniyorum: Lütfen, ben aynı şekilde karşılık vermek istemiyorum, nezaketimden.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yokuş.

Sayın Zeybek, siz de kazayla ilgili bilgi vermek amacıyla söz istediniz.

Süreniz iki dakika.

Buyurun.

14.- İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in, tren kazasının yaşandığı olay mahalline gittiklerine, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı en fazla tasarruf yapılan Bakanlık olduğu sürece kazaların yaşanmasına devam edileceğine ve ölenlere rahmet, yaralılara şifa dilediğine ilişkin açıklaması

GÖKHAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sabah kazayı duyduğumuzda, biz de grup başkan

vekilimizin yönlendirmesiyle, Ulaştırma Komisyonu üyesi arkadaşlarımızla birlikte olay mahalline vardığımızda, evet, kaza son derece kötü bir durumdaydı. Cumhuriyet savcılarıyla da görüştük. Buradaki kılavuz lokomotif ile hızlı trenin aynı güzergâhta bulunmasıyla ilgili ilk bulgu, kesinlikle sinyalizasyonda kılavuz lokomotifin raylarının değiştirilmesi. Yani gitmesi gereken güzergâhta, normal olarak orada 4 şeritli bir ray var, 2'si gidiş, 2'si geliş, hızlı trenin gittiği ray ile kılavuz lokomotifin gittiği raylar farklı ancak birkaç dakika önce sinyalizasyonda meydana gelen bir hata ya da başka bir ihmâl sonucunda lokomotif, hızlı trenin önüne geçiyor.

Tabii, burada Ulaştırma Bakanlığı yetkililerine şunu ifade etmek istiyoruz: Hızlı trenler, bütün dünyada, önceden uyarı sistemleri, radar sistemleriyle önüne çıkacak olan engeller konusunda hassas ulaşım araçlarıdır. 2009 yılında biz hızlı trene geçtik. 2013 yılında İstanbul-Ankara başladı, 2011 yılında Ankara-Konya seferleri başladı ancak bu sistem olmadığı için hızlı treni süren makinistlerimiz de –Allah'tan rahmet diliyorum kendilerine- önlerine çıkacak olan tehlikeyi fark edemediler. Yani bizim hâlâ insan gözüyle, oluşacak olan riskleri gidermeye çalışan bir hızlı tren anlayışımız var ama bunun da temel sebebi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika daha süre tanıyalım.

Buyurun.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Bütçe görüşmelerini yapıyoruz Sayın Başkanım, özellikle 2018 ve 2019 yıllarını inceleyiniz, bütçede 2018'den 2019 yılına kadar en fazla tasarruf yapılan bakanlık, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı. Yani siz altyapıya ve ulaştırmaya, sinyalizasyona Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarına yapmanız gereken hizmetlerde tasarruf yaptığınız sürece biz Çorluları, Ankara kazalarını yaşamaya devam ederiz.

Buradan, sözlerimi tamamlarken tekrar yaralılara acil şifa diliyorum, makinistlerimize ve yaşamını yitiren yurttaşlarımıza da Allah'tan rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zeybek.

Sayın Özkan...

15.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, hızlı tren kazasıyla ilgili araştırmaların devam ettiğine, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, kazaların yaşanmaması için bilimsel çalışmalarla oluşturulmuş yeni sistemin hayata geçirileceğine yürekten inandığına ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, bu elim trafik kazası, tren kazasıyla ilgili incelemeler, araştırmalar devam ediyor, yapılacak. Henüz üzerinden yaklaşık sekiz-sekiz buçuk saat geçti ve yapılan tüm incelemeler neticesinde, inşallah, bu kazaların tekrar yaşanmaması için en ileri teknolojiyle, bilimsel çalışmalarla oluşturulmuş yeni sistemin hayata geçirileceğine yürekten inanıyoruz. Bu konuda çalışmalar da devam ediyor.

Bu vesileyle, tekrar, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum, yaralılarımıza da, inşallah, acil şifalar diliyorum.

Tabii, bütçe görüşmelerine, yapılan bir konuşma neticesinde aslında ara verildi. Bu vesileyle de özellikle İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Yavuz Ağırlioğlu'na yürekten teşekkür ediyorum. Tabii, bârikayihakikat, müsâdemeyiefkârdan tezahür eder; farklı fikirleri tartışmak doğruyu bulma noktasında bize istikamet verir, hepimize.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kaldı ki çoğu zaman yüce Meclisimiz yasama faaliyetlerinde veya grup önerileri noktasında birlikte hareket etmiş ve uzlaşıyla yasa çıkarma başarısını da defalarca gösterdik. Sadece bu dönemde 40'ın üzerinde kanun maddesini tüm grupların uzlaşısıyla çıkarabildik. Ancak eleştiri ile hakareti birbirinden ayırmamız lazım. Biraz önce Sayın Ağırlioğlu da hatibin kürsüdeki konuşmalarını savunan bir tarz ve üslup ortaya koymadı, bunun için de yürekten teşekkür ediyorum.

Eğer biz bu meseleyi çözersek inanın, uzlaşıyla daha güzel, ideal yasaları, “de lege feranda”yı hayata geçirme noktasında çok daha iyi mesafe alacağımıza inanıyorum.

Tekrar Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Başkanım, anlayışınıza sığınarak bir cümle kurabilir miyim? Mevzu geçmesin diye... Anlayışınıza sığınıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ağırlioğlu.

16.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, burasının “Her şartta kazanacağım.” diyenlerin yurdu değil, doğrulukla kaybetmeyi göze alanların yurdu olduğuna ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Bizim, bu köyle ilgili hassasiyetimizi, bir de ufaktan bir sataşmanız oldu Beyefendi, onunla ilgili sitemimi söyleyeyim size: “Büyükşehir yasasıyla beraber hizmet de gelecek köylerimize.” sosuyla siyasal kazanç alanı hâline getirirken kaybettiğimiz, sadece köy değildir. Köylerin sadece hizmet alması... Bunu Kültür Bakanlığını konuşurken arz edecektim ama mevzu geçmesin diye arz ediyorum. Köyler büyükşehir yasalarıyla birleştirilirken bu işleri şairlerinize, halk şairlerinize, ozanlarınıza, oralardan Türk edebiyatının büyük romanlarını çıkarmış büyük kalem ve kelam ehline de sormak lazımdı. Bir medeniyeti, bir şehri, bir yönetimi konuşurken “Buraya biz çöp kamyonu götüreceğiz, asfalt da dökeceğiz, betonlarımızı da yaparız. Köylerinizin derelerinin kenarlarına da birtakım duvarlar inşa ederiz.”den daha fazla bir şeydir köy. Köy, aslında, bin yıllık bu topraklarda tutunma irademizin, aile mevcudiyetimizin, göç duygusunun arkasında hangi mukavemetle durduğumuzun da yeridir.

Dolayısıyla aslında bizim dikkat çekmeye çalıştığımız şey -bütçede de Özlem Hanım dün söyledi- bütçenin harcama kalemleri hangi şeyi öncelediğimizin de alametidir. Yani biz, bütçeye hangi kalemleri koyarsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Ağırlioğlu.

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Bütçeye koyduğunuz kalemler, bütçe üzerinde bizim sitemlerimize verdiğiniz cevaplar, sizin Türkiye tasavvurunuzun alametidir. Dolayısıyla bizim sitemlerimize devamlı “Biz seçimi kazandık ya.” diye mukabele ediyor olmanız, bakın, şöyle “Biz on altı yıldır seçimlerin galibiyiz.” diye mukabele ediyor olmanız aslında Türk yurdunda tam olarak bizim işaret etmeye çalıştığımız şeyi tekzip ediyorsunuz. Ona dikkat çekmeye çalışıyoruz.

Burası “Her şartta kazanacağım.” diyenlerin yurdu değildir, burası doğrulukla kaybetmeyi göze alanların yurdu. Dolayısıyla, biz sadece muhalefette olmanın hissemize düşürdüğü sorumluluğu şöyle hatırlatıyoruz size: Burası kazanma şehvetinin değil, paylaşmanın, beraber inşa etmenin, beraber kurmanın yeridir. Meclis de bu işin tecelligâhıdır. Çerçeveyi buraya

oturtmaya çalışıyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağıraltıoğlu.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi İYİ PARTİ adına son söz, Isparta Milletvekili Aylin Cesur'a aittir.

Buyurun Sayın Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLIN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Geçirmekte olduğum mevsimsel enfeksiyon nedeniyle sesim kısık olarak huzurunuzdayım ve özürlerimin kabulünü arz ediyorum.

Bugün yaşanan elim tren kazasında hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza ve ailelerine başsağlığı diliyorum, Allah rahmet eylesin. Yaralılara acil şifalar diliyorum.

Sayın Bakanımız buradayken... İki gün evvel Isparta Eğirdir'in Yuvalı köyünde 3 tane ev yandı maalesef. Çok şükür can kaybı yok ama vatandaşlarımız tüm mal varlıklarını kaybettiler. Tabii, işte, köylüden, tarımdan ve hayvancılıktan bahsettik; en önemli varlıkları olan 10 tane büyükbaş hayvan, beraberinde küçükbaş hayvanlarla telef oldu. Bu konuda kendilerine devlet olarak eğer el uzatabilirsek çok memnun olurum.

Evet, görüşülmekte olan bütçe kanununda Devlet Su İşleri ve Meteoroloji Genel Müdürlüğüyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Ben, şahsım adına cumhuriyetimizin en mukaddes kurumu olan yüce Meclisimizin milletimiz adına söz aldığımız kürsüsünde, sorunları, kişileri hedef alarak bireyselleştirmenin doğru olmadığını düşünüyorum ancak bugünkü konuşmamda memnun olmayarak da olsa ben de buna uyamayacağım. Şöyle ki: Geçenlerde Sayın Bakan Albayrak, Cumhurbaşkanımız Sayın Süleyman Demirel'i eleştirerek, EYT'yi de kastederek "Biz Demirel'in yaptığını yapmayacağız." dediler, ardından da seçim meydanlarında söz verdikleri 3.600 için "Sağlıkçılar, emniyetçiler, öğretmenler derken bir bakıyorsunuz ki tüm kamu çalışanları istedi, ben bunu doğru bulmuyorum." demiş Sayın Bakan. Şimdi, bu ikinci kısma katılmıyorum elbette ama Sayın Bakanın birinci söylediğine yani Demirel'in yaptığını yapamayacakları kısmına tamamen katılıyorum. Neden dersenez, on altı yıllık iktidarlarına baktığımız zaman söz verip de yaptıkları o kadar az şey var ki Demirel gibi yapamayacakları ortada.

Şimdi, konu mademki Devlet Su İşleri, bakalım, 30 yaşında Devlet Su İşleri Genel Müdürü olan Süleyman Demirel neler yapmış...

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Libya Yüksek Devlet Konseyi Başkanı Halid el-Mişri'ye "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN – Sayın Cesur, sizden kısa bir ara vermenizi rica edeceğim. Misafirlerimiz var, onları selamlayalım çünkü daha fazla duramayabilirler.

Libya Yüksek Devlet Konseyi Başkanı Sayın Halid el-Mişri Genel Kurulumuzu teşrif etmişlerdir, kendilerine Meclisimiz adına "Hoş geldiniz." diyorum. (Alkışlar)

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
 - 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
 - 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
 - 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
 - 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
 - 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
 - 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Evet, teşekkürler Sayın Cesur, buyurun, devam edin lütfen.

AYLİN CESUR (Devamla) – Evet, Devlet Su İşleri deyince benim ve kuşkusuz buradaki çoğu kişinin aklına Cumhuriyet tarihimize, imza attığı dev kamu yatırımlarıyla “Barajlar Kralı” olarak adını yazdıran 9’uncu Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel geliyor. 90 yıllık ömrünün elli senesinde Türkiye’de olup biten hadisin içinde ve bizzat da çoğu zaman en başında.

Değerli arkadaşlar, doksana beş yıl içinde Türkiye Cumhuriyeti, büyük bir transformasyon, dönüşüm ve gelişim göstermiştir. Bu dönüşüm, Türkiye demokrasi mücadelesini, millî iradeyi arkasına alarak heyecanla yürüten Hükûmetlerin ve icraatlarının ülkeyi dev eserlerle donatmasıyla mümkün olmuştur. Bu kalkınma sürecinde gerçekleştirilen başarılı gayretlerin sonucu ve tarihî önemi, bu vatani seven ve ona bağlı olan herkesin takdirle karşılayacağı bir unsur olmalı. Çok rahatsız olduğum yeni bir tabir var, iktidar tarafından milletimizin önüne konulan, “eski Türkiye” ve “yeni Türkiye” kavramları, bunu burada ifade etmek istiyorum. Neyini beğenmiyorsunuz da onca zorluklarla, uğrunda kanlar dökülerek oluşturulan, kurulan ve hemen her on yılda bir kesintilere uğrayarak kurulduğu hâlde milletle bugüne kadar gelen Türkiye’ye “yeni” sıfatını takıyorsunuz? Tek bir Türkiye Cumhuriyeti var ve her şeye rağmen Büyük Atatürk’ün kurduğu kuruluş felsefesine uygun şekilde ilelebet yaşayacaktır, bu, böyle biline.

Büyük Atatürk’ün kurduğu Türkiye Cumhuriyeti, çağdaşlığa açılan kapının adıdır ve Büyük Atatürk, pek çok alanda yaptığı reformlarla ilerlemenin de yolunu açmıştır. Çok partili hayata geçişle beraber demokratik nitelik de kazanan dönüşüm, halkın desteğini alan hükûmetlerle 2000 yılına gelindiğinde Türkiye’yi artık bir dünya devleti hâline getirdi. Demirel’in Başbakanlığıysa Türkiye için hızlı büyüme dönemleri oldu. 1950’de 13 köyünde elektriği var Türkiye’nin, 2000 yılına gelindiğinde 40 bin köyünde; karanlıktan aydınlığa geçilmiş yani değerli arkadaşlar. 2000’e gelindiğinde 192 ülke arasında 17’nci ekonomiyiz ve Avrupa masasına oturmuşuz.

Başbakan olduğu dönemde -hemen akla gelen- Keban Barajı, Atatürk Barajı, Urfa Tüneli, GAP, Boğaz Köprüsü, İskenderun ve Ereğli Demir Çelik, Seydişehir Alüminyum Tesisi, Aliağa Petrokimya Tesisi, Ataş Rafinerisi, Tokat Almus, Kesikkaya, Keban, Altınapa gibi çok büyük yatırımlar var dakikalara sığdıramayacağım. O dönemde, Ambarlı Santrali hizmete açıldı mesela; Boğaz Tüp Geçidi, Bolu Tüneli, otoyol ve hızlı trenler dâhil Demirel’in projelerindendi. Ve çok övündüğünüz Marmarayın altında da kendisinin imzası var.

Evet, Çoruh, Zap ve Sakarya hidroelektrik santralleri, Karadeniz’e dik inen sular üzerine kurulan hidroelektrik santraller ile GAP hidroelektrik santralleri kuruldu. Afşin-Elbistan termik santralleri, Çayırhan ve Kangal Tevzi de bu dönemin değerli eserleri arasında bulunmaktadır.

1965 yılında Türkiye’nin 3 tane büyük barajı var. 1980’e gelindiğinde 150 büyük baraj, 200 tane de küçük baraj, gölet yapıldı. Bunlar hem sulama hem de elektrik üretimi sağladı. Fırat ve Dicle üzerine yapılan bu GAP projesi, sadece dünyanın en büyük, önemli projelerinden olmakla kalmadı, aynı zamanda Doğu ve Güneydoğu Bölgesi’ne yapılan aslında en büyük ilk yatırım; 22 baraj ve 19 hidroelektrik santralini kapsıyor ve Türkiye olarak çok övündüğümüz eserimiz.

Yollar, köprüler, havaalanları, tersaneler, limanlar, aklınıza ne geliyorsa, telefon, televizyon, tarımda sanayileşme, sanayide üretim, büyüme ve üniversite, okullar, hastaneler ne varsa yapıldı. Bu dönemde Türkiye’de enflasyon yüzde 5, büyüme yüzde 7’ye ulaştı ve Demirel’in başlattığı planlı kalkınma modeli sayesinde de Türkiye’de mega yatırımlar yapıldı.

Şimdi şöyle özetlesek yanlış bir şey söylemiş olmayız: Hani, bir bir sattığınız ana atardamarlarımız var ya, işte onlar bu beğenmeyip “eski” dediğiniz Türkiye’de yapıldı değerli arkadaşlarım.

Şimdi, gelelim AK PARTİ’nin yapmakla hep övündüğü barajlara. Evet, tüm platformlarda ne kadar çok baraj ve hidroelektrik santralleri yaptığınızla on altı yıldır övünüyorsunuz. Haklısınızdır, yapılanlarla insanlar övünmeli tabii ki ama 2002’de sayısı 195 olan barajlara 423 yeni baraj ilave ettiğinizi, hidroelektrik santral sayısının da 49’dan 540’a çıktığını söylüyorsunuz ya, bakalım nasılmış.

Şimdi eski Orman ve Su İşleri Bakanımız Sayın Veysel Eroğlu da buradalar. 2017’de “Dünyadaki en çok barajı bu kardeşiniz yaptı. Dünya rekoru şu an bende.” dedi Sayın Bakan. Şimdi, gel gelelim AK PARTİ döneminde inşa edilen hidroelektrik santrallerin elektrik üretimi, Süleyman Demirel’in Başbakanlığı döneminde yapılan hidroelektrik santrallerindeki elektrik üretimine ulaşamadı. Demirel hükûmetleri döneminde yapılan HES’ler, Atatürk, Karakaya, Keban, Altınkaya, Birecik, Deriner; evet, bunların her biri çok yüksek oranda üretiyor. Vakit yok, toplam olarak 6 tane HES 7.580 megavat. AK PARTİ hükûmetleri döneminde yapım aşamasında olan, 250 megavattan büyük olan hidroelektrik santrallerin -İlisu, Yukarı Yusufeli, 12 tane, saymayayım- en büyüğü 1.200 megavat olmak üzere, toplam 12 tane HES’in kurulu gücü 5.576.

Şimdi, bu da ne demek? Bu, şu demek: İktidarlarınızdan önce yapılan HES’lerdeki elektrik üretimi, sizin yaptıklarınıza göre tam yüzde 135 kat daha fazla. Yani vallahi, satma kervanında barajlara da göz diktiniz gibi hissetmekteyim. Onun için “GAP’ı gaptırmam.” diyen Sayın Cumhurbaşkanımızın bu millete bunu miras bıraktığını ve bizim de bunları “gaptırmayacağımızı” millet olarak burada vurgulamak istiyorum.

Şimdi, bir de Meteorolojiydi benim konum. Meteorolojide de Genel Müdürlüğe, Sayıştay 2017 denetim raporlarına bakacağız. Vaktim çok daraldı ama bunu özetle şöyle geçeyim. Sayıştay eleştiriyor Meteorolojiye ayrılan bütçeyi ve diyor ki: "Meteoroloji normal şartlarda görevini yaptığı havaalanları, devlet hava meydanlarına ve özel havaalanlarına kira bedeli ödüyor."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun devam edin Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – İlave yapabiliyorsanız.

BAŞKAN – Tabii, iki dakika ilave edeyim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Sağ olun.

Bu kira bedelini normal şartlarda Emniyet veya diğer kuruluşlar ödemezken bunun yaptığı kira ödemesini Sayıştay usulsüz bulmuş ve sonuç olarak "Kira ödenmesinde yasal dayanak yok." diyor ve diğer bulgu da personele ödenen ek ödemelerin döner sermayeden olması nedeniyle 2017 yılı dönem zararı 7 milyon 957 bin 591 lira ve rapor diyor ki: "İşletmenin kuruluş amacından uzaklaşmışsınız ve âdeta personel maaşlarını ödemeye dönmüşsünüz." Şimdi, dolayısıyla, personel harcamalarına ayrılan bu payla yatırımları küçülmüş, yatırımları yok artık. Şöyle vereyim rakamları: 2017'de yatırım harcamaları 48 milyonken 2018 yılı bütçesinde 7 milyon 450 bin lira düşünölmüş yani ona inmiş. Bu da demek ki aradaki fark personel giderleri yani şu kaçamadığınız israf. Şimdi, bunları da geçeceğim, vaktim çok daraldı.

Çok kıymetli milletvekilleri, bakınız, bunları neden söylüyoruz: On altı senedir algı yönetimiyle yönetim yapıyorsunuz ve milletimize dönüp pek çok şey söylüyorsunuz. Olumsuz olan her şeyin sorumlusunu da sizlerden öncekiler olarak gösteriyorsunuz. Şimdi, gençlerimize sunduğunuz bu tabloyla gençlerimiz umutsuz değerli arkadaşlar ve öyle kötü yönettiniz ki ekonomiyi, maalesef, çok üzgünüm, açlık sınırındaki vatandaş sayımız rekor kırdı, asgari ücretimiz, emeklimiz, işçimiz, esnafımız, memurumuz, çiftçimiz yoksul, yoksul ve kadınlarımız çaresiz. Sonuçta güzelim Türkiye'miz kaygılı ve mutsuz on senedir.

Şimdi, bakınız, vatandaşlara sözler vererek göreve gelen iktidarların denetçisi kurumlardır yani, tabii ki muhalefettir, takipçisi muhalefettir, basındır; biz burada görevimizi yapıyoruz, sivil toplum örgütleridir, üniversitelerdir, sendikalar. Bizi mazur görün, sizi elbette eleştireceğiz, ya işimiz bu, çünkü millet bizi bu kürsüye ve bu koltuklara bu yüzden getirdi. Ve milletimizin bize verdiği görevi yaparken diyoruz ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bir dakika daha rica edeyim.

BAŞKAN – Tamam, bağlayın lütfen. Son kez bir dakika süre tanıyorum.

AYLİN CESUR (Devamla) – Çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi hürriyetçi demokratik sistemin kalbidir, çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisi hakların, hürriyetlerin bekçisidir, çünkü Türkiye Büyük Millet Meclisinde iktidarlar aslında her rejimde vardır ama rejimleri demokratik yapan, muhalefettir, basındır, üniversitelerdir. Hürriyetçi demokrasi, halka sadece beka ve güvenlik vadetmez, bunu vermez. Son dönemde beka tartışması üzerinden yerel seçimlere hazırlanıyorsunuz, milletimiz bunları görmüyor mu değerli arkadaşlarım? Hem can, mal güvenliği hem hürriyet hem de ekmek verir hükümetler ve "Bunlardan birini tercih edin." dediğiniz yerde rejim, rejim olmaktan da çıkar.

Çok kıymetli milletvekilleri, son olarak, devletin görevi kürek çekmek değil, dümen tutmaktır diyorum, dümen, dümeni sımsıkı yakalamaktır ve Türkiye, dümeni boşalmış bir gemi gibi kayalıklara giderken bu yüce Mecliste ve milletimizin bize verdiği yüce makamda hiç değilse 2019'da kendi vicdanlarınızla hareket edin ve lütfen kendi vicdanlarınızla buradaki her şeyi oylayın diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Bakın "Tren kazası için araştırma komisyonu kurulsun." dedik, kurulmadı.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne işe yarayacak?

AYLİN CESUR (Devamla) – Şimdi, 3 tane daha tren kazası oldu. Kuralım hep beraber. Bakın, hepiniz burada bunu destekliyorsunuz. Gelin, beraber araştırma komisyonunu kuralım. Ben, hemen, önümüzdeki hafta indireceğim Meclise.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Devamla) – 2019 bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Gönül isterdi ki vatandaşlarımızın acil ihtiyaçlarını karşılayan bir bütçe olsun. İnşallah, daha iyilerini de yapmayı yüce Allah bizlere nasip eder.

Hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Cesur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.57

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANÇAR

KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşmalar yapılacak ama bundan önce...

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bir satışma vardı.

BAŞKAN – Satışma değil de bir açıklama olarak değerlendirelim, yerinizden söz verelim.

İki dakika süre veriyorum.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

17.- Afyonkarahisar Milletvekili Veyssel Eroğlu'nun, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Isparta Milletvekili Aylin Cesur'un 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, evvela kazada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum, milletimizin başı sağ olsun.

Evvela, Isparta Milletvekili Aylin Cesur Hanımefendi özellikle bizim baraj sayısından bahsetti. Özellikle gurur duyuyorum, dünyada en çok baraj yapan bir hükümetiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Gölet, gölet Sayın Bakan. Toplasan bir Keban yapmaz.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - 541 baraj Ankara'da, 7 tane de İstanbul'da olmak üzere 548 tane barajı Hükümetimiz bu dönemde açmıştır. Biten, açılmayanlar var, onlardan bahsetmiyorum.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Doğru, açtığını biliyoruz Bakanım. Sayın Bakanım, açtığını biliyoruz ama yaptığınızı bilmiyoruz.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - 534 tane de hidroelektrik santralin açılışını yaptık, 534.

Burada, Aylin Hanım dedi ki: "Ne kadar ürettiniz?"

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Söyle, söyle. Yapılanları da açtın, söyle.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Müsaade eder misiniz, izah edeyim, siz de cevap verin. Rakamlar konuşuyor, ben rakamları konuştururum. Rahmetli Demirel de hep rakamları konuştururdu.

BAŞKAN – Siz devam edin, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Aynen ben de öyle Sayın Bakan, 500'ü bir Keban yapmıyor.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kendisi de malum olduğu üzere, hizmet yaptı. Kim bu memlekete hizmet yapmışsa, çivi çakmışsa herkesten Allah razı olsun, o ayrı ama biz geldiğimizde, 2003 yılında hidroelektrik üretim kapasitesi 26 milyar kilovatsaatti, ben ayrılırken bunu 99 milyar kilovatsaate yükselttim. Bu, gerçekten bir rekordur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, bir tanesinde devletin imzası yok.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Elektriği de siz icat ettiniz değil mi Sayın Bakanım?

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ayrıca şunu da ifade etmek istiyorum: Bugün yanan 3 ampulden 1'i, yağışlı zamanlarda...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ampülü de mi siz buldunuz yoksa?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ampülü buldunuz, elektriği icat ettiniz.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – ...bizim yaptığımız hidroelektrik santrallerle aydınlatıyor Türkiye'yi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, ampülü de mi siz buldunuz?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Helal olsun Sayın Bakanım size vallahi(!)

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Kurak dönemlerdeyse 4 ampulden 1'i tamamen bizim yaptığımız hidroelektrik santrallerle aydınlatıyor.

Ayrıca barajda yükseklik önemlidir, Türkiye'deki en yüksek barajları biz yaptık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Önce 218 metreyle Ermenek, daha sonra 249 metreyle Deriner; şimdi Yusufeli yapılıyor, 275 metreyle Türkiye'nin en yüksek barajı olacak. Barajlarda yükseklik önemlidir.

Bir de şunu söylemek istiyorum Ispartalılara: Isparta'ya 15 tane baraj, 6 tane gölet, toplam 21 tane inşa ettik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın sözlerinizi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Nasıl heyecanlandı Başkan, görüyorsunuz değil mi?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – "Isparta" dedi Sayın Bakanım, ne yapayım yani?

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, müsaade ederseniz tamamlayayım bir iki cümleyle.

BAŞKAN – Tamamlayın, buyurun, açtık mikrofonu.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) - Sayın Bakana bir saat vermeniz lazım.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama böyle olmaz ki, sataşma değil, bir şey değil Sayın Başkan. O zaman ben de bilgi vereyim.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Isparta'ya 15 baraj, 6 gölet, toplam 21. Ama ben oraya... O zaman plakam 32'ydi, Ispartalılar dedi ki: "Isparta'nın plakası 32." Biz şimdi 13 tane daha inşa ediyoruz, bitmek üzere. Dolayısıyla 34 tane baraj ve göletle Isparta'da bir rekora imza attık.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bravo Sayın Bakanım.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Ben teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Eroğlu.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) - Sayın Bakan, ben de Isparta'yı da siz kurdunuz değil mi? Isparta'yı da siz kurdunuz, elektriği de siz buldunuz, ampülü de siz buldunuz. İnşallah ampülü patlatmak da bize nasip olacak.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, ben de bilgi vermek istiyorum. Ben de bilgi vermek istiyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 534 tane baraj bir Keban yapmıyor.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan...

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – İnşallah daha fazla baraj gölet yapan varsa... Gölet sayısını saymıyorum, binden fazla göletle bir rekora imza attık. Dünyada bizden fazla eğer baraj ve gölet inşa eden varsa buyursunlar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, söz taleplerini yeri geldiğinde karşılıyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kürsüden konuşsunlar, kürsüden! Sataşma yok, bir şey yok.

BAŞKAN - Haydar Bey, bugüne kadar bu konuda en ufak bir adaletsizlik yaptığımı iddia edemezsiniz, sakın olun lütfen. Sisteme girin, söz isteyene söz veririm.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İstiyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Şimşek, bir açıklama mı yapmak istiyorsunuz?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Evet Sayın Başkan, Sayın Bakanın konuşmasıyla ilgili kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

18.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Afyonkarahisar Milletvekili VeySEL Eroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Bakan, açıklamalarınız için teşekkür ediyoruz.

Tabii, 32'ye geldiniz; 32 Isparta, 33 Mersin. Şimdi, Mersin'le ilgili de Türkiye'nin gövde yüksekliği olarak en yüksek barajlarından bir tanesinin inşaatı yıllardır devam ediyor. Defalarca söz verdiniz ama maalesef sözünüz yerine getirilmedi.

Bakanlığınız bitti. Ben geçen size yine hatırlattım.

Bakın, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018... 2019'da da bitmeyecek. Bakın, 2019'da da bitmeyecek. Ben size tekrar hatırlatıyorum: Aksıfat ve Pamukluk Barajlarıyla ilgili de Isparta'dakilere verdiğiniz müjdeyi Mersinliler bekliyor; Mersinlilere artık bu müjdeyi verin, sözünüz yerine gelsin. Sayın Bakandan bunu özellikle rica edin, halef-selefsiniz, rica edin; yoksa bizim Mersinlilerin yüzüne bakacak hâlimiz yok. Her gittiğimizde soruyorlar "Bu barajlar ne olacak?" "Bu göletler ne olacak?" diye. Hiçbirinde bir icraat yok, para yok, ödenek yok; şantiyelerin hepsi boş şu anda Sayın Bakanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Şantiyelerin hepsi terk edilmiş, hepsi boş. Bu konuda sizden destek bekliyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şimşek.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, bu konuyla ilgili ben de bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Size de yerinizden bir dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun Sayın Öztunç.

19.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Bakanım, Kahramanmaraş'ın plakası da 46; onu da size hatırlatayım. Adatepe Barajı var, bilirsiniz, 1995 yılında temeli atıldı, sizin hükûmetlerinizden önce yüzde 67 oranında yapıldı, sizin hükûmetiniz geldi, yıllardır hükûmettesiniz; tık yok. Sayın Mahir Ünal geldi "Yapacağız." dedi, "Temelini atıyoruz." dedi, "Şunu yapıyoruz, bunu yapıyoruz." dedi; hiçbir şey yapılmadı. Karakuz Barajı aynı durumda, Kavaktepe Barajı aynı durumda. Yani eğer "32 plakaya göre 32 tane iş yaptık." diyorsanız, Maraş da 46, bir tane işiniz yok kardeşim ya, Allah aşkına!

Elektriği siz buldunuz, ampülü siz buldunuz, Isparta'yı siz kurdunuz, yakında gelip dersiniz ki: "Maraş'ı da biz kurduk." Süleyman Demirel Üniversitesi de siz kurdunuz, öyle değil mi Sayın Bakanım?

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, İstanbul Teknik Üniversitesi...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hepsi hikâye Sayın Bakanım. O ampülü siz buldunuz ya, o ampülü de biz patlatacağız inşallah.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztunç.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, bir cevap vermek istiyorum müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Şimdi, isterseniz Süreyya Bey, bu...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Bir yanlışlık var efendim.

BAŞKAN – Sonra size, Komisyona söz vereceğim; onu o zaman açıklayın çünkü bunu...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Komisyonun hakkını bu şekilde değerlendirmeyim çünkü doğru bir bilgi değil Sayın Öztunç'un söylediği.

BAŞKAN – Sonra açıklama yaparsınız Süreyya Bey.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildirimiminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisinin söz sırasındayız ve parti adına söz alan konuşmacılara sırayla söz vereceğim.

İlk söz, İstanbul Milletvekili Erol Kaya'ya ait.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA EROL KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, bugün yaşanan tren kazasında hayatlarını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesi üzerine söz aldım. 2019 bütçesinin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Özellikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yapısındaki değişikliklerin Türk belediyeçiliği için de fevkalade önemli olduğunun altını çizeyim. Özellikle TOKİ'nin Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanmış olması, Millî Emlak Genel Müdürlüğü'nün Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlanmış olması, Emlak Bankası ve İçişleri Bakanlığı bünyesindeki Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü'nün de Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilmiş olması dolayısıyla, Türk belediyeçiliği adına, artık belediyelerimizin temel altyapı, imar planlama, kentsel dönüşüm ve çevre gibi konularda daha hızlı karar alacağı bir döneme evrildiğimizi ifade etmek istiyorum.

Ben, eski bir belediye başkanı olarak, hazır da 2019 seçimlerine giderken, AK PARTİ döneminde yani yaklaşık on altı yıllık dönemde belediyeler için yapılmış olan rakamları, somut adımları ifade etmek isterim.

Hemen sözlerimin başında, yerel yönetimlere dönük olarak, Hükûmetimizin, 2019 bütçesine bir önceki yıla göre yüzde 28,4 artırarak 93 milyarlık bir ödenek koymuş olması dolayısıyla, bütün 1.398 belediye başkanı adına hükûmetimize teşekkürümüzü ifade etmek isterim.

Değerli milletvekilleri, 2002-2018 arasındaki on altı yıllık dönemde birkaç tespiti sizinle paylaşayım. 2002 yılında bu ülkede 3.225 belediye ve merkezden aktarılan 4,7 milyarlık bir kaynak vardı. AK PARTİ hükûmetleri döneminde bu belediyelerimizin tamamı reforme edilerek, özellikle belediyelerin mevzuatları yeniden düzenlendi; Büyükşehir Belediyesi Kanunu, İl Özel İdaresi Kanunu, belediyelerden pay aktarılmasıyla ilgili kanunlarda ciddi düzenlemeler yapıldı ve belediyelerin daha güçlü ve daha gerçekçi olması sağlandı.

Ben, eski belediye başkanıyım. Tüm panellerde, sempozyumlarda bir tartışma konusu vardı; bu belediyeler bütçe yapmasını bilmezler kardeşim. Niye? Bütün bütçeleri hayaldir de onun için. Hâlbuki bu yapılan düzenlemeyle, küçük bir düzenlemeyle Türkiye'nin belediyeler açısından utanç tablosu olan hayalî bütçenin tamamı sonlandırılmış oldu.

Yetki açısından, özellikle okul öncesi eğitim, sağlık, yurt, spor kulüplerine yardım konularında bir sürü düzenlemeler yapılarak, hem merkezî yönetimle olan ilişkileri hem yerel yönetimlerin kendi aralarında ve STK'lerle iş birliği yapmasının önü açıldı, hatta ulusal ve uluslararası bazda birçok düzenleme için yerel yönetimlere yetki verildi. Ölçek sorunu halledildi. 3.225 belediyemizin sayısı 1.398'e indirildi. Mevcut büyükşehir belediyelerine ilave yapılarak büyükşehir belediyeleri mülki sınırlara çekildi. Az evvel Sayın Ağırlioğlu köylerle ilgili ifade ettiler yani bu kapanan köylerin tüzel kişiliğiyle ilgili eleştirisini kısmen haklı bulduğumu da ifade ederim ama kapanan belediyeler ve köylerle ilgili, özellikle yeni kurulan büyükşehirlerle kanuna ilave yapılarak yatırımların yüzde 10'unun bu yerlere ayrılması on yıl boyunca bir mecburiyet olarak getirildi.

Mali açıdan, 2019'a girerken hangi belediyelere hangi kaynakları verdik, görülsün diye ifade etmek isterim: 2002 yılında Türkiye'nin bütün belediyelerine, mahallî idarelere merkezî yönetimden 4,7 milyarlık pay aktarılıyordu; dolar bazında ifade edeyim, 2,9 milyar dolar. Kesinleştiği için 2017'de merkezin aktardığı para 60,8 milyar, dolar bazında da 16,7 milyar yani yaklaşık 5 katına yakın bir para, kaynak aktarmışız. 2019 için ayırdığımız para 93,6 milyar lira, dolar bazında da 17,5 milyar dolara yakın bir para ki Türk siyasi tarihinde ben belediyeçiliğin aşağı yukarı son yüzyılını bilen bir insan olarak ifade ediyorum, ilk defa AK PARTİ hükûmetleri döneminde belediyelere bu kadar güçlü bir mali destek verildi.

Destek vermeniz yetmiyor. Belediyeden kesecekleriniz var, ben eski bir belediye başkanıyım. Geldim, daha birkaç aylık belediye başkanıyım, dediler ki: "Efendim, merkezî yönetimden gelen paraların hepsi kesildi, hiçbir paramız yok." Nasıl yani? "Efendim, siz muhalefet belediyesisiniz dolayısıyla muhalefet belediyelerinin paralarını -o zaman iktidarda bulunan- SHP ile DYP birden kesti." Ve biz -zaten yüzde 95'i personel harcaması olan bir belediye devralmıştım- ortada kalakaldık.

Hamdolsun, AK PARTİ hükûmetleri, bütün belediyeler için söylüyorum, hiçbir adaletsizlikle itham edilemezler. Tayyip

Bey'in Belediye Başkanı olması hasebiyle, Sayın Cumhurbaşkanımızın döneminden itibaren yüzde 40 bütün belediyelerden kesiliyor. İster AK PARTİ'li olsun, ister CHP'li, ister MHP'li, ister HDP'li, hiç fark etmiyor. Kesinti kaldırıldığı zaman da -bu mevzuat düzenlemesiyle yapıldığı için söylüyorum- bütün belediyelerde aynı şekilde düzenleme yapılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜNER (Niğde) – Sel parasını vermediler Bozköy'ün, sel parasını, CHP'li belediye diye.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ama AK PARTİ'li belediyelerde oradaki alt geçitleri, köprüleri Karayolları yapıyor, MHP'lilerinkini yapmıyorsunuz, onları yapmıyorsunuz. Metroyu devralıyorsunuz, MHP'li olduğu zaman devralmıyorsunuz.

EROL KAYA (Devamla) – Özür dilerim Başkanım, lütfen.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kaya.

EROL KAYA (Devamla) – Şehirlerimizin 2/B'yle ilgili sorunu yaklaşık kırk yıldır çözülmeyen bir sorundu. 748 bin insanımızın bu mülkiyet sorunu çözüldü sonuç olarak.

Mesela KÖYDES'le ilgili söyleyeyim, köylerimizle ilgili; biraz abartılı olsun da akılda kalsın: Nuh (AS)'dan beri suyu gitmeyen 4.729 köye ilk defa su gitti ve 52 bin köyümüzün yetersiz olan suyu düzeltildi.

Sonuç: Bugün belediye yönetimleri ve şehirlere baktığımızda, daha etkin, daha verimli, daha katılımcı, daha şeffaf ve şehirlerimizin tüm sorunlarına daha ilgi gösteren bir yapıya kavuştuğunu ifade edeyim. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle bundan sonra belediyelerimizin daha da güçlü olacağını altını çiziyim.

2019'da belediyeler seçimini kazanan Türkiye olsun, kazanan milletimiz, tabii ki kazanan AK PARTİ ve kazanan Cumhur İttifakı olsun diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kaya.

Söz sırası, Adana Milletvekili Ahmet Zembilci'ye ait şimdi.

Buyurun Sayın Zembilci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ZENBİLCİ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın bütçe görüşmeleri vesilesiyle AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Biraz önce değerli ağabeyim Erol Kaya Bey gibi on yıl belediye başkanlığı yapmış, bir dönem de Çevre ve Şehircilik Bakanlığında bürokrat olarak çalışmış birisi olarak buradaki tecrübelerimizi ve yapılacak olanları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Öncelikle, bu sabah meydana gelen tren kazası dolayısıyla biz de taziyelerimizi, üzüntümüzü ifade ediyoruz. Cenab-ı Hakk'tan rahmet diliyorum, acil şifalar diliyorum. Mutlaka, hukuki olarak, idari olarak, hatalı olan herkes bu noktada hesap verecek ve bu noktaya ilgili gerekli soruşturmanın ilgili kurumlarca titizlikle yürütüleceğine inanıyorum.

2011 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak teşekkül ettirilen, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte TOKİ, Türkiye Emlak Katılım Bankası, Milli Emlak ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüklerinin bağlanmasıyla yeniden yapılanan Çevre Bakanlığımız çevre koruma, imar, yapılaşma, kentsel dönüşüm, hazine taşınmazlarının yönetimi ile yerel yönetimlere ilişkin alanlarda önemli görev ve sorumluluklar almıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; dünyamız her geçen gün hızla değişiyor. Bu değişimden en çok etkilenenler arasında muhakkak ki şehirlerimiz vardır. Birleşmiş Milletlerin tahminlerine göre, dünya nüfusunun 2050'ye kadar 9 milyara ulaşacağı ve bu nüfusun üçte 2'sinin de şehirlerde yaşayacağı öngörülmekte.

Ülkemiz, 1950'den itibaren oldukça hızlı bir şehirleşme serüveni yaşadığını ve devam ediyor. Şehirlerimizin nüfusu 1950'de yüzde 24 iken bugün yüzde 88 seviyesine yükseldi. Şehirlerimizde meydana gelen plansız göç, düzensiz ve çarpık yerleşme, altyapı ve üstyapıda yetersizliklerle beraber sosyal, iktisadi, adli pek çok sorunu da beraberinde getirmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın 1994 yılında Belediye Başkanlığıyla başlattığı yürüyüş, AK PARTİ hükümetlerinin belediyecilik anlayışının temeline oturmuştur. Sosyal belediyecilik anlayışıyla tanışan şehirlerimiz çöp dağlarından ve düzensiz, plansız alanlardan kurtarılabilir bir alan hâline getirilmiştir. Çevre ve şehir yönetiminde dün olduğu gibi bugün de anlayışımızın merkezinde insan yer almaktadır. Bununla beraber, ilahî nizamı uygun proje ve faaliyetlerle şehirlerimiz yalnızca imar değil, imarla birlikte insan adına ihya edilmektedir.

Türkiye bir deprem ülkesidir, topraklarımızın önemli bir bölümü deprem bölgesidir. Son yüzyılda 50 kadar büyük deprem yaşadık. Bu büyük depremlerde 82 bin vatandaşımızı maalesef kaybettik. Bu noktada düzensiz göçün sonucu olan sağlıksız yapı stokuna karşılık kentsel dönüşüm çalışmalarına da hızla devam edilmektedir. 2012 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızın öncülüğünde başlayan kentsel dönüşüm hareketi bugün hızla devam etmekte ve sürdürülmektedir.

Ülkemizde 53 farklı ilimizde 237 adet riskli alan bulunmaktadır. Bununla ilgili, Bakanlığımızın çalışmaları devam ediyor. 2030 yılına kadar Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın öncülüğünde 6 milyon üzerinde sağlıksız yapı stoku inşallah temizlenecek ve yerlerine daha sağlıklı, daha güzel binaların yapılmasıyla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Vatandaşlarımızın imarla ilgili sorunları Bakanlığımızca hazırlanan "Yapı Kayıt Belgesi/İmar Barışı" adıyla yeniden uzlaşılarak bir tespitte gidilmiş ve anlaşılmıştır, Bakanlığımız bununla ilgili çalışmıştır. Hâlen de süreyi 31 Aralık'a kadar uzatmıştır.

Değerli arkadaşlar, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde vuku bulmuş olan terör olaylarından en çok şehirlerimiz etkilenmiştir. Sırtını PKK'ya dayayarak başlattıkları hendek olaylarının arkasından, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ve Hükümetimiz bölgede ciddi bir çalışma yapmış, Diyarbakır, Şırnak, Cizre, Silopi, Nusaybin gibi bölgelerdeki yıkılan bütün alanlar, tarihî dokusu, bölgesel yapısı, iklim ve diğer dengeler de gözetilip yapılarak orada yaşayan insanlarımıza, hemşehrilerimize verilmiş, teslim edilmiştir. Bunlara dair zararlar da karşılanmıştır.

Benim en çok önemseydiğim konulardan bir tanesi Diyarbakır "Kaleiçi" dedikleri Suriçi bölgesiydi. Suriçi bölgesine defalarca gittim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

Buyurun Sayın Zembilci.

AHMET ZENBİLCİ (Devamla) – Oradaki çarpık, kötü yapılaşmanın karşısında, muhteşem bir Hazreti Süleyman Camisi ve çevresiyle, diğer Kurşunlu Camisi ve çevresiyle, Melik Ahmet ve Gazi Caddeleriyle yepyeni bir görünüm kazanmıştır. Birileri yıkmakta, AK PARTİ onu ihya edip yeniden yapmaktadır.

Son olarak, katı atıklar ve sıfır atıkla ilgili çalışmaları Bakanlığımız hızla sürdürmekte. Sayın Cumhurbaşkanımızın eşleri, Hanımefendi Emine Erdoğan'ın önderliğinde yürütülen "Sıfır Atık" çalışması çok önemli bir çalışma, çok başarılı bir çalışma. Bununla da inşallah ileride daha güzel işler olacak, daha temiz Türkiye olacak ve daha çok tasarruf edeceğiz.

Millet bahçeleriyle, Gezi olaylarına inat, yeniden bahçeler inşa ederek insanlarımızın yaşayacakları güzel alanları oluşturmaya gayret ediyoruz.

Bütçemizin hayırlara vesile olması dileğiyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zenbilci.

Şimdi söz sırası Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'de.

Buyurun Sayın Şeker. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2019 yılı bütçesi ve 2017 yılı kesin hesabı üzerine AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken öncelikle Ankara'da meydana gelen tren kazası nedeniyle hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı olanlara acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, vatandaşın güvenle ve kolaylıkla mülkiyete ilişkin işlemlerini yaptığı, teknoloji ve güvenin bulunduğu, geçmişten geleceğe mülkiyetin garantisi olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, yüz yetmiş bir yıllık tecrübeye sahip bir kuruluşumuzdur. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün ana hizmet konusu gayrimenkul mülkiyetine konu kadastro ve tapulama işlemleridir. Kadastro çalışmalarıyla gayrimenkulün nerede, ne kadar, sınırları neresi; tapu işlemleriyle de kime, kimin, nasıl elde edildiği, üzerinde mülkiyetten gayri aynı haklar var mı sorularına cevap verilmektedir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, kadastro çalışmaları kapsamında ilk teşhis kadastro, orman ve 2/B kadastro, yenileme kadastro ve sayısallaştırma, tescil harcı yerlerinin ölçümleri ve kontrol işlemleri ve son olarak da 3/B kadastro çalışmalarını yapmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 1947 yılında kadastro çalışmaları başlıyor, 2003 yılına kadar toplam yıllık ortalama 693 birimin kadastro yapıyor. Grafikte de görülüyor. 2003 yılından sonra, AK PARTİ iktidara geldiğinde yılda ortalama 2.575 birimin kadastro yapılır bir hâle geliyor. Görüldüğü gibi, AK PARTİ iktidarları her alanda olduğu gibi kadastro çalışmalarında da yüzde 372 daha hızlı ve kaliteli iş yapmaya devam ediyor. Elli altı yıldır bitirilemeyen kadastro beş yılda AK PARTİ iktidarıyla tamamlanıyor.

Değerli milletvekilleri, konu kadastro olunca sizlerle bir anekdotu paylaşmak istiyorum. Yıl 1977, Türkiye'de tek olan ve Ankara'da eğitim veren Tapu Kadastro Meslek Lisesi 2'nci sınıfındayız, Genel Müdürümüz Rahmetli Galip Esmer Bey tasarruf hukuku dersimize gelirdi ve bize “Çocuklar, Türkiye'nin kadastro yirmi yılda bitecek” demişti. Yıl 1980'ler, ilgili bakanlar açıklama yapıyor: “Türkiye'nin kadastro yirmi yılda bitecek” Yıl 1990'lar, ilgili başbakanlar açıklama yapıyor: “Türkiye'nin kadastro yirmi yılda bitecek.” Yıl 2000, ilgili bakan açıklama yapıyor: “Türkiye'nin kadastro yirmi yılda bitecek.” Yıl 2003, Tapu Kadastro Genel Müdürü Zeki Adlı Bey “Türkiye'nin kadastro beş yılda bitireceğiz.” demişti. Zeki Bey'e sordum, yirmi altı yıldır her gelen “Yirmi yılda bitireceğiz.” diyor, sen beş yılda bunu nasıl bitireceksin bir izah et demiştim. Zeki Bey “Hükümet önümüzü açıyor, gerekli yasal düzenlemeleri yapıyor, kadastro çalışmalarını da özel sektöre açıyoruz ve inşallah beş yılda bitireceğiz.” demişti. Hani vatandaş diyor ya “AK PARTİ söylerse yapar.” Evet, AK PARTİ iktidarı söyledi ve Türkiye'nin kadastro beş yılda tamamlanmış oldu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bununla da kalmayıp Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yenileme kadastro da bu yıl sonu itibarıyla tamamlanıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Müdürlük, teknolojinin gerektirdiği kolaylıkları vatandaşın hizmetine sunarak gayrimenkul sicilinin tutulması ve tapu hizmetleri kapsamında yılda ortalama 30 milyon insanımıza hizmet verirken saniyede 1 tapu işlemi yapmaktadır.

Yine “web” tapu uygulamasıyla, Google Play ve Apple Store üzerinden yurt içinde ve yurt dışında günde 1 milyon insanımıza parselleriyle ilgili mülkiyet ve kadastro konularında bilgi sunuluyor.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün devrim niteliğindeki çalışmaları sadece bunlar değil, tapular artık karekodlu yani dijital.

Değerli milletvekilleri, eğer elinizde cep telefonu, cebinizde de tapu varsa tapudaki karekodu cep telefonunuza okutarak tapunuzun mülkiyetiyle ilgili, kadastroyla ilgili tüm bilgileri alabiliyorsunuz hatta konum belirleme özelliği de olduğu için, istediğiniz zaman, istediğiniz parselinize de sizi götürebiliyor. Ve yine tapunun kayıtlı olduğu müdürlüğe gitmeden, yurt içinde ve yurt dışında herhangi bir müdürlükte veya bir temsilcilikte tapu işlemlerini de yapabiliyorsunuz.

Ayrıca, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Osmanlı'dan devreden, 26 ülkeye ait, 25 milyon civarındaki arşiv belgelerinin ve yeni oluşan belgelerin muhafazası için Tapu Arşiv Bilgi Sistemi Projesi yani TARBİS'i de hayata geçirdiler.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü, Türkiye'de e-devlete en hızlı geçişi sağlayan ve teknolojiyi bütün imkânlarıyla kullanan, Türkiye'de kalitenin ve güvenin mimarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın sözlerinizi Sayın Şeker.

Buyurun.

İLYAS ŞEKER (Devamla) – Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2017 yılı kesin hesabı 937 milyon 197 bin 999,71 TL, 2018 yılı bütçesi ise 1 milyar 113 milyon 861 bin TL'dir.

Baş döndürücü yeniliklere imza atan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, bakanlarımıza ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürü ve ekibine teşekkür ediyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. Yeni bütçenin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şeker.

Şimdi sırada, Giresun Milletvekili Sabri Öztürk var.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığının 2019 yılı bütçesi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Değerli milletvekillerimizi, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Toplumsal huzur ve barış içinde hayatını sürdürebilmesi için bağımsız, tarafsız, etkin ve hızlı işleyen bir adalet sisteminin varlığı zorunludur. Bu yüzden, tarih boyunca devletlerin en önemli amaçlarından biri iyi işleyen bir adalet sistemi olmuştur. Kadim medeniyetimizde adaletin çok önemli bir yeri vardır. Toplumsal huzur ve mutluluğu ancak adaletle sağlanır. Yusuf Has Hâcib'in Kutadgu Bilig'inde, İbni Haldun'un Mukaddime'sinde, Nizamülmülk'ün Siyasetname'sinde yer bulan adalet dairesi anlayışına göre, halkın birliği ve barışın sağlanması için adalet, devlet, hukuk, siyaset, ordu, iktisat ve halk arasında zincirleme ilişkilerde adil olunması gerekir.

Adalet Komisyonu Başkanlığında birlikte çalışma şerefine nail olduğum seçkin hukukçu Sayın Ahmet İymaya'nın bir konuşmasında ifade ettiği gibi, egemenliğin cevherini hukuk ve adalet oluşturur. Egemenlikten adaleti çıkarın, elinizde kupkuru ve tehlikeli bir güç kalır.

Değerli milletvekilleri, son on altı yılda adalet hizmetleri alanında çok önemli çalışmalar yapılmış, yüce Meclisimizde pek

çok kanun çıkarılmış, yeni müesseseler getirilmek suretiyle yargıda reformlar yapılmıştır. Toplumun huzur ve barışının temeli olan adaletin sağlanması için davaların hızlı sonuçlanması, vatandaşların haklarına erken kavuşmaları gerekir. Bunun için hâkim, savcı, personel sayıları ile mahkeme sayıları artırılmış, uyuşmazlıklar için yeni çözüm yolları öngörülmüş, yeni mahkemeler, yeni kurumlar kurulmuştur.

2002 yılı itibarıyla 9.349 olan hâkim, savcı sayısı yüzde 104 oranla artırılarak 19.055 olmuştur. Aynı şekilde, mahkeme sayısı, adli personel sayısı 2 katından fazla artırılarak yargıda daha hızlı, daha etkin hizmet verilmeye çalışılmıştır. 2016'da istinaf mahkemeleri kurulmuş, mahkeme kararlarındaki hatalar asgariye indirilerek Yargıtay ve Danıştaydaki iş yoğunluğunun giderilmesi hedeflenmiş, bölge adliye ve bölge idare mahkemeleri faaliyete başlamıştır. Hak arama yolunda Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru hakkı verilmiş, Kamu Denetçiliğine yine, başvuru hakkı getirilmiştir.

Uyuşmazlıkların ara buluculuk ve uzlaştırma yoluyla mahkemeye varmadan çözülmesi sağlanmış, böylece işçilerimizin haklarına çok daha kısa sürede kavuşmasının önü açılmıştır. Ocak 2018 tarihinde yürürlüğe giren uygulamayla, kasım ayına kadar ara bulucuya giden dosyanın yüzde 68'i anlaşmayla sonuçlanmıştır.

Daha şeffaf, hesap verebilir yargı için reformlar yapılmıştır. Anayasa değişiklikleri yapılarak yargı yetkisinin tarafsız mahkemelerde kullanılması güvence altına alınmıştır. Askerî yargı kaldırılmış ve askerî suçların sivil mahkemelerde görülmesi sağlanmıştır.

İşkenceyle aktif olarak mücadele edilmiş, ülke gündeminden işkence ve kötü muamele iddiaları tamamen çıkarılmıştır.

MUAZZEZ ORHAN (Van) – Yüz binlerce emekçi şu anda dava açmak için başvurmayı bekliyor.

SABRİ ÖZTÜRK (Devamla) – Temel kanunlarımız sosyal, siyasal ve ekonomik gelişmelere göre toplumsal yapımıza daha uygun hâle getirilmiştir. Vatandaşlarımızın lekelenmeme hakkının korunması ve mesnetsiz ihbar ve şikâyetler nedeniyle soruşturmaya maruz bırakılmaması için yasal değişiklikler yapılmış, vatandaşlarımız hakkındaki ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda soruşturma yapılmaması sağlanmıştır.

MUAZZEZ ORHAN (Van) – Yüz binlerce emekçi birilerinin ihbarıyla şu anda işsiz, mahkemelere başvuramıyor.

SABRİ ÖZTÜRK (Devamla) – Sesli ve Görüntülü Bilişim Sistemi SEGBİS sayesinde uzaklar yakın edilmiş, vatandaşlarımızın birçok davada ifade vermek için uzaktaki mahkemeye gitmesine gerek kalmamıştır.

Sayın milletvekilleri, 2002 yılından bugüne kadar 253 adalet hizmet binasının inşaatı tamamlanmıştır. Böylece, bağımsız yargıya yakışan adliye binaları inşa edilmiştir.

Denetimli serbestlik sistemiyle çağdaş bir ceza infaz sistemi oluşturulmuştur.

Vatandaşlarımız için daha etkin, daha hızlı bir adalet sisteminin tesisinin kaynakların yeterliliğiyle de doğru orantılı olduğu malumunuz. 2019 yılı bütçesinde Adalet Bakanlığına ayrılan pay 18 milyar 35 milyon 989 bin TL'dir. 2002 yılında Bakanlığın merkezî bütçedeki payı yüzde 0,83 iken 2019 bütçesindeki payı yüzde 1,75'e karşılık gelmektedir. Böylece, 2002'den bu yana yüzde 100'ün üzerinde artış görülmektedir.

Sözlerimi tamamlarken 2019 bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Öztürk.

Sırada, Bursa Milletvekili Osman Mesten'in konuşması vardır.

Buyurun Sayın Mesten. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN MESTEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığının 2019 bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Öncelikle, bugün Ankara'da yaşanan elim tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizim medeniyetimiz adalet üzerine kurulmuştur. Adalet mülkün temelidir. İnancımız da adil olmayı emretmektedir. Ecdadımızın terazisi daima hassas, kılıcı keskin olmuş ve adaletten kesinlikle taviz vermemiştir. Bugün, Osmanlı'nın çekildiği coğrafyalara bakacak olursak bunu daha iyi anlarız. Bu yaşanan acıların, zulümlerin, katliamların temel sebebi adaletten yoksunluktur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vatandaşlarımızın daha hızlı, daha etkili, daha adil karar ve yargılama süreçlerinden istifade edebilmesi için, son on altı yıl içinde adalet hizmetlerine merkezî bütçeden ayrılan pay 2 kat artırılmış, adliyelerimizin fiziki imkânları, yapısal dönüşümleri de hız kazanmıştır. Bunlarla birlikte, Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru imkânı getirilmiş, Kamu Denetçiliği Kurumu kurulmuş, mahkemelerin yükünü azaltacak ara buluculuk ve uzlaştırmacılık mekanizmaları ihdas edilmiştir. Ayrıca, istinaf mahkemeleriyle iki dereceli yargılama sistemine geçilmesi de adaletin daha hızlı tecelli etmesi için atılan önemli adımlardandır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hükûmetlerimiz her alanda olduğu gibi yargıda da yapısal reformlara imza atarken diğer yandan da FETÖ, DEAŞ, PKK ve bilumum terör örgütleriyle eş zamanlı, amansız mücadele etmektedir. Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne kasteden dâhilî, haricî tüm unsurlara ve uzantılarına karşı vermiş olduğumuz bu mücadeleden bizi hiçbir güç alıkoyamayacaktır.

FETÖ terör örgütü 17-25 Aralıkta medya, polis ve yargı marifetiyle seçilmiş iktidara karşı darbe girişiminde bulunmuş fakat Sayın Cumhurbaşkanımızın dik duruşuyla amaçlarına ulaşamamışlardır. Bu olaylardan hemen sonra adliye ve Emniyette mevzilenen kimlikleri ifşa olmuş FETÖ mensupları behemahâl görevden el çekirilmişlerdir. Aklını düşmana kiralayanların, ruhunu iblise satanların ülkemizi nasıl bir felaketin eşiğine getirdiğine de 15 Temmuzda hepimiz şahit olduk. Asker kılığına girmiş hain FETÖ'cüler, millî iradenin tecelligâhı olan bu yüce Meclisi dahi bombalama alçaklığını da gösterdiler. O gece milletimiz liderine, ülkesine, hukukuna ve demokrasisine sahip çıkmış, FETÖ'cü hainlerin kalkışmasına göğsünü siper ederek karşı durmuştur. Bu alçakların darbe teşebbüsünün püskürtülmesinde bütün millî ve yerli unsurların, vatansever askerlerimizin ve kahraman polislerimizin olduğu kadar elbette memleket sevdalısı, cesur yargı mensuplarımızın da çok büyük payı vardır. 15 Temmuz gecesi hızla harekete geçen hâkim ve savcılarımız olaya cesaretle el koymuş, soruşturmaları başlatmıştır. 15 Temmuz sonrasında da bu FETÖ'cü hainlerin devlette yuvalanmış, kuluçkaya yatmış, uyutulmuş hücrelerine karşı temizlik operasyonlarında en kararlı ve tavizsiz adımları atan kurumumuz yine adalet teşkilatımız olmuştur. Sinsi bir şekilde Emniyeti, yargıyı, Türk Silahlı Kuvvetlerini ve bürokrasiyi ele geçiren karanlık suç örgütü FETÖ'nün sadece ahlak değil, akıl sınırlarını da zorlayan yöntemlerine, tuzaklarına karşı adalet teşkilatımızın gösterdiği güçlü duruş gerçekten takdire şayandır. Hâkim, savcı ve yardımcı personel sayısındaki azalmaya rağmen hizmetlerini hiç aksatmadan hatta eskisine göre daha hızlı bir şekilde veren adalet teşkilatımızın tüm mensuplarına bu vesileyle teşekkürü bir borç biliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 15 Temmuz darbe teşebbüsünden sonra Türkiye genelinde darbe suçundan 289 dava açılmıştır. Yaklaşık 25 bin FETÖ'cünün yargılandığı bu davalarda 220'sinin kararı çıkmış, 69 derdest dava da neticelenmek üzeredir. Davaların önemi, büyüklüğü, sanıkları, tanıkları ve delilleri ve safahatı göz önünde bulundurulduğunda hızlı ve adil bir

sürecin işlediğini kabul etmek gerekir. Savcı ve hâkimlerimizin bir kuyumcu titizliğiyle yürüttüğü yargılamaların vicdanları tatmin edecek şekilde sonuçlanacağından hiç kimsenin şüphesi olmasın. Daha önce darbecilerin, ardından vesayetçilerin, son olarak da FETÖ'cülerin milletimizin duygu dünyasında adalete vurduğu darbelerin tüm izlerini silene kadar bu çalışmalarımızı titizlikle sürdüreceğiz.

2019 yılı bütçemizin devletimize, milletimize, tüm yargı teşkilatımıza hayırlı olmasını temenni ederken bu bütçenin hazırlanmasında emeği geçen başta Bakanımız olmak üzere Bakanlık ve Meclis çalışanlarına teşekkür eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Mesten.

Şimdi sırada, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in konuşması vardır.

Buyurun Sayın Yurdunuseven. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanlığı bütçesi içerisinde yer alan Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bugün Ankara'da meydana gelen tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı kardeşlerimize de acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, aziz milletimiz 2002 yılında AK PARTİ'yi iktidara getirmiş, bütçe hazırlama yetkisini bugüne kadar her yıl partimize vermiştir. Geçtiğimiz yıl yapılan Anayasa değişikliğiyle bu yetki Cumhurbaşkanlığına tevdi edilmiştir. Bu vesileyle Cumhurbaşkanlığımız tarafından hazırlanan ilk bütçemizin memleketimiz için hayırlı olmasını diliyor, aziz milletimize, partimize ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a verdiği destek nedeniyle şükranlarımı sunuyorum.

Adalet Bakanlığımız yaklaşık 7.500'ü kadın, 1.500'ü çocuk olmak üzere 205 bin hükümlü; 3 bini kadın, 1.800'ü çocuk olmak üzere 57 bin tutuklu, toplamda 262 bin kişinin barındırılmasını sağlamaktadır. AK PARTİ olarak ceza infaz kurumlarını başta Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi olmak üzere uluslararası sözleşmelerin belirttiği standartlara uygun hâle getirdik. Ceza infaz sisteminde tutuklu ve hükümlülerin haklarını koruyacak gerekli tüm tedbirleri aldık. Bu sayededir ki geçmişte ülkemizi mahcup eden Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları artık tarihe karışmış bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ceza infaz kurumlarında koğu sisteminden oda sistemine geçilmek suretiyle gerçekleştirilen fiziksel dönüşüm, mekanik, fiziki ve elektronik güvenlik sistemlerinin geliştirilmesi, ceza infaz kurumları personel eğitim merkezlerinin açılması ve bu yolla personele hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim verilmesi imkânları geliştirilmiş bulunmaktadır. Adalet Bakanlığımız tarafından, ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin mesleki yeterliliğinin artırılması için dünya standartlarında 5 eğitim merkezi de açılmış bulunmaktadır. Hükûmete geldiğimiz 2002 yılından bu yana, Adalet Bakanlığımız tarafından 166 adet Avrupa Birliği normlarına uygun yeni ceza infaz kurumu inşaatı tamamlanarak 138.500 kişilik kapasite artışı sağlanmıştır. İnfaz rejimine uygun olmayan, yeterli eğitim ve iyileştirme çalışması yapılamayan, çok eski yapılardan oluşması ve bazılarının taş bina olması nedeniyle fiziki kapasitesi yetersiz olan 301 adet ceza infaz kurumu da kapatılmıştır. Yine, herkesin malumdur ki infazlara ve mahkûm isyanlarına tanıklık eden, darbe yıllarının acılarının yaşandığı cezaevleri de AK PARTİ dönemlerinde müzeye dönüştürülmüştür.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; mahkûmlarımızın her türlü sağlık hizmetleri Adalet Bakanlığımız tarafından verilmekte olup ulaşım ve nakil amacıyla 1.897 adet taşıt bulunmaktadır. 2002 yılından itibaren, ekonomik ömrünü tamamlamış olmaları ve benzeri nedenlerle düşümü yapılanlar hariç 1.431 adet hükümlü ve tutuklu nakil aracı alınmıştır. Yeni alınan araçlar insan onuruna uygun, güvenliği de ihmal etmeyecek özelliklere sahiptir. Yapılan çalışmalar sonunda en önemli kazanım, insan onuruna yakışır şartlarda temel hak ve özgürlüklerin daha çok gözetildiği bir ceza infaz sisteminin yaygınlaştırılması ve bu konudaki tüm tarafların, ilgililerin farkındalığının artırılmasıdır. Adalet Bakanlığımızın yapmış olduğu bu uygulamalar sayesinde ülkemiz 2023 vizyonuna ve uluslararası standartlara uygun bir yargı sistemiyle halkımıza hizmet vermeye devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İşyurtları Kurumu, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmeleri amacıyla yönelik olarak 1997 yılında kurulmuş özel bütçeli, Adalet Bakanlığına bağlı bir kuruluştur. Bu bağlamda hükümlü ve tutukluların mesleki eğitimlerinin sağlanması yanında ayrıca Adalet Bakanlığının merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşlarının yatırım ve cari ihtiyaçlarını da karşılamaktadır.

Adalet Bakanlığımızca şu ana kadar 301 işyurdu müdürlüğünde gıdadan tekstile, tarım ve hayvancılıktan mobilyaya, gümüş işlemeciliğinden inşaat iş koluna kadar 180'den fazla değişik iş kolunda 2018 yılı Kasım ayı itibarıyla yaklaşık 65 bin hükümlü ve tutukluya mesleki eğitim kapsamında çalışma imkânı sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Millî Eğitim Bakanlığımız ve Adalet Bakanlığımız arasında imzalanan Özel Eğitim Materyalleri Üretim Projesi Protokolü kapsamında özel eğitim sınıflarının ihtiyacı olan 70 binin üzerinde eğitim ve öğretim materyali hükümlü ve tutuklularca iş yurtlarında üretilmektedir.

Öte yandan ülkemizin tarım ve hayvancılık alanındaki ihtiyaçlarının millî imkânlarla karşılanmasına yönelik çalışmalarını sürdüren İşyurtları Kurumu önümüzdeki dönemde 2.900 dekarlık alanda yeniden millî tohum kullanılarak tarımın geliştirilmesine ve ülke ekonomisine katkı sağlamayı da planlamaktadır.

Bu düşüncelerle 2019 bütçemizin tüm ülkemize hayırlı olmasını, hayırlı hizmetlere vesile kılmasını diliyor, bütçenin hazırlanmasında emeği geçen başta Bakanımız ve tüm personeli olmak üzere, Plan ve Bütçe Komisyonundaki tüm milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yurdunuseven.

Söz sırası Balıkesir Milletvekili Pakize Mutlu Aydemir'de.

Buyurun Sayın Aydemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süremiz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA PAKİZE MUTLU AYDEMİR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime bu sabah meydana gelen yüksek hızlı tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine sabır, yaralılarımıza da acil şifalar dileyerek başlıyorum.

On altı yıllık iktidar döneminde hayata dair her alan ve her konuda reform düzeyinde atılımlar gerçekleştiren AK PARTİ hükûmetleri, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ilk bütçesinde de barış, kalkınma ve insan haklarının korunması alanlarında etkin ve görünür katkılar sağlayacağını göstermektedir. Bu kapsamda reform niteliğinde adımlar atan, köklü ve nitelikli yapılar inşa eden AK PARTİ hükûmetlerinin önemli icraatlarından biri de hiç şüphesiz Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulmasıdır. Bu kurum, insan hakları ihlallerinin önlenmesi, ayrımcılıkla mücadele ve işkencenin önlenmesi gibi üç önemli görevi üstlenmiştir. Avrupa Birliği müktesebatının öngördüğü hususları da karşılamak üzere 20 Nisan 2016 tarihli Resmî Gazete'de

yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Kanun'la, ayrımcılık yasağıyla ilgili hususları da kapsayacak şekilde Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu kurulmuştur. Manevi istilahta "kul hakkı" olarak tarif edilen insan hakkı azizdir, insan hakkı cihan hakkıdır. İnsan hakları konusunda hak arayan ve düzenleyen tarihimizdeki ilk kurumsal adımlar AK PARTİ döneminde atılmış, bu yolda Avrupa Birliği müktesebatını bile geride bırakan bir yol haritası oluşturulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla hiçbir zaman din, dil, ırk ayrımı yapmadan açık kapı politikası uygulamakta olan ülkemiz, bugün dünyanın en çok sığınmacıya ev sahipliği yapan, Küresel İnsani Yardım 2018 Raporu'na göre de dünyanın en çok insani yardım yapan ülkesidir. İnsan haklarından yola çıkarak dünyanın gündeminde olan ancak eyleme geçmeyen insan ticareti konusunda mültecilere bir duvar örmeyeceğiz. Sözde insan hakları savunucusu bazı Avrupa ülkelerinin yaptığı gibi insanları sınırlarda ölüme terk etmeyeceğiz. Bizler, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, medeniyetimize, inancımıza, tarihimize yakışanı yapmaya devam edeceğiz. Ülkemizdeki Gezi eylemlerinde insan hakları savunuculuğuna soyunanlar, Paris'te yaşananlar karşısında kör, sağır ve dilsiz hâle gelmişlerdir. Geline nokta, artık hiç kimsenin ülkemize demokrasi, insan hakları ve özgürlükler dersi vermeyeceğini, veremeyeceğini tüm Avrupa ve sözde insan hakları savunucularına da göstermiştir. Bundan sonra, demokrasi ve insan hakları denilince aranacak yer asla Türkiye değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ yola çıktığı günden itibaren gerçekleştirdiği reformlarla önemli değişimlere imza atmıştır. Kökenleri, dinî inançları ve fikirleri ne olursa olsun herkese eşit şekilde davranan bir devlet anlayışını benimsemiştir. Bu minvalde evrensel değerlere dayalı bir sistem oluşturmak, huzuru, güveni, istikrarı sağlamak için Kamu Denetçiliği, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu gibi kurumları ihdas etmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın defaatle söylediği gibi "Biz farklılıkları zenginlik olarak gören bir anlayış içerisindeyiz ve bu duruşumuz hiçbir zaman değişmeyecektir." Haklı güçsüzleri haklı güçlülere karşı korumak en temel şiarımız olmaya inşallah devam edecektir.

2019 yılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu için öngörülen bütçe toplam 12 milyon 972 bin Türk Lirasıdır. 2019 yılı merkezî yönetim bütçesinin ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu bütçesinin ülkemiz açısından hayırlı olmasını diliyor, bir kez daha yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Aydemir.

Sayın Bilgen, söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

20.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun iddia edilen standartta olup olmadığına ve insan haklarının ahlaki tutarlılık gerektiren bir alan olduğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) - Sayın Başkan, aslında konuşma aralarında söz istemeyi ben de doğru bulmuyorum ama hem zaman zaman bizim konuşmalarımıza yapıldığı için hem de konunun biraz aciliyeti ve belki bundan sonraki konuşmalarda değinilir umuduyla ifade etmek istiyorum.

Bu çatı çok ciddi harcamalar yaparak daha önceki İnsan Hakları Komisyonu başkanlarının döneminde, Sayın Elkatmış'ın döneminde İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun nasıl oluşması gerektiğine dair uluslararası toplantılar düzenledi, yurt dışından çok sayıda temsilciyi davet etti, dinledi, tebliğleri bastı ve İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun ya da Ombudsmanın, diğer benzer bir çalışma yürüten kurumların nasıl yapılması gerçekten hakkaniyetle, adaletle hizmet edeceğine dair somut veriler ortaya çıkarttı. Bugünkü kurum o çalışmalarda ortaya koyulan, iddia edilen standartta mı değil mi? Değilse o çalıştaylar, o sempozyumlar niye yapıldı? Yok eğer o standarttaysa gerçekten basit bir karşılaştırma gerekir.

Sayın Başkan, çok uzatmayacağım ama ikinci olarak da; neredeyse konuşmacıların çoğunluğu FETÖ hâkim ve savcılarıyla ilgili haklı serzenişte bulundular. Şimdi, 17-25 Aralıktan sonra -tarihi özellikle söylüyorum milat kabul edildiği için- şu anda FETÖ'den dolayı cezaevinde olan polislerin tuttuğu tutanaklarla, şu anda cezaevinde bulunan savcılarının ihbarları ve yakalama kararlarıyla hazırladıkları iddianamelerle, şu anda cezaevinde bulunan hâkimlerin verdiği kararla, bu Mecliste seçilmiş milletvekilleri cezaevinde. Şimdi, değerli arkadaşlar, çifte standartları yarıştırsanız Fransa mı ileride, biz mi gerideyiz, bunun bir anlamı olmaz. İnsan hakları böyle bir alan değil, insan hakları ahlaki tutarlılık gerektiren bir alan. Şimdi, size yönelik bir şey olduğunda hâkimler ve savcılarının kimliklerine bakıyorsunuz ve "Bunlar terörist." diyorsunuz; şimdi, aynı teröristler başkalarıyla ilgili karar verdiğinde, yargılama gerçekleştirdiğinde bunun üstünü örtüyorsunuz.

Son bir çifte standart da galiba Fransa ve Gezi konusunda geçerli Sayın Başkan. Türkiye'deki Gezi eylemlerinde 1'i polis, 8 kişi hayatını kaybetti. Bunların yargılamalarının hangi aşamada olduğunu acaba bilen var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Bu yargılama süreçlerinin hangi aşamada olduğunu, kaçının gerçekten -ihmal de olabilir, yanlışlık da olabilir, kusur da olabilir ama- failleriyle ilgili etkin bir yargılama ve soruşturma süreci işletildi, hem idari soruşturma süreci hem de adli yargılama süreci tamamlandı ve vicdanın, hakkın, adaletin yerine geldiği bir sonuçla karşı karşıyayız diyebiliriz? Bunu diyemediğimiz müddetçe Fransa'ya yönelik söylediğimiz sözlerin ciddiye alınır hiçbir tarafı olmaz; tam tersine, Le Monde gazetesi gibi çok ciddi gazeteler Türkiye'deki işkence iddialarıyla ilgili haberler yaparlar, Türk Dışişleri cevap verecek bir iradeyi, bir yaklaşımı bile ortaya koymaz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Zengin, söz talebiniz var galiba.

Buyurun.

21.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın grup başkan vekili konuşmasını yaparken şöyle ifade ediyorlar: "AK PARTİ kendiyse alakalı konularda adaletli, diğer konularda adaleti hiç umursamıyor ve sonuç olarak da hâkim ve savcılarla alakalı, FETÖ konusunda, yargılama yaparken tarafsız bir durum içerisinde." Doğrusu, bu, bizim yaklaşımımızın hiç yanından geçmeyen bir tarz. Neden? Nedeni çok basit: Biz terörle mücadele ediyoruz. FETÖ'nün sadece AK PARTİ'ye değil, Türkiye'deki bütün siyasi partilere yönelmiş bir tehlike olduğunu, vatandaşlarımızı yönelmiş bir tehlike olduğunu düşünüyoruz, memleketin tamamını hedefleyen. Hatta sadece Türkiye'yi değil, Türkiye'nin dışında da gittiğimiz ülkelerde onların kendi içlerine yönelik olarak ortaya çıkmış olan uluslararası bir terör örgütü olduğu kanaatindeyiz. Hâl böyle olunca da hâkimler, savcılar, polisler, her kim olursa olsun FETÖ'yle teması olanlarla ilgili olarak 17-25, evet, bir başlangıç noktasıdır ama bu insanların Türkiye'deki eylemleri kırk yıllık bir geçmişe sahip; bu sebeple de, yaptığımız tüm çalışmalarda geriye dönük olarak elimizde var olan bütün delilleri ve yeni ortaya çıkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Müsaadenizle...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ... zaman içerisinde, yargılama sürecinde ortaya çıkan tüm delilleri daha detaylı olarak değerlendirecek karar vermeye çalışıyor yargı sistematiğimiz. Ben, kendi adıma, avukat olarak da uzunca bu yargılamaları takip ettim; hâkimlerimizin ne kadar özenli olduğunu görüyorum. Sayın Bakanımız da buradalar, yeri geldiğinde bu süreçle alakalı daha detaylı bilgi vereceklerdir. Bu mesele Türkiye meselesidir bizim için; o sebeple, tarafgir bir yaklaşım asla söz konusu olamaz.

Le Monde’la ilgili olarak da, doğrusu, yani bir basit üzerinden Türkiye’ye not verilmesini de asla doğru bulmuyorum. Dünyada bir sürü gazete haber yapıyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hapishanelere bakın, hapishanelere bakın lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Müsaade ederseniz, ifademi bitirmek istiyorum.

O haberi görmedim, o yüzden görmediğim bir haber üzerinden bir şey ifade etmek istemiyorum ama burada, Mecliste, gazete manşetleri üzerinden birbirimizi suçlamak yerine, elimizde pek çok imkân var, veri var, bunun üzerinden birbirimizle alakalı kanaat belirtmeyi daha doğru, daha ilkesel buluyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Bilgen...

22.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, tartışmayı uzatmak niyetinde değilim.

Teşekkür ediyorum, olması gerekenle ilgili değerlendirmeye de tümüyle katılıyorum ama vaka böyle değil, vakanın böyle olmadığı çok açık. Bu Meclisteki milletvekili fezlekelerinin neredeyse tamamına yakınına hazırlayan savcı ve hâkimler ya yurt dışına kaçmış durumda ya şu anda cezaevinde. O kadar açık ki yani Google’a yazdığınızda bunu görebiliyorsunuz, bunun için çok müthiş bir araştırmaya, çok büyük bir zahmete falan gerek yok; tanınan, bilinen isimler bu isimler.

İkincisi: Yani, burada eğer bu süreçle ilgili tutarlı, net bir tavır ortaya konursa bundan sonrasıyla ilgili en azından bu işleri yapanların bu tavrı yaparken, bu yaklaşımı ortaya koyarken daha dikkatli olmasını, daha keyfi davranmamasını sağlarız. Başka örneğe ihtiyaç yok. Şu anda Sayın Demirtaş Sincan’da yargılanıyor, iddianamesiyle ilgili süreç bundan ibarettir.

Benimle ilgili seçim döneminde yaptığım, parti bürosu önünde yüz kişiyle toplanmış ve gerçekleştirmiş olduğumuz seçim çalışmasına 2911’e muhalefetten ceza verildi. 2911 miting organizasyonudur ve her şehirde her parti 1 miting yapar. Ben günde 10 kere toplantı yapmışım, bunlardan bir tanesiyle ilgili şu anda cezaevinde olan polisler tutanak tutmuş, savcı iddianame hazırlamış ve hâkim de ceza vermiş. Şimdi üçü de yoklar ama benimle ilgili ceza duruyor ve yargılamanın devamıyla ilgili kararlar şu anda birçok arkadaşımızla ilgili devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Hiç olmazsa, sizin dediğiniz gibi, yani burada hakkaniyetli, sağlıklı, doğru bir bilgiye kavuşup bir ayıklama yapabilmek açısından yargılamaların durdurulması gerekmez mi? 83’üncü madde çok açık. Anayasa, yeni seçilen milletvekilleriyle ilgili, daha önce başlamış soruşturmalara ilgili çok net bir ölçü koymuş ama bu ölçüyü yok sayıyorsunuz, Anayasa’nın maddesini görmezlikten geliyorsunuz -sizi şahsen tabii ki itham etmiyorum, yargılama sürecini tarif ediyorum- ve FETÖ’cülerin başlattığı süreç aynen devam ediyor. Bir gün de birisi döner ve sizi FETÖ’cülerin başlattığı süreci durdurmadığınız için ve onun gereğini yaparak aslında suça ortak olduğunuz için suçlarsa siyaseten nasıl savunacaksınız, doğrusu merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Karşılıklı olmamasına dikkat edelim. Son kez size de söz vereyim Sayın Zengin. Buyurun.

23.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Karşılıklılık değil ama ifade etmek istiyorum.

Şimdi ben, bizler, her birimiz yargının birer parçasıyız Sayın Bilgen. Şimdi, hâl böyle olurken yargılama süreci bir defa geriye dönük olarak yapılanların her birisinin tekrar tekrar gözden geçirileceği aşamalar içeriyor. Eğer bu konuya dair iddialar yargının önünde dile getirilirse muhakkak surette hâkimlerimiz bunları dikkate alacaktır. Ben Türkiye’de mevcut olan hâkim ve savcılarımızın bu şekilde itham altında bulundurulmasını hakikaten haksızlık olarak görüyorum bu manada. Her bir hâkimimiz, savcımız önündeki delilleri mümkün olduğunca adil değerlendirecek backgrounda, bilgiye sahip durumdadır.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) - Bağımsız bir yargı yok ki, kimi kandırıyorsunuz burada ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - O sebeple, buradaki yaklaşımı lütfen, yani bence adil görmek lazım.

Demirtaş’la ilgili meseleden bahsettiniz. Yani mesela, ben bugün tekrar oturduğum bu AİHM kararını başından sonuna kadar okudum. Yani bu tezleriniz gerçeği göstermiyor. AİHM kararını bile okuduğunuz zaman ortadaki vakanın ne kadar hakikat olduğu, ne kadar gerçek olduğu ortaya çıkıyor.

TUMA ÇELİK (Mardin) - Yapmayın ya! Bu kadar da yapmayın ya!

MUZAZZEZ ORHAN (Van) – Ayıptır ya!

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bir tek sizin hukukunuz doğru!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Gün içerisinde bunları zaten ileri süreceksiniz konuşmalarınızda, bolca konuşma imkânımız olacak; o yüzden, daha sağlıklı bir şekilde geldiğinde bunları konuşuruz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ama doğru; sizin hukukunuz size doğru!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç öyle değil, hukuk hepimizin.

BAŞKAN – Teşekkürler sayın milletvekilleri.

MAHMUT TANAL (İstanbul)- Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, yerimden söyleyeceğim ben.

BAŞKAN – Hayır, eğer söz almak istiyorsanız Sayın Tanal, sisteme girmeniz gerekiyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Girdim sisteme efendim.

BAŞKAN – Sisteme girdiğinizde sizin gibi sisteme giren çok sayıda milletvekili var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Çok önemli bir konu, konuyla bağlantılı; bitiriyorum ben isterseniz.

BAŞKAN – Bir dakika süre verelim Sayın Tanal'a.

Buyurun.

24.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, terör örgütüyle iltisaklı olup cezaevine giren bir kişinin tuttuğu tutanağın resmî belge hüviyetinde olmaması gerektiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygı, hürmetle selamlıyorum.

Şimdi, biz teknik hukuk açısından, terör örgütüyle iltisaklı olup cezaevine giren bir kişinin tutacağı bir tutanağı resmî tutanak kabul edebilir miyiz edemez miyiz? Siz otoriter bir kamu hukukçusunuz ve bunun, bir terör örgütü üyesinin tutacağı tutanağın resmî belge hüviyetinde olmaması lazım. Bunun mağdurlarından bir tanesi de benim. Benimle ilgili gayet rahat tutanak tutanlar şu anda FETÖ terör örgütüyle iltisaklı olarak cezaevinde ama bununla ilgili benim hakkımda düzenlenen fezlekeler var. Peki, bu fezlekeler biz inanacak mıyız, resmî bir hüviyet verecek miyiz vermeyecek miyiz? Olması gereken, eğer hukuk devletinde isek bizim bunlara bir resmiyet vermemiz lazım, bunun tekrar gözden geçirilmesi lazım. Bunu dile getirmek istedim.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanal.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYUURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi sırada Kocaeli Milletvekili Emine Zeybek'in konuşması vardır.

Buyurun Sayın Zeybek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE ZEYBEK (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi görüşmelerinde Kişisel Verileri Koruma Kurumu bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kişisel verilerin korunması hakkı özel hayatın gizliliğinin korunmasıyla ilgili olarak hak alanının sınırlarına sığmayacak şekilde gelişmiş ve ayrı bir hak kategorisi olarak kabul edilmeye başlanmıştır. Kişisel verilerin korunması hakkı zaman içerisinde anayasal bir hak olarak Anayasa'mızda da yer almıştır. Bu hakkın özünde kişinin onur ve şahsiyetinin korunması yer almaktadır.

Değerli milletvekilleri, her şeyden önce kişisel verilerin korunmasıyla ilgili, kişilerin temel hak ve hürriyetlerinin en üst düzeyde korunması noktasında toplumsal farkındalık ve kültürün oluşması, dolayısıyla kişisel verilerin korunması ilke ve esaslarının içselleştirilmesi önem arz etmektedir. Kanunla kişisel verilerin işlenmesi disiplin altına alınarak sınırsız biçimde ve gelişigüzel toplanması, yetkisiz kişilerin erişimine açılması, ifşası veya amaç dışı ya da kötüye kullanımı sonucu kişilik haklarının ihlal edilmesinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu kişisel verilerin korunması konusunda toplumsal bilinci artırmak, farkındalık oluşturmak ve iş birlikleri geliştirmek amacıyla ülke çapında farkındalık toplantıları düzenlemektedir. Tüm bakanlıklarımızın bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının temsilcilerine kişisel verilerin korunması mevzuatı hakkında haftada iki gün olmak üzere eğitimler verilmektedir. Kişisel verilerin korunması konusunda eğitim çağındaki çocuklarımızı bilinçlendirmek ve bu konudaki kültürün oluşması konusunda da önemli bir adım atılmış ve Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nde yapılan düzenlemeyle Kişisel Verileri Koruma Kulübü kurulması ve 7 Nisan gününün "Kişisel Verileri Koruma Günü" olarak kutlanması kararlaştırılmıştır.

Değerli milletvekilleri, hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkeleri çerçevesinde kamuya açık olarak tutulacak olan Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemi çalışmaları tamamlanmış olup Kişisel Verileri Koruma Kurulunca belirlenen kriterlere uyan veri sorumluları için 1 Ekim 2018 tarihi itibarıyla kayıt yükümlülüğü başlamıştır. Kuruma yoğun bir şekilde soru, sorun, öneri ve görüş talepleri iletilmektedir. Vatandaşlarımıza bu konularda aydınlatıcı bilgi vermek amacıyla Kişisel Verileri Koruma Kurumu "Alo 198 Veri Koruma Hattı" adıyla bilgi danışma meclisi oluşturmuştur. Kişisel verilerin korunması konusunda özveriyle çalışmalar sonucunda toplumsal bilinç düzeyinin arttığını hep birlikte görmekteyiz. 2018 yılı Ekim ayı sonu itibarıyla 238'i şikâyet, 27'si ihbar, 18'i veri güvenliği ihlal bildirimi ve 17'si şikâyetle ilişkin bilgi edinme talebi olmak üzere, toplam 300 adet başvuru intikal etmiş olup bu başvuruların 194 adedi sonuçlandırılmıştır. Kişisel Verileri Koruma Kurumu uluslararası alanda da çalışmalar yapmaktadır. Almanya, Avusturya, İtalya ve İngiltere veri koruma otoriteleriyle bir araya gelinerek görüşmeler gerçekleştirilmiştir. İş birliği ve bilgi paylaşımına yönelik uluslararası bir organizasyon olan Uluslararası Veri Koruma ve Gizlilik Komisyonları Organizasyonuna da üye olunmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'da öngörülen, özel hayatın gizliliği ile temel hak ve özgürlüklerin korunmasını sağlamak, ülkemizde kişisel verilerin korunmasını sağlamak ve buna yönelik farkındalık oluşturarak asıl hedefimiz olan bilinç düzeyini geliştirmektir. Kişisel Verileri Koruma Kurumu, kanundan aldığı yetkiyle, veri sorumlularının uluslararası rekabet kapasitelerini artırıcı bir ortam oluşturmayı ve buna ilişkin vatandaşlık bilincinin oluşmasını sağlamayı temel hedef olarak benimsemiştir.

Bu vesileyle, bugün meydana gelen tren kazasında yaralanan vatandaşlarımıza acil şifalar, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına sabır niyaz ediyor, 2019 yılı bütçesinin vatanımıza ve milletimize hayırlı olmasını diliyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zeybek.

Söz sırası, Aydın Milletvekili Rıza Posacı'dadır.

Buyurun Sayın Posacı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA RIZA POSACI (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nde yer alan Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Aziz Türk milletini ve yüce heyetinizi saygıyla selamlarken Ankara'da yaşanan elim kazada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Bilindiği üzere, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin devreye girmesiyle iç içe görev alanlarına sahip olan iki bakanlığımız Tarım ve Orman Bakanlığı çatısı altında birleştirilerek bu sahada yapılacak planlama, icraat ve desteklerin tek elden dinamik bir şekilde yönetilmesine olanak sağlanmıştır.

Bizleri 2023 hedeflerine, 2053 ve 2071 vizyonuna ulaştıracak yol haritasında başat aktörlerden birisi olan tarım sektörü, artan nüfus ve azalan kaynaklar nedeniyle 21'inci yüzyılın en stratejik alanlarından birisi durumundadır. Bu alanda söz sahibi olabilmek için yapılması gerekenlerin başında mevcut tarım alanlarını koruma altına almak ve kaynakları akılcı kullanmak gerekmektedir.

AK PARTİ 2002'den bu yana tarım alanlarını koruma altına alma adına önemli adımlar atmıştır. Bu kapsamda öncelikle arazi toplulaştırma çalışmalarına hız verdik. 1961-2002 yılları arası kırk bir yılda yapılan 450 bin hektarda yapılabilen toplulaştırmayı 2003-2017 döneminde 5,6 milyon hektara çıkardık. Hedefimiz 2023 yılına kadar toplamda 14,4 milyon hektar alanda toplulaştırmayı tamamlamaktır. Toplam alanı 7 milyon hektarı bulan 250 büyük ovayı sit alanı ilan ederek koruma altına aldık. Bu sayıyı 300'e çıkartacağız.

Yine, 2014 yılında 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'nda yapılan değişiklikle tarım arazilerinin

miras yoluyla bölünmesinin önüne geçerek önemli bir reforma imza attık. Bu reforma paralel olarak Erozyonla Mücadele Eylem Planı sayesinde erozyon nedenli toprak kaybını üçte 1 düşürdük.

On beş yılda orman alanlarımızı yüzde 8 artırdık. Tarıma verilen destekler sayesinde 2002 yılında 38 milyar TL olan tarımsal geliri 2018 yılı sonu itibarıyla 280 milyar TL'ye ulaştırdık. Bugün, tarımsal hasılda 53,4 milyar dolarla Avrupa 1'incisiyiz.

Hayvancılığı 2010 yılında sıfır faizli kredi kapsamına aldık. Bugüne kadar 10 milyar TL'nin üzerinde faizsiz kredi kullandık. 2002-2017 döneminde büyükbaş hayvan sayısını yüzde 50, küçükbaş hayvan sayısını yüzde 40 artırdık. Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünü, et ve sütte fiyatların dalgalanması, olumsuz etkilerin ortadan kaldırılması, üreticinin korunup gelirlinin artırılması ve piyasada istikrarın sağlanması gibi görevlerle yeniden yapılandırdık. Bu kurum piyasaları yakinen izlemekte ve gereken müdahaleleri zamanında yapmaktadır.

Gübre ve yemden alınan KDV'yi tamamen kaldırdık, gübrede yüzde 18 olan KDV'nin kaldırılması toplamda yüzde 23 oranında indirim sağladı. Mazot ve gübrede bugüne kadar 17,3 milyar TL destek verdik. Bitkisel ürünlerde 98 milyon ton üretimi 117 milyon tona çıkardık. Yem bitkilerine sağladığımız destek artarak devam ediyor. Son on beş yılda 4,5 milyar TL destek ödedik. Bu destekler sayesinde yem bitkileri üretimi alanı 1,1 milyon hektardan 2,6 milyon hektara yükseldi.

Çiftçilerimize verilen destekler 2002 yılında 1,8 milyar TL'ye 8 kat artış yaparak 2018'de toplam destek miktarı 14,5 milyara ulaşmıştır. Bu rakamı 2019 yılı bütçesiyle 16,1 milyar TL'ye çıkaracağız. Son on beş yılda Türk çiftçisine ödediğimiz nakdî karşılıksız hibe desteği toplamda 153 milyar TL'yi aştı.

Tarımda ihracatçı ülkeler arasına giren Türkiye, 2002'de 3,7 milyar olan tarımsal ihracatını on altı yılda 17 milyar dolar seviyesine çıkarmıştır ve bu da son beş yılda ihracatımızın 4 kat arttığını göstermektedir. Örneğin, tohum ihracatında artışımız son on altı yılda 8 kat olmuş, 2002'de 17 milyon dolar olan tohum ihracatımız 2017'de 136 milyon dolara ulaşmıştır. 2002 yılında tarımsal kredi faiz oranları yüzde 59'larda iken bugün kredi faizleri sıfır ile 8,25 faiz aralığına gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Posacı.

RIZA POSACI (Devamla) – Toparlıyorum.

Sözlerime son verirken 2009 yılının çiftçilerimiz için bereketli geçmesini diler, 2019 yılı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını temenni ederim.

Saygılarımla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Posacı.

Şimdi söz sırası Kayseri Milletvekili Hülya Nergis'te.

Buyurun Sayın Nergis. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜLYA NERGİS (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce milletimizi ve heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün meydana gelen kazada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine sabırlar diliyorum, yaralanan kardeşlerimize de geçmiş olsun diyorum.

Bugün, tohumculukla ilgili Hükümetimiz döneminde yapılmış olan çalışmalardan bahsetmek istiyorum.

Tarımın stratejik unsurlarından biri olarak gördüğümüz tohum konusuna gereken önem dönemimizde verilmekte. Geliştirilen politikalar ve desteklerle bu gelişimin kalıcı ve sürdürülebilir hâle getirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Bu çerçevede ilk defa 2005 yılında sertifikalı tohum kullanarak üretim yapan üreticilerimize sertifikalı tohum kullanım desteği verilmeye başlanmıştır. 2006 yılında 5553 sayılı Tohumculuk Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle indirimli yatırım ve işletme kredi imkânlarının sağlanmasıyla, AR-GE kapasitesinin artırılmasına yönelik sağlanan desteklerle, 2008 yılında sertifikalı tohum üretiminin de destek kapsamına alınmasıyla hızlı bir gelişim süreci başlatılmıştır. 2000'li yıllarda çeşitli türlerde yaklaşık 120 tohum üreticisi firma var iken geleneksel nokta itibarıyla sertifikalı tohum üreten firma sayısı 209'u AR-GE olmak üzere, toplam 858 firmaya ulaşmıştır. Bu gelişmelerle üretimdeki çeşit sayıları da artmış olup bugün itibarıyla millî çeşit listemizde tarla ve bahçe bitkileri türlerine ait 11 binden fazla ürün kayıt altına alınmış bulunmaktadır.

Sertifikalı tohum kullanım desteği kapsamında 1,7 milyon çiftçimize 1,1 milyar TL, sertifikalı tohum üretici desteği kapsamında toplum üretici kuruluşlarımıza 374 milyon TL ve diğer çoğaltım materyallerine verilen destekler de dahil olmak üzere, toplamda 2 milyar TL destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Bu faaliyetlerin sonucu olarak 2002 yılında 17 milyon dolar olan tohum ihracatımız 2017 yılında 8 kat artışla 136 milyon dolara yükselmiştir. 2017 yılında tohum ithalatımız ise 185 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup, ihracatın ithalatı karşılama oranı 2002 yılında yüzde 31'lerde iken şu an yüzde 73'lere ulaşmıştır.

Bugün Türkiye tohum üreten ve ihraç eden bir ülke konumunda olup 2017 yılında 79 ülkeye tohumluk ihracatı gerçekleştirilmiştir. 2023 yılı hedefimiz ise 2 milyon ton üretim, 500 milyon dolarlık ihracattır.

Bitki sağlığı çalışmaları kapsamında 2018 yılında uygulamaya konulan Bitki Koruma Ürünleri Takip Sistemi ve projeli entegre çalışmalarıyla 21 üründe 3,5 milyon dekar alanda entegre mücadele projeleri yürütülmektedir.

Devletin tedbir alması zorunluluğu mutlaka var ama bunun yanında tüketici olarak her türlü gıdanın israfından kaçınmak hepimizin boynunun borcu ve en büyük sorumluluğumuz. Dünyada 800 milyondan fazla insan şu anda açlık çekmekte, 1,3 milyon ton kadar da gıda israfı yapılmakta. Bu kadar nimetin çöpe gidiyor olması, nüfusun artışı ve tarım alanlarının hızla azalması, gıdaya ulaşımın her geçen gün zorlaşıyor olması... 2050 yılında dünya nüfusunun yaklaşık 10 milyara ulaşacağı şeklinde bir durum söz konusu. Gıda ihtiyacı nüfus artışına bağlı olarak her geçen gün artmakta. Üreticilerimiz ve tedarik zincirinin tüm paydaşlarıyla çalışıp kaynaklarımızı koruduğumuz sürece geleceğe daha güvenle bakabileceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Nergis.

Buyurun.

HÜLYA NERGİS (Devamla) – Büyüme odaklı, sürdürülebilir temelli, kalkınmayı destekleyen politikalarla hazırlanmış olan bütçenin yaklaşık olarak yarıya yakınının çiftçilerimizin desteklenmesine ayrılmış olması bizi mutlu eden, memnun eden bir durum.

Bakanlık bütçemizin milletimize hayırlar getirmesini diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Nergis.

Sırada Antalya Milletvekili İbrahim Aydın var.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AYDIN (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Orman Genel Müdürlüğü

bütçesi üzerinde AK PARTİ grubumuz adına söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün meydana gelen tren kazasında yaşamını yitiren vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Şahsımın da otuz yıl hizmet ettiği ve mensubu olmaktan şeref duyduğum Orman Genel Müdürlüğü, ülkemizin orman kaynaklarının sürdürülebilir yönetimini sağlayarak kaynakların milletimizin menfaatine sunulmasından sorumlu, yüz yetmiş dokuz yıllık köklü bir kurumumuzdur.

Orman Genel Müdürlüğü, mevcut ormanların geliştirilmesi, verimliliğin artırılması ve alanlarının genişletilmesi, ormanların sağladığı ürün ve hizmetlerden toplumun azami faydalanmasını temini için son on altı yıldır önemli çalışmalar yapmaktadır. Bugün ülke olarak dünyada orman varlığını arttıran nadir ülkelerden biriyiz. Son on altı yılda orman varlığımızı 20,8 milyon hektardan 22,6 milyon hektara çıkardık. Ülke alanımızın yüzde 29'u orman alanıyla kaplıdır. Hedefimiz 2023'de yüzde 30'a ulaştırmaktır.

2003-2017 yılları arasında yaklaşık 5,2 milyon hektar alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü, bozuk orman alanlarının rehabilitasyonu, mera ıslahı gibi ormancılık faaliyeti gerçekleştirilerek 4,2 milyar adet fidan toprakla buluşturuldu. 2019 yıl sonu itibarıyla 4 milyar 500 milyon fidan toprakla buluşturulacaktır.

Erozyonla mücadelede dünya lideriyiz. 2 milyon hektar alanda erozyon kontrolü çalışmaları yapıldı.

Cumhurbaşkanımızın önderliğinde "Fidanlar fidanlarla büyüyor" adı altında başlatılan kampanyayla 10 milyon öğrencimizle birlikte 81 ilde 10 milyon fidan toprakla buluşturulmaktadır.

2008 yılından itibaren milletimize hizmet gayesiyle açık alanlar, kara yolu kenarları, okullarımız, hastane ve sağlık ocaklarımız, mezarlıklarımız büyük bir hızla ağaçlandırılmaktadır. Ayrıca, 162 milyon adet fidan bedelsiz olarak vatandaşlarımıza dağıtılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ormanları kırsal kalkınmanın lokomotifi yaptık. Uygulamaya koyduğumuz 38 eylem planıyla orman köylümüşe gelir getirici tür ağaçlandırmalarıyla yeni gelir kapıları açılmıştır.

Orman köylülerimizi doğduğu yerde kaldırıp doyurmak, yaşatmak ve göçleri önlemek için Hükûmet Programı'nda olan ve 2015-2019 dönemini kapsayan "5 Bin Köye 5 Bin Orman" eylem planı doğrultusunda bugüne kadar 3.928 köyde gelir getirici tür ağaçlandırması yapılarak 10 milyon fidan dikilmiştir.

Son on altı yılda orman köylümüşe yapmış olduğumuz doğrudan destekler -ORKÖY ve özel ağaçlandırma kredileri- ve ormancılık faaliyetleriyle -işçilik ve sübvansiyonlar- 16 milyar TL gelir sağladı.

Bugüne kadar arıcılığa ve bal üretimine verdiğimiz destekler sayesinde 450 adet bal ormanı kurularak ülkemiz bal üretiminde dünyada 6'ncı sıradan 2'nci sıraya yükselmiştir.

Vatandaşlarımıza sağlıklı yaşam alanları oluşturmak gayesiyle 2003 yılından bugüne kadar 1.328 adet mesire yeri, 141 adet şehir ormanı kurulmuştur.

Değerli milletvekilleri, "Keçin var, suçun var." anlayışından vazgeçerek, ormanlarımızda otlatma planları yapılarak hayvancılığımıza büyük destek verilmektedir.

Dünyadaki 115 milyar dolarlık tıbbi ve aromatik bitkiler pazarından pay almak için odun dışı orman ürünleri üretimi artırılmıştır. Bu konuyla ilgili, Gazi Meclisimizde Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunması Araştırma Komisyonu kurulmasına karar verilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ormanlarımıza yapılan bakım, gençleştirme gibi faaliyetler sonucu yapılan üretimle ülkemizin orman ürünleri ihtiyacını yerli kaynaklardan karşılamayı hedefliyoruz. Bu kapsamda, sektörde dışa bağımlılığı azaltmak için 2002 yılında 14 milyon metreküp olan endüstriyel odun üretimini 2018 yılında 25 milyon metreküpe, 2019 yılında 29 milyon metreküpe çıkarıyoruz. Böylece ithalatımızın 1 milyar dolar eksilmesine katkı sağlayacaktır. Hedefimiz, 2023 yılında üretimi 32 milyon metreküpe çıkararak ülke tüketiminin yüzde 100'ünü karşılamaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; orman sınırlarının korunması ve mülkiyet problemlerinin çözümüne yönelik orman kadastro çalışmalarını hızlandırdık. Artık ormanlarımızın tapusu var. 2021 yılına kadar tapuya tescil işlemlerini, 2023 yılına kadar 2/B uygulamalarını tamamlayacağız; mülkiyet problemlerini çözerek orman köylüleriyle hasım değil, hısım olacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; orman yangınlarıyla mücadele çalışmaları kapsamında, orman yangın yönetim sistemiyle insan gücü, kara ve hava araçları tek merkezden yönetilerek Türkiye'yi orman yangınlarıyla mücadelede çevre ülkelere de her an yardım edebilecek güçlü bir yapıya kavuşturduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın sözlerinizi Sayın Aydın.

İBRAHİM AYDIN (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bu sayede orman yangınlarıyla mücadelede bölgemizde lider ülke olduk. Kurmuş olduğumuz erken uyarı sistemiyle orman yangınlarına müdahale süresini kırk beş dakikadan on beş dakikaya düşürdük.

Dünyada en son yaşanan ABD Kaliforniya yangınında 65 bin hektar orman alanı zarar görmüş, 88 kişi hayatını kaybetmiş; yine, komşumuz Yunanistan'ın başkenti Atina'da 18 Temmuz 2018'de çıkan yangında 1.276 hektar orman alanı zarar görmüş, 91 kişi hayatını kaybetmiştir. Bizim ülkemizde ise 2018 yılında 5.384 hektar orman alanı zarar görmüştür.

Orman Genel Müdürlüğü'nün yaptığı çalışmalar kapsamında, yangından dolayı zarar gören alanlar aynı yıl içinde ağaçlandırılarak orman varlığının yok olmasına izin verilmemektedir.

Bu gayretli çalışmalarından dolayı, işçisinden memuruna, mühendisinden genel müdürüne ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

2019 yılı bütçemizin hayırlı olmasını diler, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

Söz sırası Gümüşhane Milletvekili Cihan Pektaş'ta.

Buyurun Sayın Pektaş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA CİHAN PEKTAŞ (Gümüşhane) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunuyorum. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle, bugün Ankara'da meydana gelen tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Devlet Su İşleri, ülkemizin en köklü ve en büyük yatırımcı kuruluşlarından biridir; su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve işletilmesinden sorumludur. Enerji, tarım hizmetleri ve çevre sektörlerinde hizmet vermektedir. Ancak DSİ daha çok baraj yapan bir kuruluş olarak bilinmektedir.

İlk barajımız 1936 yılında işletmeye açılan Çubuk-1 Barajı'dır. Daha sonra Atatürk, Keban ve Karakaya Barajlarımızın da aralarında olduğu 276 baraj inşa edildi. Son yıllarda başta Çine Adnan Menderes, Ermenek ve Deriner Barajları olmak üzere

541 baraj hizmete açılmış ve baraj sayımız 817'ye ulaşmıştır. Çok önemli bir proje olan Silvan Barajı'yla birlikte 83 baraj ve 510 gölet ise inşa hâlinde.

İnşa edilen barajlar, hidroelektrik enerji üretiminin yanı sıra tarımsal sulama, şehirlerimizin içme ve kullanma suyu temini ve taşkın önleme gibi çok maksatlı olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, balık üretimi yapılarak ekonomiye katkı sağlanmaktadır. Memleketim Gümüşhane'deki Torul ve Kürtün Barajlarında üretilen balıklar Uzak Doğu ülkelerine ihraç edilmektedir. Bazı baraj göllerimizden sportif ve turizm maksatlı olarak da istifade edilmektedir.

Son on altı yılda 534 hidroelektrik enerji santrali inşa edilmiştir. 2003 yılında yıllık 26 milyar kilovatsaat olan enerji üretimine 73 milyar kilovatsaat ilave edilerek 99 milyar kilovatsaate çıkarılmıştır. Başka bir ifadeyle, 2003 yılına kadar üretilen enerjinin yaklaşık 3 katı on altı yılda üretilir hâle gelindi.

Değerli milletvekilleri, DSİ'nin projeleri beşle on yıl arasında kâr etmeye başlayan, ülkemizin kalkınmasında lokomotif rolü üstlenen projelerdir. 2007 yılında bitirilen Borçka Barajı yedi yılda yatırımını geri ödedi ve kâr etmeye başladı. 2012 yılı sonunda işletmeye açılan Ermenek Barajı yedinci yılında yatırımını geri ödeyecek. Beş yıl önce üretime geçen Deriner Barajı ise iki yıl sonra kâr etmeye başlayacak. 1.200 megavat gücündeki Ilısu Barajı'nda haziran ayında su tutulmaya başlanacak ve dört yılda yatırımını geri ödeyecek. Bu barajın gövde tipi değiştirilerek maliyeti düşürülmüştür. Önümüzdeki yıl su tutulması planlanan, 275 metre yüksekliğiyle dünyanın en yüksek 3'üncü barajı unvanını alan Yusufeli Barajı 558 megavat gücünde olacak ve iki buçuk yılda yatırımını geri ödeyecek. Yusufeli Barajı ikili iş birliği protokolüyle inşa edilecekti; protokol iptal edildi, millî bütçeyle ihale edildi ve maliyeti dörtte 1'e düşürüldü. Bu şekilde birçok büyük baraj ve sulama projeleri ikili iş birliği protokolüyle yapılacaktır. Başlanmamış olan projelerin protokolleri iptal edildi ve hazinemiz 65 milyar dolarlık büyük bir borç yükünden kurtarıldı. Eskiden barajların proje, müşavirlik ve mühendislik hizmetleri yabancılar tarafından yapılıyordu, finansmanı ise dış krediyle temin ediliyor ve projelerin maliyetleri çok yüksek oluyordu. Bugün DSİ'nin bütün projeleri yerli müşavir, yerli müteahhit ve kendi mühendislerimiz tarafından millî bütçeyle çok daha düşük maliyetlere yaptırılmaktadır. Ne demiş atalarımız? At, sahibine göre kişner.

Planlama ve baraj mühendisliğimizin geldiği nokta ülkemiz adına gurur vericidir. Dünyanın birçok ülkesinde büyük su projeleri inşa eden firmalarımızın yönetici ve teknik elemanlarının büyük çoğunluğu DSİ'de yetişmiş mühendislerdir. DSİ aynı zamanda bir okuldur.

Konya Mavi Tünel ve GAP'ta dünyanın en büyük havzalar arası su aktarma projeleri hayata geçirilmiştir. Türkiye'den yavru vatana, Kıbrıs'a su götürüldü. 81 kilometresi denizden geçmek üzere 106 kilometre isale hattıyla dünyada bir ilk olan askıda boru döşeme yöntemiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin içme, kullanma ve sulama suyu ihtiyacı karşılandı. Melen Çayı'nın suyu artık İstanbulluların çeşmesinden akıyor. Boğaz'ın 130 metre altında inşa edilen ve 2012 yılında hizmete alınan tünelle Anadolu Yakası'ndan Avrupa Yakası'na âdetta bir nehir akıtarak dünyanın ilk kıtalar arası su transferi gerçekleştirildi. Ankara İçme Suyu Temini Projesi'nde 31,5 kilometre uzunluğuyla dünyanın en uzun su iletim tüneli olan Gerede Tüneli'nde son 200 metreye gelindi. Bu gurur veren projeleri Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğine AK PARTİ olarak bizler yaptık ama bu gurur hepimizindir, milletimizindir.

Biz büyük bir milletiz, hiçbir proje bizim için hayal değildir, bizim için imkânsız proje yoktur.

Bu duygu ve düşüncelerle bütün projeleri hayata geçiren DSİ Genel Müdürü ve ekibini tebrik ediyor, 2019 yılı bütçesinin hayırlı ve bereketli olması temennisiyle tekrar sizleri saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Pektaş.

Şimdi, Bursa Milletvekili Refik Özen'de söz.

Buyurun Sayın Özen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA REFİK ÖZEN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama başlamadan önce, sabah saatlerinde meydana gelen tren kazasında hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 yılı Meteoroloji Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gün geçtikçe önemi herkes tarafından daha iyi idrak edilen, ciddi bir görev ve sorumluluk bilinci içinde ülkemize ve vatandaşımıza büyük hizmetler sağlayan Meteoroloji Genel Müdürlüğü 15 bölge müdürlüğüyle hizmetlerine devam etmektedir. Gelişen dünyanın artan ihtiyaçları doğrultusunda meteorolojik bilgi, ürün ve hizmetlere duyulan ihtiyaçlar artmış, bu bilgi, ürün ve hizmetlerin doğru, güvenilir ve sürekli olarak kullanıcılara sunulması bir zorunluluk hâline gelmiştir. Bu doğrultuda meteorolojik hizmetler konusundaki tek yetkili kamu kurumu olarak 1937 yılından bu yana görev yapan Meteoroloji Genel Müdürlüğü ortaya çıkan ihtiyaçlar, teknolojik gelişmeler ve günün şartları dikkate alınarak yapılandırılmıştır.

Tutarlılık oranı yüzde 90'ların üzerinde olan tahminlerle başta ulaştırma, tarım, enerji, millî savunma, çevre ve şehircilik, turizm, sağlık, spor ve afet yönetimi olmak üzere pek çok sektörün meteorolojik ürün ve hizmet taleplerini karşılayan Meteoroloji Genel Müdürlüğü yüksek teknolojiyi kullanan, uluslararası ilişkileri güçlü, bölgesinin öncü ve saygın meteoroloji servisi konumundadır. Meteoroloji Genel Müdürlüğü meteorolojik ürün ve hizmetlerin temeli olan gözlemlerin yapılması için ülke geneline yayılmış farklı tip ve özelliklerde sistemlerden oluşan 1.866 adet gözlem sistemiyle ağını işletmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meteoroloji Genel Müdürlüğümüzün yaptığı hizmetlerden en önemlilerinden biri de meteorolojik ihbarlar konusunda halkımızı ve ilgilileri en kısa zamanda bilgilendirme ihtiyacıdır. Bu nedenle 1962 yılından bu yana kısa radyo dalgalarından dinlemeye alıştığımız Meteorolojinin Sesi Radyosu FM bandından yayına geçerek 27 vericiyle 60 milyonu aşkın dinleyici kitlesine ulaşmakta; tarım, orman, su ve meteoroloji konularındaki bilgileri, hava tahmini ve erken uyarıları uydu ve internet üzerinden anında sunmaktadır. Ayrıca güncel, doğru, güvenilir ve detaylı meteorolojik bilgiye hızlı ve doğrudan erişim sağlanması amacıyla 2018 yılı içerisinde Web TV kurulmuş olup test yayınına başlamıştır.

Ülkemizin enerji konusunda dışa bağımlılığının azaltılması ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı konusunda yapılan çalışmalarla aktif olarak görev alan kuruluşlarımızdan birisi de yine Meteoroloji Genel Müdürlüğümüzdür. Rüzgâr ve Güneş Enerjisine Dayalı Lisans Başvurularına Dair Tebliğ kapsamında rüzgâr ve güneş ölçüm istasyonlarının kurulması ve ölçüm verilerinin değerlendirilmesine ilişkin çalışmalar Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmekte ve enerji sektörüne önemli katkı sağlamaktadır.

Uluslararası alanda da oldukça aktif olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü Doğu Akdeniz iklim merkezi olarak bölge ülkelerine iklim tahmini konusunda destek vermektedir. Ülkemiz 2013 yılında Hükümetler Arası İklim Hizmetleri Kuruluşunun ortak kararıyla 25 ülkeyle birlikte Hükümetler Arası İklim Hizmetleri Kurulu Yürütme Komitesi üyeliğine seçilmiştir. Bu yıl ikincisi düzenlenen Hükümetler Arası İklim Hizmetleri Kurulu oturumunda ülkemiz dört yıl süreyle yine Hükümetler Arası İklim Hizmetleri Kurulu Yürütme Komitesi üyeliği görevini üstlenmiştir. Ülkemizin bölgesel merkez olduğu Karadeniz ve Orta Doğu Bölgesel Ani

Taşkın Erken Uyarı Merkezi kurulmuştur. Projeye Türkiye'nin yanı sıra Azerbaycan, Gürcistan, Bulgaristan, Ermenistan, Suriye ve Ürdün ülkeleri katılmaktadır. Diğer yandan, bu projenin devamı niteliğinde Türkiye'nin merkez ülke olduğu Güney Doğu Avrupa ülkeleri Bölgesel Ani Taşkın Erken Uyarı Projesi de 2013 yılında başlatılmıştır. Bosna Hersek, Moldova, Karadağ, Arnavutluk, Slovenya, Hırvatistan ve Sırbistan ülkeleri de bu projeye katılmaktadır. Bunların yanı sıra, üyesi olduğu Dünya Meteoroloji Örgütü, Avrupa Orta Vadeli Hava Tahminleri Merkezi, Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilatı, Avrupa Meteorolojik Fayda Grubu, Sınırlı Alan Hava Tahmin Modeli Konsorsiyumu gibi uluslararası kuruluşlarla da iş birliği içerisinde olan Meteoroloji Genel Müdürlüğü, hem uluslararası kuruluşlarla hem de diğer ülkelerle ikili iş birliği çalışmalarını geliştirmek için yoğun bir gayret göstermekte ve meteoroloji alanında bölgenin lider ülkesi olma hedefiyle hareket etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Özen.

REFİK ÖZEN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugüne kadar yapmış olduğu çalışmalarla azim ve kararlılığını ortaya koyan Meteoroloji Genel Müdürlüğümüzün değerli çalışanlarını huzurunuzda bir kez daha tebrik ediyorum.

Bu vesileyle, 2019 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

(AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özen.

AK PARTİ Grubu adına son söz Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur'a aittir.

Buyurun Sayın Uygur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün meydana gelen tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum.

Tarım ve Orman Bakanlığı Türkiye Su Enstitüsünün 2019 yılı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Kısa adı SUEN olan Türkiye Su Enstitüsü, küresel su meselelerinin çözümüne katkı sağlamak, ülkemizin sürdürülebilir su politikaları ve stratejilerinin oluşturulmasında yeni fikirler ve bilimsel modellemeler geliştirmek, ulusal ve uluslararası toplantılar ve eğitim programları düzenlemek, su konusunda küresel iş birliğini desteklemek, su politikalarıyla ilgili projeler üretmek, uygulamak ve ülkemizi uluslararası platformda temsil etmek üzere kurulmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyada nüfus artışı ve küresel ısınma nedeniyle su kaynakları giderek azalmaktadır. Dünyanın çare üretmeye çalıştığı su konusu, AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde bütüncül olarak ele alınmıştır. Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından yapılan yatırımlarla birlikte, Türkiye Su Enstitüsü de su konusunda stratejik çalışmalarını sürdürmektedir.

AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde DSİ tarafından da toplam 153 milyar TL'lik yatırım yapılmıştır. Son on altı yılda, Türkiye'nin gururu olan, dünyada ses getiren 7.668 tesis hizmete alınmıştır.

Özellikle içme suyu gelecek yıllarda en önemli sorunlardan birisi olarak görülmektedir. Bununla ilgili 81 ilimiz için içme suyu eylem planları hazırlanmıştır. Böylece şehirlerimizin 2040, 2050 ve hatta 2071 yılları planlanmış bulunmaktadır. İşletmeye alınan 236 adet içme suyu tesisinden 46 milyon kişiye yılda 4 milyar metreküp içme suyu sağlanmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz su alanında gerçekleştirdiği büyük projeler, yetişmiş insan gücü ve engin bilgi birikimi sayesinde bölgesinde su konusunda lider konuma gelmiş bulunmaktadır. SUEN farklı disiplinlerden uzman kadrosuyla ülkemizde ve dünyada suyla ilgili çalışmaları yakından takip etmekte, su meselelerine ilişkin stratejik planlamalara katkı sağlamakta, modelleme çalışmaları ve geleceğe yönelik senaryolarla, karar vericilerimize danışmanlık yapmaktadır.

SUEN, kurulduğundan bu yana, farklı kıtadan ve 30'u aşkın ülkeden gelen 1.000'e yakın su ve atık su uzmanına muhtelif konularda eğitim ve kapasite geliştirme programları düzenlemiştir. Bunlar arasında, Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı desteğiyle, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın da önem verdiği coğrafyalardan olan Afrika'ya verilen eğitim programları da yer almaktadır. Bu kapsamda, su sektöründe planlama, havza yönetimi, içme suyu ve atık su arıtma tesislerinin tasarımı ve işletilmesi, yer altı sularının idaresi, içme suyu ve atık su şebekelerinin yönetimi gibi birçok farklı konuda eğitimler başarıyla verilmiştir. Yurt dışından gelen uzmanların yanı sıra, yurt içinde belediyelerin su ve kanalizasyon idareleri gibi, su alanında çalışan önemli kurumların personeline de muhtelif konularda eğitimler verilmektedir.

Geçmişte ülkemiz su alanındaki toplantılarda sadece gözlemci statüsünde kalmaktayken artık AK PARTİ hükümetlerimiz döneminde uluslararası toplantılara aktif şekilde iştirak eden, söz sahibi ülke konumuna gelmiştir. SUEN Birleşmiş Milletler, İslam İşbirliği Teşkilatı, D8, Dünya Su Konseyi, UNESCO, AGİT, OECD gibi birçok uluslararası kuruluşla su yönetimi ve teknolojileri konusunda ortak çalışmalar da yürütmektedir.

SUEN'in adıyla özdeşleşen en önemli uluslararası etkinlik ise her üç yılda bir düzenlenen İstanbul Uluslararası Su Forumu'dur. Dünya su forumları için hazırlık toplantısı niteliğindeki forumda katılımcılar farklı görüş, yaklaşım ve deneyimleri paylaşma, su sektörünün diğer aktörleriyle iletişim sağlama, iş birliği kurma ve yeni teknolojiler hakkında bilgi edinme fırsatı da yakalamaktadırlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Uygur, sözlerinizi tamamlayın.

BELGİN UYGUR (Devamla) – Suyun çatışma kaynağı yerine barış aracı olması gayesiyle kurulan çok önemli bir yapı olan, Ortadoğu'da Mavi Barış Girişimi'nin koordinasyon ofisi görevi 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla SUEN tarafından yerine getirilecektir.

Tarım ve Orman Bakanlığımız bünyesindeki SUEN az sayıda personel ve mütevazı bir bütçeyle yürüttüğü faaliyetler, gerçekleştirdiği bilimsel çalışmalar, analizler, ulusal ve bölgesel, küresel su politikaları ve ülkemizin yurt dışında temsil ettiği etkinliklerle dünya su sektöründe saygın bir kurum hâline gelmiştir.

Sözlerimi burada sonlandırırken 2019 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayır ve bereket getirmesini temenni ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Uygur.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre söz talebinde bulunan bazı milletvekillerine söz vereceğim.

İlk olarak Sayın Burcu Köksal...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

25.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar ili Dinar ilçesinde derme çatma bir yerde yaşam mücadelesi veren yaşlı bir kadının yanarak öldüğüne ve yetkilileri göreve çağırıldığına ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, seçim bölgem Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesinde ne yazık ki çadırda, çadır bile denmeyecek şekilde derme çatma bir yerde yaşam mücadelesi veren ve benim de ziyaret edip yetkilileri uyardığım bir yaşlı kadının yanarak öldüğünü yerel medya temsilcilerinden öğrendim.

Saraylarda oturup binbir çeşit sofrasından eksik olmayanlara, “Şöyle köprü yaptık, böyle yol yaptık, şöyle sosyal yardım verdik, böyle sosyal yardım yaptık.” diye övünenlere sesleniyorum; birinci vazifesi sosyal devleti yerine getirmek olan, muhtaç yurttaşlarımıza yardım etmek olan devlet görevlilerine sesleniyorum: Lütfen, iktidar partisinin milletvekillerinin arkasına düşüp boy boy poz vereceğinize, bundan sonra yaşanacak bu tip ölümleri önleyin, insanlara yardım edin, görevinizi yapın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köksal.

Sayın Kalyoncu...

26.- İzmir Milletvekili Hasan Kalyoncu'nun, İzmir ili Menderes ilçesindeki Tekeli Organize Sanayi Bölgesi'nde patlama olduğuna, hayatını kaybeden işçiye Allah'tan rahmet, yaralıları şifa dilediğine ilişkin açıklaması

HASAN KALYONCU (İzmir) – Bugün öğlen saatlerinde seçim bölgem İzmir'in Menderes ilçesinde İzmir Tekeli Organize Sanayi Bölgesinde ENER Mühendislik Kimyasal Ürünler fabrikasında patlama olmuş. Alınan bilgiye göre 1 işçi hayatını kaybetmiş, 3 yaralı mevcuttur şu anki durumda. Bunun yanında, patlama sonrası kimyasal sızıntı olduğu bilgisi alınmıştır ve daha sonrasında AFAD ekiplerinin açıklamasına göre durumun kontrol altına alındığı bildirilmiş ve havalandırma işlemlerinin devam ettiği bilgisi alınmıştır. Ölene rahmet, yaralıları da acil şifalar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay Pekgözegü...

27.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, yaşanan tren kazasının sorumlusunun siyasi iktidar olduğuna, yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet dilediğine, Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun yeniden değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

9 can yitti bugün ve suçlu, bir lokomotif değildir diye düşünüyorum ve sorumlusu siyasi iktidardır, siyasi iktidar bunun hesabını vermelidir diyorum ve yaşamını yitirenlere buradan “Allah rahmet eylesin.” diyorum.

Sayın Başkan, 12 Aralıkta İstanbul Ataşehir'de polis bir araca ateş etti ve burada 17 yaşında bir çocuk, Cihan Seyhan yaşamını yitirdi. Aynı gün, yirmi dört saat içerisinde, Diyarbakır'da 1 çocuk, Arat soyadlı 25 yaşında bir genç yine bu şekilde, polisin “Dur!” ihtarına uymadığı iddiasıyla aracına ateş edilerek yaşamını yitirdi polis kurşunuyla. On bir yılda faili polis olan böyle 389 ölüm var. Bunlar göz önünde bulundurulmadan bu ölümler asla değerlendirilemez. Kaynağı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu olan bu ölümlerin üzerine gitmek için bu yasaları göz önünde bulundurmamak, yeniden değerlendirmek gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bu kanunlar âdeta polisin cinayet işlemesine olanak açmaktadır. Burada insan haklarından bahseden iktidara bu kanunları gözden geçirme konusunda ve polisin uyguladığı bu cinayetler konusunda dikkat çekmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Pekgözegü.

Sayın Cinisli...

28.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Kırmızı Et Üretim ve İşlenmesinde İşbirliği Süreçleri Analiz Projesi'ne devam edilemeyeceğini, Alvar, Şehitler, Söylemez, Başköy barajlarının akıbetini, Erzurum Bilim, Müze, Doğa ve Eğitim Parkı Projesi'nin ne zaman biteceğini, şarbondan etkilenen hayvanların olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan Bekir Pakdemirli Beyefendiye sorularım olacak. Erzurum'da büyük bir şevkle birkaç senedir Bakanlığınızca Kırmızı Et Üretim ve İşlenmesinde İşbirliği Projesi yürütülmekte. Sonuç olarak “Kümelenme ve değer zinciriyle kırmızı et sorunu çözülebilir.” sonucuna varıldı. Erzurum gibi hayvancılığın kalbi olan ama yanlış politikalarınızla büyük darbe yiyen şehrimizde, planlanan projemizin 2019 bütçesi neredeyse sıfırlandı. “Bu işi yapmayın.” denmiş oldu. Bu hayati proje devam edecek mi? Eylül ayında verdiğiniz, hâlen cevap alamadığım soru önergelerimdeki Erzurum Alvar, Narman Şehitler, Söylemez, Hınıs, Başköy Barajlarının akıbetleri ile Erzurum Aziziye'de yapımına başlanmış olup bitirilemeyen Bilim Kültür Parkı ne zaman bitecek?

Erzurum'daki şarbon karantinaları sonucu hastalıktan etkilenen hayvanlar var mıdır? Türkiye'ye ithal edilen şarbonlu hayvanlar gerekli tetkikler yapılmadan mı getirilmiştir? Normal prosedür işletilse hastalıklı hayvanların yurda sokulabilmesinin imkânsız olduğu hepimizin malumu.

Ormanlarımızın TOKİ'ye devredileceği doğru mudur?

Son olarak, tarım ve hayvancılığın stratejik bir sektör olduğunu hatırlatır, saygılarımı sunarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Şimdi de Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı sıfatıyla Sayın Erkan Baş'a üç dakika süreyle yerinden söz veriyorum.

Buyurun Sayın Erkan Baş.

29.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, hızlı tren kazasında ölenlere Allah'tan rahmet, yaralıları şifa dilediğine, 13 Aralık Erdal Eren'in ölümünün 38'inci yıl dönümüne, işçi mezarlığına dönen üçüncü havalimanının, çevre düşmanı Karabiga Termik Santrali'nin, Hasankeyf'i sular altında bırakan Ilısu Barajı'nın AKP döneminde hayata geçirilen projeler olduğuna ilişkin açıklaması

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sabah saatlerinde yaşanan faciada şu ana kadar 9 yurttaşımızın hayatını kaybettiği ve 47 yurttaşımızın yaralandığı bilgisi bize ulaşmış durumda. Biz de Türkiye İşçi Partisi olarak ölenlerin yakınlarına başsağlığı, yaralanan yurttaşlarımıza acil şifa dileklerimiz bu vesileyle iletmek istiyoruz.

Bununla birlikte, Parlatmentonun görevi sadece başsağlığı dilemek, acil şifalar dilemek değil, çözüm üretmektir. Bunun herhâlde hatırlatılması gerekiyor çünkü çok uzun bir zaman da olmadı, Çorlu'da yaşadığımız acı facianın üstüne burada yine birtakım görüşmeler yapmışık ve AKP yetkilileri aynı cümleleri, bugün, burada kurdukları aynı cümleleri o zaman da ifade etmişlerdi. “Araştıracacağız, soruşturacağız, yapacağız, edeceğiz.” Arkadaşlarımız araştırırken, soruştururken, yaparken, ederken bu ülkenin insanları hayatlarını kaybediyorlar. Sarayın itibarı bu ülkenin yurttaşlarının canından daha kıymetli değildir. Bunu bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Bugün, önemli bir gün. 17 yaşında, 12 Eylül faşizmi tarafından yaşı büyütülerek idam edilen Erdal Eren'in 38'inci ölüm

yıl dönümü, kendisini saygıyla ve sevgiyle anıyor ve faşizme karşı mücadelede onun kararlılığını sürdüreceğimize söz vererek gündeme ilişkin konulara girmek istiyorum.

Size ve tüm başkan vekillerine, bu süreçte katkı koyan arkadaşlarımızın hepsine özel olarak teşekkür etmek istiyorum. Pazartesi gününden beri Parlamento pratiğimize bence olumlu bir katkımız oldu, grubu olmayan partiler konuşuyor. Bunun geliştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz çünkü, bugün, gündeme baktığımızda, örneğin, İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, Adalet Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı gibi pek çok gündem var. Bunların hepsine ilişkin görüşlerimizi ifade etmek çok kolay olmayacak doğal olarak. Ama eğer dikkatle dinlerse arkadaşlarımız ben bunların tümünü birleştirebilecek bir yöntem bulabildiğimi sanıyorum.

Şimdi, sanıyorum, okuyacağımız isimler hiçbiriniz açısından hiçbir şey ifade etmeyecek, ilk defa duyacağınız isimler olacak: Osman Ceylan, 30 yaşında, iş makinesi operatörü; Turgut Demircan, 52 yaşında, hafriyat kamyonu şoförü; Nurettin Özdemir, 40 yaşında, kamyon şoförü; Ammar Koç, 23 yaşında, Suriyeli; Mehmet Aytaç, 36 yaşında, Ergenli, 2 çocuk babası; Cengiz Aydoğan; İbrahim İçyer, 43 yaşında; İsmet Atmaca, Horasanlı; Şevki Şişik, kamyon şoförü; Ali Alak, 35 yaşında; Harun Kılıç, 35 yaşında, Giresunlu, 2 çocuk babası; Taner Tosun, 30 yaşında, Karslı; Ali Öztürk; Mustafa Koksak; Kemal Koçak; Orhan Bingöl, Gökhan Türkben; Serkan Yaman; Serdar Kibar; Lokman Kazdal; Abit Aydın; Yaşar Sevinç; Kadir Kenger; Ramazan Yüce.

Değerli arkadaşlar, hiç duymadığınız bu isimler üçüncü havalimanı inşaatında iş cinayetlerinde hayatını kaybeden işçi kardeşlerimizden, benim ismine ulaşabildiğim, sadece birkaçı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Baş.

Buyurun.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Bunun dışında, resmî rakamlara göre 27 işçi arkadaşımız daha hayatını kaybetti, havalimanı işçilerine göreyse bu sayı çok daha fazla.

Bunların isimlerini hiç duymadınız ama isimlerini hepimizin çok fazla duyduğu isimler var: Örneğin, Mehmet Nazif Günel, 70 yaşında, Mapa Holding Yönetim Kurulu Başkanı, serveti 1,7 milyar dolar; Nihat Özdemir, Limak Holding Yönetim Kurulu Başkanı, serveti 1,7 milyar dolar; Naci Koloğlu, Kolin İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı, şirketin cirosu 1,5 milyar dolar; Orhan Cemal Kalyoncu, Kalyoncu İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı, serveti 750 milyon dolar; Mehmet Cengiz, Cengiz Holding Yönetim Kurulu Başkanı, serveti 650 milyon dolardan fazla, kendisinin 422 milyon liralık vergi borcu iktidar tarafından silindi. AKP döneminde hayata geçirdiği projeler, işçi mezarlığına dönen üçüncü havalimanı, çevre düşmanı Karabiga Termik Santrali, tarihi sular altında bırakan Hasankeyf İlisu Barajı gibi hepimizin bildiği o meşhur projeler.

Şimdi, siz üçüncü havalimanını yapacağız diye ağaçları öldürüyorsunuz, hayvanları öldürüyorsunuz, işçileri öldürüyorsunuz. İşçiler alın teri döküp bu ülkeye değer kazandırıyor, yaratıyor ve ölüyor, patronlar servetlerine servet katıyor, iktidar bunun havasını atıyor.

Bu tablonun hesabı sorulmadan, ne bütçeden ne insan haklarından ne çevreden ne şehircilikten ne eşitlikten ne adaletten söz edilebilir diyorum.

Söz verdiğiniz için teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Baş.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.08

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.24

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: İsmail OK (Balıkesir), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)
- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Şimdi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına konuşmalar yapılacaktır.

Grup adına ilk söz, İzmir Milletvekili Murat Çepni'ye aittir.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on bir dakikadır.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul, değerli halkımız; öncelikle, tren kazasında yitirdiğimiz yurttaşlarımızın yakınlarına başsağlığı, yaralıları için de acil şifalar diliyorum. Elbette bu iş cinayeti sonucunda üzüntü beyanları yetersizdir. Yaptığımız bütçe tartışmaları tam da bu minvalde gerçekleşiyor. Emeğin sömürsü üzerine kendisini kuran bir hükümet, insan cesetleri üzerine yükselen bir ekonomik modelle karşı karşıyayız. Biz bu itirazlarımızı aslında temelde bu mantıkla yapıyoruz ve eleştirilerimizi bunun üzerine geliştiriyoruz.

Günlerdir bu Meclis çatısı altında, büyük kısmı halkın vergilerinden elde edilen gelirlerin saray hanedanı ve bir avuç sermayedara değil, halka ve halkın çıkarları için kullanılması için tartışıyoruz, mücadele yürütüyoruz. Dışarıda da köylerini, derelerini, ormanlarını şirketlerin elinden kurtarmak için Aydınlılar, İzmirli, Şınaklılar, Trakyalılar, Karadenizliler, Artvinliler, Dersimliler mücadele ediyorlar. Milyonlarca işçi de fabrikalarda, iş yerlerinde, Flormar, TARIŞ, Süperpak, Cargill, TOKİ işçileri gibi direniş çadırlarında bu mücadeleyi sürdürüyorlar. Direnen bütün yoldaşlarımıza, işçilere mücadelelerinde başarılar diliyoruz ve selamlıyoruz. Daima onların yanında olmaya devam edeceğiz.

Biz bu mücadelenin iki ayrı uygarlığın, iki ayrı sınıfın, iki ayrı yaşam felsefesinin mücadelesi olduğunu biliyoruz. Bir tarafta kapitalist emperyalizm, diğer tarafta özgürlük, eşitlik, demokrasi ve sosyalizm ideali ve güçleri; bir tarafta faşizm, bir tarafta doğayla uyum içinde çoğulcu, özgürlükçü, ekolojist bir yaşam felsefesi. İşte bu yüzden bütün baskılarınıza, gözaltı ve tutuklamalarınıza, işkencelerinize, yalanlarınıza dolanlarınıza rağmen bu halk boyun eğmiyor. Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Sırrı Süreyya Önder, İdris Baluken, Gültan Kışanak, Sebahat Tuncel ve daha onlarca vekilimiz, eş başkanlarımız, partililerimiz boyun eğmiyor; Gezciler, Cumartesi Anneleri, Barış Anneleri boyun eğmiyor; bugün açlık grevinin 36'ncı gününde olan sevgili Leyla Güven boyun eğmiyor.

Bütçe sadece ekonomik bir planlama değil, esas olarak siyasi bir planlamadır. Yani Karadeniz'de HES'lerin yapılabilmesi için, Yeşil Yol Projesi'nin yapılabilmesi için, Karadeniz'in betona dönüştürülebilmesi için, Aydın'ın, Ege'nin JES çöplüğüne dönüştürülebilmesi için bu Hükûmetin savaşa ihtiyacı var. İşte bu bütçe tartışmaları da tam olarak bu savaş siyasetinin sonuçlarıdır. Dolayısıyla bütün bu politikaların hayata geçmesi için savaşa ihtiyaç var; kitlelerin, halkın milliyetçilikle zehirlenmesine, sömürülmesine ihtiyaç var. İtirazımız esas olarak, tam olarak budur.

İçinde yaşadığımız dönemin arka planını kapitalizmin krizi oluşturuyor. 2008'de patlak veren küresel krizle egemen sınıfların kemer sıkma tedbirlerine karşı direnişler ve grevler yayılıyor. Küresel kapitalizmin en önemli kurumlarından IMF'nin 2016 yılında hazırladığı bir rapor dahi 1980'lerin başından itibaren uygulanan neoliberal politikaların hatalı olduğunu teslim ediyor. Büyüme getirmeyen ve eşitsizlikleri derinleştiren neoliberalizm, dünyanın her yerinde büyük doğa yıkımı yaratmaktan ve emekçileri azgınca sömürmekten başka bir işe yaramıyor.

Hazırlanan bu bütçede emekçilere, ezilen halklara, kadınlara, ekoloji mücadelesi yürütenlere gözdağı vermekten başka bir şey yok. Bu, bir tehdit bütçesidir. Fransa'daki sarı yeleklilerin eylemine bakıp, Gezi'yi hatırlayıp Gezcilere saldırmanız tam olarak bundandır. Evet, Gezi isyanı sizin bu politikalarınıza karşı çıkmıştı ve yeni Geziler yoldadır, korkmaya devam edin.

Savunma ve güvenliğe ayırdığınız payı 2018 yılında yüzde 40 artırarak yaklaşık 92 milyar TL'ye çıkardınız. 2019 yılı içinse bu rakamları yüzde 21 daha artırarak yaklaşık 111 milyar liraya çıkarıyorsunuz. Bu durum, bizim sürekli dile getirdiğimiz "savaş hükümeti" "savaş bütçesi" söylemlerimizin ilanıdır.

Saray hanedanı tarafından hazırlanan bu bütçe, emekten yana değildir, emekçiyi, yoksulu görmemektedir; işverenden, sermayeden, zalimden yanadır; toplumsal cinsiyet bütçelemesi yapmamaktadır; insan haklarından, eşitlikten yana değildir. Kürt sorununda çözüm başta olmak üzere, demokrasi, özgürlük, barış istememektedir. Bu bütçede tarımsal üretim ve destekleme yoktur. Çiftçiden değil tüccardan yanadır.

"Kur-an okumayan çocuklar şeytanlarla beraberdir." diyecek kadar sapkınlaşmış birinin başında olduğu Diyanet İşlerine ayrılan bütçenin onda 1'i kadarı çevrenin korunmasına harcanmıyor. Diyanet İşleri Başkanlığının 2019'da kullanacağı bütçe Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2 milyar 544 milyon liralık bütçesinin 4 katının üzerindedir. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2 milyar 573 milyon liralık bütçesi de Diyanet bütçesinin çeyreği bile etmiyor. Fakat iklim krizinden bizi böyle sapkın fikirlere sahip imamların yağmur duaları değil ağaçlar kurtaracak. Ama bu bütçede, ağaçları, ormanları koruyacak; toprağın, suyun, denizlerin, nehirlerin, göllerin kirlenmesini azaltarak engelleyecek; küresel ısınmayı yavaşlatmak için fosil yakıt kullanımını ve havaya salınan emisyon miktarını azaltacak hiçbir tedbir yok maalesef.

Birleşmiş Milletlere bağlı Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin açıkladığı 2018 raporu, kapitalizmin yarattığı iklim krizinin dünyayı yok oluşa karşıya bıraktığını gösteriyor. Bununla beraber, şirketler ve hükümetler iklim krizine karşı sorumluluklarını üstlenmekten kaçınıyorlar. İklim krizinin faturasını da yoksul halklara ve emekçi sınıflara yüklemek istiyorlar. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı verilerine göre, zaman zaman, Türkiye'de solunan havadaki kirlilik oranı normal değer 9 kat üzerine kadar çıkabiliyor ama bu Hükümet, sırf yandaşları daha kolay ama daha çok para, kâr elde etsin diye kömüre, fosil yakıtlara dayalı bir enerji politikası sürdürmeye ısrarla devam ediyor. Bu politika için Soma'da, Ermenek'te, Elbistan'da, Şırnak'ta, Zonguldak'ta yüzlerce madencinin kanına girildi, hem emekçiler hem doğa katledildi. Hükümet yüksek, büyük projeler yapmakla övünüyor, bu onun en büyük prestiji ama her yaptığı büyük projelerde insanlar küçülüyor, insan hakları küçülüyor. Onların binaları büyüdükçe ölümler artıyor, insanlar küçülüyor. AKP, yıllardır "Enerji açığımız var." yalanıyla plansız ve şirketlerin çıkarlarını gözetken bir politika izlemiştir. Enerji talebi, çevre ve toplum çıkarları doğrultusunda planlanmıyor. Enerji yatırımlarında toplumun değil, yalnızca kazançlarını azamileştirme amacıyla olan sermaye gruplarının çıkarları gözetiliyor. Özel şirketlerin satış ve kazançlarını artırmak, hem de talebi körükleyerek yüksek talep tahminlerinin tutmasını sağlamak için yaz kış saati uygulamasını bile değiştirdiniz, sadece bu yüzden 2,8 milyar liralık bir ekonomik maliyet ortaya çıkardınız. Çok zekisiniz.

Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketinin Aralık 2017 tarihli ve 2018-2027 dönemini içeren on yıllık talep tahmin raporunda ise yıllık talep artışlarının giderek azalan bir eğilimde gerçekleşeceği kabul ediliyor. Fakat Bakanlık tarafından talep tahminleri özel sermaye şirketlerinin yatırımları için abartılmaktadır. Buna rağmen, hâlâ "Enerjiye ihtiyacımız var." deniyor, enerjide dışa bağımlılıktan kurtulmamız gerektiği söylenerek onlarca HES, GES, RES, JES projeleri hazırlanıp duruluyor. Akkuyu Nükleer Santrali'ni deneme üretimine başlatmaktan... Sinop'ta, üstelik yapımcı firmanın projeden vazgeçtiği haberlerine rağmen nükleer ve termik santraller kurmak için çabalyorsunuz. Hâlbuki sadece mevcut iletim ve dağıtımdaki kayıplar giderildiğinde yüzde 50 oranında tasarruf etme imkânı var. Fakat iktidar için nükleer santral riski şundan ibaret: Patlayıp milyonlarca insanın ölmesi söz konusu mu, değil mi? Risk olarak bunu görüyor, kesilen ağaçlar, tarım alanları onlar için çok sorun değil.

Ülkemizde yangınlar nedeniyle yok olan orman alanlarının 3-4 katı kadar bir orman, yol, elektrik, nakil hattı, HES, RES, maden, çöplük gibi projelere yok edilmektedir. 2004-2017 yılları arasında yangın sonucu yok olan orman alanı ortalama 8.420 hektar iken, aynı yıllarda belirlenen projeler yüzünden yok olan orman alanı miktarı ortalama 28.557 hektardır. Yaptığınız orman katliamlarının bedelini milyarlarca fidan da diktensiz ödeyemezsiniz çünkü bir fidanın ağaç hâline gelmesi için otuz kırk yıl gereklidir fakat iklim krizinden kurtulmamız için sadece yirmi yılınız kaldığı söyleniyor, belki daha az. Bunun için birkaç tane şirketi zengin etmek için Aydın'da HES yapmaktan vazgeçin çünkü ihtiyaç yok. Akkuyu'da ve Sinop'ta nükleerden vazgeçin çünkü ihtiyaç yok. Karadeniz'de HES'lerden vazgeçin çünkü ihtiyaç yok. Kuzey ormanlarını daha fazla yağmaya açmayın çünkü ihtiyaç yok. Eskişehir'de termik yapmayın çünkü ihtiyaç yok. Bilin ki siz vazgeçmeseniz de biz Edirne'den Artvin'e, İzmir'den Şırnak'a, her yerde ve her zaman karşınızda olacağız. Gezi'nin, sarı yelekli ruhlarını kuşanıp mücadele edeceğiz, sizin kapitalist düzeninize karşı yeni bir yaşam mücadelesini yükselteceğiz.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Çepni.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - İkinci söz Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Söz talebim vardı.

BAŞKAN – Keşke zamanında girseydiniz Sayın Zengin ama ben konuşmacıyı çağırdıktan sonra söz istediniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bastım, zamanında bastım ama fark etmediniz.

BAŞKAN - Gene veririm size. İsterseniz konuşmacı konuşsun size söz vereyim, tamam.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, konuşmacı konuşurken basmak da ona haksızlık oluyor, biter bitmez bastım.

BAŞKAN – Yok, oraya etki etmiyor Sayın Zengin, ben görüyorum sadece, onun için...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet ama yani o da "Sen sus ben konuşayım." demek bir hâliyle, nezaketen böyle yapmaya gerek duydum.

BAŞKAN – Tamam.

Ben de göremediğim için söz verme sırasını, henüz şimdi yandı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hayır, dakikasında bastım.

BAŞKAN – Tamam Sayın Zengin, biraz sonra söz vereceğim.

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben bugün Adalet Bakanlığı bütçesi üzerine konuşma yapacağım. Biliyoruz ki aslında adalet, bugün sadece burada konuştuğumuz bir mesele değil, insanlığın var olduğundan beri adalet üzerinde çokça düşünür, çokça filozof, çokça insan konuşmuş, düşüncelerini ifade etmiş. Ve bugün belki burada tüketmeyeceğiz, bunun tüketilmesi söz konusu değil ama bu mekanizma, Parlamento tam da bunları konuşacağımız bir yer. O açıdan iktidar her eleştiriye tepkisel yaklaşacağına bence muhalefetin ne kadar büyük bir güç olduğunu, ne kadar çözümleyici ve birleştirici bir güç olduğunu düşünüp eleştiriler çerçevesinde bazı sorunları çözme iradesi gösterirse daha çok mutlu olacağız. Çünkü biz söylemiyoruz, şu anda Türkiye'de adalet, yargıya inanç yüzde 20 seviyelerine inmiş durumda. Yine, uluslararası bir araştırma platformu Dünya Adalet Projesi 2017-2018 Raporu'nda, hukukun üstünlüğü alanında Türkiye'nin 113 ülke arasında 101'inci sırada olduğu ifade ediliyor. Biliyoruz ki bu adalet mekanizmasının toplum tarafından bu kadar itibarsız görülmesinin bir nedeni var. Bu da -bizim çokça ifade ettiğimiz gibi- şu anda yargının adaleti sağlama mekanizmasından çok, iktidarın kendi siyasetini topluma empoze etme aracı olarak

kullanılıyor maalesef. Bu sadece politik kişiliklere uygulanmıyor -örnekleri birazdan vereceğim- iktidarın politik, ideolojik düşüncesi çerçevesinde uygulamak istediği ya da oturtmak istediği yeni rejimin, yeni sistemin karşısındaki herkese aslında adalet bir sopa olarak maalesef kullanılıyor. Bunun örneklerini kadın davalarından görüyoruz, bunun örneklerini çocuk istismarı davalarından görüyoruz, bunun örneklerini yargılanan milletvekilleri ve siyasetçilerin davasında görüyoruz.

Bugün ikinci gün, Sayın Demirtaş'ın Sincan'da duruşması gerçekleşti. Arkadaşlar, keşke iktidar sıralarından milletvekilleri de duruşma salonunda olsaydı ve o duruşma salonunun hâlini görseydi.

Değerli arkadaşlar, tarihte niye adalet tanrıçası bir kadındır, hiç düşündünüz mü? Ama şu anda bütün mahkemeler erkek, erkek bakış açısıyla dizayn edilmiş, erkek bakış açısıyla yargılamalar yapıyor ve o güçle erkek bakış açısı çerçevesinde de sürekli muhalefet, sürekli muhalifler cezalandırılma yoluna gidiyor. Dedğim gibi, tanrıçanın kadın olmasının bir nedeni vardı; kadınlar vicdanlı, adaletli bakış açısına sahip olduğu için o adalet tanrıçası kadındı. Ve yine, gözleri kapalıydı arkadaşlar, şu anda adaletin gözleri kapalı değil; karşısındaki kişiye göre, politik bakış açısında göre, iktidarın yanında mı, yoksa karşısında mı yer aldığına göre o gözdeki bant saydamlaşıyor ya da kör oluyor bakan kişi. Maalesef böyle bir ortam içerisindeyiz ve yargılamalar böyle bitiyor.

Dediğim gibi, bu sadece politik davalar açısından geçerli değil. Bakın, özellikle kadın davalarında... Bugün de basında okuduk, her gün basına düşen kadın davaları var. Kadın tecavüze uğramış ama "Gece 23.00'te sokağa çıktın." denilerek sanığa indirim yapılmış ve Yargıtay da bunu onamış. Peki, bu kadın nasıl güvenip o mahkeme salonuna gidecek ya da nasıl gidip şikâyetçi olacak ya da biz kadın-erkek eşitliğini ya da kadın özgürlüğünü bu ülkede nasıl sağlayacağız? Bu adaletle, bu bakış açısıyla mı sağlayacağız? Bunun üzerine düşünüp yoğunlaşmamız gerekiyor.

Yine, bir örnek daha vereyim çocuk davaları açısından: 3,5 yaşında bir çocuk, yaşadıklarını mahkeme salonunda defalarca anlatmaya mecbur edilmiş. Ve babası tarafından istismar edilen bu çocuk, babasının olduğu ortamda ifade vermeye zorlanmış, 3,5 yaşında bir çocuk. İşte, bizim, maalesef, oluşan adalet mekanizmasının durumu bu. Tam da bunun karşısında tavır alması gereken İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun Başkanı, boşanmalar açısından "boşanma terörü" ifadelerini kullanıyor.

Değerli arkadaşlar, bu "terör" kavramının ne kadar geniş, ne kadar fütursuz kullanıldığının farkında mıyız? Herkesin nasıl bu ülkede terörize edildiğinin farkında mıyız? Faiz teröründen ekonomi terörüne, barış teröründen en son geldiğimiz nokta boşanma terörü müdür? Eşitlik ve insan haklarından sorumlu bir kurumun başkanı bu lafı ediyorsa mahkemelerin nasıl bir tavır alacağını, toplum içerisinde nasıl bir manzarayla karşı karşıya kalacağımızı hepimiz biliyoruz.

Dediğim gibi, tabii ki bu adaletin bağımsız ve tarafsız olmama hâlinde en çok siyasetçiler etkileniyor. Biliyorsunuz, yakın zamanda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir karar verdi. Burada, bu kürsüde arkadaşlarımız çokça dillendirdi ama bir kez daha ifade etmek gerekiyor: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları Türkiye açısından bağlayıcıdır ve Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre, bakın, çokça eleştirdiğimiz "80 darbesi Anayasası" dediğimiz Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre uluslararası sözleşmeler iç hukukun üstündedir. "İç hukuk ve uluslararası sözleşmeler çatıştığında uluslararası sözleşmeler geçerlidir." diye burada, bu Parlamentoda o Anayasa'da bir değişiklik yapıldı ve yerel mahkeme "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararını tanımıyorum." dedi, bu ülkenin Cumhurbaşkanı "Tanımıyorum." dedi, bu ülkenin Adalet Bakanlığı "Tanımıyorum."a getirdi. Böyle bir bağımsız, tarafsız yargı olabilir mi? Böyle bir adalet anlayışı olabilir mi bir ülkede? Ve hemen akabinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını uygulamamakla yetinilmedi, Sayın Demirtaş ve Sırrı Süreyya Önder'in verilen cezaları jet hızıyla, talimatla kesinleştirildi.

Değerli arkadaşlar, dediğim gibi, eğer şu anda toplum içerisinde yargıya güven yoksa bunu toplumda sorgulamayalım, kendimizde sorgulayalım, demek ki gerçekten yolunda gitmeyen bir şeyler var. Bakın, ben kanunilikten de söz etmiyorum, ben adaletten söz ediyorum. Burada kanunlar çıkarabilirsiniz. Yarın öbür gün "Zeytin yemek yasak." dersiniz, yasaklanır ama bu adil olmaz ama bu hukuki olmaz, kanuni olabilir. Bu gücünüz var ama adil olmak, hukukun ilkelerini savunmak başka bir şeydir. Şu anda Türkiye'de maalesef ki isminde adalet olan saraylar sarayın adaletini sağlamaya çalışıyor. Adalet sarayları değil, saray adaleti Türkiye'de söz konusu ve bunun karşısında bizler, biliyoruz ki burada da dışarıda da direnmeye devam edeceğiz.

Tabii ki bu adalet mevzusu sadece ceza verilinceye kadar değil, cezaevlerinde de devam ediyor. Değerli arkadaşlar, şu anda cezaevlerinde yüzlerce hasta var, yüzlerce hasta var ve biz her defasında ifade etmemize rağmen bunlar yokmuş gibi davranılıyor. Yok deyince yok olmuyor, cezazeler çıkıyor cezaevinden. Onlarca örneğini bu kürsülerden verdik. Çok güzel cezaevleri inşa ettiğinizi söylüyorsunuz. Bir defa, bir ülkede cezaevi açmanın müjde gibi verilmesi zaten adaletle nasıl yaklaşıldığını gösterir. Ama bunun yanında, o cezaevlerinde neler yapıldığını Trabzon Cezaevinde gördük.

SALİH CORA (Trabzon) – Yalan o, yalan; ben Trabzon Milletvekiliyim, yalandı o.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamlı) – Trabzon Cezaevinde, Tekirdağ'dan Trabzon'a sevkler yapıldı, orada insanlara ayakta sayım, çıplak arama dayatıldı, darp edildiler.

SALİH CORA (Trabzon) – O, PKK'nın provokasyonuydu, teröristlerin provokasyonuydu.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamlı) – Bunun yanında, Van Barosu bağımsız heyet gönderdi, bu bağımsız heyet tespit yaptı arkadaşlar, tespit yaptı ama bunun karşısında, Bakanlığa iletmemize rağmen, herhangi bir adım atılmadı.

SALİH CORA (Trabzon) – Ben Trabzon milletvekiliyim, konuyu inceledim, senin bildiğin gibi değildi, o tam bir provokatif yaklaşımdı.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamlı) - Değerli arkadaşlar, "yalan" diyerek işin içinden çıkamazsınız. Hakikat, gerçek, güneş balçıkla sıvanmaz. Biraz hakikati görelim, hakikat çerçevesinde hareket edelim.

Değerli arkadaşlar, son olarak söyleyeceğim ve bağlayacağım. Yine hukuku uygulamaktan söz edeceğim. Leyla Güven Hakkâri Milletvekili ve DTK Eş Başkanımız gündür açlık grevinde. Bu Parlatmentonun bir üyesi hukukun uygulanması için, Türkiye'nin iki buçuk yıl önceki adil, demokratik ilkelere geri dönmesi için, en azından bir nebze ilerletilebilmesi için, tekrar çözümün ve barışın yükselebilmesi için, Sayın Abdullah Öcalan'ın üzerindeki tecridin kaldırılabilmesi için orada, Diyarbakır'da açlık grevi eylemi yapıyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hâlâ "sayın, sayın, sayın..."

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Terörist Öcalan, terörist. Öcalan bir teröristtir, bebek katilidir, şerefsizdir.

SALİH CORA (Trabzon) – Ayıp ya! "Bebek katili" demen gerekirken "sayın" diyorsun ya. Hiç mi utanmıyorsun!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamlı) - Değerli arkadaşlar, yaptığı açlık grevi hukuka davettir, bakın, hukuka davet. Burada, Türkiye hukuk sisteminde bir insanın günlerce, yıllarca avukatlarıyla, ailesiyle görüşme yapmasının engellenmesi söz konusu olamaz. İç hukuktan söz ediyorum, İnfaz Kanunu'ndan söz ediyorum, buna bağlı Ceza Kanunu'ndan ve Anayasa'dan söz ediyorum. Buna göre, bir insanın yıllarca avukatlarıyla görüşmesini, ailesiyle görüşmesini, dışarıyla iletişim kurmasını yasaklayamazsınız, böyle bir şey olamaz. Ve şu anda Leyla Güven oradan sizi hukuka geri dönmeye, hukuk ilkelerini uygulamaya, kanunlarınızı uygulamaya davet ediyor...

SALİH CORA (Trabzon) – Sen kanunları tanımıyorsun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamlı) - ...ama bir şeye daha davet ediyor, Türkiye'de tekrar demokrasinin, tekrar barışın,

tekrar eşitliğin ve özgürlüğün konuşulabileceği bir ortama davet ediyor değerli arkadaşlar. Şimdi bir gerçeklikten söz ediyoruz. İki buçuk yıl, bakın...

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Kanun tanımayan kanuna davet edemez.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) - Tecrit başladığı günden bugüne bu ülkede savaşın derinleştiğine, çatışmaların derinleştiğine hepimiz şahitlik ediyoruz, hepimiz görüyoruz. Türkiye'nin içerisinde bulunduğu ekonomik kriz de Türkiye'nin uluslararası dış politikalarının geldiği nokta da Türkiye'de hak ihlallerinin bu kadar derinleşmesi de aslında bu tecritle bağlantılı. Hepimiz tecrit altındayız, hepimiz burada bu tecridin altındayız ve bunun tek bir yolu var değerli arkadaşlar. Tecrübe edilmiş bir yoldan söz ediyorum ve yadsınamayacak, görmezden gelinemeyecek bir yoldan söz ediyorum. O açıdan Leyla Güven'in talebine bu Meclisin kulak tıkamaması gerektiği, değerinin ve öneminin anlaşılması gerektiği, bu çerçevede hareket edilmesi ve dediğim gibi hukuk çerçevesinde hareket edilmesi konusunda çağrımızı biz de buradan yeniliyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başaran.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, size söz vereceğim.

Sisteme girin Sayın Türkkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim ben girdim sisteme.

BAŞKAN - Size de vereceğim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Murat Çepni ve Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; ben Sayın Başaran'ın konuşmasından sonra söz talep edeceğim için ikisini aynı anda ifade etmek istiyorum.

Sayın Çepni konuşmasında savaşa ihtiyacımız olduğunu ifade ediyor. Savaşa sanıyorum kendilerinin ihtiyacı var çünkü biz bu işi savaş diye tanımlamıyoruz. Terörü az bulanlar, memleketimiz için savaşı buraya layık görüyorlar. Ülkemizde uluslararası hukuk çerçevesinde devam eden bir terörle mücadele var, bu mücadele her alanda devam ediyor. Diliyle mücadele ediyor... Biz "Sayın Öcalan" denmesine de karşıyız. Dille mücadele, politikalarla mücadele ama silah çekene elbette ki bu silahın karşılığında da yapılması gereken neyse onunla mücadele ve hukukla mücadele. Tercih ettiğimiz yöntem bu, hukukla mücadele. Bunun altını muhakkak çizmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Başaran hukukçu ve kendisi enteresan bir hukuki çelişki içerisinde bize bir ifadede bulunuyor. Yeri geldiğinde hukuktan bahsediyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...yeri geldiğinde hukuk tanımamazlıktan ama yeri geldiğinde de hukukun uygulanmasından bahsediyor, adil uygulamadan. Şimdi mahkemelerimizde verilen Selahattin Demirtaş'la alakalı beraat kararları var, örnek vermek istiyorum. Midyat Ağır Ceza Mahkemesi, İstanbul Anadolu 4. Asliye Ceza Mahkemesi, yine İstanbul Anadolu 66. Asliye Ceza Mahkemesi, 10. Asliye Ankara, burada beraat kararları var. Devamında kovuşturmanın ertelenmesiyle ilgili kararlar var. Erciş 1. Asliyede, Adana'da, Silopi'de, Siirt'te kovuşturmanın ertelenmesi kararları var. Böyle bakıldığı zaman kendilerinin lehinde olan hiçbir şey bu kürsüde konuşulmuyor ama aleyhte olduklarını düşündükleri her şeyle ilgili muazzam bir hukuksuzluk iddiası.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Demirtaş'la alakalı verdiği kararı isterseniz tek başına bir gündem yapalım, kalem kalem çalışalım burada. Bakıldığı zaman şu görülecektir. Demirtaş'la alakalı iddiayla ilgili en ufak bir itiraz yoktur Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Evet, toparlıyorum.

Terörü teşvik ettiğinin, övdüğünün, attığı "tweet"lerle sokağa çağırdığının, insanları terörizme teşvik ettiğinin dolaylı olarak mahkeme kararıyla altı çizilmiştir. O sebeple, eğer hukukçuyusak yani bu kedi ciğer meselesi gibi, bir şeyin arkasındaysak, hukuka sığınacaksa hep beraber hukukun arkasında duralım ama dün yapılan konuşmalarda da vardı; bölgede yaşanan terör olaylarını Filistin'e benzetmeye, İrlanda'ya benzetmeye ve Türkiye'yi bir savaş ortamına boğmaya hiç kimsenin hakkı olmadığını da altını çizmek istiyorum.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkanım...

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sayın Başkan, 69'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

Size de söz vereceğim Sayın Türkkan.

Sayın Bülbül'ün mikrofonunu açalım lütfen.

Buyurun.

31.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Türkiye Cumhuriyeti devletine kan kusturmaya ant içmiş, milleti, memleketi bölmeye ahdetmiş, birçok masumun kanına girmiş terör örgütünün ve bunun elebaşının Meclis kürsüsünde dile getiriliyor olmasını kabul etmeyeceklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, biz dün itibarıyla daha çok taze bir tartışma sürecinden çıktık. Dün de çok tahrikkâr ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin anayasal varlığını, ortak değerlerini ve bu zamana kadar yürüyen terörle mücadelede vermiş olduğu kayıpları, acıları görmezden gelircesine, bunlar sanki hiç yokmuş gibi, tamamen bir ajitasyon içerisinde, Türk milletinin değerlerine karşı yapılan bir konuşma Milliyetçi Hareket Partisinin olduğu gibi Meclisteki diğer siyasi partilerin de tepkisini oluşturmuştur ve bu konuda en sert şekilde tepkimizi ortaya koymuştuk. Şimdi, tekrar yüksek bir ses tonuyla veya farklı bir üslupla konuşmak istemiyoruz burada ancak dün itibarıyla konuşulan bazı şeyler vardı ve bu noktada biz yüksek bir hassasiyet gösterilmesini talep etmiştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açılım mikrofonu.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Meclis kürsüsünde, bu milletin gözünün önünde, Türkiye Cumhuriyeti devletine kan kusturmaya ant içmiş, milleti, memleketi bölmeye ahdetmiş ve Türkiye'nin bağımsızlığının, hürriyetinin ortadan kalkması, topraklarının bölünmesi için mücadele içerisinde olan ve birçok sivilin, birçok masumun kanına giren hain bir terör örgütünün ve bunun elebaşının bu Meclis kürsüsünde, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bu en şerefli kürsüsünde bu şekilde dile getiriliyor olması ve kutsanıyor olması bizim asla ve asla kabul edebileceğimiz bir şey değildir. Aynı anlayışın bugün devam ediyor olmasından dolayı büyük bir sıkıntı ortaya çıkabilir. Bu konuşmalar devam ettiği süreç içerisinde Türkiye Cumhuriyeti devletinin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...değerlerine ve Türk milletine alenen hakaret edilmesine müsaade etmeyeceğimizi ifade etmek istiyorum.(MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Türkkan...

32.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, teröristbaşına “sayın” diyeni Meclis kürsüsünden konuşturmayacaklarına ve daha dikkatli bir dil kullanılması konusunda uyardıklarına ilişkin açıklaması

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, dün aynı konuyla ilgili Mecliste bir gerginlik yaşadık. Daha sonra Sayın Meclis Başkan Vekilinin bizi arkaya davet etmesinin arkasından HDP Grubu başkan vekillerinin de içinde bulunduğu bir toplantıda bu söylemlerin Meclisin tamamını rahatsız ettiğini, bu söylemden vazgeçilmesi gerektiğini ama bunun için de ilk etapta bir uyarı cezasıyla başlanılmasını gerektiğini ifade ettiler. Diğer gruplar da bu konuda bundan sonra olmayacağına dair verilen sözler için... Bu uyarı cezasından sonra bu meseleyi kapattık zannediyorduk ama bakıyoruz ki bu mesele burada kapanmamış.

Ben, buradan söylüyorum, bütün Meclis huzurunda söylüyorum: Bundan sonra Neşe Öğretmenin, Aybuke Öğretmenin, Sait Öğretmenin, en son 2017 yılında Tunceli Pülümür yolunda memleketi Gümüşhane'ye giden Necmettin Yılmaz Öğretmenin katillerinin elebaşına “sayın” diyeni biz burada konuşturmamaya niyetliyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bundan sonra bu Mecliste kimse bu teröristbaşına “sayın” diyemez, dememeli. Hiçbir ülkenin Meclisinde bir terör örgütü elebaşına “sayın” diye ifade edilmez. Kendisi serinofil derneği başkanı olarak yatmıyor, trafik kazasından da yatmıyor; öldürülen bebeklerin katili olarak yatıyor. Öldürülen bebeklerin katiline “sayın” demek hangi ülkenin Meclisinde meşru görülür? Ama bunun kabahati 2013 yılında verilen bir demeçte yatıyor. 2013 yılında Sayın Bülent Arınç “Biz Abdullah Öcalan'a “sayın” demenin önündeki yasakları kaldırdık.” dedi ve geldiğimiz nokta bu; maalesef üzülmek ifade ediyorum ve geldiğimiz nokta bu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne alakası var?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Alakası var.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yok alakası!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Evet, maalesef alakası var.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hayır efendim, yargı kararı.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Keşke olmasa ama maalesef alakası var. Bu Mecliste hiçbir terör örgütü elebaşına “sayın” denilemez! Bunun ismi ne olursa olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bundan sonra bu konuda konuşma yapan arkadaşları da daha dikkatli bir dil kullanma konusunda bir kez daha uyararak istiyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bilgen, söz talebiniz var mıydı?

AYHAN BİLGİN (Kars) – Kendisi kullanacak.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben iki tarafta da yani...

BAŞKAN – Yerinizden mi söz vereyim?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sataşma var, ben sataşmadan dolayı...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kim kime sataştı, ne oldu?

BAŞKAN – Buyurun gelin Sayın Başaran.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Böyle bir usul yok!

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın yaptığı açıklamalarında Halkların Demokratik Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Arkadaşlar, sakın olun, burası Parlamento, böyle olmaz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Parlamentoda terör örgütünün başına “sayın” diyemezsin. Burası DTK kongresi falan değil, Parlamento.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Parlamentoda PKK'lıya “PKK'lı” demiyorsunuz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Arkadaşlar dinleyeceksiniz, susun. Bir dakika arkadaşlar...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kürsüden ne alaka, kürsüye nasıl çıkabiliyor?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İç Tüzüğe göre böyle bir usul yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri, lütfen...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Arkadaşlar, birincisi, bizim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararını çarpıttığımız iddia edildi. O kararı gelin hep beraber konuşalım, evet, bir gündem yapalım. Biz bir araştırma önergesi indirelim, kabul ederseniz –zannetmiyorum- araştırma komisyonu kuralım, hatta araştıralım, detaylı konuşalım. İddia ettiğiniz gibi tek bir cümle yok.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hepsisi var.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – En net cümle şu: “Derhâl tahliye edin.” Bu açık...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalana alışımsın!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bu açık, şimdi çarpıtmayalım bunu burada.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalana alışımsınız!

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Kaç sayfa, mahkeme kararı kaç sayfa?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – İkincisi: Değerli arkadaşlar, bu Meclis kürsüsü en özgür olması gereken kürsü.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sınırsız özgürlük yok!

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hani özgür değildiniz!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Ben burada konuşmayacaksam nerede konuşacağım?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hani özgür değildiniz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Öyle bir şey yok!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Sayın Türkkan...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Arkadaşlar, az önce kullandığım terim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Yargıtayın kararlarıyla ifade özgürlüğü çerçevesinde kabul edilmiştir. Şimdi, mahkemelerin bile...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır efendim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Evet, size kararları da gösterebilirim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hayır efendim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan söylüyorsunuz!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Şimdi, bu, bir mahkeme kararıyla bile suç kabul edilmezken “Şu kürsüde bir milletvekilini konuşturmam.” demek aslında bu Meclisin bütününe hakarettir.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Böyle bir ifadeyi kullanamazsınız.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Mecliste böyle bir şey söylenemez.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Herkese hakaret ediyorsunuz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Net söylüyorum, bir daha söylüyorum, bu ifadeyi kullanamayacaksınız, kullandığınız sürece -bu kürsüdeyken- kullandırmamaya devam edeceğiz. Hadi bakalım!

BAŞKAN – Lütfen dinleyin.

Sayın Türkkan...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bütün grupların bu konuda tepki göstermesi lazım arkadaşlar. Biz burada konuşmayacaksam nerede konuşacağız? Millet bize burada konuşun diye oy veriyor, birbirinizi tehdit edin, parmak sallayın diye değil.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hani konuşamıyordunuz, hani özgür değildiniz?

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Hanımefendi, buraya gelin...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Katilleri övün diye oy vermedi kimse.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hani özgür değildiniz!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Hanımefendi, siz sürekli yerinizden...

OYA ERONAT (Diyarbakır) - Yalan konuştukça...

BAŞKAN – Sayın Eronat, lütfen...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bakın, siz savaş rantçısısınız, bu savaşın üstünden politik ve ekonomik rant elde ediyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Başaran, siz Genel Kurula hitap edin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Susun oturun ve eğer çok yüreğiniz varsa gelin buradan konuşun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Sayın Başkan, kürsüde böyle bir konuşmaya hakkı yok. Bu şekilde kürsüden konuşmaya hakkı yok.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Arkadaşlar, bu Meclis kürsüsü özgürlük kürsüsü olmalıdır ve biz bu toplumun şu anda içinden geçtiği durumu görelim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) - Hani özgür değilsiniz...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Bu millet kan ağlıyor kan, kan!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Sizin yüzünüzden kan ağlıyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sen kan dökenlerden de bahset biraz, o zaman dinleyelim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Biz bütçe konuşuyoruz, bu millet bu savaştan, açlıktan kan ağlıyor. Buna hepimizin çözüm bulması lazım. (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Zengin...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Hani özgür değilsiniz... Hani özgür değilsiniz... Mal mal konuşuyorsun.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bir sussana ya!

BAŞKAN – Lütfen Sayın Eronat, lütfen... Sayın grup başkan vekiliniz söz aldı.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, öncelikle hatibin bu şekilde usulde kürsüye gelerek konuşması doğru değil. Elbette bulunduğu yerden söz alarak konuşabilir.

Şimdi, devamında şunu ifade etmek istiyorum: AİHM kararıyla alakalı bir defa kesinleşen bir karar yok. Evet, Anayasa’mızın... (Gürültüler) Bir susar mısınız, lütfen. Anayasa’mızın 90’ıncı maddesine göre... (AK PARTİ ve HDP sıralarından karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen, bakın, grup başkan vekiliniz konuşuyor, grup adına görüş açıklıyor, tamam.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sustur o zaman, onu sustur!

BAŞKAN – Sayın Eronat...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Anayasa’mızın 90’ıncı maddesine göre kesinleştikten sonra olabilecek şeyler var. Şunu görmemiz lazım: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bizim Türkiye yargı sistematğinde veya uluslararası hukuk anlamında iç hukukta gördüğümüz bir yargı sistematğı değil, onların uygulanmasıyla ilgili süreçler daha farklı. Şu anda kesinleşmiş bir karar yok. Sizin yaptığınız başvuruya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – ...mahkemenin verdiği cevap -kararı da okuyabilirsiniz- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

kararı kesinleşmediği için, kendisi itiraz edeceği için... Biz bu karara itiraz edeceğiz, Adalet Bakanlığımız açıklamasını yapacaktır, üç aylık süremiz var. Bunun neticesinde kesinleştikten sonraki süreçlere bakacağız. Kaldı ki yargı, itirazlarla şekillenir. Uygulamak başka bir şeydir. Her bir kararı bakın defaatle yerel mahkeme, üst mahkeme... Aynı şey uluslararası hukuk için geçerli. Uluslararası hukukun Türkiye'den daha değerli olduğuna inanmak hukuka inanmamak demektir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Kocaeli Milletvekili...

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, AİHM'le ilgili bir...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Eronat, bir izin verin, yönetelim. Sizin 60'a göre söz hakkınız var, verimiz, girin sisteme. Her seferinde söylüyorum sisteme girin. Sizin gibi 35 milletvekili sisteme girmiş, sisteme girdiğinde ben kendilerine söz veriyorum, lütfen.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ama sataştı. Sataşmadan söz istiyorum.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Kim sana sataşacak ya, kim sana sataşacak!

BAŞKAN - Sayın Bakan, söz talebiniz var, buyurun.

34.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Selahattin Demirtaş hakkında verdiği karara ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkanım, bu AİHM kararıyla ilgili teşekkür ediyorum açıklama fırsatı verdiğiniz için.

Öncelikle, AİHM kararına istinaden “AİHM kararını uygulamyorsunuz.” ya da “AİHM şöyle, böyle karar verdi.” şeklindeki iddialar var. Bu konuda AİHM kararı ne diyor, kısaca arz etmek istiyorum değerli Genel Kurula.

AİHM'e, mahkemenin vermiş olduğu kararda milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılmasının hukukun üstünlüğü, yasal belirlilik, orantılılık ilkelerine aykırı olduğu, keyfi olduğu, bu nedenle tutuklanmasının hukuka aykırı olduğuna ilişkin itirazlarda bulunuyorlar. Bu itirazı AİHM, dayanaktan açıkça yoksun olduğu için kabul edilemez buluyor. Yani Türkiye'nin, Türk mahkemesinin yapmış olduğu, vermiş olduğu kararın hukuka aykırı olduğuna ilişkin şikâyetlere “Hayır, hukukun üstünlüğüne yasal belirlilik vardır, orantılılığa uyulmuştur, keyfi değildir, tutuklama hukuka uygundur.” diye AİHM karar veriyor.

“Dosyada gizlilik olduğu için soruşturma dosyasına ulaşamadım.” diye bir ihlal başvurusunda bulunuyor ilgili. Tutukluluk kararına etkili bir şekilde itiraz edemediğine ilişkin bir şikâyeti de açıkça dayanaktan yoksun olması sebebiyle AİHM yine bu başvuruyu da reddediyor, kabul edilemez buluyor.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – İşte niye “tahliye” diyor, bir de ona gelelim.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Yani siz...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Biz de hukukçuyuz çünkü evet.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Biz çevirdiğimiz metni söylüyoruz. Siz de çıkın...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Neyi kabul ediyor, gerçeği kabul etmeyip neyi kabul ediyor?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Geleceğiz neyi kabul edeceğine.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hayır, bunlar olabilir, sadede gelelim yani.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Makul suç şüphesi olmaksızın tutuklandığı iddiasını esastan inceliyor. “Makul suç şüphesi yok ve tutuklandı.” diye bir iddia var. AİHM bakıyor, esastan inceliyor, başvuranın suç işlediği yönünde bağımsız bir gözlemciyi ikna edecek düzeyde, ilgili kişinin makul suç şüphesi bulunduğunu AİHM tespit ediyor.

“İfade özgürlüğü ihlal edildi.” diye bir iddia var, itiraz var, müracaat var AİHM'e. AİHM “İfade özgürlüğü ihlal edildiğine dair şikâyeti incelemeye dahi gerek duymadım.” diyor. Avukatı hakkında soruşturma açılması nedeniyle AİHM'e başvuru hakkının Türkiye tarafından engellendiğine ilişkin iddia dile getiriliyor. Türkiye'nin sözleşmeden kaynaklı yükümlülükleri yerine getirdiği belirtilerek bu iddia dikkate alınmıyor AİHM tarafından.

“Anayasa Mahkemesinin tutukluluğun incelenmesine ilişkin hızlı yargısal denetim yapmadığı iddiası yerinde değildir ve sözleşme ihlal edilmemiştir.” diyor. AİHM, uzun, yetersiz gerekçeyle tutukluluğun devamı, Meclis çalışmalarına katılamaması sebebiyle serbest seçim hakkının ihlali ve siyasi tartışma özgürlüğünün kısıtlanması amacıyla tutuklamanın siyasi amaç olduğu tespitini yapıyor.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Ondan sonra...

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Bakın, siz AİHM olarak bir tutuklamayı haklı görüyorsanız, “Tutuklama yerindedir, makul suç şüphesi vardır.” diyorsanız, “Bu tutuklama siyasi nedenle olmuştur.” diyemezsiniz. Bu nedenle, asla böyle bir şey kabul edilemez. AİHM tutuklamanın makul suç şüphesiyle yerinde olduğunu tespit etmiştir. Elbette bu konuyla ilgili de “siyasi nedenle” demesinin kabulü mümkün değil. O esnada hâlâ derdest olan bir konuda yargılama devam ediyor. İç hukuk yolları tüketilmeden yapılmıştır. Dolayısıyla, bu konuda AİHM, Türkiye'deki bu tutuklama, yargılamalarla ilgili Türk yargısını yerinde bulmuş ve diğer boyutlarıyla incelememiz zaten devam ediyor. Konu bu. Yani çevirdiğimiz durum bu.

Genel Kurulun bilgisine arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildirimiminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Şimdi söz sırası Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nda.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerim daha çok Sayın Adalet Bakanına yönelik olacaktır çünkü defalarca kendisine ulaşmaya çalışıyoruz ve ulaşamıyoruz. Şimdi bugün Mecliste bulduk ve dikkatle beni dinlemesini istiyorum.

Kendisini çok şanslı bir bakan olarak görmüyorum çünkü adında “adalet” olan ama içinde adalet olmayan bir partinin üyesi, aynı zamanda adı “Adalet Bakanlığı” olan bir bakanlığın Bakanı ama yaptıklarıyla adaletsizlik yapan bir bakanlık maalesef. Niye mi? Bunu da ispat edeceğim.

Şimdi, biz, Komisyon da Sayın Adalet Bakanına birçok konuda şikâyetlerimizi ilettik. Aradan bir-bir buçuk ay geçti, sözlü cevap vermedi, yazılı cevap vermesi gerekirdi, yazılı da cevap vermedi.

Biz ne sormuştuk? Hamile tutuklular var. Bunlarla ilgili...

AHMET UZER (Gaziantep) – Bu tarafa bak. Bu tarafa bak.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Ne tarafa bakacağını siz mi karar vereceksiniz? Hatip konuşuyor, yürütmeye konuşacak tabii ki. Bırakın istediği tarafa baksın canım! Bu kadar olur mu ya!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Hamile tutuklularla ilgili Hâkimler ve Savcılar Kuruluna başvurumuz vardı. 1 Ağustos'ta başvurmuşuz, üyesi bulunduğunuz Hakimler ve Savcılar Kurulundan tek bir cevap yok. Yasaya aykırı bir şekilde, hamile insanlar tutuklanıyor; 5275-Madde 16/4. Yani bu ülkede HSK bile bir soruya cevap vermeyecekse biz nereye gideceğiz? Siz de oranın üyesisiniz.

Ayrıca, biz size daha önceden cezaevleriyle ilgili başvurularda bulunduk.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Faruk Bey, hamile olanlar tutuklanır, tutuklanmaz diye hüküm nerede var?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – 5275-Madde 16/4, oraya lütfen bakınız, hukukçusunuz.

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın, siz Genel Kurula hitap edin Sayın Gergerlioğlu.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Şimdi, biz, düşünce özgürlüğünden mağdur aydınlar ve eski HDP

vekillerimize yönelik altı aydır defalarca dilekçe vererek bir ziyaret talebinde bulunduk cezaevlerine yönelik, kendisi cezaevlerinden sorumlu ancak anayasal hakkımızı gasbederek dilekçelere olumlu veya olumsuz bir cevap bile vermiyor. Bu nerede var?

Değerli arkadaşlar, yine biz kendisinden randevu talep ediyoruz bir aydır bunları sormak için, randevu da vermiyor.

Soru önermeleri... Bakın, sadece beni değil hepinizi ilgilendiriyor, tüm partilerin Adalet Bakanlığına verdiği soru önermelerine bir baktım arkadaşlar, skandal bir durum var. Bakın, tüm parti vekilleri beş buçuk ay boyunca 294 soru önergesi vermiş. Kaç cevaplanmış biliyor musunuz? 1'i. O cevap da komedi, istatistik sorulmuş "Şu istatistikler için şu web sitesine bakınız." denmiş; cevap da bu. (HDP sıralarından alkışlar) Yani gerçekten buna üzülüyorum.

Ayrıca, bir başka skandal durum, geçen gün de yine Genel Kurulda gündeme getirdim. Sayın Bakan sizin bir icraatınız var, Londra adalet müşavirini görevden aldınız, biliyorsunuz. Pazartesi günü de size bunu yazılı soru önergesi olarak da sordum, lütfen cevaplayın. Çünkü bakın, bu belgeyi tekrar getirdim arkadaşlar, Adalet Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü Akın İpek davasında Westminster Mahkemesine bir belge göndermiş. Çok ciddi bir belge bu. Bakanlık dışında bir yerden çıkmaz. Antetiniz var, mührünüz var ve UYAP kodunuz var. Başka bir yerden çıkmaz bu. Ancak siz, Türkiye'de adil yargılanma olduğuna dair bu belgeyi gönderdiniz, Westminster hâkimi de bunu kabul etti ve siz, kabulden sonra Türkiye'de birçok kişinin tahliye ve beraat olacağını düşündüğünüz için bu belgeyi reddettiniz, dediniz ki: "Londra Adalet Müşaviri bunu WhatsApp'tan Westminster hâkimine göndermiş." Ya, bu nasıl bir ciddiyetsizliktir, gerçekten anlamak mümkün değil. Böyle bir belge, bu kadar ciddi, sadece Adalet Bakanlığından çıkabilecek bir belge WhatsApp'tan hâkime gönderilebilir mi?

Değerli arkadaşlar, cumhuriyet savcılıklarında 2006 yılında 3 bin şüpheli vardı, şu anda -AK PARTİ Hükümeti, 2018- 12 milyon şüpheli soruşturuluyor. Böyle bir ülke hâline geldik. Şu anda -biraz evvel de söyledim- 743 bebek yasaya aykırı bir şekilde hapisanelerde. 72 hamile ve emziren hanım yasaya aykırı, hukuka aykırı bir şekilde cezaevlerinde. Yüzlerce kişi tek kişilik hücrelerde kalıyor. "Süngerli oda" denilen bir yer var, burada ne yapıldığı belli değil. Darp iddiaları var cezaevi görevlileri tarafından. Sağlık konusunda çok büyük ihmaller var.

Şu anda, bakın, 50 bin fazlası olan cezaevlerini konuşuyoruz. 50 bin kişi fazla çünkü Türkiye'de adalet yok, düşünce özgürlüğünden faydalanmak isteyen herkes direkt cezaevine atılıyor. 50 bin fazlalık var ve cezaevlerinde sağlık sorunları had safhada. İnsanlar yerde yatıyor. Tuvaletin önünde yatan onlarca kişiyle konuştum. Bire bir takip ediyorum bunları.

Değerli arkadaşlar, kimi cezaevlerinde ranzaların 3'üncü katı çıkıyor, bundan haberiniz var mı? Artırılmış kapasitesi bin kişi Kandıra Cezaevinin. Ne kadar var? 1.500 kişi var. Bire bir birçok cezaevinin durumunu yakından takip ettiğim için, size, bakın, isimler de vereceğim. Geç sevkler yapılıyor. İnsanlar defalarca sevk istiyor ve sevkler geciktiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın sözlerinizi Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Malatya Cezaevinde, Medeni Arifoğlu, karaciğer nakilli, günde 19 tane ilaç kullanan bir hasta geç sevk edildi, apandisit patladığı ancak yoğun bakımlık olduğu sırada anlaşıldı, bir-bir buçuk ayda zor bela kurtuldu. Şu anda böbrek kanseri bu insan ve Malatya Cezaevinden mahkûm koğuştaki yok diye Turgut Özal Tıp Merkezine sevk edilemedi çünkü "Mahkûm koğuştaki yok." deniliyor. O çok ağır bir hasta, bir an evvel ameliyat olması gerekiyor ancak bu sefer de kalkıldı Malatya'dan Adana'ya gönderildi. O kadar bir skandal ki, o kadar bir sorumsuzluk ki gönderdiği hastanede de mahkûm koğuştaki olmadığını bilmiyor, Balcalı Hastanesinde de yok. Türkiye'de, gerçekten, hastanelerde mahkûm koğuştaki çok az var; Ankara'da 1 tane var ve birçok tıp fakültesinde yok değerli arkadaşlar. Adalet Bakanlığı kadrosuna bağlı ancak 8 doktor var, 471 doktorun 463'ü dışarıdan -taşımaya suyla- geliyor.

Bakın, çok vaka var. Deniz Hakan Şen, 45 defa dilekçe verdi ve sevke ulaşamadı, 45'inci sevkte hastaneye gittiği zaman mide kanseri olduğunu öğrendi. Nesrin Gençosman çok basit, tedavi edilebilir bir hastalıktan maalesef vefat etti, geç sevkten dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın Gergerlioğlu, lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Yine, haberleşme gasbı var, birçok mektup zamanında ulaşmıyor veyahut da geri iade ediliyor. Yeni eşya dayatması var; insanlar evlerindeki elbiseyi değil, ancak mağazadan getirdikleri elbiseyi cezaevine sokabiliyorlar. 3 kat fazla pahalı kantinler var maalesef.

Nakiller çok büyük bir problem. Belki kötü niyetle belki yetersizlikten çünkü 50 bin tane fazlalık var ve uzak illere, uzak başka bir ildeki cezaevine insanlar gitmek zorunda kalıyor ve bundan dolayı çok büyük mağduriyetler yaşanıyor. Yine, bu yıl Türkiye Cumhuriyeti tarihinin nakiller sırasında trafik kazalarının en çok olduğu yıl oldu ve en çok insanın öldüğü bir yıl oldu maalesef. Daha üç dört gün önce 5 kişilik bir aile trafik kazası geçirdi ve 4'ü vefat etti değerli arkadaşlar.

Yine, yazın...

BAŞKAN – Artık süre uzatmayacağım, onun için bağlamanız...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Son bir cümle söyleyeyim.

BAŞKAN – Yok, artık veremem Sayın Gergerlioğlu.

Buyurun, bağlayın lütfen.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Tamam, peki, çok teşekkürler.

Sivas Cezaevinde bu yazın yirmi üç buçuk saat sular verilmedi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – ...şikâyet ettik soru önergesiyle, soruşturma açıldı, ancak o zaman bitti. Şu anda da birçok cezaevini takip ediyorum, soğuktan, kaloriferlerin yanmadığından şikâyetçi olan Bünyan, Patnos ve verebileceğim birçok isim var; şikâyetçiler değerli arkadaşlar.

Ve yine, en son da karı-koca çok tutuklu var, yüzlerce çocuk şu anda ortalıkta değerli arkadaşlar. Bu insani bir durum, buna bir çözüm bulunması lazım. Artık bunun adalet açısından çözümü nedir, sizlere sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gergerlioğlu.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkanım, otuz saniye, kısa bir...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkanım, iddia edilen tüm bu konularla ilgili, bizim adımıza Cezaevleri

Genel Müdürlüğümüzle üç saat görüşme yapılmıştır, tüm bunların hepsi cevaplandırılmıştır. Genel Müdürlüğümüz de burada. Esasen bu söylenenlerin hiçbirinin geçerliliği yok.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yalan söylemeyin ya!

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – FETÖ'nün propagandasını yapan Twitter, sosyal medya hesaplarına bakın, çok daha fazlasını göreceksiniz, burada bu propaganda yapılıyor. Bunu şiddetle reddediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Yalan söylüyorsunuz, yalan.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Soru önergelerine gelen cevapları söyler misiniz?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – İşte belgeler! Belge var burada, belge!

BAŞKAN – Sayın Bilgen, söz talebiniz devam ediyor mu?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Size söz vereceğim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Oya Hanım'a söz verirsiniz çok mutlu olacağız.

BAŞKAN – Anladım, ben biraz sonra kendisine söz vereceğim Sayın Zengin, Sayın Bilgen'in söz talebi var.

Buyurun.

36.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, iddia edilen suç ne olursa olsun kişiye özel uygulamanın Türkiye'nin iç hukuku ve evrensel hukuk açısından izahının olamayacağına, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, bir kere, mağduriyetin kimliği üzerinden, iddia edilen suç, hüküm giymiş suç ne olursa olsun özel uygulamanın, kişiye özel uygulamanın hiçbir izahı olamaz ne insan hakları açısından ne Türkiye'nin iç hukuku ne evrensel hukuk açısından izahı olamaz. Bir propaganda yapıyorsa o propaganda argümanlarını ortadan kaldıracak mekanizmaları var anayasal düzenin ve uluslararası hukukun. Bu mekanizmalar işletilir ve bunların propaganda olduğu, karalama kampanyası olduğu ortaya çıkar, gerçeği bütün kamuoyu öğrenir ama cezaevleriyle ilgili şikâyetleri sadece bir grubun propagandası diye geçiştirmek asla kabul edilebilecek bir durum değil.

Bakin, biraz önce AİHM kararındaki tartışma bile gösteriyor ki çok açık, çok net bir metni bile okuduğumuzda uzlaşmıyoruz. Evet, tutuklanma nedenleriyle ilgili Selahattin Demirtaş kararında, tutuklanma nedenleriyle ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – ...Sayın Bakanın ifade ettiği gerekçeler kararda var. Ama en sonunda "uzun tutukluluk" diye bir kavram var. Bu çatının altında çok sayıda hukukçu milletvekili var; sonuçta, "Başlangıçtaki tutukluluğu haklı görüyor." diye yorumlasanız bile metnin bir kısmında, sonuçta bir uzun tutukluluk ve bu uzun tutukluluğun uluslararası standartları, Türkiye'deki daha önceki yargı kararlarında kabul edilen sınırları var ve tahliye kararı bir tedbir kararıdır. Tahliye kararını uygularsınız, sonunda yine itiraz yollarını işletebilirsiniz. Şimdi, tedbiren alınmış bir kararı uygulamamak ve metnin baş kısmındaki bölümleri aktarıp bunu gerekçe olarak sunmak kabul edilebilir bir durum değil.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Şimdi söyleyin Sayın Zengin.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, Diyarbakır milletvekilimize Sayın Başaran'ın çok ağır bir saldırısı oldu. Kendisine bir cevap hakkını öncelikli olarak vermenizi talep ediyorum.

BAŞKAN – Yerinizden söz vereyim.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sataşmadan aldım.

BAŞKAN – Buyurun, tamam, gelin Sayın Eronat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İki dakika süre veriyorum.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – "Böyle bir usul yok." Özlem Hanım. Varmış değil mi? Usul varmış değil mi?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Doğru bulmuyorum, arkadaşınız yaptığı için.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Orada da sataşılmıştı.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Doğru değil, arkadaşınız yaptı.

BAŞKAN – Lütfen... Lütfen...

Siz konuşmanızı yapın Sayın Eronat.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğma büyüme Diyarbakırlı bir insanım. Kırk yıldır terörü de iliklerimize kadar yaşadık. 3 Ocak 2008 tarihinde kendi oğlumla beraber bir dershane önünde 6'sı çocuk, 1'i baba 7 kişiyi de şehit verdik. Buna rağmen, bu yaşadığımız acılara rağmen çözüm sürecinin arkasında en çok duran insanlardan biri ben oldum çünkü anaların ağlamasını istemedim, çünkü çaldığım kapıların arkasında evladını dağda kaybetmiş annelerle de karşılaştım. Bu nedenle kimse ağlamasını istemedim, bu mücadeleye giriştim. Ama buna rağmen Sur olaylarıyla bu süreci bitirmek için herkes elinden geleni yaptı.

On yıldır Diyarbakır sokaklarında siyaset yapıyorum ve aldığım tüm tehditlere rağmen hem Diyarbakır'da hem Türkiye'de hiçbir şekilde doğruları söylemekten vazgeçmedim. Kimse burada benim yüreğimin olup olmadığını sorgulayamaz. Yüreğimin ne kadar olduğu da çok açık ve net bir şekilde ortadadır. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Amacım, burada laf atıp Meclisi germek, Meclisin huzurunu bozmak, kavga çıkarmak değildir, kesinlikle duygularımı işime yansıtmayacak kadar olgun bir insanım, bunu söyleyeyim. Hani "Niye bu kadar laf atıyorsun?" diyorsunuz. Arkadaşlar, bu kürsüden yalan söylenmesine izin vermeyeceğim çünkü tutanaklara doğruların geçmesini istiyorum.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Sen kimsin!

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Eronat.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Evet, şimdi söz sırası Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'e aittir.

Buyurun Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bu kürsünün özelliği tümüyle yapıcı, Türkiye'nin geleceği için, demokrasi için, barış için, huzur için serbestçe konuşabileceğimiz, tartışabileceğimiz bir alana dönüşmesidir ve bizi izleyenler de bunu merakla beklemektedir.

Hiç kimse bu kürsüde ne ölümü savunur, ne ölüm üzerinden ne kan üzerinden bir siyasetin yerine getirilmesi hiç kabul edilebilir bir şey değildir. Bütün siyasetçiler, daha iyi, barış içinde yaşamak için de elimizden gelen çabayı sürdürmemiz lazım.

Bugünkü konuşmamda daha çok Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu üzerinden ben konuşacağım. Arkadaşlar, kavrama baktığımızda “insan hakları” diyor, “eşitlik” diyor, “Türkiye” diyor ve “kurum” diyor ve yeni sistem dediğimiz Cumhurbaşkanlığı sistemiyle beraber bu tümüyle değiştirildi, yeni bir şekle dönüştürüldü. Daha önce Türkiye İnsan Hakları

Kurumu vardı, dönüştürüldü. Cumhurbaşkanlığı sistemiyle beraber getirilen sistem aslında eşitlikten de yoksun. 11 üyesi var, 11 üyenin 10'u erkek, 1'i kadın ve eşitlikten söz ediyor ve insan haklarından söz ediyor. Daha önceki kurul neydi? Paris Sözleşmesi'ne göre, protokolüne göre daha çok bağımsız sivil toplum örgütlerinden, kamu veya kamu yararına çalışan kurumlardan seçilmiş insanlar olması lazımdı, sivil toplum örgütlerinden gelmesi lazımdı. Ne oldu yeni düzenlemeyle, kanun hükmünde kararnameyle? Tümüyle Cumhurbaşkanının belirlediği 11 kişi... Daha önce bu alanda çalışmış insanlar tercih ediliyordu, şimdi onlar yok oldu, istediğiniz kişiyi atayabiliyorsunuz. Daha önce bu kişiler kendi aralarından başkan, başkan yardımcısı seçiyordu, şimdi o da yok, direkt Cumhurbaşkanı başkan ve başkan yardımcısını seçiyor. İsmi "insan hakları", demokratik olması lazım, böyle bir tarza dönüştürülüyor ve gerek Avrupa Birliği gerek giden, gelen heyetler ve Türkiye'deki birçok kurum, Meclise gelen heyetler dâhil, bizler de -grup başkan vekilimiz de söyledi- daha önceki dönemlerde... Bu heyetin tümüyle bağımsız olması lazım, bu heyet bağımsız değil. Cumhurbaşkanının bir bakana bağlaması lazım. Kime bağladı? Adalet Bakanlığına. Kuzuyu kurda teslim ediyorsunuz. Cezaevlerine gidip denetleyecek, gezecek, bakacak; ne olup ne bittiğine bakacağınız yeri getirip Adalet Bakanlığına teslim ediyorsunuz. Yani böyle bir şey olur mu? Hiç olmazsa bir bağımsız kuruma verin, bir izahı olsun. Ne olacak? Cezaevine gidecek. "Biz A cezaevine gidiyoruz Sayın Bakanım, bilginiz olsun." Hadi telefon açalım "Ya, bu arkadaşları karşılayın, ilgilenin." Böyle bir şey mi olur? Ya, bari bir şeyi yaparsanız... Avrupa Birliği bu kadar uyarılmış, Paris Şartı böyle uyarılmış, Konsey uyarılmış, Avrupa Birliği daha yeni 20 Kasım'da 146 milyon euroyu kesti, Türkiye insan hakları konusunda gelişme yapmadığı için ayırdığı fonlardan para kesti. Siz kalkıp böyle yapıyorsunuz. Hadi diyelim bunu yaptınız, Sayın Başkan buradaysa...

Arkadaşlar, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 5 yer gezmiş 2018'de, biri Nisan ayında. Mayıs ayında gitmişler, bir gece Konya'da kalmışlar. Gündüz bir çocuk işlahevine gitmişler, ikinci gün Konya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniğine gitmişler. Saray'da bir yere gitmişler burada. Ya, Türkiye'de insan haklarına dair neler neler yaşıyor, az önce arkadaşlarımız söyledi, hiç olmazsa bu kurum bu parlamenterlerin, bu milletvekillerinin Adalet Bakanlığına verdiği sorulara yanıt verse yine çalışmış olurdu. Biz onlara ödev verelim, o ödevi yerine getirsinler, hiç bunu da yapmamışlar. Bu kurum ne yapmış? Kurulduğundan beri -11 üyesinin 10'u erkek olan kurum, eşitlikten söz eden kurum- Türkiye'deki bir tane insan hakları kurumuyla konuşmamış, bir tane insan hakları kurumuyla karşılıklı bilgi alışverişi yapmamış.

Bakın "Paris Şartı" diyoruz, burada İstanbul Protokolü var. Sayın Bakan, İstanbul Protokolü 22 dilde basılmış. Birleşmiş Milletlerin kabul ettiği; buna hâkim, savcı, hakimlerin ve bütün sağlıkçıların uyması gereken bir kitap. 22 dilde basılmış, bunun Türkiye İnsan Hakları Vakfı, Türk Tabipleri Birliği, Adli Tıp Uzmanları Derneği, Hacettepe Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, adli tıp kürsüleri eğitimini veriyor; hâkimlere, savcılara ve hakimlere. Ya ayıptır, bu kurum oraya bile gitmemiş ya, bu kurum onu bile ziyaret etmemiş ya. Ne yapıyor? Eğitim veriyor. Web sayfasına, Twitter sayfasına bakın, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Kamu Hastaneleri Genel Müdürlüğü, Emniyet Terörle Mücadele Şubesi... Bu şey gibi akla geliyor, evet bunlara da eğitim verilir ki bunlara vermek lazım. Sanki "Biz bir yere gittiğimizde, kontrol ettiğimizde de bir abes çıkmasın, bir şey çıkmasın da bu işi önleyelim." diye bir mekanizma geliştiriyor, bunun düzeltilmesi lazım.

Bir diğeri, bizim baktığımızda birçok problem -arkadaşlar değişti- bakın burada işkence atlası var. Böyle durumlar var, bunların hiçbirisi dikkate alınmıyor.

Arkadaşlarımız cezaevlerinden söz etti. Ya Türkiye'de eminim, şu an Meclisin Dilekçe Komisyonuna baksak, oradaki sayfaları açsak cezaevlerinden biz milletvekillerine gelen, o kurum bunları bile ele alsın binlerce sayfalık şey çıkar. Bakın, Adalet Bakanlığı dedik, adaletten söz ettik, hiçbirisi yerinde yok.

Ben en son olarak da Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanı Süleyman Arslan, geçenlerde 6 Aralıkta...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkanım, ek süre isteyeceğim.

BAŞKAN – Tamam, bir dakika süre veriyorum, buyurun.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) –... Sayın Başkan "Boşanmalar terör nedenidir. Boşanmalar yüzünden çocuklar perişan oluyor, çocuklar ihmal ediliyor." dedi. Ben Sayın Başkana hatırlatayım: Sayın Arslan, siz çocuk ihlali nedir biliyor musunuz? Çocuk hakkı ihlali, ana dilinde eğitiminin engellenmesidir. Çocuk hakkı ihlali, çocuk yaşta evliliklerin önüne geçmemektir. Küçüğün rızası vardır diye tecavüzcüye ceza indirmeyi yapmak değildir. Annesiyle birlikte cezaevinde kalmak değildir, annesinin kucağında cezaevinde olmak değildir. İşlahevinde kötü muamele görmek değildir; Aladağ'da ihmal sonucu feci şekilde yaşamını yitirmek, yanarak ölmek değildir çocuk ihlali. Cenazesi bir hafta buzdolabında bekleyen Cemile değildir çocuk ihlali. Bunlara bakmadığınızda, siz bunları ele almadığınızda "Boşanma, terör nedenidir." dediğinizde kendi kendinize oynamış oluyorsunuz.

Bu kurumu tümüyle... Dedim gibi, kuzuyu kurda teslim etmişsiniz gibi keyfinize bakıyorsunuz. İsmi de "adalet" koymuşsunuz. İçeride ihmalleri, insan hakları ihlallerini kapatmak, örtmek için dışarıya karşı da sanki bir ev ödevini yerine getirmişsiniz "Böyle bir kurum var." diye. Kendinize oynuyorsunuz. Bu, tümüyle saygısız, hepimize hakaret edilen bir ortamdır.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın İpekyüz.

Şimdi söz sırası Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'de.

Buyurun Sayın Aydemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Benim konuşma konum, Kişisel Verileri Koruma Kurumu. Ben eminim ki şu anda huzurda bulunan bütün vekillerimiz de dâhil olmak üzere, içimizde belki bu kurumun ismini ilk defa duyan vekil arkadaşlarımız var.

Tabii, biraz da geçmiş siyasi deneyimlerimizde, özellikle yaklaşık beş altı yıl öncesinde, bir dönem CHP Genel Başkanlığını yapmış Sayın Deniz Baykal'la, yine, İYİ PARTİ ve MHP partilerinde çeşitli kademelerde görev yapmış, yöneticilik yapmış kişilerle ilgili gerçekten hiç tasvip etmediğimiz, onur kırıcı, ahlak dışı bir şekilde bazı kamera kayıtları kamuoyuyla paylaşıldı ve bu paylaşımlar sonucunda da gerçekten muhatap olan arkadaşlarımızın siyasi yaşamlarında çok ciddi altüst oluşlar yaşandı.

Bu kısa hatırlatmadan sonra, Sayın Adalet Bakanımız buradayken, yine yargının pratiğinden gelmiş bir vekil, yirmi üç yıllık avukatlık yaşamı olan bir kişi olarak bazı hususları Sayın Bakanımıza, Adalet Bakanına hatırlatma gereğini zaruri buluyorum.

Sayın Genel Kurul, Anayasa'nın 10'uncu maddesi çok açık ve seçik "eşitlik" ifadesini dercetmiş ve yazmıştır. Bu, Anayasa'nın amir hükmüdür. Herkes ama herkes din, dil, ırk, cinsiyet, mezhep ve felsefi görüş gözetilmeksizin kanunlar ve yasalar önünde eşittir. Bu, Anayasa'nın amir hükmüdür arkadaşlar ama gelin görün ki bunun uygulamaya geçirilişi çok farklıdır. Sayın Grup Başkan Vekilimiz de hukukçu ve avukat kimliğinden bahsetti. Sayın Bakanım, 10-12 bin kişilik bir hâkim, savcı kadrosu söz konusuydu. Maalesef ki bunların 4.500'ü yani 4.500 savcı, hâkim yasa dışı silahlı terör örgütü üyesi olmaktan dolayı ya hüküm yediler ya şu anda tutuklu bir şekilde cezaevlerindeler.

Şimdi, burada sorulması gereken can alıcı soru şu: Mahkemelerin "terörist" olarak nitelediği bu hâkim ve savcılarının

vermiş olduğu kararlar nasıl nitelendirilecek, nasıl yorumlanacak? Yani biz bu kararlara, bu iddianamelere "Teröristlerin hazırladığı kararlar veya hükümler." mi diyeceğiz, "Teröristlerin hazırlamış olduğu iddianameler." mi diyeceğiz?

Aynen, biraz önce bahsettiğimiz eşitlik ilkesi dâhilinde, özellikle FETÖ mensubu olan yargıç ve savcıların tasarrufunda bulunan Ergenekon davası diye bir dava oldu. Geçmiş günlerde de hukuki mesnedi yok olduğundan dolayı dosya düşürüldü ve bu dosyadan yargılanan bütün herkesin beraatine karar verildi. Aynı süreç ve paralelde, özellikle HDP siyasi partimiz çizgisinden gelen ve bölgede yıllarca siyaset yapmış olan başta eş genel başkanlarımız, milletvekillerimiz, belediye eş başkanlarımız ve sayıları şu anda 10 bini aşkın olan siyasetçilerimiz de bu savcı ve hâkimlerin ve bunların emri altında bulunan kolluk tarafından düzenlenen fezlekelerle şu anda yargılanıyor mu, yargılanıyor mu?

Yine, dönemin bir siyasi parti genel başkanı şunu demişti: "Ben bahsi geçen davanın avukatıyım." Buna mukabil de Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da "Ben de bu davanın savcısıyım." demişti yani savcısı olduğu davanın özellikle de şu anda firarda bulunan ve dönemsel olarak muazzam bir popülaritesi olan savcı bey de hangi terör örgütü üyesi isnadından dolayı hakkında yakalama kararı çıkartıldığını ve şu anda arandığını da yine Sayın Genel Kurulun takdirlerine bırakıyorum.

Şimdi, bu kısa girişten sonra tabii -ilim Bingöl'den daha dün geldim- burada, ilimizde elektrik faturalarıyla ilgili muazzam farklılıklar söz konusu. Bununla ilgili Enerji Bakanlığına biz önerge verdik cevaplandırılması için. Tabii, özellikle Bingöl ilinde berberlik mesleğini icra eden berber esnafı Burhan Çayırbaşı'nın benden ricası şu oldu... Şu ana kadar, bundan önceki bütün dönemlere ait elektrik faturaları ortalama 60'la 70 TL arasında gelirken son faturası şu anda 261 TL'ye çıktı. Benim buradan çağırım, özellikle iktidar partisi mensubu olan Bingöl Milletvekillerini de bu hususta duyarlı olmaya çağırıyorum: Bingöl ilinde elektrik dağıtımı yapan firmanın bu konuda çağırılarak konuyla ilgili bilgilendirilmesi ve Bingöl halkının konuyla ilgili aydınlatılması talebimiz de var, bunu da Meclis Genel Kurulundan bir kere daha yüksek sesle ifade ediyorum.

Sayın Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydemir.

Şimdi, söz sırası Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'dadır.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on bir dakikadır.

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün bu tren faciasında hayatını kaybeden insanlarımızın ailelerine başsağlığı diliyorum, kendilerine Allah'tan rahmet diliyorum ve yaralılara da acil şifa diliyorum. Fakat şöyle bir problemle de karşı karşıyayız tabii: Burası Meclis, taziye evi değil. İktidar uyguladığı siyasetle birlikte burayı -deyim yerindeyse- bir taziye evine dönüştürmüş durumda. Sürekli başsağlığı mesajları, sürekli geçmiş olsun dilekleri ama netice itibarıyla bakıldığında, meseleler han duvarı olarak ortada duruyor. Çorlu tren kazasının ardından, bir tane daha yaşadık. Ben bu işlerde uzun yıllar çalıştım, hiç önyargılı falan olduğumu düşünmeyin, bu baştan sona kadar iktidarın ihmalleri sonucunda ortaya çıkmış bir durumdur ve Bakandan başlayarak müteselsilen herkesin demokratik bir ülkede istifa etmesi gerekir.

Yine, sözlerime başlarken Leyla Güven ve Sayın Selahattin Demirtaş'a devrimci selamlarımı gönderiyorum.

Şimdi, tarım konuşuyoruz değerli arkadaşlar fakat, yani, biraz mütevazı olmak gerekmez mi? Konuştuğumuz Tarım Bakanlığı sapla samanı ithal eden bir Bakanlık. Yani vekillerin konuşmasına ve daha önce Bakanın sunumuna bakıyor olsak, milyon dolarlardan, milyar dolardan bahsedilen, dünyanın dört bir tarafına ihracatlar yapılan bir hayal âleminden bahsediliyor. Bir taraftan, sapı samanı, sığıri ithal ediyorsunuz; diğer taraftan "Kendi uçağımızı yapacağız." diyorsunuz. Yapamazsınız arkadaşlar, böyle bir gerçeklik yok. Dünyanın teknoloji üreten bütün ülkeleri -ABD de başta olmak üzere- tarımda da, öncelikle, kendilerine tamamen yeten ülkelerdir ve aynı zamanda çiftçi desteklerinin de en yüksek olduğu ülkelerdir.

Nasıl bir bakanlığı konuşuyoruz? Mesela on altı yıllık iktidarı döneminde 400 milyar lirayı ithalat için sağa sola saçan ama 50 milyar liralık desteği sağlamayan bir bakanlıktan bahsediyoruz. Mesela, ithal edilen etlerde veterinerlik kontrolünü ve Rusya'dan gelen etlerde laboratuvar kontrolünü ortadan kaldıran bir bakanlıktan bahsediyoruz. Uzun lafın kısası, memlekete şarbon ithal etmiş bir bakanlıktan bahsediyoruz. Gıda güvenliği konusunda durumumuzun ne olduğunu bilmediğimiz, Bakanlığın üst üste yapmış olduğu birtakım araştırmaları, hangi tarım ürününde ne kadar pestisit olduğuna dair herhangi bir veriyi kamuoyuyla paylaşmayan, paylaşanları da, Sayın Bülent Şık gibi değerli akademisyenleri de kapının önüne koyan bir iktidarın bakanlığından bahsediyoruz.

Yine, Afrin'de yoksul halkın geçimlik zeytinine tamah eden, bunu gayrimeşru yollardan ülkeye getiren, böyle yaparak hem Afrin'deki fakara halkın işesini engelleyen hem memleketteki zeytin üreticisinin durumunu olumsuz etkileyen ve zeytin dünyasında da memleketi kepaze eden bir iktidarın bakanlığından bahsediyoruz. Evet, arkadaşlar, ben de katılıyorum: Herkes konuşur, AKP yapar.

Şimdi "Tarımda Neoliberal Dönüşüm" diye bir şeyle karşı karşıyayız. Bu artık devletin dönüşümünü aştı ve AKP eliyle doğanın bütün bileşenleriyle beraber bu dönüşüme tabi kılındığı bir düzeye artık ulaşmış durumda. Yeni olan bir şey var, eskiden beri çiftçi üretim yapmak için bankalara gider, kredi açısından bankalara borçlanmaya başladılar ama ilk defa iktidar sayesinde çiftçi ne ekeceğine, nasıl ekeceğine ancak uluslararası alandaki emtianın, tarım ürünlerinin fiyatına bakarak karar verir bir hâle dönüşmüş durumda ve böylece de aynı zamanda krediyi bir gelir ikamesi yöntemi olarak ele almış durumda. Bunların ülke tarımı açısından hayırlara vesile olmayacağını bir kez daha söyleyelim. Ancak AKP'nin yeni olma iddialarının tarım alanında tam anlamıyla boşa düştüğünü görüyoruz. Özellikle 1999 yılında IMF ve Dünya Bankasıyla tarımsal reform uygulama programının öngördüğü Tarımda Neoliberal Dönüşüm her ne idiyse AKP bunu aynen devam ettirdi değerli arkadaşlar. Burada özellikle kimyasal ilaca, kimyasal gübreye, genetiği değiştirilmiş tohumla ve yoğun mekanizasyona dayalı bir şirketler tarımını küçük aile tarımının önüne geçiren bir yaklaşımla karşı karşıyayız. Bunlar da yetmiyormuş gibi, devletin regülasyon mekanizmalarını tek tek ortadan kaldıran TÜGSAŞ'tan İGSAŞ'a, Ziraî Donatım Kurumundan YEMSAN'a, şeker fabrikalarına kadar her şeyi adım adım elinden çıkaran bir yaklaşım. Kriz döneminde, 2000 krizi döneminde Dünya Bankası ve IMF'nin bu ülkeye dikte ettirdiği ne varsa AKP bu programın arkasında gayet militan bir biçimde devam ediyor. Örneğin, Tohumculuk Kanunu'yla devam ediyor. Hani, bir TEKEK vardı hatırlıyorsunuz, o TEKEK'in direnişinde bizi gazı ve polis copuna boğmuştunuz ve bize o zamanlar "vatan haini" demiştiniz, şimdi o TEKEK ne durumda biliyor musunuz arkadaşlar, onun içki fabrikalarını bir Amerikan firması Texas Pacific Company İngilizlere devretti ve sizin sattığınız fiyatın katbekat üstünde bir fiyatla. Sigara fabrikasını ise British Tobacco aldı ve sattığınız fiyatın katbekat üstünde bir fiyatla bunları yaptı.

Bakın, Şeker Yasası'yla beraber pancar ekicilerinin sayısı 492 binden 124 bine, tütün üreticilerinin sayısı 330 binden 55 bine düştü. Sonra o tütün üreticileri ne yaptı biliyor musunuz arkadaşlar? O tütün üreticileri başka iş olmadığından dolayı Soma'ya girdi ve 301 tane maden işçisinin hayatını kaybetmesinde, işte, bu sizin politikalarınız var, işte, bu tarımı bitiren politikalarınız var.

Yine, "Toprak Koruma Kanunu" adında çıkartılan kanunla, toprak, büyük tarım şirketlerinin elinde toplulaştırma adımları atıldı. Tohum Yasası'yla birlikte vatandaş, köylü kendi tohumunu işleyemez hâle dönüştürüldü. Büyükşehir Yasası'yla birlikte

köylünün kolektif malı mülkü olan meralar, belediyelerin tasarrufuna, dolayısıyla büyük şirketlerin tasarrufuna devredilmiş oldu.

Bakın, Türkiye’de tarım konuşacaksak, bir, neoliberal politikaları konuşacağız, iki, Kürt sorununda çözümsüzlük politikalarını konuşacağız. 1990’lı yıllarda “alan hâkimiyeti” teziyle 3.500 Kürt köyü güvenlik güçleri tarafından yakılmış durumda, bunların şahitleri hâlâ yaşıyorlar. Hakkâri köylerinin hâlâ yüzde 70’i boşaltılmış durumda; AKP, o dönemdeki Kürt sorunundaki inkâr, imha ve asimilasyon politikasının işte şu anda tam olarak devamı biçiminde siyasetini sürdürüyor. Bakın, Kürt meselesinin yarattığı sorunları görmek için... İşte, Ağrı, Ardahan, Iğdır, Kars illerinde 1995 yılında 3 milyon olan canlı hayvan sayısı 2009’da 1 milyon 700 bine düşmüş durumda. Dersim’de keçiye yüzde 67, koyunda yüzde 58 oranında 1990-1995 arasında yani savaş ve çatışma siyasetinin sürdüğü dönemde azalma meydana gelmiş durumda. Küçükbaş hayvanlarda, 1990-2017 arasında Muş’ta 4 milyon olan sayı 1 milyon 200 bine inmiş durumda, Batman’da 2 milyon olan sayı aynı yıllar içerisinde 884 bine inmiş durumda. Yine, Bitlis’te yüzde 38 oranında, Hakkâri’de yüzde 55 oranında, Muş’ta yüzde 44 oranında hayvancılık bitirilmiş durumda. Şimdi, eğer bu meseleyi bütünlüklü olarak konuşacaksak ve çözüme yönelik adım atmak gibi bir zorunluluk varsa bu Meclisin neoliberal politikalarından uzaklaşması gerektiği gibi aynı zamanda Kürt meselesinde çözümsüzlük politikalarından da uzaklaşması gerekiyor. Kim ne derse desin, kim ne söylesin; bu memlekette Kürt vardır, bu memlekette Kürt sorunu vardır, bu Kürt sorunu Kürt halkının kendi dilini konuşma sorunudur, kendi kültürünü yaşama sorunudur. Bunlar analarının ak sütü gibi helal olan taleplerdir, asla ve asla terör değildir.

Gelelim çiftçi borçları meselesine. Bakın, 2002 ile 2016 arasında destekler 1,5 kat artarken tarım kredi kullanımı 8 kat artmış. Son birkaç yıl içerisinde uluslararası bankaların verdiği kredi oranı tam 10 kat artmış. Yine, son on yıl içerisinde 3 milyon çiftçi ailesinin borçları 7 kat artmış durumda. Ve daha trajik bir şeyden bahsedeyim, son dört yılda bankalar tarafından verilen krediler yüzde 729 civarında artarken destekleme yüzde 58 civarında kalmış durumda ve arkadaşlar, toprakların büyük bir kısmı, 2014’te arazilerin yüzde 47’si bankalar tarafından ipotek altına alınmış durumda. İktidarın bu tarım politikası sayesinde, 2,5 milyon civarında çiftçi üretimi bıraktı. Tarım ve Orman Bakanlığının verileriyle konuşacak olursak, 2012 ile 2017 arasında, değerli arkadaşlar, 456 bin çiftçi tarımsal alanı terk etti. Yine, 16 milyon hektardan fazla tarımsal alan da boş bırakıldı. Sayelerinde ciddi bir tarım ithalatçısı hâline geldik. 2017 Ocak ayında 2018 Ocak ayına kadar buğdayda yüzde 234, mısırdaki 8,5 kat, pirinçte yüzde 240, nohutta yüzde 175, kuru fasulyede yüzde 69, ayçiçeğinde yüzde 145...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Turan.

RİDVAN TURAN (Devamla) – ...sığırdaki yüzde 393, koyunda yüzde 580 ve sığır eti ithalatında ise 29 kat artış meydana gelmiş durumda.

Başta da söyledim ya, sapla samanı ithal edeceksin, ondan sonra “Kendi uçağımı yapacağım.” “Kendi arabamı yapacağım.” diyeceksin.

İktidarın bu konudaki yaklaşımı illüzyonlarla dolu. Fındığa fiyat açıklamadılar, Bakanlık 14,5 liradan sonra fındığa fiyat açıkladı ama zaten üreticinin elinde fındık kalmamıştı; 9,5 ile 11 liradan tüccara sattılar, tüccar taş atıp da kolu yorulmadan Toprak Mahsulleri Ofisine bunu satmak suretiyle kârına kâr kattı.

Daha söyleyecek çok şey var arkadaşlar ama ben AKP’lilerin malum jargonuyla bitireyim; evet, “Herkes konuşur, AKP yapar.” işte bunlar da yapmış oldukları.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Evet, teşekkürler Sayın Turan.

Şimdi, söz sırası Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin’de.

Buyurun Sayın Maçin. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) – Ben öncelikle Erdal Eren arkadaşın idam edilmesinin 38’inci yıl dönümünü saygıyla anıyorum. Onu unutmadık, unutmayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Türkiye tarımını konuşuyoruz. Tarım dün de bugün de gelecekte de insanların yaşamsal ihtiyaçlarını karşılamasında en stratejik alanlardan biridir. Tarım deyince hububattan narenciyeye, hayvancılıktan orman ve biyoçeşitliliğe kadar bir bütün olarak ele alınmalıdır. Ancak Türkiye’de özellikle 12 Eylül sonrası izlenen siyasi ve ekonomik politikalar sonucu birçok alanda olduğu gibi tarımsal üretimde de çiftçilerimiz, orman köylülerimiz üretimden kopararak üretici olmaktan çıkarılmıştır. Türkiye’nin tarımsal alanda daha önceki birikimleri olan Et ve Balık Kurumu, Tekel, FİSKOBİRLİK, TARİŞ gibi kurumsal yapılar özelleştirilerek veya etkisizleştirilerek, Ziraat Bankası gibi bankalar aslı görevinden uzaklaştırılarak neoliberal politikalar desteklenmiş ve ülkenin tarımı uluslararası tekelin inisiyatifine bırakılmıştır.

Benim de vekili olduğum kürdistan illerinde son otuz yıldır aralıksız süren çatışmalı süreçten kaynaklı olarak 3.500 köy boşaltılmış ve köylülerin meraları, yaylaları kullanmaları yasaklanarak bölge halkının üretim gücünü kırmaya yönelik politikalar uygulanmıştır. Bunun sonucunda tarım ve hayvancılık bitme noktasına gelmiştir. Türkiye’de tarımsal ürünlerle birlikte hayvan ve et ithalatı artmıştır. Böylece hayvancılıkta dışa bağımlı hâle gelinmiştir. Bu çatışmalı sürecin bir ayağı olarak çıkarılan orman yangınları yaşam alanlarını yok etmekle birlikte tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan bölge halkını ekonomik olarak da zor duruma sokmuştur. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamaya göre 2017 yılı içinde 28 ilde toplam 2.411 orman yangını yaşanmış ve bunların 1.208’i kayıtlara faili meçhul olarak geçmiştir. Kürt illerinde yaşanan faili meçhul orman yangınları ile 90’lı yıllardaki 17 bin faili meçhul cinayetle benzerliğe dikkatinizi çekmek istiyorum.

7 Haziran 2015 seçimleri sonrası legal, demokratik siyaset üzerindeki şiddet politikalarının artmasıyla birlikte kırsal alanlarda askerî operasyonlar yoğunlaştırarak bu operasyonlarla eş zamanlı olarak pek çok orman yangını çıkarılmıştır. Bu operasyonların olduğu bölgelerde orman köylülerine sadece mera ve yaylalara çıkma yasağı konulmuyor, tarımsal faaliyet yapılan yerleşim yerlerinde sokağa çıkma yasaklarının sık sık tekrarlanmasından dolayı bölge halkı tarımsal üretim ve planlamadan vazgeçmek zorunda bırakılıyor. Bunun en son örnekleri olarak Diyarbakır, Dersim, Bingöl, Mardin, Şırnak, Siirt ve Hakkâri başta olmak üzere bölgenin büyük bir bölümünü kapsayacak şekilde ciddi boyutta orman yangınları meydana gelmiştir. Dersim’de geçtiğimiz aylarda çıkan orman yangınına devletin yetkili kurumları müdahale etmediği gibi Dersim halkının da müdahale etmesine izin verilmemiştir.

Sayın Tarım Bakanı Türkiye’de orman yangınlarına müdahalenin 45 dakikadan 15 dakikaya düşürüldüğünü ileri sürmüş ve orman yangınlarının zararının azaltıldığını söylemiştir. Dersim’de tam sekiz gün boyunca ormanlar yanmaya terk edildi.

Orman yangınlarının sadece çatışmalı bölgeyle sınırlı olmadığını biliyoruz. Başta Kütahya, Antalya, Mersin, Muğla ve birçok turizme elverişli illerden de orman yangınları haberleri geliyor. Ne hikmetse, yakılan ormanların yerini devasa binalar, oteller alıyor. Çıkarılan yangınların doğal yaşam ve insan üzerindeki kalıcı etkileri dikkate alındığında yangınların çıktığı bölgede yaşayanlar üzerinde ciddi sosyoekonomik tahribat da yaratmakta ve ekolojik denge bozulmaktadır. Ormanların yangınlarla yok edilmesi sadece o bölgede bulunan orman köylülerine dönemsel olarak ekonomik zarar vermemekte, doğanın dengesi bozulmakta, mevcut olan ormanların kalitesi tahrip edilerek yüz, iki yüzyıl sonra da bu bölgede yaşayacak insanlara ekonomik

zararlar verilmektedir. Yangınlarla yabani hayvanlar yok edilmekte ve yabani yaşam koşulları ortadan kaldırılmakta ve bunların sebep olduğu tarımsal döngüye olan katkıları engellenerek orman köylülerinin ve ovalardaki köylülerin yaptığı tarımın kalitesinin düşmesine neden olunmaktadır.

Orman yangınlarının çatışmalı sürecin bir parçası olduğu birçok insan hakları örgütü raporunda ve Avrupa Birliği ilerleme raporunda açık olarak yer almaktadır. Bu orman yangınlarıyla bölge insanı göçe zorlanarak Türkiye'nin metropol yerleşim alanlarında ucuz iş gücü ordusuna dönüştürülmüştür. Ülkemizde yaşayan halkların önümüzdeki birkaç yüzyıllık geleceğini de düşünerek kalıcı, bilimsel, kabul edilebilir standartlarda orman politikası geliştirilmeli ve kararlılıkla sürdürülmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NUSRETTİN MAÇİN (Devamla) – Ormanlarımızın, halklarımızın zarar görmemesi için hemen ve koşulsuz olarak çatışmasızlık politikası oluşturulmalı ve uygulanmalıdır. Orman bölgelerinde doğal yaşamın şartlarını ortadan kaldırılması politikasından vazgeçilmeli; ormanların, bağların ve bahçelerin yakılması durdurulmalı, güvenlikçi politikalar için halkların geleceğine darbe vurulmamalı. Bu süre içinde verilen zararların etkisini ortadan kaldırılması için zarar gören orman bölgelerindeki köylülerin desteklenmesi kararlaştırılmalı ve uygulanması sağlanmalıdır.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Maçin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akçay, önce Sayın Özkan'a, sonra da size söz vereceğim.

Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, tarihten alınan dersle milletin birlik ve beraberliğinden, vatanın ve devletin bölünmez bütünlüğünden, bayrağın tekliği esasından taviz verilmeyeceğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'mızın 80'inci maddesinde milletin temsilini Anayasa'mız "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil -bir kül hâlinde- bütün milleti temsil ederler." şeklinde ifade etmektedir.

Yine, İç Tüzük'ümüzün 161'inci maddesinin 3'üncü bendinde de Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü esasında Anayasa'da düzenlenen idari yapısına aykırı tanımlamalar yapmanın Meclis İçtüzüğü'ne aykırı olduğu ve geçici çıkarma cezasını da müstelzim olduğu ifade edilmiştir.

Tabii, Anayasa'mızın önünde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Kürt'üyle, Türk'üyle, Laz'ıyla, Çerkez'ıyla, Müslümanı, gayrimüslimiyle eşit vatandaşlık ilkesine uygun bir şekilde, hukuk önünde eşittirler. Onun için, özellikle vatandaşlarımız arasında etnik kimlik ve dil, din, ırk, mezhep ayrımına dayanan her türlü konuşmadan bütün milletvekillerinin içtinap etmesi gereği ortadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu bağlamda, yaklaşık yüz altı yıl evvel, Trablusgarp'tan, Libya'dan başlayarak çözülme, benzer yaklaşımlarla, milletin, bayrağın, vatanın ve devletin bölünmez bütünlüğüne yapılan saldırılarla başlamıştır ve maalesef ta Polatlı yakınlarına kadar gelen bir geri çekilme dönemini de bu zihniyetin ürünü olarak yaşadık.

Özetle ifade etmek gerekirse, tarihten aldığımız dersle, artık bu ülkede milletimizin birlik ve bütünlüğünden, vatanımızın ve devletin bölünmez bütünlüğünden ve bayrağımızın tekliği esasından asla taviz verilmeyeceğini ve bütün vatandaşlarımızın kendi dilini, kültürünü özgürce yaşamasının Anayasa'mızın güvencesi altında olduğunu ifade eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

38.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin hakkında İç Tüzük gereği işlem yapılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, biraz evvel kürsüde konuşan hatip, özellikle birkaç defa, Genel Kurula hitap ederken parmağını da sallamak suretiyle -özellikle de vurgu yaptığı anlaşılıyor- "Vekili olduğum Kürt illeri" ibaresini sıklıkla, birkaç defa kullanmıştır. "Kürdistan illeri" ibaresi söz konusudur. Şimdi, bu ifadeleri şiddetle reddediyoruz, fevkalade yanlış ifadelerdir. "Benim görüşüm böyle." diyemez. Çünkü Anayasa'mızın 3'üncü maddesi "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür." şeklinde ifade edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yine, Anayasa'nın 80'inci maddesinde "Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler." şeklinde bir düzenleme yapılmıştır. Bu kullanılan ifadeler, bu Anayasa'nın belirleyici hükümlerine aykırı olduğu gibi, ayrıca Meclisimizin çalışma düzenini, kurallarını belirleyen İç Tüzük'ün 161'inci maddesindeki "Anayasada düzenlenen idari yapısına aykırı tanımlamalar yapmak" bahsine de girmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Anlaşılan odur ki HDP'nin bazı milletvekilleri, bilhassa dünden itibaren gösterdikleri birtakım tahrikkâr tutumlarını bugünkü bazı konuşmalarında da ısrarla -devam ettirme ısrarını- sürdürmektedirler. Meclisi yöneten Meclis Başkan Vekili olarak da Meclisimizin İçtüzüğü'nün belirttiğim bu 161'nci maddesini de dikkate alarak bu hatip hakkında işlem yapmanızı talep ediyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan...

Buyurun Sayın Bilgen...

NUSRETTİN MAÇİN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Siz değil, Sayın Bilgen söz istedi Sayın Maçin, siz durun.

Buyurun Sayın Bilgen.

39.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, ortak vatanı ortak sembollerle kan dökmeden nasıl yaşanacağını, hangi hukukla birlikte olunacağını konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, yer isimleriyle ilgili tartışmayı, tabii, çok kısa sürede bitirmek mümkün değil ama burada milletvekillerimizin bayrak, vatan gibi ortak semboller üzerinden bir tartışması söz konusu değil, bir bölünme talebi değil söz konusu olan.

Çok açık bir tabloyla karşı karşıyayız. Bakın, geçen yıl, bir önceki Meclis Başkanımız, bize orijinal Nutuk dağıttı, Osmanlıca el yazması Nutuk dağıttı. Bu Nutuk'un -değerli arkadaşlar, Arapça bilmiyor olabilirsiniz ama- hiç olmazsa "Kürdistan" kelimesinin bulunduğu harflerin geçtiği fihristine bakarsanız göreceksiniz ki Mustafa Kemal'in Nutuk'unda, orijinalinde, Meclisin bize dağıttığında var. Çok uzak değil, hemen Ulus'a giderseniz Birinci Mecliste milletvekillerinin isimlerinin yanında sıfatları sayılırken var. Bunu bir korkuya çevirmek, bunu bir bölünme sendromuna çevirmek doğru bir şey değil. İran'da var, değerli arkadaşlar.

Bakın, bu ülke, uzun bir süre Irak'ta Barzani ve oradaki yönetimle ilişki kurmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Siyaseten karşı çıkarız başka bir şey. Türkiye'nin ekonomik çıkarları nedeniyle sonunda bu ilişki kuruldu. O süre zarfında söylenmiş sözler bir yerde duruyor, Sayın Cemil Çiçek'in sözü var, başka sözler var; son derece aşığılayıcı sözler.

Değerli arkadaşlar, bu coğrafyada bu insanlar yaşıyor ve bu insanların tarihi olarak yaşadıkları coğrafyanın ismi var. Bitkilerde isim var, ilk defa bulunmuş bitkiler var, coğrafyada isim var. Sayın Erdoğan'ın grup konuşması var, grup konuşmasında "Kürdistan vardır." diye kendi cümlesi var. Şimdi ben tekrar o tartışmaları açmak için söylemiyorum ama bunu bir gerilime, bir polemige çevirmek yerine, burada birlikte yaşamı, hukuku, ortak vatani, ortak sembollerde kan dökmeden nasıl yaşayacağımızı, hangi hukukla birlikte olacağımızı konuşalım. Yoksa her dışlayıcı yaklaşım, her reddedici yaklaşım, tarihe yönelik, kültüre yönelik, kimliğe yönelik her reddedici yaklaşım, Orta Doğu'da sadece çatışmaya ve bölgede yaşayan halkların başka gerilimlerin tarafı hâline getirilmesine hizmet ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Oysa Türkiye'nin çıkarına olan, hem Türkiye içerisinde hem dışında bütün toplumsal ve tarihsel gerçekliklerle barışık olmasıdır ve bu ülkede asla bölünme, çatışma, başka denklemlere fırsat vermemesidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Sayın Ağırlioğlu...

40.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde terör ve terörün propaganda paradigmasının hiçbir terminolojisinin kullanılamayacağına ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kavramların tedai ettirdiklerinin, zihnimize düşürdüklerinin acı bedellerini ödeyerek bugüne geldik. Ben, aslında, Osmanlı zamanında "Lazistan" denilen bölgedenim ama ben, artık, Karadeniz Bölgesi'nin "Lazistan" olarak zikredilmesi üzerine, bir siyasi paranoya taşıyor diye bunu suistimal etmiyorum. Yarın benzer bir tedhiş faaliyeti Karadeniz'den başlasa, yarın bu yurdun toprakları üzerinde başka bir bayrak sallamanın hevesi terörle buluşsa o zaman oraya "Lazistan" demek de suç olur. Yani bu topraklarda kırk yıldır çocuklarımızın, millet istikbalimizin üstünde tepinen alçaklığın siyasi kurgusu kürdistan talepleriyle buluştuğu için "kürdistan" zihnimizde bölünme tedai ettiriyor. Yoksa bin yıllık terkinin içerisinde "imparatorluk" terminolojisi ile bizim şu anda yaşadığımız terörün bizi mecbur etmeye çalıştığı kulvar aynı kulvar değildir.

Arkadaşlardan hassasiyet talep ettiğimiz şey şudur: Burada terör ve terörün propaganda paradigmasının hiçbir terminolojisi kullanılmaz. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AĞIRLIOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla beraberlik dediğimiz ve uğruna bin yıldır alın teri döktüğümüz, bedel ödediğimiz bu işi birkaç tane kelimenin konuşulma şehvetine kurban vermeyiz biz. Dolayısıyla bu meselelerle ilgili hassasiyet taleplerimizi, sadece Meclisin şahsiyetine uygun şekilde, ısrarla hassasiyet talepleriyle buluşturuyoruz, diyoruz ki: Demeyin arkadaşlar, demeyin. Biz buna razı olmayız. Burada zihinlerde yaptığınız işe meşruiyet alanı açmak gibi bir hevesin içindeyseniz, biz yurdumuzu kimden aldığımızı biliyoruz, nasıl aldığımızı biliyoruz dolayısıyla bunlar üzerinde bu kavramların arkasından doğacak bir bölünme paranoyasının provasını size Mecliste yaptırmayız biz. Demeyin, bunları demeyin.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

41.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Meclis kürsüsünün terör örgütünün propagandasının yapılacağı terörist kürsüsü olmadığına ve özenle konuşmaların yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bilgen, tabii "Bu tartışmalara uzun süre devam edebiliriz, sürer gider." dedi, Nutuk'a ve Sayın Cumhurbaşkanlığı Erdoğan'ın ifadelerine atıfta bulundu.

Ama, şimdi, ortada bir hakikat var; bir Anayasa var, bir de milletimizin hassasiyeti var. Biz de tartışırız yani o tartışmalar sabaha kadar sürer ancak tartışılmayacak husus, Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olduğu ve bu bölünlüğü PKK terör örgütü başta olmak üzere, onun paydaşları, uzantıları şu veya bu şekilde mümkün olan çeşitli platformlarda bu propagandayı yapmaktadır. Bu propagandalar bölücü ve terör örgütü propagandasından başka bir anlam taşımamaktadır nezdimizde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, bu "ortak semboller" bahsine gelince, milletimizin, elbette 81 milyonun "bayrak" "vatan" "Türkiye Cumhuriyeti" gibi ortak değerlerinin geçmiş zamandan bugüne ne kadar tahkir edildiğinin, zaman zaman alaya alındığının, aşağılandığının ve buna karşı çıkıldığının da bütün millet hafızasında yüzlerce örneği vardır. Çeşitli parti kongrelerinde ve ortamlarda Türk Bayrağı indirilmiş, çiğnenmiş ve yakılmıştır; bunu da ifade etmek istiyorum. Yani, ayrıca bu "ortak sembol" üzerine bu tür tartışmalar yoluyla da rüşvetikelam babından ifade etmeyi de doğrusu inandırıcı görmüyoruz ve buna ilişkin inandırıcı tek bir tutumu da görmüş değiliz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – O bakımdan, milletimizin ve ülkemizin en önemli kürsüsü olan bu Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünde gereken hassasiyet, özen ve saygıyla bu konuşmaların yapılması gerekir ve bu kürsü, terör örgütünün propagandasının yapılacağı terörist kürsüsü değildir. Bunu tekraren ifade ediyorum.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın; İç Tüzük değişikliğinin yapıldığı toplantılarda "kürdistan" ya da "Kürt illeri" ibarelerinin bölünmez bütünlüğü hedef alan taleplerle bağlantılı kullanılması hâlinde disiplin suçu sayılması ifade edildiği için Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçin'e işlem yapmaya gerek görmediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Akçay, biraz önce bir talepte bulundunuz açıklamalarınızın içinde. İç Tüzük değişikliğinin yapıldığı toplantılara sizin de neredeyse tam zamanlı olarak katıldığınızı hatırlıyorum. Ben de partim adına Anayasa Komisyonu üyesi olarak o çalışmaların tamamında bulundum. Bu hüküm teklifi geldiğinde yapılan tartışmalar da zihnimizde canlı çünkü çok yeni bir zamanda gerçekleşti bunlar, tutanaklar da mevcut. O zaman bu soruyu çok açık sorduk, dedik ki: "‘Kürdistan’ ya da ‘Kürt illeri’ sözleri kullanıldığı zaman, bu, ceza kapsamına girecek mi?" Özellikle, AK PARTİ Grubu temsilcileri ve başkan vekilleri, hatta sizinle de yaptığımız bazı görüşmelerde verilen genel cevap şu oldu: "Hayır efendim, sadece coğrafi isim olarak kullanılması bu kapsama girmeyecektir. Ama eğer bu bir bölünme..." Çünkü sonra bir cümle daha eklendi, daha doğrusu, bir iki ibare daha eklendi. "Bu bir bölünme talebinin ifadesi olarak açıkça kullanılırsa onu kapsayacaktır." "Çünkü eğer bu tür ifadeleri yasaklamaya kalkarsak, ceza kapsamına sokarsak bir defa, Anayasa'nın 83'üncü maddesini ciddi bir biçimde etkisiz hâle getirmiş oluruz. Bunun yanında, pek çok konuda da düşünce özgürlüğünü ve kürsüde söz hakkını genel demokratik ilkelerle bağdaştırmayacak ölçüde sınırlamış oluruz." dedik biz. Bütün itirazlara rağmen ilk teklifin sadece belli ölçülerde revize edildiğini de birlikte yaşadık. Şöyle hatırlatayım ben, tutanaklarda mevcut, çıkarılır, bakılır: İlk teklifte, ilk teklif metninde "Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü esasında" ibaresi yoktu, sadece "Anayasa'da düzenlenen idari yapıya aykırı tanımlamalar yapmak" diye getirilmişti, sonra sizin de imzanızın olduğu bir değişiklik teklifiyle bu ibare eklendi. Gerekçe olarak da o tartışmalarda "Sadece coğrafi tanımlamalar kullanmayı yasaklamak anlamına gelecek, buna yol açacak bir düzenleme sıkıntılı olur. Onun yerine, açıkça bölünmez bütünlüğü hedef alan taleplerle bağlantılı kullanılmasını disiplin suçu sayalım." dendi. Bütün bunlar tutanaklarda var.

Tekrar hatırlatmamın nedeni şudur: Ben böyle bir ibarenin kullanılmasını bir disiplin suçu olarak görmüyorum, bu anlamda da kullanıldığını düşünmüyorum. Dolayısıyla bir işlem yapmaya gerek görmüyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, grup başkan vekilleri söz istiyor. Kendileri gerekli açıklamaları yapacaklardır. Daha sonra, söz isteyen milletvekilleri olursa sisteme girerler, 60'ıncı maddeye göre, yeri geldiğinde milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz veririm.

Buyurun Sayın Akçay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Türkiye Cumhuriyeti'nin illerinin, ilçelerinin isimlerini yok saymanın bölücü bir ifade olduğuna ve İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin uygulanması konusunda ısrarlı olduklarına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada tabii, bu İç Tüzük değişiklikleri sırasındaki görüşmelere atıfta bulunduğunuz düşünceler bize ait düşünceler değildir. Bize ait düşünceler, bu İç Tüzük'e dercedilen "Anayasa'da düzenlenen idari yapıya aykırı tanımlamalar yapmak" bahsidir. Nitekim, konuşmacı da öyle coğrafi anlamda filan bir kasıtlı değil, açık açık "Kürt illeri" ve "kürdistan illeri" demek -bir kere bir coğrafi, onu da kabul etmiyoruz da- en azından tartışılan husus bağlamında "kürdistan illeri" demek Anayasa'da düzenlenen idari yapıya aykırı bir ifadedir. Bu Türkiye Cumhuriyeti'nin illerinin, ilçelerinin, beldesinin, dağının, ovasının bir ismi var. Yani bunu yok saymak demek, elbette bu bir bölücü ifadeyi kapsar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi, coğrafi bir konu değildir, o ayrı bir bahis ama burada açık ifadeler söz konusu. Anayasa'da düzenlenen idari yapının dışında birtakım idari yapılar özlemini ifade eder ve tanımadığını ifade ediyor. Yani Anayasa'yı da tanımıyor. Bizim bakımımızdan bu şekilde değerlendirilmesi gerekir ve bu 161'inci maddedeki görüşümüzde ısrarlı olduğumuzu da ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Sayın Ağırlioğlu, söz talebiniz var galiba, buyurun.

43.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun, HDP'nin bu kadar oy almasının devletin, milletin maharetle yönetilemiyor olmasından kaynaklandığına ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Tartışmayı tartışmıyoruz ama mecrasını da değiştirmek istediğim için söylemiyorum. Demokratik çözüm süreci diye başladığımız o sürecin içerisinde bizim, kendi arkadaşlarımıza, AK PARTİ'deki arkadaşlarımıza dilimizi pelesenk edip anlatmaya çalıştığımız tam olarak bu idi. Kürt'ümüzün, Kürtlüğümüzün, Kürtlerimizin meselelerini size oy veren kendi vatandaşlarımızla, teröre bulaşmamış, terörü meşru görmemiş, sizinle beraber yaşama iradesini size oy vererek göstermiş bölgedeki insanlarınla konuşun, bu Kandil'den bir insan hakları havarisi çıkarmaya çalışmayın dedik. Şimdi HDP adına konuşan herkesin aslında haklı olduğu bir yer var. "Biz bunları kendimiz demedik, dört beş senedir devleti yönetenler bize dedi." diye size sığına sığına bu ukalalıkları yapıyorlar. Dolayısıyla, onları haklı eden şey, bu demokratik çözüm süreci içinde devletin en üst kademesinden bu meselede sorumluluk üstlenen bütün bürokrasiye kadar herkesi lal edecek, Kandil'de yaşayan onca alçağı çevre bilinci yüksek demokrasi havarisi hâline getiren bu sürecin bizi getirdiği yerdir bu zillet yer işte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Dolayısıyla, şimdi hataları toparlarken biz kendi hissemize düşenle zaten yıllardır siyaset yapıyoruz. Yani bizim bu hassasiyetlerimizden sanki Türk tarafıyla müteakabiliyet varmış gibi, sanki "Türk" deyince "Kürt" diyor muyuz gibi, sanki "Türk" deyince bunun tekzip edileni Kürt'ümüz gibi bir algının kurbanı olmaktan da çok muzdaribiz. Biz bu

memlekette beraberlik irademizin adının "Türk milleti" olduğunu söyledik. Nice Kürt kardeşlerimiz var, yıllardır cemiyetçilik yapıyoruz. Sırat köprüsünden yıldırım gibi geçeceğine inandığımız nice Kürt'ümüz var, ayaklarına kurban olsun Türklük. Dediğimiz bu değil.

Bütün bu işler olup biterken Necmettin Öğretmenin yüzündeki tebessümün bir anına değmez bunca alçağın mevzusunu etmek zorunda kaldığımız bu Meclis kürsülerindeki bu sürecin arkasındaki müzakere zafiyetinin muhatapları yanılttı. Bugün bu konuştuğumuz işin bu kadar netameli olmasının sebebi odur.

Biz, tabii ki, kendi masumiyetimiz üzerine cümle kuramayız. Bazen devletin ciddiyetine uygun cümleler de kuracağız, kurduk, kuralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Topluyorum Başkanım.

Ben bu memlekette, arkadaşlar sataşma saymasınlar ama, HDP'nin bu kadar oy almasını devletimizi, milletimizi maharetle yönetemiyor olduğumuza hamlediyorum. Biz maharetle yönetebilseydik, 83'te başlayan "Bu bir avuç alçak." dediğimiz zümre bu kadar kuvvetlene kuvvetlene beraberliğimizin aleyhine bu hâle gelmezdi.

Ben kendimize...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sürekli HDP, HDP...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – HDP'yi kastetmiyorum. Bunu ısrarla söyledim arkadaşlar. Ben HDP'ye oy veren herkese PKK'lı diyecek kadar kendine saygısını yitirmiş bir insan değilim, asla. HDP'ye oy veren vatandaşlarımızı PKK'lı sayacak kadar nezaketsiz bir insan değilim, asla. Biliyorum ki HDP'ye oy veren...

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Milliyetçilik yarışına girmeyin! Milliyetçilik yarışına girmeyin!

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Asla öyle demedim, işinize bakın! Ben öyle bir şey demedim, bırakın bu işleri!

PKK'yla arasına mesafe koyamayan bir siyasal dil, bu Meclisin dili değildir. Biz bu memleketin beraberliğinin arkasında...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – HDP üzerinden rant elde etmeyin.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Mevzuyu hiç sağa sola sündürmenize gerek yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – HDP'ye oy veren her vatandaşa PKK'lı diyecek kadar kendimizden, kalbimizden, kardeşliğimizden ümidi kesmedik, asla.

BAŞKAN – Sayın Ağırlioğlu, lütfen tamamlayın artık.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Kapatıyorum.

Bak, bu şöyle efendim: Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu mevzunun, biz, kendimize, muhalefet tarafındayız, muhalefet konuşur, teklif eder, tenkit eder. İktidar tarafı bu işin bu kadar netameli hâle geldiği sürecin sorumluluğuna dair cümleler kursun. HDP'li hatiplerin bazı söylediği cümlelerin arkasında sizin onlara verdiğiniz avans var ve haklılar o mevzuda. Dolayısıyla, o mevzudaki sorumluluk sizdedir, onlara siz cevap vereceksiniz.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – CHP'yi de katabilirsin.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, buyurun.

44.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Halkların Demokratik Partisinin asla bir ihanet süreci içerisinde olmadığına ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aslında biz bu kürsüde İYİ PARTİ'nin bizi çekmek istediği noktaya gelmek istemezdik, epeydir direniyoruz, dün de biraz bunu ifade etmeye çalıştık. Başka partilerle olan hesabını HDP üzerinden görmeye çalışıyor. HDP üzerinden yüklenerek bazı partilere, özellikle içinden çıktığı partiye yüklenerek, başka partilere yüklenerek aslında ne kadar vatansever olduğunu göstermeye çalışıyor ve her seferinde de aslında AKP'ye şöyle bir dayatma içerisinde: "Siz HDP'yi, Kürtleri niye daha fazla ezmiyorsunuz?" diyor. Biz şunu söylüyoruz onlara...

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – İnsaf ya!

FATMA KURTULAN (Mersin) – İnsaf demeyin... Zaten dayattığınız budur.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Haksızlık.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hedef gösterme, sürekli tehdit etme, sürekli parmak sallama, özellikle seçim startını Türkiye yaşadığından beri içinde bulunduğunuz durum budur. Siz başka bir derttesiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Dün de şunu söyledik: "Acaba MHP'den bir iki meclis üyeliği fazla alır mıyım?" Bu telaş, bu dert kötlük derdidir.

AYLİN CESUR (Isparta) – Hiç alakası yok.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Onun için, şimdi, bu hatip, bu arkadaşımız bölgede... Şimdi "kürdistan" desem yine hop oturup hop kalkacaksınız. Orada çalışma yürüten, Siyasi Partiler Yasası'na göre dilekçe vermiş, adını böyle kurmak isteyen bir partinin üyesidir. Şu an orada, o bölgede Kürdistan Özgürlük Partisi var ve bu, Anayasa'mıza göre, yasalarımıza göre kurulmuş. Eğer ittifakımız iyi olsaydı, kurabilseydik belki onun bir milletvekili de şimdi burada olacaktı ve belki de anons ederken Başkan diyecekti ki: "Kürdistan Özgürlük Partisinden falanca kişi." Gelmedi, olmadı. Bu yasal olarak kurulmuş ve şu an o bölgede çalışma yürüten partiler var arkadaşlar.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) - Cevap versinler; doğru diyorsunuz, onlar cevap versinler.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Şimdi, siz, hani hep şunu söylüyorsunuz, "Yaratılanı sevin Yaradan'dan ötürü." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kurtulan.

Buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – "Biz neyiz, biz kimiz, biz nereden gelmişiz..." Sürekli bu inkâr politikalarıyla, bu kör siyasetinizle Türkiye'yi -yok "savaş" demeyin, yok "şu" demeyin- her gün oluk oluk gençlerimizin öldüğü bir sürece getirmişsiniz. AKP doğru düzgün -bu devlet- ya da bir dönem doğru düzgün bir iş yapmış, partimizin de içinde bulunduğu bir süreci "ihanet" olarak söylüyorsunuz. Bunu size iade ediyorum. Partimiz asla bir ihanet süreci içerisinde olmamıştır. Tam tersi, partimiz büyük bir

risk almıştır. Bu ülkenin geleneğinde başbakanı asma vardır, cumhurbaşkanının faili meçhul bir şekilde hâlâ nasıl öldürüldüğü belli olmayan bir ölümü vardır. Yine bazı askerlerin ölümünün meçhul olduğu tarihte, şurada bir kenarda durur. Bazı trafik kazaları süsü verilen cinayetler vardır. Heyetimiz bunu bildiği hâlde bu riski göze alarak böyle bir sorumluluk almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayın lütfen.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Buna değer biçmek lazım. Burası bir esir kampı değil, HDP esir değil burada. Burası herkesin ortak olduğu, tüm halkları temsil eden, etmeye çalışan bir Meclistir. Burada herkes düşüncesini söylesin. Bizim düşüncemiz: Yok “bölücülüktür”, yok “budur” diye, bizi böyle itham ederek baskılayamazsınız. Biz bu ülkeye barışı getirmenin, şurada adaleti getirmenin, egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olacağına, burada kalmayacağını pratikte uygulanacağını güvencesiyiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

45.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Meclisin provoke edilmeye çalışıldığına, İç Tüzük’e, Anayasa’ya uygun bir dil ve üslup kullanılmasını tavsiye ettiklerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu an burada kullanılan bazı ifadeler ve terimlerle ilgili geçtiğimiz dönemlerde yapılan çalışmalarda ve konuşmalarda bu ifadelerin kullanılmamasıyla alakalı Mecliste bir kanaat vardı, bir görüşme vardı ve bunu grup başkan vekilleri bilir. Burada “Kürtlerin yoğun yaşadığı iller” ifadesi kullanılabilir, Türklerin yoğun yaşadığı iller var, Kürtlerin yoğun yaşadığı iller var; bunda bir şey yok ama bunu tutup da “Kürt illeri” veya başka bir tanım içerisinden ısrarla tekrar bu Meclis kürsüsünden gündeme getirmeye çalışırsanız bunu bizim okumamız “bir provokatif hareket” olarak olur. Çünkü geçmiş dönemde bunlar konuşuldu ve mahzurlu olduğu burada dile getirildi, nasıl bir dil kullanılacağıyla alakalı grup başkan vekilleri burada bir görüşme yaptılar. Aynı şeyi şimdi dönüp dolaşıp burada Meclis kürsüsüne götürmenin iyi niyetle bağdaştığı kanaatinde değiliz. Burada bir iyi niyet görmüyoruz, aksine, Meclisin provoke edilmeye çalışıldığını düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Anayasa’nın 3, 123 ve 126’ncı maddeleri Türkiye’nin idari yapısının ne olduğunu, nasıl olduğunu gayet açık şekilde ortaya koymaktadır. Türkiye Cumhuriyeti devleti 7 coğrafi bölgeden ve 81 vilayetten oluşur. “Şu an üzerine oturduğumuz Osmanlı bakiyesi döneminde şu tanımlamalar vardı.” Doğru, Osmanlı döneminde farklı tanımlamalar vardı ama şu an yeni bir devletimiz var, yeni bir devlette yaşıyoruz. Bu dönemin hukuk çerçevesi, Anayasa’sı, kanunları Osmanlı’yla farklılıklar göstermektedir; bölgelerin isimleri, tanımları da Anayasa’mıza uygun şekilde yeniden yazılmıştır. Yoksa şimdi tekrar Osmanlı’ya doğru gittiğimiz zaman, o dönemde kullanılan farklı konularla alakalı daha pek çok tanımlama var, onları da mı kullanacağız? Tabii ki değil. Dolayısıyla herkesin Anayasa ve kanunlar çerçevesinde hareket etmesini uygun bulduğumuzu ifade etmek isterim.

Bir diğeri: Yavuz Bey’e bir tavsiyem var, AK PARTİ’nin vatanseverliğini ölçmek durumunda değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yavuz Bey’in AK PARTİ’nin vatanseverliğini ölçmek konusunda böyle bir şeye ihtiyaç duymaması gerektiğini düşünüyoruz. Kendisinin vatanperver bir insan olduğunu düşünüyoruz, kendisine başarılar diliyoruz fakat bunu AK PARTİ üzerinden göstermek durumunda değildir, böyle bir şeye ihtiyaç duymaması gerekir.

Bu anlamda görüşlerimiz bu yöndedir. Herkesin İç Tüzük’e uygun, Anayasa’ya uygun şekilde bir dil ve üslup kullanmasını tavsiye ederiz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Tek cümle Başkanım...

BAŞKAN – Lütfen çok kısa olsun Sayın Ağırlioğlu.

46.- İstanbul Milletvekili Yavuz Ağırlioğlu’nun, hassasiyetlerinin bir seçim popülizmine alamet sayılmasını reddettiğine ilişkin açıklaması

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Sadece seçim popülizmine kurban gitmesin hassasiyetim diye düzeltiyorum.

Ahmet Çamur şehit edildi, geride 2 yetim bıraktı; binlerce şehidimiz gibi bir şehit. Geride bıraktığı çocukların gözünden dökülen bir damla yaşa bin defa seçim kaybetmeyi göze alırız. Vatanın bir karış toprağının elden çıkmasındansa bin defa seçim kaybetmeyi göze alırız arkadaşlar. Vatanımızı oy kaygısıyla bekleyen insanlar değiliz biz. Biz vatanımız mevzubahis olunca daha çok oy alabiliriz şehvetine kurban da gitmeyiz. Nezaketsizlik falan da ediyor değilim, kimsenin vatanseverliğini tartmak falan gibi bir üslupsuzluk da yapmadım. Sadece, bazen usulsüzlük beraberinde başka şeyler doğurur. Usul hatasının şimdi bizi getirdiği yere, esasa dair savrduğumuz yerlere dikkat çekmek için söyledim, yoksa ben kimsenin vatanına dair sevgisine hürmetsizlik edecek insan değilim. Hassasiyetimi lütfen görün.

Benim bu mevzudaki hassasiyetlerimin bir seçim popülizmine alamet sayılmasını şiddetle reddediyorum.

Genel Kurulunuza saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Ağırlioğlu.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar’ın, Şanlıurfa Milletvekili Nusrettin Maçın’e disiplin hükümlerine göre işlem yapmak gerektiği kanısına ulaşmadığına ilişkin tekraren konuşması

BAŞKAN – Sayın Erkan Akçay, görüşünüzü dinledim tekrar. Ben kendi görüşümde ısrarcıyım, dolayısıyla burada disiplin hükümlerine göre bir işlem yapmak gerektiği kanısına ulaşmıyorum. Bu nedenle herhangi bir işlem yapmıyorum.

Birleşime otuz beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.24

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 20.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Rümeyza KADAK (İstanbul), Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın

görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılacak konuşmalara devam ediyoruz.

Şimdi söz sırası Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'ye aittir.

Buyurun Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz altı dakikadır.

HDP GRUBU ADINA AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün Devlet Su İşleri bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Fakat öncesinde, ilimde yaşanan gözaltılara dönük kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum. Bundan sekiz gün önce Urfa il binamız basılıp il binamızda bulunan onlarca arkadaşımız gözaltına alındı. Annelerimizden tutalım, partimizin yöneticilerine kadar ve hatta danışmanıma kadar, kucağında 3 yaşında çocuğuyla alınan anneye kadar yaklaşık 50 kişi gözaltına alındı. Bugün gözaltının 8'inci günü ama maalesef gözaltı süreleri devam ediyor ve şu an Urfa'da yaşanan hukuksuzlukla bu gözaltı süresi sürdürülerek partimiz üzerindeki baskılar artırılmıştır. Aslında bu baskıların yerel seçimler arifesinde olması da tesadüfi değildir. Biz buradan bir kez daha, gözaltında bulunan arkadaşlarımızın bir an önce serbest bırakılması gerektiğini vurgulamak istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, Devlet Su İşleri yaptığı HES'ler ve barajlarla halkın ihtiyaçlarına cevap olmaktan öte, halkların tarihini sular altında bırakarak bu coğrafyanın hafızasını yok etmektedir. Türkiye'nin en büyük barajlarından olan Atatürk Barajı, Adıyaman ve Urfa sınırları içerisinde olmasına rağmen bölge halkı ciddi elektrik ve su sıkıntısı yaşamaktadır. İnşa edilen barajlarla Hasankeyf, Samsat Antik Kenti, Eğil'deki mağara evleri, mezarlar, Halfeti'nin taş işlemeli evleri ile Kürt bölgelerindeki tarihi, kültürü, hafızası yok edilerek bir kültürel soykırım yapılmaktadır. Ancak bilmediğiniz bir şey var ki o da Kürt halkının, hafızasını, soykırıma uğrattığınız bu kültürünü, sular altında bıraktığınız ve yıktığınız bu mezarlarını tırnaklarıyla kazıyarak elleriyle bu tarihi yeniden inşa edeceği gerçeğidir. Çünkü Kürt halkının tarihinden, mezarlarından korkuyorsunuz. Korkunuz hatırlamaktır ve hatırlamanın unutmaya ve asimile olmaya karşı bir direniş olduğunu sizler de çok iyi biliyorsunuz. Bu nedende Şeyh Sait'in, Seyit Rıza'nın Saidi Kürdi'nin Cıbranlı Halit Bey'in ve daha nice Kürt ileri gelenlerinin mezarlarını kendi korkularınızla örterek saklıyorsunuz. Ama bilmelisiniz ki korkularınızla inşa ettiğiniz bu barajlarda sizler de korkularınızla birlikte bu iktidarı bırakıp gideceksiniz. Bugün, AKP Hükümeti, Hasankeyf'in on bin yıllık tarihi ve kültürüne yaptığı soykırımla Taybet ananın, Ceylan Onkol'un, Roboskili çocukların, Suruçlu Şenyaşar ailesinin günahına girmiştir.

Değerli arkadaşlar, resmî ideolojinin tarihine baktığımızda devlet çözümü hep Kürt'ün taşınmasında, sürgün edilmesinde, kökünden koparılmasında bulurken Kürtler de tarihlerini yeniden inşa ederek bu politikanın bir işe yaramadığını göstermişlerdir. Devlet, bugün çözümü Hasankeyf'in taşınmasında, sular altında bırakılmasında ve o tarih parçalarının köklerinden koparılmasında görerek bir hafıza silme çabasındadır ama emin olun ki ne "Adalet!" diye haykıran Emine Şenyaşar ne de sular altında bıraktığınız ve dinamitlerle yıktığınız bu mezarların sahipleri hafızasından hiçbir şey kaybetmeyecek ve mezarlarını yeniden inşa edecektir.

Evet, değerli arkadaşlar, değerli milletvekilleri; bugün Adalet Bakanlığı bütçesi görüşüldü. Ben özellikle kendi ilimden bir iki örnek vermek istiyorum. Türkiye'de uzun bir dönemdir cezasızlık politikaları devam ediyor. Bunlardan 33 canın yitirildiği Suruç katliamı dosyası üç yıldır devam etmesine rağmen maalesef hiçbir gelişme kaydedilmemiştir ve yine, Suruç'ta 24 Haziran seçimleri öncesi 4 kişinin yaşamını yitirdiği Şenyaşar ailesinin dosyasında herhangi bir gelişme yok, dosyada gizlilik kararı devam ediyor. Olayla ilgili tek bir tutuklu var, o da babası ve 2 kardeşi katledilen Fadıl Şenyaşar'dır. Gördüğü baskılardan dolayı Suruç'u terk etmek zorunda kalan, eşi ve 2 oğlunu kaybeden Emine Şenyaşar adalet istiyor ve adalet bekliyor. Bugüne kadar AKP Vekili Yıldız'ın ailesinden tek bir kişinin bile gözaltına alınmadığı, tutuklanmadığını herkes biliyor. Başından beri yargının da emniyetin de tutumu taraflıdır. Evet, yargı bu ülkede iktidarın ve iktidara yakın olanların yargısı ve tarafı olmamalı. Biz de buradan Emine Şenyaşar'ın adalet talebini bir kez daha dile getirmek istiyoruz ve Kurulu saygıyla selamlıyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Sürücü.

Sayın Zengin, tamam. Sanırım sisteme çok sayıda milletvekili girdiği için yeni isim giremiyor. O nedenle sistemde sizin girdiğiniz görünmüyor ama mikrofonu açıtırıyorum, size söz veriyorum.

Buyurun Sayın Zengin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sanıyorum sistemle ilgili bir sorun var, denediğim hâlde giremedim.

Evet, aradan sonra ben de tüm arkadaşlarıma merhaba demek istiyorum. Sayın Sürücü'nün konuşmasını dikkatle dinledim. Doğrusu, tabii, doğal olarak yaşı itibarıyla -öyle söyleyeceğim- Türkiye'nin darbeler tarihine çok vâkıf olmadığı kanaatindeyim. Türkiye'de demokrasi tarihi ile darbelerin tarihi arasında ters bir orantı var. AK PARTİ aslında kurulduğu günden itibaren ve kendi hayatı devam ederken, 2016'da darbelerin her şeyine fıkren ve içerisindeki o fiillerin tamamına muhalefet eden bir parti. Böyle bakıldığı zaman, anlattığı meseleler Türkiye'de darbeci bir anlayışın tezahürü. Mezarlardan biz niye korkalım? Saidi Nursi bu ülkede hepimizin meselesi değil mi? Biz senelerce bulduğumuz her yerde, Saidi Nursi'yle alakalı yapılan pek çok etkinliğimiz, kampanyanın parçası olduk. Mezarlar bütün inanç sistemlerinde kutsaldır, hiç kimse mezarlara zarar veremez ve vermemelidir. AK PARTİ'nin bunlarla alakalı en ufak bir şeyi olamaz. Bir insan öldükten sonra hukuken her tür şey bitmiştir, sonlanmış; ahirete intikal etmiştir. Hâl böyle olunca mezarlardan korkmamız diye bir şey asla söz konusu olamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Hiçbir kültüre zarar vermemiz mümkün değil. Ama kendisinin yaklaşımı, zaten bütün meselelere bakarken bir savaşçı anlayışla yaklaştığı için, olayları doğru anlamakta, analiz etmekte ve anlatmakta müthiş bir kafa karışıklığı içerisinde olduğumu görüyorum ve altını çizmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

- A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)
- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)
- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi söz sırası İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközegü’de.

Buyurun Sayın Kemalbay Pekközegü. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz yedi dakikadır.

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Leyla Güven (HDP sıralarından alkışlar) Hakkâri Milletvekilimiz açlık grevinin kritik bir aşamasında, 36’ncı gününde. Bu Parlamento, bugüne kadar sesimizi duymadı fakat on binlerce kilometre öteden, Kolombiya Parlamentosundan Leyla Güven’e selam geldi, hem de bir Kürt kadını olarak Leyla Güven’e Kürtçe selam gönderildi “...”^(x) diye. (HDP sıralarından alkışlar) Leyla Güven’i burada selamlıyorum. Barış ve demokrasi için yürüttüğü bu açlık grevinde başarılar diliyorum.

Değerli arkadaşlar, Sevgili Ayşe Sürücü’nün biraz önceki ifadeleri aslında gönül gözüyle, dürüstlikle dinlendiği zaman gayet güzel anlaşılabilir. Ortada bir vâkıf olamama durumu yok, dürüst olamamak gibi bir dinleme eksikliği var diye düşünüyorum.

Bakın, burada aslında Türkiye’nin siyasetini konuşuyoruz. AİHM bir karar verdi Demirtaş’la ilgili olarak. Türkiye demokrasisinin ve barışının değerli bir siyasetçisi olan Sevgili Demirtaş’la ilgili “Derhâl serbest bırakılsın.” dendi fakat hile yapılarak Demirtaş serbest bırakılmadı, ceza verildi. Tıpkı yıllar önce Orhan Doğan’a, Leyla Zana’ya ne yaptıysanız yine aynısını yapıyorsunuz, demek ki hiçbir şey öğrenememişsiniz.

Değerli arkadaşlar, Demirtaş dün hâkime “90 yaşıma gelsem, ağzımda diş kalmasa da yine sizden tahliye talep etmem. Siz beni kendi iradenizle tutuklamadınız ki tahliye edebilirsiniz. Ben burada siyasi rehineyim.” dedi ve doğru söylüyor.

Bakın, Özgür Gündem gazetesine bir gün nöbet tuttuğu için Ayşe Düzkan’ı rehin alıyorsunuz, barış bildirisine imza attığı

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

için Sevgili Gencay Gürsoy'u rehin alıyorsunuz. Kim barıştan ve demokrasiden yanaysa onu rehin almak istiyorsunuz ve arkadaşlar, savaştan, şiddetten yorgun olan bu halk inan ki her şeye rağmen yılmayacak; Demirtaş'ı da tüm siyasi tutsakları da bu halk özgürleştirecektir.

Konuştüğümüz şey aslında tahakküm ilişkileridir değerli arkadaşlar. Bütçe hakkı ta Magna Carta'dan beri, 1215'ten beri vardır. Kral, meclisin kabul etmediği hiçbir vergiyi alamazdı. O günden bugüne, bakın, halkın onaylamadığı bir vergi kabul edilemez. Halk bunu imkân varsa parlamentodaki temsilciler aracılığıyla yapar. Ancak parlamentodaki temsilciler acziyet, yetersizlik içerisindeyse iradesini bilfiil kendi de ortaya koyabilir. Bugün Fransa'daki sarı yeleklilerin yaptığı tam da budur arkadaşlar. Haksız mazot vergisini protesto etmektedirler. Zenginden verginin az alınmasını, yoksuldan direkt vergilerin, dolaylı vergilerin çok alınmasını protesto etmektedirler.

Ancak Fransız halkının bütçe hakkını savunan bu direniş nedense bizim iktidar ve yandaşlarını Fransız zenginlerinden ve Hükümetinden daha çok korkutuyor. Protesto ile terör arasında bir fark göremiyor, iktidar yandaşları buradan Macron'a ve Fransız zenginlerine akıl verme peşinde oluyorlar. Halkın eşitlik ve özgürlük mücadelesi demokrasinin gerçek kaynağıdır. Onu zorla ezmeye kalkanlar ise diktatörlük yardakçılarıdır, yandaşlarıdır. Zorbalar bütçe hakkının da düşmanıdır. Sarı yelekliler terörist olarak görülemez, böyle gören bir kafa bütçe hakkına saygı gösteremez arkadaşlar.

Bütçe hakkı elinden alınmış bir halkın siyasi temsilcileri olarak "bütçe görüşmeleri" adı altındaki bu bazen kavgalı, dövüşlü olan gösteriye tanık oluyoruz. Başkanlık sisteminin ülkemize OHAL koşullarında, baskı altında YSK marifetiyle dayatıldığı bir dönemden geçiyoruz. Başkanlık sisteminin bu biçimiyle halkın egemenliği gasbedilmiştir. Bugün egemenlik milletin değil sarayındır. Bütçe hakkı Türkiye halkları açısından tamamen kaybedilmiştir arkadaşlar, yeniden kazanılması gereklidir.

Evet, eleştirilerimizi esastan yapmak zorundayız. Halk ancak bütçesinin sınırlanmasıyla hareket eden yöneticiye vergileme ve bütçe hakkı verir. Türkiye'de ise kurallara itaat sürecinden kişilere itaat sürecine giden bir yoldayız. Türkiye bir anayasasızlaşma süreci içindedir; hukuk sisteminin, yapılan hamlelere mazeret üreticisi hâline getirilmesinin tanıklığını yapıyoruz hep beraber. Meclis sarayda hazırlanan bir bütçenin "hık" deycisi rolünü üstlenmiştir değerli arkadaşlar. Biz bu saçma oyunu teşhir etmek zorundayız.

Halkın bütçe hakkı gasbedilmiş, hakkın gerçek sahibine, halka verilmesi gerekiyor. Bunun için demokratik bir anayasa güçler ayrılığını yeniden inşa etmeliyiz değerli arkadaşlar.

Bakan "Aldığımız tedbirlerle olumsuzlukları en aza indirdik." diyor ekonomiyle ilgili olarak arkadaşlar. Emekçiler evlerinde donmalarına rağmen doğal gaz yakamıyorlar. Alınan önlemler bu mudur diye sormak istiyoruz. Bizim sosyal devlet anlayışımıza göre, asgari ücretliye bedava su ve elektrik vermek devletin görevi olmalıdır. Emeğinden başka geçinecek hiçbir şeyi olmayan insanlara iş güvencesi sağlamak devletin görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kemalbay.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Asgari ücretliye vergi dışı bırakmak, dolaylı vergiler yerine zenginlerden, holdinglerden daha çok vergi almak devletin görevi olmalıdır değerli arkadaşlar. Asgari ücret bu koşullarda en azından 2.850 lira olmalıdır. Kamunun her vatandaşına güvenceli bir yaşam sunması, çocuğunun eğitiminin, sağlığının güvencesi olması bir zorunluluk olmalıdır değerli arkadaşlar.

Evet, Türkiye Su Enstitüsü özel bütçesi, Meteoroloji Genel Müdürlüğü bütçesi gerçekten de kabul edilebilir bir bütçe değildir. Sayıştay zaten söylenmesi gerekenleri söylüyor fakat söylenmesi gerekenleri söyleyenlere bu tek adam rejiminin ne yaptığı da ortadadır. Biz su hakkının bütün halklar için eşit bir şekilde hak olduğunu düşünüyoruz. Sadece halklar için değil; aynı zamanda, bütün canlılar için suyun bir hak olduğunu düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

Bağlayın sözlerinizi lütfen Sayın Kemalbay.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Piyasa güçleri ve devlet suya kâr endekslisi ve güvenlik anlayışıyla bakıyor, biz bu anlayışa karşıyız. Bu hem su rezervlerimizi tahrip ediyor hem de toplumu, barışı, insanlık arasındaki uzlaşmayı tahrip ediyor. Sağlıklı bir çevrede yaşam hakkı, sağlıklı gıdaya erişim hakkı, sağlıklı yaşam sürdürme hakkı herkesin hakkıdır, bu hak sadece zenginlerin hakkı olamaz değerli arkadaşlar. Bizler ırmaklarımızı kirlüten sanayinin de karşısında yer almalıyız. Bakın, Yeşilirmak, Kızılırmak sanayi tesisleri tarafından kirleniyor ve bu iktidar, bunu seyrediyor. Aynı zamanda, Kınık Ovası tarım alanları tamamen kirlenmiş ve tahrip edilmiş durumdadır. Bu Parlamento, bu iktidar bunları seyredemez diyoruz. Su hakkını hep beraber korumalıyız, savunmalıyız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Bu bütçeye esastan itiraz etmeliyiz. Bu bütçe zenginlerin, sarayın bütçesidir.

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Biz halkın bütçesini savunmalıyız diyorum.

Çok teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kemalbay.

Sayın Zengin, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın konuşmacı Pekgözegü konuşmasında, yargılanan Selahattin Demirtaş'ın 90 yaşına da gelse tahliye istemeyeceğini, talep etmeyeceğini söyledi. Bizler biliyoruz ve okuyoruz ki avukatı aracılığıyla defaatle tahliye talep etti. Bildiğim kadarıyla, avukatların her talebi, asıllarını bağlar. O sebeple, kendisi söylememiş olsa bile avukatı aracılığıyla defaatle bunu söylemiştir her hâlükârda ve söylemesi de tabiidir yani savunma hakkı içerisinde olan bir şeydir. O yüzden, yapılan bir şeyin olmadığını söyleyerek bir onur mücadelesinde bahsetmeyi hukuken sakil buluyorum.

Devamında şunu ifade etmek istiyorum: Gün içerisinde defaatle söylendi ama bir kez daha söylenmesi ihtiyacı duyuyoruz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin verdiği karar, ilk tutuklamaya ve tutuklamanın devamına dair itirazla ilgili karardır. İlk tutuklamayı zaten haklı bulmuştur, makul bir şüphenin varlığına ikna olmuştur. Daha sonra, tutukluluğa itirazlarla ilgili de kararda gerekçelendirmenin daha detaylı olması gerektiğini ifade etmiştir Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi. Devamında, zaten artık tutukluluk süreci bitmiştir, mahkûmiyet kararı verilmiştir yani aslında, ortada uygulanmış yeni bir karar vardır. Belki bu kararlar

alakalı artık konuşmak daha doğru olacaktır. O sebeple, uygulanmayan bir kararın olduğunu tekrar tekrar söylemek doğru olamaz. Biraz evvel zaten daha detaylı olarak anlattım, o süreçle alakalı da bizim itirazlarımız devam edecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde de 18'inci maddeyle ilgili olarak da aleyhte olarak yazılmış olan bir karar vardır. Bizim kendi üyemizin verdiği bir bölüm var. Bu bölüm ile o itiraz şerhini de ben oturup okumalarını tavsiye ediyorum. Bugün, çok uzun bir konu oldu bu mevzu, belki daha sonra bunlar yine açılacaktır tekrar tekrar çünkü aynı şeyleri ısrarla konuşuyoruz. Bu manada, ben bu konuyla alakalı yazılan itiraz şerhini de okumalarını tavsiye ediyorum.

Teşekkür ederim.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Kararı da siz okuyun. Biz şerhi okuyalım, siz de kararı okuyun.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Bilgen...

49.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, siyasi aktörlerle siyasi mücadele etmek yerine yargı yoluyla tutuklamayı savunmanın yanlış olduğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, galiba defaaten bizim de söylememiz gerekiyor ki bu ülkede her döneme göre, siyasetçiler, çok ağır biçimde yargı sopasıyla kontrol altına alınmaya çalışıldılar. Bakın, bir tarih faslına girmek istemiyorum ama Kurtuluş Savaşı'nın öncü isimleri Kâzım Karabekir, Rauf Orbay, bu komutanlar istiklal mahkemesinde Mustafa Kemal'e suikast iddiasıyla yargılandılar. İstiklal Mahkemelerini geçtik, 27 Mayıs'a geldik, Menderes'i, Polatkan'ı, Zorlu'yu yargılayan bir mahkeme vardı. 1971'de üç genç fidan idam edildi. Bunun arkasında da bir yargı vardı, evet, bir prosedür tamamlanmıştı. 1980'de bu çatı altında şu anda görevde bulunan milliyetçi, sosyalist farklı çizgiden İslami hareketten bir sürü insan ağır baskıya maruz kaldılar ama biz şunu savunuyoruz, diyoruz ki: Siyasetin, siyasetçinin mücadele yeri, alanlardır, Parlamentodur, demokratik mücadele platformlarıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

AYHAN BİLGİN (Kars) – Eğer müsabakada yarıştığınız, mücadele ettiğiniz, rekabet içinde bir kavga yürüttüğünüz kişileri başka mekanizmalarla tasfiye etmeye kalkarsanız, bu, Roma'daki arenalara döner yani bir biçimde önce, biliyorsunuz, müsabaka yaptırılır, sonra da bir hayvanın önüne atılır, yedirilirdi, bu da Roma demokrasisiydi, tırnak içerisinde söylüyorum.

Şimdi, burada siyasi aktörlerle siyasi mücadele etmek yerine yargı yoluyla tutuklamayı ve tutukluluğun kendisini AİHM kararı üzerinden bile olsa savunmak yanıltır, bence, AİHM'e ihtiyaç bırakmayacak bir anlayışla bu çatinin topyekûn, kimsenin söylediği sözlerden dolayı tutuklanmamasını savunması gerekir.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

Ama artık, lütfen, daha kısa tutalım, bir dakika içinde tamamlayalım.

50.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Tabii ki, çok kısa.

Sayın Bilgen, onurlu siyasete sonuna kadar varım, varız, hepimiz varız, arkasında terör olmayan siyasete varız. Bahsettiğiniz yargılamalar, biraz evvel ifade ettim, darbelerin akabinde gelendir yani siz 27 Mayıs'ın mahkemelerini, 1980'in darbelerini, darbeci mahkemelerini nasıl bugünkü mahkemelerle kıyaslıyorsunuz? Buna hiçbirinizin hakkı olmadığını düşünüyorum. (HDP sıralarından gürültüler)

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Aynısı, aynısı!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bugünküler daha beter, daha beter.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bunu asla kabul etmiyoruz. Biz de gücünü siyasetten alan, sadece kelimelerden alan, silahlara yaslanmayan bir siyaset istiyoruz, o kadar.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bilgen, siz de, lütfen, kısa tutun.

51.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, şu anda ceza aldığı ve alelacele dosya sırası değiştirilerek hükümlü hâle getirildiği dosyada yargılama konusunda 2013 "Nevroz"unda yaptığı konuşma dışında bir şey yok. Şu anda bugün yargılandığı dosya için bir şey söylüyor olsanız dersiniz ki: "Tamam, iddianamede bunlar var." Ama ceza aldığı dosya...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı da var; lütfen, rica ediyorum ya.

AYHAN BİLGİN (Kars) - Kaldı ki zaten söylediğiniz iddialar söz konusu olsa beş yılın altında ceza verilmez biliyorsunuz. Dolayısıyla da bu konuda hiç olmazsa iddianamedekini, hiç olmazsa hâkimin verdiği kararı dikkate alın da onun üzerinden tartışalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, bir cümle söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Zengin, artık konu anlaşılmıştır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Son bir cümle...

BAŞKAN – Bakın, ben grup başkan vekillerinin söz taleplerini hep karşılıyorum fakat konunun bu şekilde uzamasını da doğru bulmuyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben de bulmuyorum, son bir cümle edeceğim.

BAŞKAN – Yine de ben size bir dakika süreyle söz veriyorum.

Buyurun.

52.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şimdi, bizim kelimelerimiz yetmiyor, Türk mahkemelerinin, Türkiye Cumhuriyeti mahkemelerinin verdiği kararlar yetmiyor; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi verdiği kararda Twitter'da yazdıklarıyla terörü desteklediğini teyit ediyor.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Onu nereden çıkardın?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ya, nereden çıkarıyorsunuz bunu? Hakikaten okuduklarını anlamıyorlar ya.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen, rica ediyorum; bir onları okuyunuz yani, onları okuyunuz.

Teşekkür ederim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ne korkmuşsunuz Selahattin Demirtaş'tan ya!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, dört sayın milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim, daha sonra Mecliste grubu bulunmayan Saadet Partisi adına Cihangir İslam'a söz vereceğim üç dakika süreyle.

İlk olarak, Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurun.

53.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine ve bu olayların tekrar etmemesi için Meclisin gerekli hassasiyeti göstermesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maalesef gündem çok hızlı değişiyor, o nedenle bu sabahki kazayı tekrar hatırlatmak istiyorum. Bu sabah Yenimahalle ilçemizde vuku bulan elim trafik kazası nedeniyle hayatını kaybeden 9 vatandaşımıza Allah'tan rahmet, yaralananlara da acil şifalar diliyorum. Olay yerine intikal ettiğimizde hâlen vagonların boşaltılması devam ediyordu, o nedenle sağlıklı bilgiler gelmiyordu. Görüştüğüm genel müdür yardımcısının açıklamasına göre 47 yaralı vardı ama sayının 70'in üzerinde olduğu da söyleniyordu; şu anda 86 yaralı olduğu, basında yer alıyor. Ulusal ve uluslararası düzeyde dikkat çeken bu olayın üzerinin örtülmemesini, sadece 3 işçinin üzerine yıkılmamasını, olayın sistemsel nedenlerinin araştırılmasını, bilimsel ve mühendislik uygulamaya yöntemlerindeki eksikliklerin tespit edilmesini ve Meclisimizin bu gibi elim olayların tekrar etmemesi için gerekli hassasiyeti göstermesini temenni ediyorum. Tüm milletimize geçmiş olsun diyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Asuman Erdoğan, buyurun.

54.- Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, Türk Silahlı Kuvvetlerinin Fırat'ın doğusuna operasyon başlatmasının an meselesi olduğuna ilişkin açıklaması

ASUMAN ERDOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; milletimizin acılarını paylaşmak, dile getirmek bizlerin en önemli görevlerinden biridir ve bunu milletin evinde yapmak kadar doğal bir şey olamaz. Ben de Ankara Milletvekili olarak, Ankara Yenimahalle'de meydana gelen tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, yaralıları acil şifalar diliyorum. Ateş düştüğü yeri yakar, ateş hepimizin yüreğine düştü.

PKK, PYD, YPG'li teröristlerin her adımını takip eden Türk Silahlı Kuvvetlerinin Fırat'ın doğusuna operasyon başlatması an meselesi. Kahraman ordumuzun, Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı Harekâtlarında gösterdiği başarıyı bu bölgede de misliyle göstereceğine inandığımız harekâta, ordumuza Rabb'imden başarılar diliyorum. Operasyonlara katılacak Mehmetçiklerimizden bir tekinin bile burnu kanamadan sevdiklerine, ailelerine kavuşması için dua ediyorum.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, "Fırat'ın doğusunu bölücü terör örgütünden kurtarmaya yönelik harekâtımıza birkaç gün içinde başlayacağız. Oradaki teröristleri hâlâ çıkarmıyorlar, o zaman biz çıkaracağız, iş başa düştü." diyerek bu operasyondaki kararlılığını ifade etmiştir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

55.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Akkaya Barajı'nın ne zaman temizleneceğini, kaç belediye ve beldede asbestli içme suyu borusu kullanıldığını, asbestli bina yıkımlarının kontrollü yapıp yapılmadığını Çevre ve Şehircilik Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Çevre ve Şehircilik Bakanımızın dikkatine: Niğde ile Bor arasına 1970'li yıllarda Akkaya Barajı, sulama amaçlı kurulmuştu, son on yılda hızla artan kirlenmeyle içinde canlı yaşayamaz hâle geldi. Akkaya Barajı yakınında yer alan üniversite ve kenti baraj kokusu sarıyor, çevre felaketi. Bu baraj ne zaman temizlenecektir?

Asbest kullanılan ürünler yasak olmasına rağmen, kapanan belde belediyeleri ve bazı yerleşim yerlerinin içme suyu borularının asbestli olduğu bilinmektedir. Önceki Çevre Bakanı Mehmet Özhasseki, bir yıl önce, Mecliste "Nerede varsa bana bildirin, derhâl değiştirelim." demişti. Niğde Bor Kemerhisar Belediyesi ve Bor Kızılca Belediyesi için başvuru yapıldı, ses çıkmadı.

Kanser dâhil hastalıklara neden olan asbestli içme suyu borusu kaç belediye ve beldede halen var, araştırıldı mı? Asbestli bina yıkımları kontrol ediliyor mu? İller Bankası, bini aşkın belediyede asbestli su borusu kullanıldığını belirtiyor. "Bir bölümü değiştirildi." demişti, değiştirilmeyenlerin durumu ne olacak?

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

56.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, cezaevlerine ziyarete izin verilmemesinin hangi hakka, hukuka dayandığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ben aslında Sayın Adalet Bakanına soru sormak istiyordum ama kendisi burada değil. Otuz yılı aşkın bir hukuk hayatım var ve avukat olarak cezaevlerine taa sıkıyönetim mahkemelerinden beri ziyarete gidebildim. Üç yıldır sadece bir kez Sayın Selahattin Demirtaş'ı ve diğer arkadaşlarımı ziyaret edebildim, o da hepsini değil. Bu dilekçelerimize cevap verilmemesi ve izin verilmemesi hangi hakka hukuka dayanmaktadır? Kendisi de bir hukukçu olan bakanın artık buna bir cevap vermesi gerektiğini düşünüyorum. Üstelik de yayin hayatı son bulacak olan Güncel Hukuk dergisini -belki son hukuk dergisiydi- on bir yıl çıkaran insanlardan biri olarak bu ülkede bunun artık hukukun da kalmadığının tescillerinden biri olduğunu düşünüyorum. Kendisi de okuyucularından biriydi, umarım bu soruya cevap verir.

BAŞKAN – Sayın İslam, size üç dakika süre veriyorum yerinizden, sonra gerekirse uzatırım.

57.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, cezaevlerine ziyaret taleplerine ret gelme sebebini Adalet Bakanından öğrenmek istediğine, hukukun üstünlüğü sorununa ve vesayetin devam ettiğine ilişkin açıklaması

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle bugün yaşadığımız elim tren kazası nedeniyle kayıplarımıza rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

Sayın Bakan şu anda yerinde değil ama aynı Sayın Gergerlioğlu'na geldiği gibi bana da cezaevlerinden çok sayıda şikâyet ulaşıyor aşağı yukarı her konuda. Yani ben sayın bakanların bu konudaki beyanlarına bakıyorum ama diğer yandan bu

şikâyetlere bakıyorum, gerçekten bir örtüşmezlik ve bir tutarsızlık içerisinde. Yadırgadığım şey, şikâyetlerin dile getirilmesini bir FETÖ propagandası olarak yani bir insan hakları sorunu olarak değil de FETÖ propagandası olarak ele almaları. Ben Sayın Adalet Bakanının konuyu bu şekilde ele almasını son derece yadırgadım. Bunun bir çözümü var Sayın Bakan -lütfe iletiniz Sayın Bakana- bunun bir çözümü var: Cezaevlerini milletvekillerine açınız. Gidelim, rahat rahat orada insanların durumlarına bakalım ve onların şikâyetlerini ağızlarından dinleyelim.

Bir mesele daha var. Bakınız, dört cezaevinden, 7 tanıdığım siyasetçi ve entelektüel için randevu talebim oldu, bunların 6 tanesine ret geldi, bir tanesinin süresi de ayın 18'inde doluyor. Sayın Bakan, bunun gerekçesi nedir veya Sayın Bakan adına orada cevap verebilecek görevlilere yöneltiyorum.

Sayın Hüda Kaya bir meseleyi daha gündeme getirdi arkadaşlar. Çok değerli AK PARTİ'li arkadaşlarım, özellikle başörtülü arkadaşlarıma ben sesleniyorum. Bakınız, 19 gözaltıdan ve bunların 4'ünün başörtüsünün çıkarılmasından bahsetti Sayın Kaya. Bu konuda gidip bir keşif yapalım mı? Ben de size eşlik edebilirim yani eğer böyle bir niyetiniz olursa başörtüsü konusunda 90'larda ciddi mücadele vermiş ve bu konuda ceza da almış bir insan olarak size eşlik etmeye hazırım ama benim önerdiğim şey, gelin, bunu yerinde inceleyelim.

Evet, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 2013 yılında bu sorunu Cumhuriyet Halk Partisi ve AK PARTİ'nin mutabakatıyla, hatta bütün partilerin mutabakatıyla çok güzel bir şekilde çözdük yani Mecliste çözdük ama Mecliste başörtüsü serbest kalırken başka taraflarda, karakollarda bu hak ihlal edilebiliyor.

Değerli AK PARTİ'li arkadaşlarım, ben size 1990'ları hatırlatmak istiyorum yani 1990'lı yıllardaki hayallerimizi hatırlatmak istiyorum. Yani bir arada yaşamak, çoğulculuk, özgürlük...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın İslam.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim efendim.

Yani bir arada yaşamak, demokrasi, çoğulculuk, eşit ilişki... Hatta ne derdik zaman zaman? Aslında biz bir iş başına gelsek demokrasinin ne olduğunu onlara gösterecektik. Bunları konuşturduk kendi aramızda, adaletten bahsederdik ve hukukun üstünlüğünden bahsederdik değerli arkadaşlar çünkü bu konuda gerçekten hepimiz, aşağı yukarı hepimiz birtakım zararlar görmüştük.

Evet, ben bugün Türkiye'nin en büyük sorununun hukukun üstünlüğü sorunu olduğuna inanıyorum yani hukukun üstünlüğü dediğimizde, hukukun, her kişinin, her görevlinin ve her kurumun üzerinde olduğunu ve hepsini ama hepsini, istisnasız hepsini bağlayıcı olduğunu hatırlatıyorum.

Yine o günleri hatırlayınız, ne olurdu? Yargıçları toplayıp brifing verirlerdi. Hatta dönemin Adalet Bakanı ne yapmıştı? Bir genelge yayımlamıştı haklı olarak ve yargıçların bu brifinge katılmasının meslek ilkelerine ve etiğine aykırı olduğunu hatırlatmıştı. Ben şimdi Sayın Bakana soruyorum: Bugün brifing alan yargıçlara böyle bir hatırlatma yaptınız mı, böyle bir uyarıya girdiniz mi? Ama zannetmiyorum, zannetmiyorum çünkü bugün vesayet devam etmektedir; sadece ve sadece vesayet el değiştirmiştir değerli arkadaşlar. Yani bugün yargı ve yasama Meclisi üzerindeki vesayet ne yazık ki icra tarafından, yürütme tarafından yürütülmektedir.

Değerli arkadaşlarım, yürütmeye baktığımızda, hem yargı üzerinde etkili olduğunu yani yargı kararlarını etkilediğini hem de yasamanın önemli bir kısmını gerçekten etkisi altına aldığını görüyoruz. Bu sayın Meclise ben bir uyarıda bulunmak istiyorum: Türkiye, hukukun üstünlüğünü çiğneyerek ve hukuk devleti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın Sayın İslam.

Buyurun.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bu kavramlar aşındırılarak gerçekten hem AK PARTİ'ye hem Türkiye'ye, hepimize zarar verme yolunda ilerleniyor. Türkiye'yi bu noktadan çıkarabilecek güç, yine bu Meclise aittir değerli arkadaşlarım. Eğer bir düşünürseniz bütün erklerin altında yine bu yasama Meclisinin yattığını ve buranın, aslında, nihai anlamda sistemi dizayn eden kurum olduğunu görürsünüz. Benim hepimize çağrım şudur: Gelin, kafa kafaya verelim ve Türkiye'de bütün kurumları yerine oturtmak, hukuk devletini onarmak ve hukukun üstünlüğünü yeniden tesis etmek üzere el ele çalışalım.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan ve değerli arkadaşlarım.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın İslam.

Buyurun Sayın Zengin.

58.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın İslam'ın konuşmasında ifade ettiği başörtüsüyle alakalı, cezaevlerinde nasıl bir uygulama olduğunu doğrusu ben ilk defa duyuyorum. Buradan arkadaşlarımız... Zaten konuyla alakalı genel müdürümüz de burada, eğer bir söz verirsiniz, bir açıklama da yaparsa iyi olur diye düşünüyorum. Çünkü benim bildiğim kadarıyla, cezaevlerinde hiçbir şekilde, başörtüsüyle alakalı bir yasaklama, bir sıkıntı yok, olamaz. Eğer varsa da böyle bir şey biz sonuna kadar arkasındayız, olamaz böyle bir şey, olamaz. Şu anda burada da açıklama yapabilir arkadaşlarım diye düşünüyorum, bir söz vermenizi rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Batman meselesini hatırlattım Sayın Başkan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bakanın söz talebi var, bir açıklama yapma isteği galiba.

Buyurun Sayın Bakan.

59.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, cezaevlerinde başörtüsüyle ilgili hiçbir sorun yaşanmadığına, cezaevi ziyaretlerine ve cezaevi koşullarına ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; cezaevlerinde inancından ötürü ne şekilde, hangi ibadetini yapmak isterse ya da başörtüsüyle ilgili hiçbir sorun yaşanmamaktadır, böyle bir şey asla vaki değildir. Nerede olmuştur, ne şekilde olmuştur, bu konuyla ilgili, sayın milletvekili bize bilgi verirse, biz hemen, derhâl, anında onun gereğini yaparız.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Hemen söyleyeyim, Batman.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Eğer bir kamu görevlisinin yaptığı bir usulsüzlük, yanlışlık varsa da anında gereken yapılır. Bu konuda lütfen bize yer ve nokta, adres bildirsinler, bu konuda gereğini yaparız. Cezaevlerinde değil İslam

dinine mensup, hangi dine mensup olursa olsun inancını, ibadetini yapma konusunda Hükümetimiz her türlü imkânı seferber etmektedir. Bu konuda eksiklik varsa, bizlere bilgi vermesi hâlinde gereken yapılacaktır.

Diğer konu: Milletvekillerinin cezaevlerine gidip inceleme hususunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun her an, her zaman istediği cezaevine gitme hakkı vardır, ombudsmanlığın vardır. Yine, uluslararası cezaevlerini incelemeye ilişkin kurumlar Türkiye’de istedikleri cezaevini incelemekte, gidebilmektedirler, istedikleri cezaevine. Ve tüm bu raporlar... Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi, uluslararası toplum tarafından tüm cezaevleri incelenmektedir. Dolayısıyla AIHM’e yapılan müracaatlarda da cezaevi koşullarıyla ilgili -tüm müracaatlar- insani koşullarda olduğuna ilişkin kararlar varken, AIHM bile böyle bakarken bir Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi arkadaşımızın bu konudaki ithamlarının yersiz olduğunu ifade etmek isterim. Nereye gitmek istiyorlarsa tüm milletvekillerimize bu konuda her türlü izin, İnsan Hakları Komisyonu çerçevesinde verilir.

Az önceki konuda da ifade ettiğimiz gibi, bir milletvekilinin iddialarıyla ilgili, Genel Müdürüm “Üç saat ben görüştüm, tüm bu iddialar orada da ifade edildi, cevaplarını verdim.” diyor. Elbette, kamu görevlisinin olduğu yerde kamu hizmeti yapılırken bir eksiklik, bir ihmal ya da bir kasıt varsa Türkiye hukuk devletidir, bu konuda gereken idari, adli, her türlü takibat yapılır, kim yanlış yapmışsa o konuda Bakanlık olarak da biz gerekeni yaparız, yapmamız gerekir, hukuk devleti bunu ilzam eder.

Bunun ötesinde, tüm bu bilgiler verildikten sonra söylenen tüm bu ifadelerin, genel itibarıyla bakıldığında, belli çevrelerin Türkiye’ye dair algısına yönelik dezenformasyonu olduğu ifade edilmiştir, yoksa nereden gelirse gelsin, kimden gelirse gelsin bir insan hayatına ilişkin, cezaevi koşullarına ilişkin tüm iddialar elbette sonuna kadar araştırılmalıdır. Türkiye hukuk devletidir. Bunların hepsine cevap veriliyor. Buradaki ifadenin, bu konudaki dezenformasyonların benzer bir şekilde, adı geçen, ifade ettiğimiz örgüt tarafından dezenformasyon için kullanıldığını da ifade etmek, yoksa üç saat Genel Müdürümüz -kendisi de burada-bunların ifade edildiği... Varsa bir konuyla ilgili de anında Bakanlığımız, savcılığımız da gerekli teftişi zaten yapmaktadır.

Genel Kurulun bilgisine saygıyla arz ederim.

Sayın İslam, buyurun...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, benim de 60’göre kısa bir ...

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu, sizin gibi 30 kişi sisteme girmiş durumda ve sırayla ancak söz verebiliyorum.

Buyurun Sayın İslam.

60.- İstanbul Milletvekili Nazır Cihangir İslam’ın, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Bakan, benim söylediğim, bugün özellikle Sayın Hüda Kaya’nın üzerinde durduğu, kendisinden doğrudan da konuşarak aldığım bilgiye dayalı bir şey. Önerdiğim de şu zaten, AK PARTİ’li başörtülü arkadaşlarımıza da önerdim: Birlikte gidelim, acilen gidelim, olayı yerinde inceleyelim.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Hangi cezaevi?

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Şimdi, mesele şu: Biz KHK’yle işimizden atıldıktan beri KHK’lilerin problemleriyle zaten iç içeyiz ve bu konuda yoğun şikâyetler alıyoruz. Burada mesele, olayın üzerine bir örtü çekmek, olayı örtmek hadisesi değil, olayların ciddi bir şekilde ele alınıp incelenmesi.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Neresi olduğunu sordum.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Şimdi, ha, burada da teklifim çok açık, biz milletvekilleri, grubu olmayan siyasi partilere ait milletvekilleri herhangi bir komisyona giremiyoruz. Ha, bunun dışında, bu milleti temsil eden bir milletvekilinin bu ülkede devletin herhangi bir birimini, sır olmadığı müddetçe herhangi bir birimini inceleme...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen Sayın İslam.

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bir milletvekilinin millettan aldığı yetkiyle sır olmamak kaydıyla devletin herhangi bir birimini incelemek, o konuda rapor hazırlamak hakkı vardır; millet bize bu yetkiyi vermiştir. Ha, ben bunun kullandırılmadığı... Ben üçüncü havalimanı şantiyesine de giremedim bir milletvekili olarak, jandarmalar önümü kesti, jandarma mangası.

Söylemek istediğim şudur: Bunları FETÖ propagandası deyip geçiştirmeyin. Neden bana izin vermiyorsunuz cezaevi ziyareti için? 7 tane başvurum var size, neden izin vermiyorsunuz? Bunların cevabını istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Cihan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL - Başkanım, adres, hangi cezaevi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Bakan, bu kadar açıklama yapıyor burada ama biz şu anda giremiyoruz cezaevlerine.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

Lütfen Sayın Gergerlioğlu...

Lütfen...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Ama bütün bu açıklamaları doğru değil ki.

BAŞKAN – Burada söz talepleri sisteme girerek yapılıyor ve her arada partilerden ilk girenlerden tespit ettiğim kişilere sırayla söz veriyorum. Bütçe görüşmelerinde daha fazla söz verme imkânımız olmuyor. O nedenle, sürekli söz isteklerini karşılayamıyoruz. Burada sistemde gördüğümüz talepleri mümkün olduğu ölçüde adil bir biçimde dikkate alıyoruz.

Teşekkürler.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURTLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi sıra CHP Grubu adına yapılacak konuşmalardadır.

İlk söz, İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'e aittir.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesi üzerinde sözlerime başlıyorum.

1983 yılında çıkmış olan bir yasa var, 2981 sayılı Yasa. Bu yasayla İstanbul'da ve Türkiye'nin her yerinde İmar Yasası'na aykırı olarak yapılmış olan kamu arazilerinin ya da vakıflara ait olan arazi üzerindeki gecekonduların, yasaya dayalı olarak belli bir dönem içinde tapularının alınmasıyla ilgili bir düzenleme getirilmişti. Şimdi, bu yasanın yasal süresi doldu fakat 2013 yılında bu yasanın yasal süresi beş yıl olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde uzatıldı, sonrasında tekrar bu süre uzatıldı.

Şu an, Türkiye'de İstanbul'da Sarıyer'de, Beykoz'da on binlerce insan, Parlamente'ye gözünü dikmiş, 2981 sayılı Yasa'ya göre imar affından yararlanmış, tapu tahsis belgesini almış olan insanların ne zaman tapularını alacağını soruyor. Hangi bedelden? Sokak rayiçleri üzerinden tapularının verilmesi için iktidarınız daha ne kadar insanları bekletmeyi düşünüyor? Düşünebiliyor musunuz, eli altmış yıldır insanlar gelmiş, bir bölgeye yerleşmişler, yurt edinmişler, doğmuşlar, evlenmişler, büyüklerinin cenazesini kaldırmışlar ama hâlâ, hele de rantın çok yoğun olduğu İstanbul'da Fatih Sultan Mehmet Mahallesi'nde, Baltalıman'ında, Sarıyer'in 13 mahallesinde, Üsküdar'da ve Beykoz'da, 2981 sayılı Yasa'ya göre hak sahibi oldukları mülklerinin tapusunu alamıyorlar.

Evet, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla ilgili konuşuyoruz. Bakanlık -burada eski bakanlar da milletvekili olarak bulunuyorlar- "kentsel dönüşüm" adı altında son derece naif bir kavramı önümüze getirdi ama şimdi "kentsel dönüşüm" kavramı

İstanbul'da on binlerce, yüz binlerce insanı mağdur eden, onları evinden, yerinden yurdundan eden, gecekondu sahibini gecekonduşundan, apartman sahibini apartmanından eden bir uygulamaya dönüştü. Öylesine bir hâl aldı ki, 6306 sayılı Yasa'yla "kentsel dönüşüm" adı altında bir yasal düzenleme getirildi.

Bu yasadan şu an size bazı örnekler vereceğiz. Kentsel dönüşüm Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kendisi yapmak istedi. Peki, ne yaptı? Nerede, ne yaptı? İşte, Fikirtepe'de, Fikirtepe'de kentsel dönüşüm yaptılar. Fikirtepe'de insanlar, evleri yıkılmış, müteahhitler kirayı ödeyemediği için çadırdan yaşıyorlar. İşte bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin kentsel dönüşüm anlayışının tipik bir örneği; arka tarafta, AKP'li müteahhitlerin yaptığı, 4,5 gerçek emsal yerinde 12 emsalle yapılmış gökdelenler, önünde de evlerini kaybettiği için, gidecek yeri olmadığı için çadırlarda yaşayan insanlar.

Başka bir problem daha var değerli arkadaşlar: Adalet ve Kalkınma Partisinin İstanbul'da göz bebeği bir belediyesi vardı, Esenyurt Belediyesi. 1984 yılında 50 bin nüfuslu Esenyurt'un, bugün nüfusu 1 milyon. Şu malum belediye başkanlarının görevden alındığı dönemde hakkında yapılmış olan ithamlar, ifadeler, soruşturmalar da gerekçe gösterilerek ama görevden alınmış bir Esenyurt Belediye Başkanı var. Ve şimdi, Esenyurt'ta evini alamayan, müteahhide parasını ödediği için girdiği apartmandaki bütün taksitlerini banka kredisıyla ödediği için 30 binin üzerinde mağdur insan vardır. 30 binden fazla mağdur insanın yaşadığı sıkıntıları çözme konusunda size buradan, Parlamentodan bir öneri yapıyorum: FETÖ mağdurlarının alacaklarını, FETÖ'cülerden aldınız. Uzan'ın bütün mallarına el koydunuz, Uzan'ın mallarını, mağdur olana ödediniz. Şimdi, Esenyurt Belediyesindeki bütün bu haksız uygulamalardan, rant elde eden başta Belediye yönetimi olmak üzere, orada, sizin de çok iyi bildiğiniz, kamuoyunun da çok iyi bildiği yandaşlarınızın mallarına el koyunuz ve 30 binden fazla insanın hakkını hukukunu lütfen yerine getiriniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka problem şu: Değerli arkadaşlar, Fikirtepe, Adalet ve Kalkınma Partisinin "kentsel dönüşüm" adı altında getirdiği bu düzenlemeyi size söylemek istiyorum. Fikirtepe'yi bitirdiklerinde 10 binden fazla konut olacak yani 40 bin kişi yaşayacak. Bir de oraya İstanbul Medeniyet Üniversitesi getirildi, 10 bin kişi de orada yaşayacak; etti mi 50 bin kişi. Tek giriş çıkışı olan mahallede 50 bin insanın yaşayacağını düşünün; herhâlde, 5 kilometre uzunluğunda bir yol meydana gelecek ve bu yol Fikirtepe'yi de Göztepe'yi de Ankara Asfaltı'nı da çekilmez bir hâle getirecektir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yoksulun, fukaranın sorununu çözmiyor ama Altunizade'de Esta Proje için bir kalemde, ağaçlandırılması gereken alanı "ağaçlandırılacak alan"dan tamamıyla çıkarıyor ve konut alanına alıyor. Bunun karşılığında da 1 milyar 250 milyon liralık bir rant alanı ortaya çıkarıyorlar.

Değerli arkadaşlar, bu Meclis halkın Meclisi, seçimlerde halkın oylarıyla gelmiş olan insanların Meclisi ve Türkiye adına kararların alındığı Meclis burası. Ama bu Meclis Türkiye'de tek meclis değil. Yine halkımızın oylarıyla seçilmiş olan ve yerelde insanların sorunlarına çözüm önerileri getiren, o kentin planlamasının yapacağı yerel meclisler var. Türkiye'nin Anayasası yerel demokrasilerin güçlendirilmesinde ve hizmetlerin yerel yönetimler eliyle vatandaşla ulaştırılmasında yol gösterici oluyor. Ama şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi giderek bizim önümüze merkez yetki bir anlayışı dayatıyor. Yerel yönetimlerin yetkilerini kısıyor, yerel yönetimlerin kendi beldeleriyle ilgili plan yapma yetkilerine müdahale ediyor. Geçtiğimiz 10 Aralık tarihinde yayımlanan, Resmî Gazete'de yayımlanan yasanın 23'üncü maddesinin (6)'ncı fıkrasında özel alanlar dâhil yani Boğaziçi'nin ön görünüm ve geri görünüm alanları dâhil, plan yapma yetkisini, ruhsat düzenleme yetkisini ve ruhsat onaylama yetkisini Bakanlığa veriyor. Hani biz demokrasiyi tabana yayacaktık? Hani biz yerel yönetimleri güçlendirecektik? Demek ki söylemler ile eylemler bir araya gelmiyor. Belediyede görev yaptığınız zaman yereli savunacaksınız, büyükşehirde görev yaptığınız zaman yereli savunacaksınız, TOKİ'nin başına geçtiğiniz zaman TOKİ'nin plan yapma yetkisini savunacaksınız, şimdi de TOKİ'nin başındakini İstanbul'da bir ilçeye aday yapacaksınız, hem de Tarihî Yarımada'ya aday yapacaksınız; yemezler, yemezler değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Geçtiğimiz gün burada, Üsküdar Kirazlıtepe'de yaşanan yıkımlarla ilgili bir tartışma yaşanmıştı, demiştik ki: "Siz, bir mahalledeki insanları yerinden etmek için orayı boşaltıyorsunuz, boşaltmak için de önce evleri yıkmaya çalışıyorsunuz; mahalleli direndiği zaman da onların toplanma yeri olan camiyi yıkıyorsunuz." AKP grup başkan vekili itiraz etti. İşte bu, arkadaşlar, yıkılmış olan cami alanının bugünkü fotoğrafıdır bu. Ne söylemişlerdi? "Biz o camiyi yıktık, yerine yenisini yapacağız." Yapılan bir cami var mı? Yok. Enkazını ve molozunu bile kaldırmadılar çünkü o moloz, orada yaşayan yurttaşların morali bozulsun ve orayı terk etsinler diye hâlâ ilk günkü gibi duruyor.

Değerli arkadaşlar, yine Adalet ve Kalkınma Partisinin son dönemde çıkardığı en önemli yasalardan biri imar barışı yasası. İmar barışı yasası, yasa, yönetmelik, ruhsat ve eklerine aykırı yapılmış olan yapıların ruhsata bağlanmasıyla ilgili bir sorun varsa bunları belli bir bedel karşılığında affeden bir yasaydı. İşte burası Karadeniz'in yaylaları. İmar barışı çıktıktan sonra Karadeniz'in yaylalarını vatandaşın nasıl kullandığının temel bir göstergesi. Evet, belki daha küçük gözüküyor ama işte bunlar, imar barışı yasasıyla, işte Karadeniz'in bütün yaylaları bu hâle gelmiştir. Sadece Karadeniz'in yaylaları değil, Ege'nin, Akdeniz'in, Bolu'nun orman alanları, tarım alanları, turizm alanları hızlı bir biçimde yağmalanmaktadır ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütün bu sürecin, bütün bu şikâyetlerin farkında olmasın rağmen, kendilerine verilmiş bir talimat var. Nedir o? "Aman, bütçeye para gelsin. Aman, bütçeye para gelsin de nereden gelirse gelsin." (CHP sıralarından alkışlar) Sizin imar barışıyla yasallaştıracığınız yapılardan çok daha fazlası yakın dönemde –bakın, çok açık söylüyorum– bir sorun olarak ortaya çıkacaktır.

Değerli arkadaşlar, TOKİ'nin plan yapma yetkisine karşıyız, Bakanlığın imar planı yapma yetkisine karşıyız. Biz, bir bölgeyle ilgili plan yapılacaksa doğrudan demokrasiyi savunuyoruz. Doğrudan demokrasinin, orada yaşayan yurttaşların içinde yer aldığı, katılım süreçlerini doğrudan desteklediği ve görüşlerini aktardığı bir planlama sürecinin mutlaka hayata geçmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Zeybek.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Yine "kentsel dönüşüm" adı altında belediyeler de bu manada Bakanlık tarafından yetkilendirildiği için, Gaziosmanpaşa Belediyesi kendisine bağlı olan Yıldıztabya, Yenidoğan, Pazariçi, Karlıtepe, Sarıgöl - Romanların yaşadığı mahalle- ve Bağlarbaşı'nda binlerce insanı mağdur etti. Binalar yıkıldı, insanlar mağdur. Belediye ortada yok, işleri yapacak müteahhit ortada yok ama vatandaş çaresiz bir biçimde kendi geleceğinin ne olacağını merak ediyor.

Aslında işin özeti şu arkadaşlar: Bütçeyi görüşüyoruz, 2019 yılı bütçesi bir faiz bütçesidir. Sosyal Güvenlik Kurumu harcamalarını, Millî Eğitim maaşlarını, Emniyetin maaşlarını, Sağlık Bakanlığının maaşlarını çıkardığınız zaman geride hiçbir şey kalmıyor. O nedenle bugün meydana gelen kaza Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının bütçesindeki tasarrufun temel sonucudur. Yapılamayan sinyalizasyonlar, yapılamayan altyapı yatırımları, bugünkü kaza, bundan önceki kaza ve bundan sonra oluşacak olan kazaların temel nedenidir. Siz eğer Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayınız Sayın Zeybek.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Bütçesini konuşuyoruz. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bütçesi, yani yüz binlerce mağdur insanımızın sorununu çözecek olan Bakanlığımızın bütçesi, değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanlığının bütçesinin bile altındadır. O nedenle, Sayın Bakan, bürokratlar ve Adalet ve Kalkınma Partisinin yetkilileri ne söylerse söylesin, 2019 yılı kentsel

dönüşüm mağdurlarının, kent mağdurlarının daha da arttığı bir dönem olarak tarihe geçecektir. O nedenle bu bütçe, bizim de içinde yer aldığımız komisyon açısından, şehircilik, ulaştırma ve altyapı açısından tam bir fiyasko bütçesidir diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zeybek.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Zengin, sürekli her konuşmacıdan sonra söz istiyorsunuz, ben de veririm ama görüşmelerin uzamasından daha çok sizin gruptaki arkadaşlar şikâyet ediyor. Ben yine söz veriyorum.

Buyurun Sayın Zengin ama lütfen kısa tutalım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok kısa çünkü izah etmem lazım gelen birkaç şey var. Malum uzamasını ben de istemiyorum ama şartlar böyle gerektiriyor.

Şimdi, Sayın Zeybek konuşmasında... Kendisi daha evvel uzun yıllar meclis üyeliği yaptı bildiğim kadarıyla İstanbul'da. O sebeple, TOKİ'nin nasıl bir plan yapma sürecinden geçtiğini çok iyi bildiği kanaatindeyim. TOKİ tek başına plan yapamaz, her bir kurumumuz gibi, ya büyükşehirden veyahut da Bakanlıktan onay alması lazım. Gerektiğinde Sayın Bakanımız daha detaylı bilgi de verecektir. Bu manada, TOKİ'yi böyle layüsel bir anlayış içerisinde anlatmayı tabii ki kabul etmiyoruz.

Camiyle alakalı hassasiyeti de çok hoşumuza gidiyor, güzel bir takip süreci ama doğru şekilde takip etmeleri kaydıyla. Cami -daha evvel okuduk geçtiğimiz günlerde burada- ömrünü tamamlamış bir cami. Yeniden bir cami yapılması gerekiyor. O bölge içerisinde, bölgesel plan içerisinde cami yeri var ve aynı yere bir cami inşaatı yapılacak. Bize bunu söyleyerek kendi kötü şöhretlerini silebilmelerinin mümkün olduğunu düşünmüyorum.

Devamında da Esenyurt Belediye Başkanımız Sayın Necmi Kadioğlu'yla alakalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, tamamlayın Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok kısa... Hemen toparlıyorum.

Sayın Necmi Kadioğlu'yla biz uzun yıllar beraber çalıştık. Esenyurt Belediye Başkanlığımızı yaptı. Kendisi görevden alınmadı, sağlık sebepleriyle istifa etti ve üç yıla yakın zamandır da devam eden bir tedavisi var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, ben müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

62.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, hızlı tren kazasıyla ilgili Adalet Bakanının yapmış olduğu açıklamaya ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, Sayın Adalet Bakanına sormak istiyorum.

Şimdi, bu tren kazasıyla ilgili, biliyorsunuz, gündemimizde ve sıkıntı yaşıyoruz. Sayın grup başkan vekili konuşmasında sık sık "Bakanlar doğrusunu açıklayacaktır." ifadelerinde bulunuyor.

Sayın Adalet Bakanı, bu tren kazasıyla ilgili, Meclis ilk açıldığında aynen bize şöyle demiştiniz: "Hızlı trenle vatandaşlarımıza çok büyük bir hizmet getirilmiştir ve tüm modern, teknolojik imkânlarla bunlar yapılmıştır." Ancak şimdi öğrendiğimiz kadarıyla Ankara merkez-Sincan arasında sinyalizasyon sistemi bitirilmemiştir. Bitirilmediği için eski sistem tren işletmesi yapılmaktadır. Sayın Bakan, gerçekten Türkiye Büyük Millet Meclisinin gözünün içine bakarak yalan mı söylüyorsunuz yoksa sizi kandırıyorlar mı?

BAŞKAN – Sayın Bakan, doğrudan soru yöneltildiği için sizin de cevap verme hakkınız var.

Buyurun.

63.- Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün, hızlı tren kazasıyla ilgili nerede bir eksiklik varsa, hangi yönde bir ihmal varsa Hükûmet olarak gereğini yerine getireceklerine ilişkin açıklaması

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle biz bu konuyla ilgili başsağlığında bulunduktan sonra Ankara Cumhuriyet Başsavcılığımızın bu konuyla ilgili soruşturma açtığını ve 3 savcıyı görevlendirdiğini söyledik. Ve olay anından itibaren kimliklerin hızlı bir şekilde otopsi yapılarak tespiti, cenazelerin kimliklerinin tespiti için çok yoğun bir çalışma yapıldı. Bu konuyla ilgili, hızlı tren konusuyla ilgili yapılanları söyledikten sonra, "Bu hususta bir ihmal var mı, bir kasıt var mı, ne gibi eksiklikler var, bu konu adli ve idari soruşturmayla ortaya çıkacaktır ve biz de bunun takipçisi olacağız." diye... Yani cümlelerin bir kısmını alıp... Tutanağı ben de okudum. Dolayısıyla bu konuda, olayın daha sıcaklığında, sabah bu hüznü olayla geldikten sonra "Hiçbir şekilde üstü örtülemez. Bu, bütün teknolojik imkânlarla yapıldı ama eksiklik nerede; kamu görevlisinden mi, teknolojik eksiklik mi, ihmal mi, denetim eksikliği mi, ne varsa bunu bağımsız savcılık makamı en derin bir şekilde araştıracaktır, biz de takipçisi olacağız." dedik. Dolayısıyla bu konuyla ilgili nerede bir eksiklik varsa, hangi yönde bir ihmal varsa -olup olmadığı- savcılıkça tespit edilecektir. Bizler de Hükûmet olarak bu konuda idari, adli tüm soruşturmaları, gereğini titizlikle yerine getireceğiz. Bu konuda da Bakanlığımızdan gelen bir bilgi olduğunda... Çok teknik bir konu ve bağımsız savcılık makamı bu soruşturmayı yürütüyor. Şimdi, hangi eksiklik var -biz burada sabahtan beri hep beraberiz- savcılık bunu inceleyecektir, bizler de takipçisi olacağız. Hükûmetimiz, Ulaştırma Bakanlığımız o konuyu da sonuna kadar takip ediyor. Yine bilgi, yeni bir durum geldiğinde de Genel Kurulun bilgisine arz edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Bakan.

64.- Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'un, kaçak yapılara ilişkin her türlü takibin, tespitin yapıldığına ve kentsel dönüşüm alanlarında tarihe, kültüre, silüete uygun projeler geliştirmeye gayret gösterdiklerine ilişkin açıklaması

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir iki vekilimiz Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın bütçesinin yetersiz olduğunu ve bu bütçeyle hiçbir iş yapılamayacağını ifade ettiler. Ben, buna ilişkin kısa bir bilgi vermek istiyorum.

Evet, 2019 yılında Bakanlığımız bütçesi 2 milyar 573 milyon olarak tahsis edildi. Tabii, Bakanlığımıza bağlı, TOKİ, İller Bankası, Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüz, Emlak Bankası, Emlak Konut gibi bağlı ve ilgili kuruluşlarımız var. Bu bağlı ve

ilgili kuruluşlarımızla aynı iş anlayışı içerisinde Bakanlıkça bir bütün olarak iş yapıyoruz ve örneğin, TOKİ'nin önümüzdeki yıl için, şu an bütçesi 9 milyar lira ve bunun 758 milyonu sadece kentsel dönüşümde arsa, kamulaştırma, anlaşma ve uygulama projeleri için ayrıldı. Yine, 8 milyar liralık yapım ödeneği de bu projelerin sahada uygulanması için ayrıldı.

Bunun dışında, İller Bankası Genel Müdürlüğümüz de -geçen hafta Genel Kuruldan da geçen- kârının belli bir kısmını kentsel dönüşüm projelerine aktarmak üzere... Bu kanun değişikliği Resmî Gazete'de de yayımlandı. Buradan da kentsel dönüşümüne 840 milyon lira bedel ayıracağız ve bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz 592 bin konutun dönüşümü ve Toplu Konut İdaresi eliyle de yaklaşık 840 bin konutun yapımına... Ki bunların birçoğu da alt gelir ve orta gelire hitap eden konutlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; imar barışı kapsamında bugüne kadar yaklaşık 9 milyon vatandaşımız imar barışı sürecine başvurdu ve 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla bu süreç tamamlanıyor ve buna ilişkin de yaklaşık 8 milyar 300 milyon lira ödeme yaptılar. Bu barıştan 13 milyon vatandaşımızın faydalanmasını bekliyoruz. Bu barış da 31 Aralık 2017 tarihinden önce yapılmış yapıları ilgilendiriyor. Hem çevre ve şehircilik il müdürlüğümüz hem de Bakanlığımızın ilgili Teftiş Kurulu Başkanlığı sahada, yaylalarımızda, ilçelerimizde, belediyelerimizde yapılan kaçak yapılara ilişkin de her türlü takibi, tespiti yapmaktadır. Bunların da süreç içerisinde hepsinin yıkılacağını ifade etmek isterim.

Toplu Konut İdaresinin tek başına plan yapma yetkisi yoktur. Toplu Konut İdaresi, toplu konut alanlarında ve kendi mülkiyeti olan alanlarda plan teklifi yapabilir. Bu plan teklifi de Bakanlığımız veya ilgili büyükşehir belediyesi tarafından onaylanır ki biz Sayın Cumhurbaşkanımızın da talimatları çerçevesinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, zaten kapanışta uzun bir konuşmanız olacak; isterseniz somut sorulara burada cevap verin, diğer açıklamaları kapanış...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ MURAT KURUM – Hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Tabii ki ben size söz vereceğim ama sadece bir hatırlatma yapmak istedim.

Buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ MURAT KURUM – ...yeni yerleşim alanlarında 4-5 katı geçmeyecek, gene kentsel dönüşüm alanlarında mevcutta imar yapılaşmasını geçmeyecek şekilde, tarihimize, kültürümüze, silüetimize uygun projeler geliştirmeye çalışıyoruz, buna gayret gösteriyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçmesi için...

BAŞKAN – Yerinizden, kayıtlara mikrofonla geçsin.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, ben burada yeni bir tartışma başlatmak istemiyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; burada söylediğimiz sözler önemli. Siyaseten konuşup da hamaset yaparak birbirimizi burada inandırabiliriz, kandırabiliriz ama kaybettiğimiz, bizim canlarımız. Burada grup başkan vekilleri hızlı trenle ilgili son teknolojik imkânların tamamlanmadan bu hızlı tren seferlerinin başladığını söyledikten sonra siz bahsettiğiniz konuşmanın içerisinde cevaben "Tüm modern teknolojik imkânlarla bu yapılmıştır." dediniz. Şimdi, bunun karşılığında bunun, modern teknolojik imkânların yapılmadığını öğrenmiş bulunuyoruz. Eğer bizim öğrendiğimiz şey doğru değilse biz, tamam, bunu düzeltelim ama bu doğruysa, o zaman bu Meclis yanılıyor demektir.

Değerli Başkan, size hitaben konuşmak istiyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisi hafife alınıyor. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup başkan vekillerinin söylediği sözler milletimizin sözleridir. Biz burada siyaseten konuşmak istemiyoruz. Bazı olaylar vardır ki siyasetin üstündedir, bu da aynı o olaylardan bir tanesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bakın, eğer bu bir insan hatasından kaynaklanıyorsa, 2003 yılında Devlet Demiryollarında 35.854 kişi çalışıyordu, oysa bugün, 2017 yılında 17.243 kişi çalışıyor. İnsanların yarı yarıya iş akitleri feshedilmiş, çıkarılmış. Onun haricinde kontroller yapılmıyor, onun haricinde sinyalizasyon çalışmıyor; ondan sonra da kaza olduğu zaman "İşte, suçluları bulacağız." Orada 3 kişiyi tutuklamak, suçluları bulmak demek değildir. O 3 kişiye de, bu insanlara da gerektiği gibi görevini yaptırmayan kimse, oraya kadar bu işi sürdürmek gerekir. Şov olsun diye eğer gidip de daha hizmete açılmaması gereken bir hizmeti sokarsanız devreye ve karşılığında insanlar ölürse biz de buradan bunun hesabını sorarız. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- C) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)
- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)
- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi söz sırası İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'dadır.

Buyurun Sayın Emecan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Ankara'da yaşanan tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarımıza da acil şifalar diliyorum. Buradan da Devlet Demiryollarının yönetilemediğinin altını çizmek istiyorum. Aslında Türkiye'de sadece Devlet Demiryolları değil, birçok kurum yönetilememektedir, birazdan da geleceğim buna.

Bugün üç bakanlığımızın 2017 bütçesinin kesin hesabını ve kullanılacak olan 2019 bütçesini konuşuyoruz. Hangi ortamda konuşuyoruz? Kriz ortamında konuşuyoruz, ekonominin daraldığı, üçüncü çeyrekte yüzde 1,6 büyüdüğümüz yani küçüldüğümüz bir ortamda konuşuyoruz. Büyüyen tek şey ise devletin harcamaları, kamunun israfı, faize ödenen para.

Öncelikle altını çizelim, 2019 bütçesi, krizin yükünün yüzde 20 artan vergiyle dar gelirlinin sırtına yüklendiği bir bütçedir. Bu bütçede 117 milyar borç faizi ödememiz, 80 milyar da öngörülen bütçe açığımız vardır.

Değerli milletvekilleri, Tarım Bakanlığı ve Orman Bakanlığı birleştirildi. 2019 yılı bütçesi iki bakanlığın 2017 toplam bütçelerine göre azaltılmış, 33 milyar 744 milyon TL bütçe ayrılmıştır. Bu rakamlardan da aslında genel bütçeden tarıma ve ormancılığa ayrılan bütçenin azaldığını anlıyoruz.

2017 yılı Sayıştay denetim raporlarından da bir örnek vermek istiyorum çünkü Sayıştayın raporları önemli, önemli olumsuz bulgular var bakanlıkların yönetimleriyle ilgili. Devlet Su İşleri, belediyeler adına yapılan içme suyu yatırım bedellerini muhasebeleştirip izleyememiş ve tahsil edememiş. Toplamda 4 milyar 866 milyon, 2017 yılı içerisinde tahsil edilmesi gereken ise 493 milyon lira var. Zaman kısıtlılığı nedeniyle tüm bulgulara burada, bu kürsüde giremiyoruz ama yani gelirini, giderini kayıt altına alamayan bir bakanlığı konuşuyoruz. Siz bir bakanlığı bile yönetemezken gelişmiş ülkeler tarımda Endüstri 4.0'a geçtiler. Dünyada tarım sektörü teknolojiyle birlikte gelişmekte, tarımda eğitim, sosyal destekler ve dijitalleşme üzerine adımlar atılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesi özetle şöyle der: "Bütçeden ayrılacak kaynak, gayrisafi millî hasılanın yüzde birinden az olamaz." Peki, uygulanıyor mu bu madde? Hayır. En son 2017'de yüzde 0,41 pay ayrılmış, 31 milyar verilmesi gerekirken 18 milyar TL verilmiş. Yani 2006-2019 yılları arasında üreticiye verilmesi gereken hak ne kadar diye baktığımızda, 154 milyar 850 milyon lira devletin çiftçiye, üreticiye borcu var.

Yine, Sayıştay raporlarına göre bu tarımsal destekleme ödeneklerine ilişkin etki analizi de yapılmamış, raporlaması da yok. Büyük projelere, saraya, rantiyecilere para var ama bu ülkenin tarımını kalkındıracak olan çiftçimize, gübresine, tohumuna, mazotuna para bulunamıyor değerli milletvekilleri. Bu noktada, AKP Hükûmetinin tarım politikasındaki siyasi tercihlerini de iyi

anlamak gerekiyor.

Büyükşehir Yasası'yla mahallelere dönüştürülen köylerimizdeki tarım alanlarının yok edilmesiyle ekilebilir tarım alanlarının yüzde 15 oranında azalmasına neden oldunuz ama gidip Sudan'da 780 bin hektar tarım arazisi kiralayabiliyorsunuz. Türkiye'de ise çiftçi üretmez, tüketicinin büyük çoğunluğu da pahalılık nedeniyle yeterli gıdaya ulaşamaz hâle gelmiştir. Şu anda Türkiye'de nüfusumuzun yüzde 20'si açlık sınırının altında yaşamaktadır.

Buğday bizim stratejik ürünümüzdür. 19 milyon ton buğday üretmekle övünüyorsunuz ama 50 milyon tonu da ithal ediyorsunuz. Bugün ürettiğimiz tarım ürünlerinin 6 katını ithal eder duruma geldik.

Fındık üretimini İtalyan Ferrero Rocher markasına teslim ettiniz, FİSKOBİRLİK'i işlevsiz hâle getirdiniz. Fındıkta uygulanan yanlış politikalarla dolayı dekar başına ortalama verim 2002'de 107 kilogram iken 2018'de dekar başına 78 kilograma düşmüştür.

Organik tarım dünyada giderek yaygınlaşmaktayken biz organik tarımda ve iyi tarım uygulamalarında dünyanın çok gerisindeyiz.

Hayvancılık neredeyse tamamen bitme noktasına gelmiş, dışa bağımlı. Et ihraç eden bir ülkeyken ithal eder duruma gelmişiz.

Değerli milletvekilleri, Çevre Bakanlığının bütçe gerçekleşmesi 2017 Sayıştay Raporu'nda belirtilmiş. Başlangıç ödeneği 2017 için 1 milyar 823 milyon lirayken harcamalar 31/12/2017 itibarıyla 5 milyar 80 milyon olmuş. Burada anormal bir artış var.

Yine, Sayıştay raporlarına göre büyükşehir belediyelerinden tahsil edilmesi gereken çevre katkı payı, tapu harçları gibi gelirler tahsil edilememiş.

Birçok eleştiri var. Yani yine bütçesini tutturamayan, gelirini giderini idare edemeyen bir bakanlık.

Peki, "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ne kadar çevreci?" diye sorsak... Ne yazık ki bu Bakanlık doğa, çevre ve rant arasına sıkışmış, tercihini de ranttan yana kullanmaya başlamış bir bakanlıktır.

Çevre kirliliği ve doğa katliamları artarak devam ediyor, şehirlerimiz talan ediliyor, birçok yerde ÇED raporları hayata geçirilemiyor. Komisyon bu konudaki soruma yazılı olarak "ÇED raporlarına 'ÇED Gerekli Değildir.' kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım izni verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez." cevabı geldi. Hâlbuki çıkarmış olduğunuz 2009/7 sayılı Genelge'de "ÇED Olumlu" kararları hakkında yürütmeyi durdurulması iptal kararları verilen ÇED raporunun bir ya da birkaç bölümüne ilişkin ise ÇED raporunun hazırlanmasına ilişkin tüm sürecin en baştan tekrar edilmesine gerek yoktur." deniliyor ve siz bu genelgeyle ÇED raporlarını birçok yerde yok sayabiliyorsunuz. İşte, çevre anlayışınız bu maalesef.

Topraklarımızın yüzde 92'si deprem kuşağında yer alıyor değerli milletvekilleri. Kentsel dönüşüm özellikle büyük şehirlerde maalesef rantta dönüşmüştür. 6306 sayılı Yasa'yla deprem tehlikesi altındaki yerler değil, rant odaklı alanlar riskli alan ve rezerv alan ilan edilerek hem o bölgelerde yaşayan insanlar mağdur edildi hem de bu alanlar rantta kurban edildi. İstanbul'dan birkaç örnek: Sulukule, Tarlabası kentsel dönüşüm, Esenyurt, Fikirtepe ve Kirazlıtepe. İstanbul'da deprem toplanma alanlarını yok ettiniz. 493 bölgeden 416'sında AVM, rezidans ve gökdelenler inşa ettiniz. Elinizdeki mevcut yetkiler yetmedi, iktidar yanlısı sermaye grupları için yerel yönetimlerden imar planlarının yapım yetkisini alıp Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ve TOKİ gibi kurumlara verdiniz. Biraz önce cevap verildi bu konuda: "Kurumların kendi içindeki yetkisi önemli değil, önemli olan yerelden bu yetkinin alınıp genele, Bakanlığa verilmesidir." Şimdi, o da yetmedi, son torba kanunun 48'inci maddesindeki düzenlemeyle belediyelere büyük projelerin yapımı için kaynak aktarım yetkisini Cumhurbaşkanı'na vermek istiyorsunuz seçim öncesi partili Cumhurbaşkanı tarafından rahat rahat AKP'li belediyelere kaynak aktarılabilirsin diye.

Özetle, on altı yıllık AKP iktidarınızda Türkiye'de ne çevre kaldı ne de şehircilik. Bakanlık olarak ÇED izni verirsiniz sizi Ulaştırma Bakanlığıyla birlikte bir çevre ve şehircilik katliamcısı olarak tarihe geçirecek olan proje hangi projedir biliyor musunuz? Kanal İstanbul Projesi'dir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti çağdaş, demokratik bir hukuk devleti olarak kurulmuştur. ancak bugüne geldiğimizde, adaletin uygulanması noktasında, geçtiğimiz on altı yıl boyunca, kuruluş amaçlarından uzaklaşan bir ülke hâline dönüştürüldüğümüz ortadadır. İyi, doğru ve adaletli yönetilen ülkelerde suç artmaz, azalır. Bunu, demokrasisi gelişmiş, hukuku üstün ve yargısı bağımsız ülkelerde görmek mümkündür.

Cezaevi sayısını azaltıp modernleştirmekle övünüyorsunuz ama kapasitesini artırdınız, bunu söylemiyorsunuz. Sizin döneminizde, 2002 yılında 60 bin olan tutuklu, hükümlü sayısı bugün 240 bine çıkmış durumda. Oysa amaç suçun azaltılmasını sağlamak, suçluyu ıslah etmek ve suça olan eğilimi azaltmak, adalet mekanizmasını herkes için doğru işletmek olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, 2017 yılı Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ihlal karar sayısı sıralamasında Rusya'nın ardından 2'nci sıradayız. Türkiye'nin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde çarptırıldığı cezalar son beş yılda tam 13 kat artmıştır. 2012'de 3,9 milyon TL olan tazminat tutarı, 2017 yılında rekor bir yükselmeye 52 milyon TL'ye çıkmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Emecan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (Devamla) – Ayrıca iki yıldan beri Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kriterlerine uygun bir hâkim bildiremedik. Türkiye Cumhuriyeti devletin üçüncü kez sunduğu liste, adayların yeterli düzeyde nitelikli olmayışları gerekçesiyle reddedildi. Bu durum, yönetiminizin başka bir ayıbıdır. Orada bile iktidara yakın, yandaş hâkim aramak, iktidarın AİHM'de bile adaletle müdahale etme çabasının bir göstergesidir. Gerçi Anayasa madde 138'in açık yasağına rağmen "AİHM kararlarını tanııyorum." diyen bir Cumhurbaşkanı olduğundan bu duruma şaşırılmamız gerek.

Değerli milletvekilleri, sözlerime son verirken iktidar milletvekillerimizin bir gün adil yargılanma hakkının kendilerine de lazım olduğunda pişman olmamaları ve en azından bugünden başlayarak ülke çıkarlarını bütün çıkarların üzerinde tutmaları temennimi belirtiyor, saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emecan.

Söz sırası, Ankara Milletvekili Murat Emir'de.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Adaletin olmadığı, mahkemelerin hak dağıtmadığı Türkiye'de ve yargının ağır sorunlarla boğuşmak zorunda kaldığı bir dönemde Adalet Bakanlığının bütçesini konuşuyoruz.

Adaletle güven kalmamış durumda. Türkiye'de bir tek kişi bile adaletin, yargı bağımsızlığının ve mahkemelerin adil karar verdiğini savunamazken Adalet Bakanlığı maalesef, suçların patlama yaptığı bir dönemde ve yargı ağır sorunlar altındayken yargı sorunlarını çözmek yerine, cezaevleri açmakla, cezaevi sayısını artırmakla övünen bir noktada ve bu son derece üzüntü verici bir

durum değerli arkadaşlar.

Sorun aslında çok basit: Sorun, yargının bağımsız olmaması. Niye bağımsız değil? Çünkü Türkiye’de elbette öteden beri yargı bağımsızlığı sorununuz vardı ama devriktidarınızda gayrimeşru bir anayasayla yargıyı saraya bağlayınca yargı tamamen saraya bağlanmış oldu.

Yargıçlar artık, kürsülerinde dosyaya bakmadan önce saraya bakıyorlar “Saray ne düşünüyor? Hangi kararı verirsem sarayın hoşuna gider? Hangi kararı verirsem sürülürüm veya bir gece mahkemeden, dosyadan el çektiliririm?” diye bakmak zorunda kalıyorlar.

Bu görüşümü abartılı bulabilirsiniz ama küçük örneklerle, vaktim yettiği ölçüde sizlerle paylaşmak isterim. Mesela, bir Man Adası davası var. Buraya geliyorsunuz, övünüyorsunuz, “Kemal Kılıçdaroğlu’nu tazminata mahkûm ettirdik.” diyorsunuz ama bu konuda 3 mahkeme açıldı, 3 dava var ve 3 davanın da hâkimini bir gecede değiştirdiniz. Ondan sonra da diyorsunuz ki “Bizim mahkemelerimiz sizi yargıladı ve mahkûm ettirdi.” Hiç güvenmeyin, o kararların hepsi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinden dönecek, bunu herkes biliyor.

Mesela, bir Enis Berberoğlu davası var. Bakın, sarayın hoşuna gitmeyen bir karar verdi 2. İstinaf Mahkemesi, o kararı bozdu, bozar bozmaz o gece, heyetiyle beraber o ağır ceza hâkimini görevden aldınız ve ondan sonra, tekrar o mahkeme, o dava sarayın istediği bir minvalde yürümeye devam etti.

Mesela birisi var, saraya çok yakın; Zaman gazetesinin sahibi, kendisinin “Ben Fetullah Gülen’e hizmet ettim, hizmetin içindeyim.” diye itirafları var. Şikâyet oluyor, savcılığa gidiyor, savcı diyor ki “Yok, sen FETÖ’cü değilsin.” Ya, şikâyet var. Bir başka savcıya gidiyor itiraz üzerine. Savcı bakıyor “Evet, bunun soruşturulması lazım. E, ne yapacağız?” O savcıyı hemen o gün izne çıkarıyorlar, onun yerine gelen savcı “Yok, yok, soruşturmaya gerek yok, bu Fetullah’çı olamaz” diyor.

Bakın, Çatı davası var, FETÖ Çatı davası var Ankara’da; orada hâkim kararı var “Bu kişiye bakılın, bu soruşturulsun.” diye ama sayın savcı ne diyor? “Yok, bu olay Antalya’da olduğu için -çünkü kendisi ünlü bir turizmdir, Sayın Cumhurbaşkanının çok yakınıdır- soruşturulmasına gerek yok. Antalya’da olmuş bu olay.” diyor. Düşünebiliyor musunuz? Peki, bu yargılamadaki avukat kim? Sayın Cumhurbaşkanının avukatı. Onun yerine, mesela Man Adası davasında mevcut hâkimlerin yerine atanan hâkimlerin birisi Cumhurbaşkanının danışmanın kardeşi, birisinin sosyal medya hesabından rabia işaretleri görüyorsunuz. Türkiye yargısı bu durumda arkadaşlar.

Şimdi, yargı bu durumda olunca suçluluk psikozuyla, suçluluk duygusuyla suçunuzu örtmek için Fetullah’la o iş birliğinizi kimse fark etmesin, çok fazla gündeme gelmesin diye Sözcü gazetesinden, Cumhuriyet gazetesinden, Emin Çölaşan’dan, Necati Doğru’dan, Gezi’den, beş buçuk yıl önce olmuş ve çoktan kapanmış, çoktan aslında FETÖ’cü Emniyet mensupları ile sizin siyasi iktidarınızın ortaklaşarak olayları büyüttüğü zaten ortaya çıkmış bir şeyden kendinizce FETÖ’cü arıyorsunuz ama tırnak içerisinde bağımsız yargının, aslında söylemesi gerekenlere geldiği zaman korkuyor ve hiçbir şey yapmıyor. Mesela bir Çatı davası var, bütün sanıklar çıkmış, 72 sanığı var, 65 sanığı yurt dışında firarda. Bakın, bilim insanlarını, muhalifleri susturdunuz, onları işlerinden ettiniz, ülke dışına çıkışını dahi yasakladınız ama 65 Çatı davası sanığının elini kolunu sallayarak yurt dışına çıkmasına seyirci kaldınız. O yüzden, sizin FETÖ’yle mücadeleniz bir palavradır. 4.300’ün üzerinde hâkim, savcı ihraç ettiniz bu süreçte, övünüyorsunuz bununla ama şu soruyu sormak isterim: Bu savcılar kim göreve getirdi? O savcıların atandığı kararnamelerin altında kimin imzası var? Buradaki suç ortağı kim? Elbette, bunun suç ortakları, onları oraya getirenler, yargıyı FETÖ’ye teslim edenler yani başta Sayın Cumhurbaşkanı ve sizler, bu konuda samimi bir öz eleştiri ve hatta yerine göre bir hukuki süreçten geçmek zorundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlayayım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Emir.

MURAT EMİR (Devamla) – Çok kısa bir de şu 299’la ilgili konuşayım.

Bakın, ben bir siyasetçiyim. Sayın Cumhurbaşkanı bir siyasetçi mi? Evet. Zaten siz “Büyük siyasetçi” diyorsunuz. Büyüklüğü tartışılır ama siyasetçi olduğu tartışılmaz. O hâlde niye özel bir korumaya tabi? Neden böyle bir şey yapılıyor? Benim Genel Başkanıma hakaret etmek serbest ama Cumhurbaşkanına herhangi bir şey söylemek yasak. Bakın, Sayın Soylu’nun Sayın Genel Başkan’a söylediğini ben ağzıma almaya utanırım, eminim siz de utanırsınız. Onları suç saymayan savcı, mesela “Faizci, tefeci Tayyip.” sözünü suç saydı ve fezleke gönderdi, merak edenler gidip Anayasa Komisyonunda bakabilir. Dolayısıyla Sayın Cumhurbaşkanı siyaset yapmak istiyor olabilir. O, o zırlardan arınsın. Burada parti genel başkanı gibi konuşuyorsa veya her yerde seçim mitingleri yapıyorsa o zaman her siyasetçi kadar korunmalıdır, eşit şartlarda yarışmalıdır. Mertlik de yiğitlik de bunu gerektirir.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emir.

Söz sırası, Çorum Milletvekili Tufan Köse’de.

Buyurun Sayın Köse. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA TUFAN KÖSE (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulunuzu saygıyla selamlıyorum.

Bugün tren kazasında ölen yurttaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Tabii, Çorlu’nun hesabı sorulmadan, burada AKP ve MHP milletvekilleriince Çorlu araştırma önergesinin reddedilmesinden sonra böyle bir kazanın yaşanması kaçınılmazdı.

Yine, Afrin’de bir şehidimiz var, onu da burada rahmetle anıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bundan otuz sekiz yıl önce, 17 yaşında Erdal Eren’i 12 Eylül adaleti asmıştı. Erdal Eren’i 12 Eylül adaleti asmıştı ama bugünkü adalet düzeninin -12 Eylül’ün ilk altı ayını saymazsak- daha yanlı ve daha keyfi olduğunu üzülerek görüyoruz. Erdal Eren tam bağımsız, insanca ve hakça paylaşılan bir Türkiye için mücadeleden sonra 12 Eylül adaleti tarafından asılmıştı. Tam bağımsız, insanca ve hakça paylaşılan Türkiye’yi kuramamış olmanın derin mahcubiyeti içerisinde kendisini buradan saygı, sevgi ve özlemle anıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, 12 Eylül adaleti astı demiştik, bugünkü adalet düzeni daha yanlı ve keyfi demiştik. Dün Emin Çölaşan’ı, Necati Doğru’yu ve Sözcü gazetesinin diğer yazarlarını ziyarete gittik. Gerçekten, 12 Eylül dönemini yaşayan bir kısım düzgün avukatımız, düzgün hukukçumuz -ilk altı ayını saymazsak- bugünkü adalet düzeninin daha kötü olduğunu söylediler. Buraya her çıkan konuşmacıyı Sayın Bakan şu şekilde “Sosyal medya hesaplarındaki Fetullahçıların ağzıyla konuşuyorsunuz.” diye eleştiriyor, cevap veriyor ama izledik ki Ertuğrul Özkök bile kendisinin hiçbir sempatisi olmadığını ve hatta Emin Çölaşan’ının da kendisinden nefret ettiğini bildiği hâlde, Emin Çölaşan’a FETÖ’cülük iddiasının yapılmayacağını, geçmeyeceğini söylüyor. Yani aslında FETÖ davasını sulandıran zihniyet, belki de FETÖ’cüler şu anda da -Adalet Bakanının bilgisi olmayabilir ama- Adalet Bakanlığı nezdinde güçlü güç odaklarıdır. Buna çok dikkat edilmesi gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, ülkemizde mahkemede adalet yok hakikaten de. Bakın, geçmiş günlerde, 15 Temmuzdan sonra AKP'li avukatları, AKP'nin il başkanı, ilçe başkanı ve yöneticisi olan avukatları hâkim yapabilmek için 70 olan yazılı sınav notunu daha da aşağılara çektiler. Kırk beş saniye süren mülakatlarla AKP'li avukatlar ve yönetici avukatlar hâkim oldular. Bakın, şu anda -en kolay karar, beraat kararı yazdırmaktır- beraat kararı yazamayan hâkimler var. E, böyle bir kurumdan adalet beklemek mümkün müdür? Yani Adalet ve Kalkınma Partisinin adında olan "adalet" maalesef, ülkemizde kalmamıştır. Devlette adalet yok, liyakat sistemi çökmüş devlette. Seçimde adalet yok, baraj öyle, kamu kaynaklarının seçimde kullanılması öyle. Geçimde adalet yok, gelir dağılımı son derece bozulmuş, dünyanın gelir dağılımı en bozuk ülkelerinden biriyiz. Böyle bir sistemden de yaklaşık yüzde 400 artmış bir cezaevi sakini tablosu ortaya çıkıyor.

Bakın, 2002'nin 31 Aralıkta 60 bin civarında olan hükümlü ve tutuklu sayısı 20 Kasım 2018'de 260 bine çıkmış. Avrupa genelinde cezaevi nüfusu en çok artan ülke maalesef ülkemiz. Hayırlı uğurlu olsun; buna biraz "tasarruf bütçesi" diyorlar ama AKP'den dev yatırım var. Nedir bu dev yatırım? Adalet Bakanlığı, bu yıl, toplam yüz ölçümü yaklaşık 4 milyon 115 bin metrekare olan yeni cezaevleri açıyor. Zaten bir inşaat rantı vardı, bir de cezaevi rantı var. Cezaevi yapımının önündeki bütün engeller kaldırılmış kanun hükmünde kararnameyle. Ödeneğe ve yatırım programına ihtiyaç yok. Buna rağmen, hâlen cezaevini kullanma kapasitemiz yüzde 120 olmuş. Şimdi, diyeceksiniz ki hem yüzde 120 olmuş hem mahkûmlar üst üste yatıyor hem de yeni cezaevi yapılmasına karşı çıkıyorsunuz; burada bir çelişki yok mu? Burada bir çelişki yok arkadaşlar. Eğer bu bozuk düzeni değiştirmeseydiniz yeni cezaevi yapmakla mahkûm sayısını azaltamazsınız. Yeni cezaevleri yeni cezaevlerini doğurur. Hâlbuki denetimli serbestlikte ve infaz düzenlemelerinde yaptığınız değişikliklerle 500 bin, 600 bine yakın insan da bugün, cezaevinde olması gerekirken dışarıda; buna rağmen, cezaevlerinin kapasitesi yüzde 120 kullanımında.

Tabii "bu bozuk düzen" dedim. Diliyorum, 31 Martta bunun ilk işaretleri gelecektir, bir gün mutlaka ama mutlaka bu memleketi utandıran adalet düzenini, daha doğrusu adaletsizlik düzenini değiştireceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Köse.

Buyurun.

TUFAN KÖSE (Devamla) – Milletimize bu düzeni değiştirmenin sözünü veriyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Köse.

Söz sırası, şimdi de İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'dedir.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bir önceki sene, yine burada bütçe üzerinde söz aldığımızda temel bir meselede anlaşılmadığımı ifade etmiştim. Türkiye'nin önemli problemleri var ama bu problemlerin nasıl doğduğuna baktığımızda aslında en temelde eğitim olduğunu söyleyebiliriz. Bir önceki sene burada konuşurken mevcut eğitim düzeninde -ki PISA raporlarıyla artık uluslararası düzeyde ölçülebiliyor- her sene geriye giden bir tablo var, şayet biz bu tabloyu düzeltmek istiyorsak bütçede buna enflasyonun dışında ilave bir yatırım yapmamız lazım dedim ancak o dönem de kabul görmedi, bu dönem de aynı.

Şimdi, Adalet Bakanlığının bütçesi üzerine konuşuyoruz. Şu an Türkiye'de adalet güvenin yüzde 20'ye kadar düştüğü, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin belki de en düşük seviyelerinde olduğu bir dönemdeyiz. 960 milyar TL'lik bütçeden adaletle ayrılan bütçe 18 milyar TL yani yüzde 2'si bile değil bütçenin.

Peki, değerli arkadaşlar, dünyada bu iş nasıl oluyor diye baktım diğer ülkelerin bütçelerine, hukuku, demokrasisi gelişmiş ülkelere baktım, aradaki uçurumu, gelir dağılımını gözeterek yani o ülkelerin daha zengin olduğunu kabul ederek ona göre bir orantısal rakam çıkardığımızda dahi, nereden bakarsanız bakın, bizden 5-6 kat daha fazla adaletle para harcıyorlar, para ayırıyorlar. Zaten bu bakış açısıyla meseleyi almadan yargıyı da düzeltemeyiz. Hoş, benim bu konuşmamı duyan, başta bizim seçmenimiz yani yargıdan çok çeken, sıkıntı duyan vatandaşlarımız olmak üzere belki diyeceklerdir ki: "Ya, bu yargıya bu kadar para bile fazla."

İki başlıkta bu meseleyi ancak düzeltebiliriz: Birincisi, çok sağlıklı bir eğitim sistemi, çok düzgün hukukçular yetiştirmemiz, çok sağlıklı bakış açısıyla meseleyi ele alacak insanlar yetiştirmemiz, meslek içi eğitimleri artırmamız, hâkim kalitesini artırmamız lazım, maalesef bütün bunlar yok. Bu hâliyle de bunun düzeleceği yok. Çünkü ne biz katma değeri yüksek ürün üretebiliriz ne bunları ihraç edebiliriz, önümüzdeki dönemlerde de bizim yetiştirdiğimiz çocuklarımız, maalesef bizlerin emekli maaşını dahi ödeyemeyecek seviyede olacaklar, görüntü bu.

Değerli arkadaşlar, şimdi, burada, Genel Kurulda bulunan tüm milletvekillerinin ellerini vicdanlarına koyarak şu sorulara cevap vermesini istiyorum: Bugün Türkiye'de adil bir hukuk düzeni var mı? Bugün Türkiye'de sosyal adalet var mı? Bugün Türkiye'de vergi politikası adil mi? Kamuda işe alırken adil miyiz? Kamu ihaleleri adil bir şekilde mi dağıtılıyor yoksa adrese teslim bir şekilde mi dağıtılıyor? Yani bir ülkede on altı yılda 186 kez Kamu İhale Yasası değiştirildiğinde o ülkede ihaleler adil olur mu, böyle görünür mü? Değerli arkadaşlar, bu ülkede, söyleyebilir misiniz, farklı inanç ve mezheplere karşı devlet adil bir durumda duruyor mu, yönetenler adil bir şekilde yaklaşıyor mu? İnsanlar, işçiler, memurlar, emekliler özgürce, hiçbir endişe taşımadan düşüncelerini ifade edebiliyorlar mı? "Hukuk güvenliği var." diyebiliyor muyuz yani "Ben şunu söylersem başıma şu gelir." endişesi taşıyor mu, taşıyor mu? Örgütlenme, protesto haklarını, gösteri haklarını, Anayasa'da yer alan, evrensel hukukta yer alan haklarını hiçbir çekince taşımadan yerine getirebiliyorlar mı? Vicdanlarınızla baş başa kalıp bu sorulara cevap verdiğinizde hepiniz de eminim bütün bunların olmadığını söyleyeceksiniz.

Değerli arkadaşlar, bakın, on altı yıldır Türkiye'yi AK PARTİ iktidarı yönetiyor, son senelerde ağırlıklı olmak üzere kuvvetler birliğinin oluşmasıyla birlikte de en son seçim ve referandumu birlikte değerlendirdiğinizde de Türkiye'de tek yetkili Sayın Erdoğan, âdeta seçilmiş kral gibi; yasama elinde, yürütme elinde, yargı elinde, üniversiteler elinde, medya elinde, elinde olmayan hiçbir şey yok, değil mi? Peki, böyle bir ortamda bu ülkeye barışı, huzuru, refahı getirmekle yükümlü ve sorumlu kendisi değil mi? Ülkedeki mevcut durumdan sorumluluğu acaba kendisi taşıyor mu, sizler sorgulayabiliyor musunuz? Bakın, Türkiye'nin düzlüğe çıkabilmesi için sizlerin bu sorgulamaları yapılabilmesi lazım. Ne zaman bir muhalif ses ağzını açsa aşağıda "terörist", yukarıdan "terörist", sağdaki "düşman", öbürü bilmem ne... Yani en son soğan sarımsak terör örgütü icat ettiniz. Yapmayın artık!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Emre, buyurun.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Yani Türkiye'nin bu bakış açısıyla düzelmesine imkân yok.

Üç tane temel başlık açtınız iktidarı talep ederken "Yoksullukla mücadele edeceğiz." dediniz, "Yasaklarla mücadele edeceğiz." dediniz, "Yolsuzlukla mücadele edeceğiz." dediniz, değil mi?

Bu üç başlıkta da Türkiye'de ciddi bir artış yok mu arkadaşlar? Yolsuzluk azaldı mı, arttı mı? Yoksulluk arttı mı, azaldı mı?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Azaldı, azaldı.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Bütün bunlar ölçülebiliyor, görüyoruz. Yoksulluk sınırının 6 bin lira olarak açıklandığı bir durumda, bir ülkenin yüzde 83'ü 3.200 liranın altında rakamla geçiniyorsa yoksulluk arttı mı, azaldı mı? Yasaklar; yasak olmayan bir şey kalmadı neredeyse değerli arkadaşlar.

Bakın, bütün bunlar olurken Sözcü gazetesi iddianamesi çıktı. Açıkçası “Ya, bu kadar da olmaz!” dedim, aldım o iddianameyi de okudum. Son dönem yazılan iddianamelerin hepsini satır satır okuyorum, milletvekillerinin de okumasını özellikle tavsiye ediyorum. Azıcık hukuk bilgisi olan hiç kimse, o yazılan iddianamelerdeki delilleriyle adı geçen isimleri terör örgütü üyeliğiyle yargılamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım, bağlayın lütfen Sayın Emre.

ZEYNEL EMRE (Devamla) – Yani hukukun, adaletin hepten ortadan kaldırıldığı bir düzende, sizlerin de bu Meclisteki her bir bireyin de ayrı ayrı hiçbir şekilde hukuk güvenliği olmaz, sağlıklı bir şekilde yaşamını idare edemez, siyaset yapamaz, topluma faydası olmaz. Dolayısıyla bütçeyi bütüncül bir yaklaşımla bütün bu açılardan ele almakta fayda olduğunu düşünüyorum.

Bu düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Emre.

Söz sırası Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'de.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum.

Bugün söz alan bütün milletvekili arkadaşlarım, sabahki tren kazasıyla ilgili düşüncelerini ifade ettiler. Bu aslında kaza olmanın ötesinde bir cinayet. Hepinizin bildiği gibi, insan haklarının temelini yaşama hakkı oluşturur. Bu sabahki ve bundan önceki kazaların tamamı, insan haklarının temelini oluşturan yaşam hakkı ihlalidir, onun için bir cinayettir. Şimdi, yetkililer ve hükümet edenler bu kazaya bir kılıf uydurmaya çalışıyorlar. Kimileri “sinyalizasyon hatası” diyor, kimileri “konvansiyonel banttaki bir hata” diyor, kimileri “3 personelin hatası” diyor. Hayatını kaybedenlerin arasında bir makinist kardeşimiz var; korkarım ki bir süre sonra bu kazayı o makinistin üzerine yıkıp kurtulacaksınız.

Değerli arkadaşlarım, bir ülkede demokrasi yok ise bir ülkede hukukun üstünlüğü yoksa orada ne insan haklarından ne de özgürlüklerden asla bahsedilemez. Bakın, aralık ayı çok önemli bir ay, insan hakları açısından çok önemli bir ay çünkü 10 Aralık 1948'de İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi kabul edildi ve Türkiye sadece beş ay sonra, çok uzun bir süre değil, sadece beş ay sonra o bildirgeye imza attı, kabul etti. O bildirgeye imza atan, o beyannameyi kabul eden ülkelerin bir çoğunda demokrasi bütün kurallarıyla, kurumlarıyla yerleşti. O ülkelerde özgürlükler asla sınırlanmadı; o ülkelerde hukukun üstünlüğü, adil yargılama tümüyle uygulandı.

Peki, beş ay gibi kısa bir süre içerisinde Türkiye'nin imzaladığı bu beyanname Türkiye'ye ne getirdi? Maalesef, diğer ülkeler gibi net bir şey söylemek asla mümkün değil çünkü Türkiye'de karanlık dönemler yaşandı, uzun dönemler Türkiye darbelerle meşgul oldu; faili meçhul cinayetler, saldırılar, katliamlar birbirini izledi. Ve nihayet, 12 Eylül sonrasında Türkiye'de bir insan hakları bakanlığı kuruldu, çok mutlu olduk; En azından yurttaşlarımız sorunlarını dile getirebilecekler, çözüm arayabilecekleri bir makam bulmuşlardı. Neylersiniz ki Adalet ve Kalkınma Partisi iktidara geldikten sonra bu bakanlığı kapattı. Çünkü AKP'nin insan hakları diye bir sorunu yoktu, çünkü AKP'nin özgürlük diye bir sorunu yoktu, çünkü AKP'nin adil yargılama ve hukukun üstünlüğü gibi bir sorunu yoktu. (CHP sıralarından alkışlar) Kapatıldı da ne oldu? Türkiye az önce bahsettiğim o karanlık dönemlerden çok daha karanlık günlere gebe kaldı.

Bakın, değerli arkadaşlarım, bir ana evladını kaybetmiş, cenazesini arıyor ve diyor ki: “Çocuğumun kemiğini bulursam kucağımda taşıyacağım.” Bu anaya terörist muamelesi yapıldı. Yıllardır sadece yakınlarının ve çocuklarının akıbetini öğrenmek adına Cumartesi Anneleri simgeleşti, Galatasaray Lisesinin önünde her hafta sonu sadece birkaç saat oturup çocuklarının fotoğraflarıyla bir mesaj vermeye çalışıyorlardı. Peki, ne oldu? Devletin copu sırtına indi, devletin gazına maruz kaldılar, terörist muamelesi gördüler. İşte, Adalet ve Kalkınma Partisinin insan haklarına bakış açısı bu.

Bu ülkede on altı yılda 50 binden fazla yaşama hakkı ihlal edildi. Bu ülkede 3.432 tutuklu ve hükümlü cezaevlerinde hayatını kaybetti. Kürsüye çıkan bazı arkadaşlarımız cezaevi gerçeklerini dile getiriyorlar ama Sayın Bakan ve ilgililer hemen itiraz ediyorlar: “Hiçbir sorun yok.” Sorun, cezaevlerinde dağ gibi. Siz burada laf yetiştireceğinize cezaevinin sorunlarıyla ilgilenseniz bütün bunlar yaşanmayacak ve siz vicdanen rahatlayacaksınız. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Ama neylersiniz ki bir ülkede 14 bin kadın tecavüze uğruyorsa ya da katlediliyorsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bingöl.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – ...ve buna duyarsız kalınıyorsa işte, Adalet ve Kalkınma Partisinin adaleti bununla ölçülür.

Bakın, değerli arkadaşlarım, bu ülkede sadece on altı yılda 20 bin iş cinayeti işlendi. Bu insanlar sadece ve sadece ekmeklerinin hatırı için o zor koşullarda çalışıyorlardı. Daha da vahimi, Silahlı Kuvvetlerden çok daha büyük bir ordu yaratıldı ülkede; 6 milyon 300 bin kişilik bir işsiz ordusu var.

Bu sorunlar nasıl çözülecek? Demokrasi ve insanlık, özgürlük ve adalet duygusu yerleşmediği sürece, asla ve asla Türkiye'de ne insan hakları yerine oturtulur ne de Parlamentonun ayıbı olan şu fotoğraflar buralardan taşınır. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

Bizim bir kardeşimiz var, Eren kardeşimiz var. Bir tek suçu var Eren kardeşimizin. Muhalefet milletvekili olmanın gereğini yerine getirdi. Çıkıp burada uyardı, önerdi ve sadece muhalefet etti. Şimdi tutsak, şimdi tutsak. (CHP sıralarından alkışlar) Bu Parlamentonun ayıbıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bingöl, bağlayın lütfen.

Buyurun.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Teşekkürler.

Sırrı Süreyya Önder bu kürsüye çıktığında herkes sempatiyle onu dinliyordu. Peki, ne oldu? Çözüm sürecinde Sırrı'yla medet umuluyordu, Dolmabahçe görüşmelerinde o vardı, Kandil'e o gönderiliyordu. Kim tarafından? Hükümet edenler tarafından. Peki, nerede? Cezaevinde. Bu Parlamentonun bir ayıbı da budur değerli arkadaşlar.

Burada “Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.” yazıyor. Millet iradesine bu Parlamento saygı göstermiyorsa kim gösterecek, kim? (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) “Seçimle iş başına gelenler, seçimle gider.” şiarını ortadan kaldırdı bu Parlamento. Seçimle gelenleri tutsak edip, derdest edip cezaevine tıktılar. Milletvekillerinin en çok tutuklu olduğu dönem bu dönem. Bu, hepimizin ayıbı değerli arkadaşlarım. Bu ayıbı silmenin bir tek yolu var, bir tek yolu var: Türkiye'de demokrasiyi bütün kurallarıyla ve kurumlarıyla hâkim kılmak. Bunu yapabilirsek, bunu becerebilirsek, inanın, insan hakları da yerli yerine oturur.

Bir İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Başkanımız var, öyle bir tanımlama yaptı ki akıllara zarar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Yüz yıldır insan hakları aktivistlerinin, yüz yıldır insan hakları uzmanlarının dahi aklına gelmeyen bir tanımla; Sayın Kurum Başkanı ne diyor biliyor musunuz: “İnsan haklarının temelinde aile içi sorunlar var.” İnanılır gibi değil. Siz aile içi sorunlarını, insanların yoksulluğunu, işsizliğini, eğitim sorununu çözerseniz alt edersiniz. İnsan hakları sorunu bir zihniyet sorunudur, bir anlayış sorunudur.

Hepinize saygılar sunarım. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bingöl.

Şimdi söz sırası, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’ndadır.

Buyurun Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İnsan haklarının korunmasında ve insan hakları ihlallerinin önlenmesinde demokrasilerde mekanizmalar var. O mekanizmaları 6 başlık altında toplayabiliriz:

- 1) Yasama organı
- 2) Yargı
- 3) Sivil Toplum
- 4) Medya
- 5) Uluslararası mekanizmalar ve kurumlar
- 6) Akademi

Bunlar insan haklarının korunmasında ve insan hakları ihlallerinin önlenmesinde demokrasilerde önemli mekanizmalardır.

Ben, 1990’lı yıllar ile bu yılları karşılaştırdığımda -sizin de çok mağdur olduğunuz 1990’lı yılları kastediyorum- bu mekanizmaları on altı yılda çürüttüğünüz, etkisiz hâle getirdiğiniz ve tamamen işlevsiz hâle getirdiğiniz ortaya çıkıyor. Türkiye’yi sistematik bir biçimde, insan haklarını ihlal eden bir ortama dönüştürdünüz.

1) İçinde bulunduğumuz Parlamento çoğulcu değil yani milletvekilleri ve partiler olabilir ama çoğulcu değil çünkü muhalefetin sesine kulak vermiyorsunuz ve muhalefeti cezaeviyle test ediyorsunuz. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığını bütün Parlamente’ye vasi olarak atamışsınız. Buradaki ve dışarıdaki her konuşmamız o vasilelik makamının denetimi altında, her konuşmamız. Birçok örnek verebilirim Sayın Bakan.

2) 1990’lı yıllardan farklı olarak burada komisyonlar kuruluyordu, o komisyonlar çok etkiliydi. Faili Meçhul Cinayetleri Araştırma Komisyonunun, Boşaltılan Köyleri Araştırma Komisyonunun raporları bugün bile referanstır. Ama bugün “işkence” yazdığımız soru önergeleri dahi geri çevriliyor. Yani Parlamento yok.

3) Yargı: Yargı, şu anda yürütme organının bir şubesi gibi, tarafsız ve bağımsız değil, tamamen ama tamamen yürütme organının ve sarayın denetimi altında. Birçok örneği var bunun, birçok örneği var. Ben geçen gün de söyledim Sayın Bakan. Çağlayan Adliyesine gidin, bakın. Bu davalar nasıl 37. Ağır Ceza Mahkemesine düşüyor, nasıl düşüyor? Daha dün açılan davaya baktım, Sözcü gazetesine ilgili açılan dava, o da 37. Ağır Ceza Mahkemesine düşmüş. 37. Ağır Ceza Mahkemesi, 26. Ağır Ceza Mahkemesiydi. 26. Ağır Ceza Mahkemesi, Selahattin Demirtaş ve Sırrı Süreyya Önder’e hızla ama hızla ceza verdi, hızla, dört ayda, beş ayda ceza verdi, savunmayı dikkate almadı, kasetleri göndermedi dinlemeye, ceza verdi eylül ayının başında. Bakın ve sonra ne oldu? Çağdaş Avukatlar Derneği Başkanı ve üyelerini tahliye eden 37. Ağır Ceza Mahkemesi üyeleri tahliye’yi geri almasına rağmen dağıtıldı, 26. Ağır Ceza Mahkemesi 37’nci Ağır Ceza Mahkemesi oldu. Birçok örnek verebilirim mahkeme heyetinin değiştirildiği. Adliye binası içerisinde yargı yeri nasıl değiştirilir, nasıl değiştirilir? Yıl içerisinde bir mahkemeye alırsınız, sanıkların ve davaların türüne göre oraya yargı olarak atarsınız. Bir mahkeme içinde 5 heyet var, sanığa ve suç türüne göre heyetler oluşturuluyor mahkemelerde. Yargıyı da çürüttünüz Sayın Bakan.

4) Medya: 150’den fazla basın mensubu şu anda hapiste. Bütün medyaya el koydunuz. 1990’lı yıllarda dışkı yedirmeyi haber yapabilen medya vardı, 1980’li yıllarda, 1990’lı yıllarda ama şimdi hak ihlallerini yazabilen tek bir medya organı yok, sosyal medya var, onun da fişegi elinizde.

Sivil toplum; tamamen etkisiz hâle getirdiniz, tümü hapislerde veya kapatıldı. Ama 1990’lı yıllardaki sivil toplum örgütleri hiç olmazsa insan hakları ihlalleri konusunda bir duyarlılık yaratıyorlardı ama şimdi sivil topluma da el koydunuz, tümüne el koydunuz ve insan hakları ihlallerinin önlenmesinde tamamen etkisiz hâle getirdiniz.

Uluslararası mekanizmalar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, diğer kurumlar... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarından utanan bir hükümet ortamı vardı. Ama şimdi, “Ben bu kararın gereğini yerine getirmem ve tanımıyorum.” diyen bir hükümet ortamı var ve buna uyan bir yargı ortamı var.

Ben size sadece bir ev ödevi veriyorum Sayın Bakan, ev ödevi: Gidin 2. Bölge Adliye Mahkemesine bakın, üç hafta içerisinde onaylanan Selahattin Demirtaş’ın dosyası dışında, üç haftada onaylanan başka dosya var mı yok mu, gidin araştırın.

Başka bir ev ödevi veriyorum size.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL - Bize kimse ev ödevi veremez.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Onu da söylüyorum size bakın: Selahattin Demirtaş’tan başta 7/2’den dört yıl sekiz ay ceza alan başka bir tutuklu var mı, başka bir yurttaş var mı bu maddeden, var mı? Hesaplamışlar, kitaplamışlar, ne kadar yatmış, ne kadar ceza versek tahliye olmaz; ona göre ceza. Dolayısıyla böyle bir uluslararası mekanizma ve onlardan utanan, çekinen bir yasama organı da yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Akademi, 1990’lı yıllarda akademik ortamlarda insan hakları ihlallerinin önlenmesi konusunda, duyarlılığı konusunda çalışma yapıldı ama şimdi, bunu isteyen barış akademisyenleri hapiste. Onları mahkemede ayakta bekleten hükümler var, oturmayan. Bakın yasak, sorgu yöntemlerinin başında kollukta yormama gelir. Kendi tanıklığını söylüyorum: Akademisyene “Hayır, oturamaz, ayakta dinleyecek.” diyen ağır ceza mahkemesi başkanlarınız var. Onları aşağılayan, onurlarıyla oynayan ağır ceza mahkemesi başkanlarınız var ve bu ortam içerisinde insan haklarıyla ilgili olarak çalışma yapamaz hâle gelen bir akademi ortamı var. E o zaman ne yapacaksınız? Size gelen raporlara bakacaksınız, insan hakları ihlalleri yok, Türkiye güllük gülistanlık. İnsan hakları ihlallerinin sizin döneminizde, Adalet Bakanlığı döneminizde sistematik olarak ihlal edildiği -Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti döneminde- başka bir bakanlık da yok Sayın Bakan; bu da size nasip oldu. Dolayısıyla geleceksiniz, geleceğinize bakacaksınız ama bu size miras olarak kalacak Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Şunları son olarak ifade edeyim.

BAŞKAN – Buyurun, bağlayın, tamam.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Son olarak ifade ediyorum: Bakın, bunlar, bütün bunlar geçer ama hiç olmazsa 1990'lı yıllarda bu Parlamento çatısı altında "sözde insan hakları" diyen milletvekilleri yoktu. (HDP sıralarından alkışlar) Hatırlar mısınız öğrenciliğinizden veya mesleğinizin ilk yıllarından?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜRAYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Tanrıkulu, Genel Kurula hitap edin. Sizin muhatabınız Genel Kurul.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – "Sözde insan hakları" kimlere deniyordu, kimlere söyleniyordu? Ama şimdi burada Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri insan haklarını savunan insanlara "sözde insan hakları" diyor. Ya, ne kadar çok benzemişsiniz? Ne kadar çok benzemişsiniz?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen ne kadar çok benzedin ya.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, gerçekten bunları yapıcı bir eleştiri olarak kabul edin. Ağır eleştiri bile değil, yapıcı bir eleştiri olarak kabul edin. Kendinize gelin, önümüzde yol var.

Çok teşekkür ederim, saygılar sunarım. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrıkulu.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI SÜRAYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Başkan, bu üslup hakikaten kabul edilemez.

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanı, şimdi cevap verirler.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, bir söz talebim olacak.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

65.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu ve İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Biz kendimizdeyiz Sayın Tanrıkulu. Burada herkes gayet akli başında hem buradaki müzakereleri hem de Türkiye'de olup bitenleri takip ediyor.

İnsan haklarına ilişkin konuşma yaptınız. İnsan hakları en temel haklardır muhakkak ve bu konuda söylenecek her söz karşı hassas ama Sayın Tanrıkulu da beni teyit edecektir, en temel insan hakkı yaşam hakkıdır, yaşam. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ben şimdi Sayın Tanrıkulu öyle dediği için söylüyorum, kendisine ev ödevi veriyorum: Bu ülkede terörle ilgili en temel insan hakkına ilişkin olarak çalışsın, gelsin ve burada, teröre karşı o en temel insan haklarını savunan bir konuşma yapsın, alkışlayacağım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, bir başka husus: Şimdi arkadaşlar konuşuyor, aslında her bir konuşmanın ardından söyleyeceklerimiz oluyor ama akışa da çok mâni olmamak için birkaç hususu da izninizle ifade etmek isterim.

BAŞKAN – Buyurun elbette.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Şimdi, kıymetli arkadaşımız "Seçilmiş kral Erdoğan." dedi. Ben kralların seçimle geldiğini bilmiyorum, hiç öyle bir şey okumadım. Seçilenlerin de kral olduğuna ilişkin bir şey okumadım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Hitler de seçimle geldi!

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Halk seçer, halk ve bu ülkede, bu ülkede her zaman halk seçtiklerini geri çağırabilir, bunun yolu açık. Becerin, çağırın kardeşim, becerin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

"Hukuk devleti yok." diyor arkadaşlarımız. Sayın Cumhurbaşkanı mahkeme kararlarını eleştirdiğinde aynı arkadaşlar "Hukuka saygılı ol." diyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım Sayın Bostancı, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Ama arkadaşlar, kendileri, hukuken eleştirilecek bir karar ortaya çıktığında birdenbire "Yasama, yürütme, yargı bir." diyorlar, "Sayın Erdoğan emretti." diyorlar. Karar verin, hangisi? Hangisi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz söyleyince mahkemeler karar vermiyor.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Kadınlara yönelik suçlar arttı. Sorumlu kim? "AK PARTİ." İnsaf.

Hukuk çalışanları AK PARTİ'nin iktidarı döneminde kadınlara yönelik suçları cezalandırmak ve bu tür hususları engellemek için hukuken neler yaptığına gidin, bakın arkadaşlar, bakın.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – İsmet Paşa mı suçlu?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Yani, bu tür konuları böyle spekülâtif, politik bir angajman dolu bir dille tartışmak doğru değil, haklı değil, yerinde değil.

Ayrıca, dokunulmazlıklar meselesi... Bakın, bu Parlamento dokunulmazlıkları kaldırdı. Burada herkes "Kaldıralım, kaldıralım, kaldıralım." Farklı zamanlarda böyle de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım Sayın Bostancı, lütfen.

Son kez, buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Ve burada, bu ülkenin seçtiği Parlamento kaldırdı, Parlamento. O yüzden bütün bunları değerlendirirken Parlamente'ye karşı, onun kararına karşı da dikkatli bir dil gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bostancı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

66.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; tabii, hocam bazen herkesin anlayabileceği gibi bazen de anlayamayacağı gibi konuşuyor, biz de dinliyoruz.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Öyle, maalesef, öyle!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bu, kapasite meselesi.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sözler bazen birbirini tutuyor, bazen birbiriyle alakası olmuyor ama saygı duyuyoruz kendisine.

Şimdi, yaşam hakkından bahsediyor, temel insan haklarından bahsediyor; Türkiye’de bugün yaşamlar söndürülüyorsa, temel insan hakları gerçekten yoksa bir tek suçlusu vardır, başlarında Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın olduğu AKP Hükümetidir. Böyle olmasının temel bir nedeni vardır, barış için masaya oturanlar, teröristleri sınır kapısından ellerinde silahlarıyla bu yurda sokmazlardı, eğer gerçekten niyetleri barış olsaydı. Barış için masaya oturanlar, teröristler hendekleri kazarken “Görmezlikten gelin.” diye valilere emir vermezlerdi, gerçekten niyetleri barış olsaydı.

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) – Yok öyle bir şey, yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Barış için masaya oturanlar, menfezlere bomba konulurken “O menfezlere bomba koyanlara dokunmayın.” diye emir vermezlerdi. Bu emri veren Sayın Recep Tayyip Erdoğan Türk milletine aynen şöyle seslenmiştir: “Evet, biz barış süreci yaparken PKK, Türkiye’de güçlenmiş ve örgütlenmiştir.” Bunun tek sorumlusu vardır, adı Recep Tayyip Erdoğan’dır, Hükümetinin adı da Adalet ve Kalkınma Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli Başkan, terör örgütlerine karşı birlikte hareket etmemiz gerekiyorsa Fetullahçı terör örgütünün siyasi ayaklarını Türkiye Büyük Millet Meclisinde çıkarabilmek için defaatle konuştuk. Fetullahçı terör örgütünün siyasi ayakları, Fetullahçı terör örgütüne bugün kim generallik yapıp da o kalkışmayı yaptıysa ve o kalkışmayı yapan generalin kardeşini büyükelçi kim atadıysa işte, siyasi ayağı odur; adı Adalet ve Kalkınma Partisidir. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bağlayalım Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Eğer terör örgütleriyle ilgili mücadele etmek istiyorsak Ergenekon ve Balyoz davalarında PKK’yla savaşan bu ülkenin Genelkurmay Başkanını içeriye atıp da Fetullahçı generalleri göreve getiren zihniyet Recep Tayyip Erdoğan ve Adalet ve Kalkınma Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Kadına yönelik suçlardan, cinsel istismardan eğer bahsedeceksek daha seçimler olmadan önce kamuoyunda cinsel istismar davaları ayyuka çıktığında bakanınızı gönderdiniz bize, dediniz ki: “Bu cinsel istismar ve çocuk tacizleriyle ilgili gelin, beraber oturalım.” Genel Başkanımız dâhil olmak üzere hepimiz masaya oturduk. Seçimler girdi, ne yasa çıktı ne gelen bakandan bir ses çıktı ne partinizden bir ses çıktı. Bugün Türkiye’de cinsel istismar almış başını gidiyorsa, uyuşturucu çocukların ilkokuluna girmişse tek bir suçlusu vardır, adı Adalet ve Kalkınma Partisidir. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tanrikulu yerinizden söz vereceğim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok açık bir sataşma oldu o yüzden kürsüden istiyorum.

BAŞKAN – Sataşmayı hangi sözlerle dayandırıyorsunuz?

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – “Sayın Sezgin Tanrikulu, gelsin, ders versin.” falan dedi yaşam hakkı ihlalleriyle ilgili olarak.

RECEP ÖZEL (Isparta) – O değil “Bir dahaki sefer çalıştıktan sonra gel.” dedi.

BAŞKAN – Şunu söyleyeyim, size yerinizden söz vereyim, açıklama yapın lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, çok açık sataştı, çok açık bir sataşma var orada yani böyle ağır bir sataşma var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanrikulu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakikadır.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu’nun, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Hocam yani benim bu dediklerimi, bir ders çıkarma, bir eleştiri olarak görmeniz lazım ama eleştiriye hiçbir ortamda tahammülünüz kalmadığı için bunların burada söylenmesine de tahammülünüz yok ve nitekim, polemik yapmak için başka bir noktaya çekmeye çalışıyorsunuz. O tuzaklara gelmem.

Yaşam hakkı konusunda benim ne çalıştığımı siz daha siyasete katılmadan sizin bakanlarınız bilir. Onlarla Diyarbakır’da, insan haklarının korunması, yaşam hakkının korunması konusunda birçok -birçok ama- sohbetim olmuştur hatta ders niteliğinde sohbetlerim olmuştur. Eski bakanlarınıza sorabilirsiniz. Dolayısıyla beni insan hakları konusunda, insan hakları ihlallerinin önlenmesi konusunda, yaşam hakkının korunması noktasında en son test edecek grup bu gruptur, onu bilin. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

İkinci olarak da şunu size söyleyeyim: Bakın, Sayın Bakan, HSYK’nın Başkanı’sınız. Bu dönem kadar berbat bir yargı ortamı yok, bunlardan biraz ders alın. Dediklerimizi eleştiri olarak kabul edin. Sadece milletvekillerinin yargılamasında değişen mahkeme kompozisyonlarına bakın. Tahliye vermiş, mahkeme dağıtılmış. ByLock konusunda bir tespit yapmış, Gaziantep BAM dağıtılmış, Antalya BAM dağıtılmış. Daha yeni, daha yeni. Çağdaş Avukatlar Derneğiyle ilgili konuşuyorum. Tahliye kararı vermiş, geriye almış, bir daha tutuklanmış ve dağıtılmış. Tüketici mahkemesine gitmiş, icra mahkemesine gitmiş. Neden gitmiş bütün bunlar?

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Gider.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Bakın, Demirtaş kararını söylüyorum. Bakın, bunları eleştiri olarak kabul edin Sayın Bakan. Bakın, hükümetler, devletler kararları nereden ihlal edilmediği noktasından okumazlar, nereden ihlal edildiği noktasından okurlar; nereden ihlal var, o noktadan okurlar. Şimdi, siz “Burada bir ihlal yok, burada bir ihlal yok.” Sayın Bakan, Türkiye kendi tarihinin en ağır ihlalini almış, en ağır ihlalini. Bakın, zorla boşaltmada, faili meçhullerde, zorla kaybedilmelerde, işkence vakalarında Türkiye 18’inci maddeden ihlal görmemiş, dememiş bunlar siyasi nedenlerle yapılıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi bağlayın lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Ama ilk defa Avrupa Konseyi üyesi bile olmayan, Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerle beraber Türkiye bundan mahkûm edilmiş ve bu, sizin döneminizde olmuş. Şimdi, tarafsızlığı ve bağımsızlığı mahkeme kararıyla ortaya çıkmış bir yargı ortamı var. E siz oradasınız, bir şey söylemiyorsunuz. Bakın, bunlar size yazılır. Bunu söylemeye çalışıyorum. Bunları bir hukuk emekçisi olarak dikkate alın. Doğru değil.

Bakın, eskiden yapılan doğru muydu? Siz değil miydiniz “UYAP’tan davalar düşürülüyor.” diyen, “Bir yerlere gidiyor.”

diyen. Siz değil miydiniz, bu sıralar değil miydi geçmişte diyenler? E şimdi aynısını yapıyorlar. Aynısını yapıyorlar. Çıkıyorsunuz Çağlayan Adliyesinin 5'inci katına, 25. Ağır Cezadan 100. Ağır Ceza Mahkemesine, diyorlar ki "Burada bu heyet yok, çıkın 10'uncu kata, 7'nci kata, başka bir heyet var." Biraz önce de söyledim, böyle bir yargı düzenini ben -en azından yirmi beş yıl aktif avukatlık yaptım, Baro Başkanlığı yaptım- Türkiye'nin hiçbir döneminde görmedim. Sanığa ve dava türüne göre yargı heyeti; olmaz böyle bir şey ve bu sizin döneminizde oluyor. Bakın, size gelen raporlarla değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Ezberi bitti...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Tebdilikıyafetde yapamazsınız boyunuz posunuz var ama gönderin müfettişlerinizi, yargı yerlerini görsünler insanların nasıl ezildiğini. Bunları yapıcı eleştiri olarak bir yerlere yazın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Tanrikulu.

Sayın Bilgen, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

67.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, cihaz ne yazık ki çalışmıyor artık.

Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Naci Hoca "Dokunulmazlıklar kaldırıldı." dedi ama öyle bir şey olmadı. Yani dokunulmazlıkların kaldırılmasıyla ilgili biz, sizin de içinde bulunduğunuz komisyonun hazırladığı teklifin hâlâ arkasındayız.

Kürsü dokunulmazlığı ifade özgürlüğü kapsamı dışında yüz kızartıcı suçlar, yolsuzluk, suistimal, zimmet, irtikâp, bütün bunları da kapsayacak bir dokunulmazlık uygulamasının kaldırılmasının hâlâ arkasındayız. Bu yargıya rağmen de bunu çok net biçimde söylüyoruz. Ama yapılan dokunulmazlığı kaldırmak değildi. Öyle olsaydı geçtiğimiz günlerde Anayasa Mahkemesi, Pamukova'yla ilgili, tren kazasıyla ilgili verdiği kararda o dönemin sorumlu bürokratinin şimdi milletvekili olması dolayısıyla dosyasının kaybolduğunu, ulaşılamadığını ifade etmezdi. Demek ki dokunulmazlık kaldırılmamış.

17-25 Aralıkta bakanları yargılamama yönünde bu Meclis bir irade koydu. Yargıdan kaçan falan bizim açımızdan yok, biz sözlerimizin arkasındayız. Ama burada çok açık bir çifte standart var. Sadece bir partinin milletvekillerini yargılamaya dönük özel, ek 20 maddesi uygulamaya konuldu ve bu maddeyle de başka kimse yargılanmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN BİLGİN (Kars) – İki üç ay içerisinde neredeyse tüm vekillerimize onlarca fezleke âdetâ makineden çıkmış gibi seri biçimde gönderildi.

Şimdi, suçu 2013'te işlemişsiniz, 2014'te işlemişsiniz ama bütün fezlekeler iki ay içinde hazırlandı geldi. O zamana kadar niye fezleke hazırlanmamış savcılar? Belli ki bir talep gitmiş, bu talebin gereği yerine gelmiş.

O kadar alelacele işler yapıldı ki... Bakın, benimle ilgili yazılan bir fezleke, sonra ilginç biçimde fezleke kayboldu değerli milletvekilleri. 3 fezleke geldi, 1'i kayboldu. O birinde ne yazıyordu biliyor musunuz? Savcının kendi ifadesi, aynen aktarıyorum, diyor ki: "Kürt halk önderi Öcalan'ın resminin bulunduğu salonda konuşma yapmak." Aynen ifade böyle. Anladım ki alelacele "kes, kopyala" hazırlanmış. Sonra ben bunu basınla paylaştım, dedim ki: Benim konuşmamın içeriğinde bir şey yok ama fezlekedeki ifadenin kendisi yargılama konusu. Değerli arkadaşlar, sonra o savcı görevden alındı ama o savcı FETÖ'cü, diğer dosyalarla ilgili hâkim de FETÖ'cü çıktı, tutanakları hazırlayan polisler de.

Sayın Başkan, uzatmayacağım ama iki örnek daha vereceğim. Bakın, Dilan Dirayet Taşdemir, şu anda milletvekilimiz. Bir dosyada, Antalya'daki bir konuşmasından dolayı yargılandı, beraat etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bilgen.

AYHAN BİLGİN (Kars) – İstinaf da beraati onayladı. Sonra savcı o dosyayı yeniden yargılama konusu yaptı -bu hukuk tarihine geçecek, ders konusu olacak bir şeydir gerçekten- ve adresine ulaşamadığını belirtti 2 kez, CMK'den avukat istedi -ne Meclis adresine gönderiyor ne ev adresine gönderiyor, CMK'den avukat istiyor- ve iki duruşmaya gelmediği için de Dilan Dirayet Taşdemir hakkında yakalama kararı çıkarttı. Değerli arkadaşlar, istinafin beraatle bitirdiği bir dosya için savcı yeniden nasıl yargılama kararı çıkartır, nasıl fezleke hazırlamadan yeniden yargılamaya devam eder? Şu anda 7 milletvekilimizle ilgili önce istinaf mahkemeleri yargılamayı durdurma kararı verdi, sonra bir ay içerisinde yeniden aynı mahkeme yargılamanın devamı kararı verdi. Şimdi, biz nasıl bu mahkemelerin verdiği kararların bağimsız, tarafsız, adil, eşit olduğunu düşüneceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Sayın Bostancı...

68.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın, Kars Milletvekili Ayhan Bilgen ve Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Sayın Ayhan Bilgen konuşmasının girişinde "Dokunulmazlıkların kaldırılmasından yanayız." diyerek genel manada dokunulmazlıkların kaldırılmasına ilişkin tutumlarının sürdüğünü ifade etti. Ben bunu aynı zamanda yargıya karşı bir güven olarak görüyorum. Çünkü hemen o sözlerin arkasından söylediği eleştirilere inanmış olsaydı o zaman dokunulmazlıkların kaldırılmasına yönelik böyle bir talepte bulunmazdı diye düşünüyorum. O bakımdan teşekkür ediyorum öncelikle kendisine. O mesele, tabii, ayrıca müzakere edilebilir.

Kıymetli arkadaşım, Sayın Grup Başkan Vekili Engin Özkoç Bey, sanıyorum biraz da konuşmalarına alındığı için, kızdığı için ölçeğin dışında, çok abartılı, illiyet bağlarının dışında eleştiriler dile getirdi, "Kadınlara, çocuklara yönelik tacizlerin müsebbibi AK PARTİ'dir." diye. Kendisinin müktesebatı, bilgisi, bu işlerin hangi süreçlerle nasıl olduğunu ve bu konulara yönelik Meclisteki o ortak duyarlılığı muhakkak biliyordur, yapılabilecek çalışmalar da biliyordur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) - Ayrıca, bu FETÖ meselesi, emin olun, bu Mecliste çok konuşuldu, çok tartışıldı. Benzeri tarzdan bir güzergâhta tartışmayı çok faydalı bulmam ama halkımız, FETÖ mevzusu çıktığından bu yana yapılanları, edilenleri, söylenenleri, tutumları, tavırları, angajmanları, her şeyi değerlendiriyor ve siyasi olarak not veriyor.

Ben, bugüne kadar verilen notları, bu çerçevede, halkın bu konuya ilişkin aynı zamanda adaletinin ve irfanının notları

olarak görüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.23

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 22.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), İsmail OK (Balıkesir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31'inci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yapılan konuşmalarda kalmıştık.

Söz sırası Adana Milletvekili Ayhan Barut'a aittir.

Buyurun Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün burada Tarım ve Orman Bakanlığı ile bağlı kuruluşların bütçelerini görüşmek için toplanmış bulunuyoruz.

AKP hükümetleri döneminde Tarım Bakanlığını 6 bakan yönetmiştir; bu bakanlardan 1'i hariç, hiçbirisi tarım alanında meslek uzmanı değildir. Bakanlar arasında iktisatçı var, mimar var, İslam enstitüsü mezunu var, genel cerrahi uzmanı var, işletme mezunu var ama ne yazık ki ziraat mühendisi, gıda mühendisi, su ürünleri mühendisi yok. Ancak, hakkını yemeyelim, AKP döneminin en uzun Tarım Bakanlığını yapmış bir bakan veteriner hekimdi. Sayın Bakanın da bizim görmediğimiz bir başarısını 2012 yılında Fransa Tarım Bakanlığı görmüş ki kendisine Paris'te Tarım Alanında Şövalye Liyakat Nişanı verildi. Peki, Fransa bu ödülü Türk Bakanına neden verdi? Cevabı şu arkadaşlar: Fransız çiftçisine verdiği desteklerden dolayı. Yoksa bir başka ülkenin Tarım Bakanına neden böyle bir ödül verilsin? İşte bu tür tarım politikalarının sonucu, ülkemiz tarımının ve hayvancılığın geldiği noktaya aslında şaşırmamalıyız.

Sayın milletvekilleri, AKP'nin tarıma bakışını gösteren asıl gerçek ise bütçeden ayrılan paydır. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı birleştirilerek "Tarım ve Orman Bakanlığı" yapılmıştır. Birleştirilen 2 bakanlığın geçen yılki merkez bütçesi toplam 36,4 milyar TL'dir. Şimdi Tarım ve Orman Bakanlığına ayrılan bütçe 33,7 milyar TL'dir. Bu Mecliste Cumhurbaşkanlığı bütçesinden başlayarak bütün bakanlıkların bütçeleri artırılırken, Tarım ve Orman Bakanlığının bütçesinin 36,4 milyarın üzerine doğal bir artış yapılarak verilmesi gerekirken anlaşılmasa bir şekilde geçen yılın bütçe toplamından yüzde 7,41 daha aşağı düşürülerek yani 2,7 milyar eksik verilmiştir.

Bu bütçeye Sayın Bakanın sessiz kalmasını yadırgadığımı belirtmek istiyorum. Sayın Bakanım, çiftçinin hakkını korumak ve gözetmek için oradasınız, daha bütçenizi koruyamayacaksanız çiftçiye nasıl koruyacaksınız? İşte bu bütçe AKP'nin tarıma, ormana, çiftçiye, üreticiye, tarımsal sanayiye nasıl önem verdiğinin göstergesidir.

AKP'nin tarım politikaları yüzünden para kazanamayan üreticiler hızla üretimden ve tarımdan uzaklaşmışlardır. Sürekli yükselen üretim maliyetleriyle ezilen çiftçilerimiz batırılırken ülkemiz tarımı da bitirilmiştir. Ülkemiz tarımda net bir şekilde ithalatçı hâle getirilmiştir. Tarımın 2002 yılında gayrisafi yurt içi hasıladaki yüzde 10'luk payı 2018'in ilk yarısında yüzde 5,9'a gerilemiştir. ÇKS kayıtlarında 2,8 milyon çiftçiden 2017'de 2,1 milyon çiftçiye düşülmüştür. 2002'de çiftçi borçları 4,5 milyar TL'ye bugün çiftçi borçları 109 milyar TL'ye yükselmiştir. Üstelik mazot, gübre, ilaç fiyatları sürekli artarken pamuk fiyatları 4,5 liradan 3 liraya gerilemiş, desteklemeler yetersiz kalmış, narenciye ise 1,5-2 liradan 60 kuruşa inmiştir.

Ayrıca, ihracatını Rusya, Ukrayna gibi ülkelere yaptığımız bu ürünler yaşanan siyasi krizler nedeniyle ülkemize gemilerle geri gönderilmektedir. Dolayısıyla narenciye üreticileri yeni pazarlar aramaktadırlar. Adana'daki çiftçi birlikleri, üretici birlikleri DFİF desteği, teşvik primleri, düşük faizli kredi desteği istemekte, başta Çin Halk Cumhuriyeti olmak üzere Uzak Doğu ülkelerine açılmak için Bakanlıktan destek beklemektedirler.

Sayın milletvekilleri, 2006 yılında çıkarılan Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesinde "Çiftçiye verilen desteğin yüzde 1'den aşağı olmaması gerekir." denmektedir ancak hiçbir zaman yüzde 1 verilmemiştir. Bu dönemlerde çiftçiye destek değil köstek verilmiştir. Toplam çiftçi alacağı 154 milyar 850 milyon birikmiştir.

Değerli milletvekilleri, tarım sektörünün temel taşları olan, AKP'nin yıllardır görmezden geldiği ziraat mühendisleri, gıda ve su ürünleri mühendisleri, veteriner hekimler, teknikerler ve teknisyenlerdir. Bakanı ziraat mühendisi olmayan bu bütçede teknik elemanların da ataması yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Barut.

AYHAN BARUT (Devamla) – Bütçeye yük değil kazanç sağlayacak genç meslektaşlarımız atamaları için her gün yüzlerce, binlerce SMS ve mail atmaktadırlar. Bugün gün boyu buradan çıkacak iyi bir habere kenetlenmişlerdir ve beklemektedirler. Çok zor durumda olan bu meslek grupları bütçede yer almayacaksa ne zaman ve nerede yer alacaklar? 10.551 atama sözü veren Sayın Fakıbaba'nın sözü AKP'nin sözü değil midir, Sayın Fakıbaba'nın sözü aynı zamanda devletin sözü değil midir? Sayın Bakanın bu sözünü ne zaman yerine getireceksiniz? Tarih ve sayı istiyoruz. Bir ziraat mühendisi olarak ısrarla bu konunun takipçisi olacağımı da bilmenizi istiyorum.

Sayın milletvekilleri, bu bütçeyle ithalat bağımlılığı bitmez, bu bütçeyle gıda güvenliği ve gıda egemenliği asla sağlanmaz. Bu bütçe tarım kesiminin sorunlarına çözüm üretmeyecek, borç batağındaki çiftçinin yüzünü güldürmeyecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN BARUT (Devamla) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Tamam, bağlayın lütfen.

AYHAN BARUT (Devamla) – Tüm bu gerekçeler ve gerçekler nedeniyle bu bütçeye "hayır" diyoruz.

Hepinize saygıyla teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Barut.

Şimdi söz sırası Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nda.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on altı yıllık AKP iktidarında çiftçi desteklenmedi; yaklaşık 150 milyar lira, yasadın dolayı, Tarım Kanunu'ndan dolayı alacağı var. Çiftçi borçlandırıldı, hem de ipotekli krediler AKP iktidarı döneminde başladı. İthalat rantını siz keşfettiniz. Köylüyü üretmez hâle getirdiniz. Doğayı korumadınız. Meraları talan ettiniz. Nerede birinci sınıf tarım arazisi varsa oralara termik santraller kurdunuz, talan ettiniz. Yerli sektörü küresel sermayeye teslim ettiniz. Şeker fabrikalarını babalar gibi sattınız. Çiftçiye hep kandırdınız. "Mazotun yarısını vereceğim." dediniz, vermediniz. "Yerliyiz, milliyiz." dediniz, her şeyi ithal ettiniz. Liyakate hiç uymadınız. En önemlisi, Atatürk'ün "efendi" dediği köylüyü küstürdünüz, onu göç ettirdiniz.

Peki, sizinle birlikte Türk tarımında neler oldu? Şarbonlu et yiyen Türk insanı olmaya başladık ilk defa. Genetiği

değiştirilmiş organizmalı ürünlerle beslenen Türk insanından bahsediyoruz. Nişasta bazlı şekere mahkûm edilmiş Türk insanından bahsediyoruz. Sizin sayenizde cumhuriyet tarihinde bir ilk gerçekleşti, yem fiyatı süt fiyatını geçti, bunu başarabildiniz. Tarımdan anlamayan Tarım Bakanları yine sizin döneminizde atandı. 2008 yılından beri bu çiftçi 80-90 kuruşa buğday sattı, 1 liraya buğday satamadı ama aynı buğdayı Rusya'dan 1,5 liraya almayı başardınız. Şeker fabrikalarını sattınız, Atatürk'ün efendisini şehrin varoşlarına mahkûm ettiniz. Bir zamanlar fakir gıdası olan kuru fasulye, nohut, mercimek artık Kanada'dan gelir hâle geldi. Patates, soğan krizini siz çıkardınız. Rusya'ya sattığımız patatesleri geri almak sizin döneminize rastladı. Sadece ayçiçeği, soya, buğday, mısır, canlı hayvan, kırmızı ete ödediğimiz para kadar çiftçiye destek ödediniz.

Evet, bunlar sizin başardıklarınız ama siz gideceksiniz, Türkiye tarımını Cumhuriyet Halk Partisi yönetecek. Ne yapacağız biz? Artık sizi eleştirmeye gerek yok, siz gidicisiniz. Bu ülkeyi Cumhuriyet Halk Partisi bakın, nasıl yönetecek? Türkiye'de yetiştirilen bütün ürünleri yani sizin ithal ettiğiniz buğdayı biz ithal etmeyeceğiz, arpayı ithal etmeyeceğiz. Mısırı, soya, tütün, pamuğu, hiçbir tanesini ithal etmeyeceğiz, hepsini çiftçimize ürettireceğiz. Arazimiz yok mu? Arazimiz var, tam 40 milyon dekar boş arazi var. Buralarda üretim planlaması yapacağız, buralarda ziraat mühendisleri, gıda mühendisleri, veterinerler, su ürünleri mühendisleri çalışacaklar, üretecekler; modern köyler oluşturacağız. Siz 17 bin tane köy okulunu kapattınız, biz hepsini açacağız, köylüyü aydınlığa kavuşturacağız. Başta mazot fiyatı olmak üzere bütün girdilerin fiyatlarını düşüreceğiz, mazotu çiftçiye 3 liradan vereceğiz. Ürün fiyatlarında devletin müdahalesi olacak. Yok öyle piyasa koşullarına çiftçiye bırakmak, artık Toprak Mahsulleri Ofisi kurulduğu günlerdeki gibi yeniden çiftçinin kara gün dostu olacak. Çiftçinin borcunun faizini sileceğiz, geri kalan anaparayı da dört yıla bölerek çiftçiye rahatlatacağız. Üretici örgütlerini söz sahibi yapacağız. Öyle göstermelik, "Size biraz yer ayırdık." değil, biz üreticiyi üreten görürüz, onu milletin efendisi görürüz. Ziraat mühendislerini, veterinerleri köylerde, ilçelerde, tarla başında, ahırda istihdam edeceğiz. Çünkü biz Atatürk'ün köylüsünün efendi olduğunu düşünüyoruz, üreten köylü milletin efendisidir; üreten bir Türkiye, hakça bölüşen bir ülke istiyorsak bunu yapmak zorundayız. Aksi takdirde Türkiye ithal cenneti olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Gaytancıoğlu.

Buyurun.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Devamla) – Bunları yapmazsak, bakın çok iddia ediyorum, çıksın Bakan da söylesin: "Hayır, yalan söylüyorsun." Türkiye'yi önümüzdeki yıl kıtlık bekliyor, neden? Gübreye yüzde 100 zam yaptınız, sonra yüzde 10 indirim yaptınız, sanki çiftçi kandı. Yine, ton başına 70'er lira zam geldi birkaç gün önce –takip ettiniz mi bilmiyorum ama- tarlaların çoğunda taban gübre kullanılmadı. Yani gıdasını alamayan bir bitki nasıl beslenecek, nasıl verimli olacak, nasıl kaliteli olacak; nasıl ekmek yapacağız, nasıl buğday yapacağız bundan, nasıl un yapacağız? İthalat yapacaksınız. Hep ithalata başvuruyorsunuz. Ama Türkiye'de üretim yüzde 20 düşecek. Taban gübre kullanılmayan bir buğday tarımında ithalat kaçınılmaz olur, verim düşüklüğü kaçınılmaz olur. Siz bunu göremediniz. Çiftçiye daha fazla borçlandırarak üretmez hâle getirirsiniz ama bunun karşılığında tüketici zor duruma düşecek. Bunu şimdiden söylüyorum, bu bir uyarıdır, önlemlerinizi ciddi bir şekilde alın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gaytancıoğlu.

Söz sırası şimdi de Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'de.

Buyurunuz Sayın Başevirgen. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesinhesap Kanunu Tasarısı'nda Tarım Bakanlığı bütçesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün Ankara'da meydana gelen tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

2018 yılında 36 milyar bütçesi olan Tarım Bakanlığına bu yıl sadece 23 milyar 700 milyonluk bir bütçe ayırdınız. Bu da demek oluyor ki geçen sene çiftçi yararına atmadığınız her bir adımı yine atmayacak, yapmadığınız yatırımları yine yapmayacak, ödemediğiniz hiçbir teşvikî yine ödemeyeceksiniz. Yani tarıma yine yatırım yok. Bu bütçeyle çiftçiye ve üretime dönük doğru adımları atmamız mümkün değil.

Sayın Bakan, üretmek yerine üretmemeyi seçen ve ithalatı destekleyen bir tarım politikanız var. Maalesef bu politikayla kendi coğrafyamızda yetiştirme olanağımız olan ürünleri bile ithal etmek zorunda kalıyoruz. Avrupa Birliği, bütçesinin yüzde 40'ıyla hâlâ tarımını desteklerken bizde tarıma ayrılan bütçe bu sene yaklaşık yüzde 2,5.

Bundan on altı yıl öncesine kadar "tarım ülkesi" olarak bilinen, kendi kendine yeten beş ülkeden 1'i olarak ders kitaplarında okutulan bir ülkenin tarımı nasıl yok edilir, AKP Hükûmeti döneminde görmüş olduk.

Değerli milletvekilleri, Tarım Kanunu'nun 21'inci maddesi der ki: "Tarımsal destekleme programlarına bütçeden ayrılacak kaynak gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'inden az olamaz." Kendi yaptığınız bu değişikliğe rağmen AKP Hükûmetinin hiçbir döneminde bu oran yüzde 1'e ulaşmamıştır. Çiftçilerin AKP hükûmetlerinden alacağı 2006'dan 2019'a kadar 154 milyar 850 milyon lira. Şu an görüşmekte olduğumuz Bakanlık bütçesinden çok daha büyük bir miktarı siz çiftçiye borçlusunuz zaten.

Sayın Bakan, buradan size sesleniyorum: Gübre, mazot ve tohum gibi Bakanlığınızca her yıl çiftçiye ödenen destek bu sene hâlâ ödenmedi ve ne zaman ödeneceği de belli değil. Devlet Su İşlerinin eylül ayında yayımladığı bir tebliğe göre, zaten yetersiz olan devlet desteğinde kesintiye gidilecek, tarımsal destekleme ödemesi alacak çiftçileri ödeyemedikleri sulama, işletme ve bakım ücreti Tarım Bakanlığınca ödenen destekten tahsil edilecek. Bakanlık ödemesi gereken tutardan önce çiftçinin borcunu düşecek, ardından ödemeyi yapacak. Çoğu tarım ürünlerinde destekleme ödemiyorsunuz, ödediklerinizde de çiftçinin borcundan kesiyorsunuz. Çiftçiye gerçekten zor durumda bırakıyorsunuz.

Sayın Bakan, destek verilen ürün kalemleri de yetersiz. Mesela zeytinyağına destek veriyor ama zeytine vermiyorsunuz. Dünyadaki 900 milyon zeytin ağacının 170 milyonu yani her 6 zeytin ağacından 1'i Türkiye'de bulunuyor. Sofralık zeytinde dünya üretiminin yüzde 16'sını, zeytinyağında ise yaklaşık yüzde 20'sini ülkemiz üretiyor ama ilk kez AKP Hükûmeti döneminde zeytinyağı ithal edildi. Bu hem ülkeye hem de çiftçiye ihanettir. Sonra üzüm... Çiftçilerimizin geçim kaynağı, ekmek kapısı, ekonominin vazgeçilmez üzümlerimiz üreticisi mağdur, maliyetler artıyor, emeğinin karşılığını alamıyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, gübre o kadar pahalalandı ki çiftçi artık gübresiz ekim yapıyor. Artış döviz kuru bahane edilerek yapıldı ama kur düştü, fiyatlar düşmedi. Hastalık ve zararlılara karşı ilaçlama yapılamıyor. Bu durumda ürün miktarı düşecek, bu da etiketlere yansıtacak, tüketici yine tarımsal ürünleri çok pahalıya tüketecek.

Resmî Gazete'de yayımlanan bir tebliğe göre bazı tarım ürünlerinin ihracatına ithalat yapma şartı getirildi. Yurt dışından ülkeye milyarlarca dolar getiri sağlayan tarım sanayi tesisleri bundan böyle ham maddesini yurt dışından ithal ettiği miktar kadar ihracat yapabilecek. Bu uygulama ekonomik anlamda ülkemizin içinde bulunduğu bu sıkıntılı dönemde ekonomiye ve istihdama can suyu sağlayan tarım sanayisinin milyarlarca dolar ihracat gelirine âdeta darbe vuracaktır. Bu durum yerli üreticimizin üretimine ve millî ekonomiye darbe vururken bir avuç ithalat lobisini zengin etmekten öteye geçmeyecektir.

Sayın milletvekilleri, güçlü ekonomi hızla gelişen modern tarım ve işinin ehli mühendislerle olur. Sayın Fakıbbaba'nın bakanlığı döneminde vermiş olduğu 10.551 kişilik atama sözü hâlâ gerçekleştirilmedi. İstihdam politikaları bakanların inisiyatifinde değildir. Ziraat mühendisleri, tekniker ve teknisyenleri, gıda mühendisleri, orman mühendisleri, veteriner hekimler iki yıldır sizin ağzınızdan çıkacak tek bir söz için umutla bekliyor. İstihdam politikaları bakanlığın inisiyatifinde değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Başevirgen.

BEKİR BAŞEVİRGEN (Devamla) – Bakın, sürekli karşılaştığımız toplu zehirlenme vakaları var. Güvenilir gıda için kamuda gıda mühendisi istihdamı şart, verimli tarımsal üretim için ziraat mühendisleri şart, sağlıklı hayvancılık için veteriner hekimleri şart. Tarım politikaları bir bütündür; tarladan ve meradan vatanışın sofrasına ulaşana kadar her kademede işinin ehli insanlara ihtiyaç vardır. Şimdi sizlere soruyorum: Biz bu bütçeyle bunların hangisini onaralım, hangisini geliştirelim, hangisini yeniden yapılandıralım? Mümkün mü? Kesinlikle değil ama bildiğimiz ve mutlaka yapmamız gereken tek bir şey var o da beli bükülmüş olan çiftçiyi ve lokomotif sektörümüz olan tarım sektörünü yeniden ayağa kaldırmaktır.

Hepinize teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Başevirgen.

Şimdi sırada Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel'in konuşması vardır.

Buyurunuz Sayın Gökçel. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

CHP GRUBU ADINA CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum.

Öncelikle size bir resim çizeceğim: Çiftçi, AKP döneminde üretimden kazanç sağlayamadı. Gidin Mersin haline -üretici halidir- narenciye 50-60 kuruşa satılıyor. Maliyeti ne? 60 kuruş. Narenciyede ihracat destekleri geçtiğimiz yıllarda, geçtiğimiz hükümetler döneminde 150 dolardı tona arkadaşlar, sıfırladınız. Tohum, gübre, ilaç, mazot, bunlar hep ithalat kalemi. Fiyatları o kadar arttı ki çiftçi artık gübre alıp arazisini ekemiyor, bahçesine ilaç veremiyor. Çiftçi ekonomik anlamda bitiyor, kur dalgalanmasından doğrudan etkileniyor. Çiftçi, AKP döneminde tarımdan koptu, üretime küstü. Ekip diktiğinden kazanamayan çiftçi yaka silkti. AKP iktidarında 500 bin kayıtlı çiftçi topraktan koptu. 3 milyon dekar tarım arazisi tarımdan çıktı. Bunlar neden oldu biliyor musunuz? AKP'nin vermediği tarımsal destekler nedeniyle oldu. "Mazotun yarısı sizden, yarısı bizden." dediniz, tamamını çiftçiye yıktınız. Tarım Kanunu ne diyor? "Destekler gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i kadar olmalı." diyor. 2017 yılında millî hasıla ne kadardı? 851 milyar dolar. Ne kadar pay ayırmanız gerekiyordu? 8,5 milyar dolar. Ne ayırdınız? 3,5 milyar dolar. Çiftçinin hak ettiği 5 milyar dolar nerede? Tarım Kanunu'nun gereğini yapmadınız; çiftçinin hakkını yediniz, yandaşlara peşkeş çektiniz, ithalat baronları yaratınız.

Sayın Bakan, siz yasanın emrettiği desteği vermediğinizde çiftçi borçlanıyor. Geçtiğimiz beş yılda çiftçilerimiz her ay fazladan 1,1 milyar lira borçlandı. 2014 başında 40 milyar lira olan tarımsal kredi borçları 110 milyar liraya ulaştı. Siz her konuşmanızda "Tarıma 2002 yılından sonra şu kadar destek verdik, bu kadar destek verdik." dediniz, durdunuz. Çiftçi borç batağına saplandı, ırcalık oldu. 2006'dan bu yana çiftçinin sizden tam 154 milyar lira alacağı var. Bu parayı çiftçiye verseniz 110 milyar lira borç kalmaz, üstüne çiftçi için harcayacağınız 44 milyar lira da Tarım Bakanlığı bütçesine kalır ki çiftçinin hiçbir sıkıntısı da kalmaz.

Değerli arkadaşlar, borcunu çeviremeyen çiftçiler sonunda çareyi canına kıymakta buldu. Ekim ayında -her iki haftada- 3 çiftçi borçlarını ödeyemediği için intihar etti. Siz soğan deposunu basmakla meşguldünüz bu arada. Aydın'dan Kırşehir'e, Kayseri'den Tekirdağ'a ülkenin dört bir yanında çiftçiler canlarına kıyıyor. Tarımda yapısal reform uygulamıyorsunuz. İntihar oranları daha da artacak. Hal Yasası da maalesef çare olmayacak. Küçük çiftçiye -onları üretimde tutacak- hak ettikleri desteği vermeyen iktidarınızı kınıyorum. Bu canına kıyanların vebali sizlerin boynuna.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çiftçi üretimden kopunca ne oluyor? Hububattan bakliyata, etten süte her ürün ithal ediliyor hem de plansız programsız bir şekilde. İhtiyaçtan fazlasını ithal edip piyasayı mahvettiniz. Yerli üreticiyi küstürdünüz. İthal ettiğiniz 200 bin ton eti satamadınız, depolarda bekliyor. Et ve Süt Kurumu "Nereye koyacağım bunları?" diye düşünüyor. İthal ettiğiniz 300 bin baş hayvanı satacak ülke arıyor, bulamıyorsunuz. Hayvan ithalatından hangi yandaşınız faydalaniyor, bunu özellikle soruyorum. Hayvanını kestirmek için bekleyen Türk üreticisine "Üç ay sonra gel." diyorsunuz. Bu hayvanlar canlı, ahırda kaldıkları her gün çiftçiye artı maliyet yükleniyor, çiftçinin başına bela oluyor.

Bitmedi, bitkisel ürünlerin hasadı olacak, çiftçi fiyatlar netleşsin diye bekliyor, alım garantisi bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) - Sayın Başkanım, çok önemli, bitirmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gökçel, tamamlayın.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Bakanlık "O ürünü ithal edeceğim." diyor. "Bir durun, kendi çiftçimiz kazansın, ihtiyaç olursa ithal edin." diyen yok, illa çiftçi ektiğine, diktiğine pişman olsun. Tarım politikanız bu, pişman etmek.

Değerli milletvekilleri, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı birleşti. İksinin geçen seneki bütçesi 36 milyar 400 milyon ediyordu. 2019 için Tarım ve Orman Bakanlığı 33 milyar 743 milyon lira bütçe istiyor. 3 milyar liraya yakın para kayıp. Nerede bu kayıp? Kemer sıkıyorlarmış. Kemeri önce kendiniz sıkın, israfa son verin; gariban çiftçinin, köylünün hakkından kısmayın. Tarıma ayrılan bütçenin tamamı gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'i bile etmiyor. Bu hâliyle bütçe çiftçinin yarasına merhem değil, yarasına tuzdur.

Değerli Bakan, burada, Ziraat Bankasına özellikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Sayın Başkanım, bağlıyorum, çok önemli.

BAŞKAN – Evet, ama bağlayın, bu son uzatmam.

Buyurun.

CENGİZ GÖKÇEL (Devamla) – Sayın Bakan, Ziraat Bankası şöyle bir uygulama yapıyor: Çiftçiler borçlu, tekrar krediye ihtiyacı var, bu kredi için bankaya gidiyor, bankanın yetkilileri ne diyor çiftçiye biliyor musunuz: "Borçları yapılandırırız, tamam, çok güzel, yapılandırılır ancak cari faizle yapılandırırız bu borçları." Çiftçi zaten kazansa bu borcu zamanında ödeyecek. O çiftçiye daha iyi imkân sunmak varken fırsat elimizde diye çiftçinin gırtlığına yapıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, ne çiftçi ne köylü koyun değil, güdemezsiniz. Hakkını arayan bir yapısı var artık çiftçinin; temsilcisi var, onu savunan Cumhuriyet Halk Partisi var.

Hepinizi saygı ve selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gökçel.

CHP Grubu adına son söz Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'a aittir.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Aygun. (CHP sıralarından alkışlar)

Uzun kalacak gibi görünüyorsunuz kürsüde.

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Evet.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 yılı Merkezi Yönetim Bütçesi Kanunu Tasarısı, Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer vatandaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime, bugün yaşanan tren kazası sebebiyle üzüntümü ve isyanımı söyleyerek başlamak istiyorum. Yürütmenin bugün ulusal yas ilan etmesini beklerken maalesef yine ulusal yas ilan etmedik, 8 Temmuzdaki Çorlu tren kazasında 25 canımızı yitirdiğimizde de yapmadığımız ulusal yası gene bugün yapmadık. İnşallah, en kısa zamanda yürütme buradan bizim dileğimizi kabul eder ve ulusal yas ilan eder. Yaşamını yitirenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dilerim. Edirne-Halkalı seferini yapan trenin 8 Temmuzda kaza yapmasının üzerinden beş ay geçtikten sonra bugün Ankara'da yeni bir tren kazası daha oluyorsa Devlet Demiryolları yönetiminin tren işletmesini beceremediği aşikârdır. Sinyalizasyon, koordinasyon ve bilimsel verilere dayalı yönetimde sınıfta kalan demir yollarımız, AKP eliyle ölüm yoluna dönüştürülmüştür. Kaza sonrasında soruşturma açılıyor, tüm mahkemelerde neredeyse aynı bilirkişiler seçiliyor. Bu, 8 Temmuz Çorlu tren kazası; bu da bugünkü Ankara Yenimahalle'deki tren kazası. Raylı ulaşım ihalelerine giren şirketlerdeki yönetim kurulu üyeleri, evet, Devlet Demiryolları ve Ulaştırma Bakanlığı yapan profesörler bilirkişi seçilerek her seferinde yönetim aklıyor. Kısacası, birkaç garibana fatura kesiyoruz. Acaba aynı durum dünyanın başka bir ülkesinde olsaydı bakanlar ve yetkililer ne yaparlardı, ben buradan merak ediyorum.

Evet, yine, Tekirdağ ilimizden geçen Ergene Nehri'miz var Sayın Bakanım; Sayın Bakan, Ergene Nehri'miz var. Sayın Bakan ve 3 bakan yardımcısı arka arkaya üç ay içerisinde Tekirdağ'a geldiler ama Trakya'da Ergene'miz zehir saçmaya devam ediyor. Dönemin bakanı, o da bizim gibi Meclis sıralarında... 2011 yılında açıklanan Şafak Harekâtı vardı, evet, Şafak Harekâtı'yla Ergene'de 2018'de balık tutacaktık arkadaşlar ama bırakın balık avlamayı zehir miktarı 3'e çıktı. Ergene'ye şafak değil, gece karanlığı çöktü. Çevre Bakanımızın ve Bakanlığımızın konuyu acilen çözüme ulaştırmasını bekliyorum.

Evet, değerli milletvekilleri, bütçeye geldiğimizde ise bu bütçe, maalesef, tarımı bitirme, çiftçiye üretimden el çekirme, gıda enflasyonunu artırma bütçesidir. Üzülererek söylüyorum ki bütçe, tarımı ayağa kaldıracak, çiftçiye kaldıracak, milletimize ucuz ve güvenilir gıda sağlayacak millî niteliklerden aridir. Milletimiz "soğan" "patates" derken ekmek derdine düşmüştür. Görünen o ki ekmeğe de muhtaç olacağız. Ekmek bereketidir. Hiçbir kültürde bizim kadar ekmek ve buğdayla ilgili atasözü yoktur: "Buğday, koyun, gerisi oyun." "Toprağı işleyen ekmeği dişler." Ne yazık ki artık toprağı işleyen çiftçi ekmeği dişleyemez hâle gelmiştir. Ektiğinin karşılığını alamamakta, 1 kilo buğday sattığı zaman 1 fincan kahve içememektedir; 1 fincan kahve içmesi için en az 5 kilo veya 10 kilo satması gerekmektedir. (CHP sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Kahveyi Hilton'da mı içiyorsun sen?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Çiftçilerimiz geçen yıla göre yüzde 50 fakirleşmiştir, perişandır, borç içindedir. Ayaklarında terliklerle, kış günü, geçen hafta Meclisteki odama misafirlerim geldi, bizden yardım beklediler.

2017 yılında, evet, 2017 yılında 6.867 çiftçiye icra uyguladınız. 2018 yılında bu sayının katlanacağı şimdiden belli. Sadece bir ay önce, Çorum'da, Akpınar Tarım Kredi Kooperatifinden kredi kullanan bini aşkın çiftçimize icra takibi başlatıldı. İktidar, acilen 2018 yılında çıkarmış olduğu karnamayı tekrar gözden geçirerek, kapsamını genişleterek çiftçilerimizin borçlarını ertelemek zorundadır. Büyük firmaların konkordatoya gittiği süreçte, Türkiye'nin genel gıda sigortası olan çiftçilerimizi üretimde tutmak boynumuzun borcudur. Unutmayalım ki çiftçi batarsa hep beraber batarız, hiç kuşkunuz olmasın.

Bakın, mazot fiyatları geçen yıla göre yüzde 23 artarken, gübre fiyatları son on bir ayda yüzde 100 ile yüzde 130 arasında artış göstermiştir. Birçok üreticimiz taban gübresi, ekim gübresi olmadan ekim yapmışlardır.

Hayvancılığın en önemli girdi kalemi olan yem fiyatları, 2018 Ocak ayından bugüne kadar yüzde 50-60 oranında artmıştır. Çiftçi ve üretici artık pes etmiş, göç etmeye başlamıştır, yakında köyler hayalet köy olacaktır Sayın Bakan. Çiftçi sayısı sürekli düşmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Aygun sözlerinizi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – 2003 yılında 2,8 milyon olan çiftçi sayısı şu anda 2,1 milyon olmuştur. 2002 yılında 4,5 milyar lira olan çiftçi borcu bugün 109 milyar lira olmuştur.

Evet, değerli milletvekilleri, orman köylülerimizin gelirini artıracak projelerle onların kaldıkları yerlerde yaşamlarını sürdürmelerini sağlamamız gerekiyor. Ormanlarda uygulanan ferahlandırma çalışmalarında bitki örtüsü göz önüne alınarak buna göre çalışmalar yapılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, çiftçilerimiz ürettiğiyle para kazanamaz hâle gelince elindeki tarlaları satmaya başlamıştır. Ne yazık ki Bakanlık, tarım arazilerini imara açan projelere kapı açmaktadır. Bakın, son on beş yılda 32 milyon dönüm tarım arazisi üretimden çıkmıştır. Buğday ekim alanları 2002 yılına göre yüzde 18 azalarak 93 milyon dekaradan 76 milyon 688 bin 785 dekara düşmüştür. Arpa ekim alanları yüzde 33 azalarak 36 milyondan 24 milyon 247 bin dekara düşmüştür. Oysa nüfusumuz hızla artarken en temel ihtiyaç olan buğday üretimimiz azalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağabey, o meyve ne işe yarıyor?

CAVİT ARI (Antalya) – Kırmızı şey ne, o meyve ne?

BAŞKAN – Bağlayın lütfen. Son kez bir dakika daha uzatıyorum.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Suriyelilerle birlikte nüfusumuz 85 milyona dayandı. Nüfusumuz 2002 yılına göre yüzde 31 artmış, buğday ekim alanlarımız ise yüzde 18 azalmıştır. Nasıl karnımızı doyuracağımızı ben merak ediyorum. Maalesef, Tarım ve Orman Bakanlığı bütçesinde hâlen nüfusa göre buğday projeksiyonu yok. Bakın, biz Avrupa ülkelerinden 3 kat daha fazla yani kişi başına yıllık 150 kilo ekmek tüketiyoruz.

Değerli milletvekilleri, 2018 yılında TÜİK rakamlarında buğdayın üretiminin düşeceği aşikâr. Bu yüzden ekmek fiyatlarında artış kaçınılmaz. Bu sorun fırıncıya baskıyla çözülemez. Nitekim fırıncılar zam yapmayınca çareyi gramı düşürmekte buldu. Sonuçta ekmeğe gizli zam yapılmış oldu. Bakanlar Kurulu bu yıl da hasat döneminde sıfır gümrüklü ithalat kararı olarak çiftçiye her zaman olduğu gibi yine darbe vurdu.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hadi onu kapat, meyveye gel sen ya!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Geçmişte çiftçinin kara gün dostu olan Toprak Mahsulleri Ofisi hasat dönemlerinde ayçiçeği, buğday, mısır getirdi. Yine, Et ve Süt Kurumu piyasayı düzenlemekten çok ithalat kurumuna dönmüştür.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ağabey, onu kapat da meyveyi anlat bize ya!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Yine, çareyi ithalatla arayan zihniyet millî olur mu? Atalarımız ne güzel demişler: Elden gelen öğün olmaz, onunla da karın doymaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İlhami, meyveyi anlat ya!
HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, Sayın Tanal'ın canı çekti.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, iklim değişikliği ve artan sıcaklar, dünyada gıda sıkıntısının yaşanacağını ortaya koymaktadır.
ŞAHİN TİN (Denizli) – Biz onları yemiyoruz, ne işe yarıyor? Kokteylde mi kullanıyorsunuz?
ÖZKAN YALIM (Uşak) – Son bir dakika Başkan. Sayın Başkan, bir dakika daha verin.
HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tadına baksaydık.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sayın Başkan, diğer arkadaşlara söz hakkı verdiniz, ben de istiyorum.
MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, o meyveyi merak ediyoruz.
BAŞKAN – Herkese eşit davrandım, herkese iki dakika verdim. Son konuşmacı olduğu için, bakın, son kez ama.
Bundan sonra uzatmayacağım.
Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)
ŞAHİN TİN (Denizli) – Sabaha kadar konuşsun.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.
Arkadaşlar, meşhur Kissinger'in bir sözü var. "Petrolle ülkeleri, gıdayla insanları kontrol edersiniz" lafını boşuna söylememiştir. Bizim iktidar ise âdeta Türk tarımını yok etmek için çalışıyor.
Peki, gıda güvenliğinin anahtarı olan veteriner, gıda ve ziraat mühendisleri neden atanmıyor? Daha önceden söz verilen 10.551 atama ne zaman yapılacak diye soruyorum.
Yine, değerli milletvekillerimiz, 2018 yılında 3 milyon 697 bin hektar alan nadasa bırakılmıştır.
ŞAHİN TİN (Denizli) – O ne olacak, onu bir anlat.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Bu kadar alan nadas yerine alternatif ürün politikasıyla tarımda tutulsaydı Sudan'dan arazi kiralanmazdı. TİGEM arazilerini özelleştirdiniz; yetmedi, şimdi Dalaman Tarımsal Araştırma Enstitüsünü turizm sit alanı yaptınız. Yine yetmedi, TİGEM'in...
ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya şu meyveyi anlatsana, meyveyi, meyveyi.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Arkadaşlar, bekleyin lütfen.
HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne bekleyelim, tamam.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Türkiye'deki damızlık ihtiyaçlarını karşılayacak olan embriyo transferi TİGEM tarafından... 15 bin tane ineği kesime gönderdiniz.
Evet arkadaşlar, değerli milletvekilleri; tarımda her geçen gün dışa bağımlı hâle geliyoruz.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Geldiğimiz noktada 2018 yılı tahminine göre buğday üretiminde önceki yıla göre yüzde 7, yemeklik bakla üretiminde yüzde 11,7; mercimekte yüzde 20, patatesten ise yüzde 5,2 oranlarında azalma var. Üretimden gelen güç harekete geçirilmedikçe, çiftçi desteklenmedikçe gıda fiyatlarındaki artış önlenemeyecektir.
ŞAHİN TİN (Denizli) – Meyveyi bir anlat, meyveyi.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sizler piyasada bulunmayan ejder meyvesini yerken, beyaz çay içerken Türk çiftçisine de Türk kahvesini çok görüyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)
ŞAHİN TİN (Denizli) – Nerede kullanılıyor, nerede? Nasıl yeniyor?
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Oysa onlar sadece hasat sonrasında şeker pancarından elde edilmiş olan doğal şekerli Türk lokumuyla birlikte Türk kahvesi içmek istiyor.
ŞAHİN TİN (Denizli) – Ya bu ejderi nerede yiyorsunuz siz ya, nasıl yeniyor?
BAŞKAN – Evet Sayın Aygün, bitirin artık lütfen.
Teşekkür ediyorum.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Devamla) – Sözlerime buradan son verirken Yüce Meclisi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.
(CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aygün.
HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, bu meyveyi konuşurken Sayın Mahmut Tanal Ağabeyimiz çok sordu, ona takdim etmek istiyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aygün.
BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Sayın Başkan, bu meyveyle ilgili söz istiyorum.
BAŞKAN – Söz vereceğim ama önce Sayın Bilgen'in söz talebi var.
MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ama bu meyveyle ilgili konuşacak eğer müsaade ederlerse.
BAŞKAN – Eğer bununla ilgiliyse kısa bir söz vereyim.
Buyurun Sayın Şimşek.
IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)
69.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ejder meyvesinin Mersin'de yetişen faydalı bir meyve olduğuna ilişkin açıklaması
BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.
Sayın Başkan, bütçenin ilk gününde de Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu ejder meyvesi hakkında bir konuşma yapmıştı. Bugün de değerli hatip kürsüden ejder meyvesini milletvekillerine göstererek ejder meyvesi hakkında bir görüş beyanında bulundu.
Ejder meyvesi faydalı bir meyvedir; Mersin'de yetişir. Burada ejder meyvesinin kötü bir şey olarak gösterilmesini biz yadırgıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Mersinli çiftçiler bundan şikâyetçiler. Lütfen, ejder meyvesine karşı... Ziraat Odası Başkanımız burada. Çiftçilerin para kazandığı ender ürünlerden biridir, ejder meyvesi kötü bir şey değildir.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Hem Cumhuriyet Halk Partisi Grubu hem de bütçenin ilk günü İYİ PARTİ Grubu ejder meyvesini kötü bir şey gibi millete göstermişlerdir. Faydalı bir üründür, çiftçiler bundan para kazanmaktadır.
Saygılar sunarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkür ederim.
İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Size çok söz verdim, uzattım süreyi. Hiçbir önemi yok, anlaşılmıştır durum.
Değerli milletvekilleri, Sayın Bilgen'in söz talebi vardı.
Buyurun Sayın Bilgen.

70.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, Kralkızı Barajı'nın kapaklarından birinin açılması nedeniyle Dicle Nehri üzerindeki yerleşim yerlerinin boşaltılması için Diyarbakır Valiliği tarafından uyarı yayınlandığına ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlar biraz sonra Genel Kurula hitap edecekler, belki daha sağlıklı bir bilgiye ulaşırız diye sadece paylaşma ihtiyacı duydum.

Bugün, akşam saatlerinde, aşırı yağış nedeniyle Kral Kızı Barajı'nın kapaklarından biri açıldıktan sonra, sanırım, rayından çıkmış ve tamamen kopmuş. Diyarbakır Valiliği bir uyarı yayınladı Dicle Nehri üzerindeki yerleşim yerlerinin boşaltılmasıyla ilgili ama biraz önce bize gelen bilgi 2'nci kapağın da rayından çıktığı yönünde. Tabii, bu doğru bir bilgi mi değil mi bilmiyoruz ama en azından bize gelen yoğun mesajlar dolayısıyla daha sağlıklı, doğru bir bilgi almaya sanırım ihtiyacımız var. Bir kapaktan saniyede 1.600 metreküp su boşaldığı ifade ediliyor. 2'nci ve 3'üncü kapağın da riskli olduğuna dair bilgiler var. Genel Kurulla bilgi paylaşırsa seviniriz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bununla ilgili bir açıklamaysa, buyurun Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Evet, bununla ilgili bir açıklama.

71.- Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin, Kralkızı Barajında su yatağının bir miktar yükseldiğine, can ve mal kaybının olmadığına ve konuyu takip ettiklerine ilişkin açıklaması

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Değerli milletvekilleri, bu konu doğru yalnız 2'nci kapağın koptuğu konusu doğru değil. Şu anda saniyede 1.600 metreküp su barajdan boşalıyor. Biz bölgeye bütün araçları sevk ettik, DSI'nin tüm araçlarını sevk ettik. Şu anda su yatağının bir miktar yükselmesi durumu var. Herhangi bir can kaybı yok, herhangi bir mal kaybı da şu anda bize ulaşmış durumda değil. Diyarbakır Valimiz işin başında, bir kriz masası oluşturmuş durumdadır. Bize ulaşan herhangi bir can ve mal kaybı şu anda yok. Konu en başından beri tarafımızca takip ediliyor ama 2'nci kapağın açılmış olması konusu doğru değildir, 1.600 metreküp suyun geldiği doğrudur.

Konuyu takip ediyoruz. İlerleyen saatlerde önemli bir şey olursa açıklama yapacağız ama Vali işin başında.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi de şahsı adına söz isteyen İzmir Milletvekili Yaşar Kırkpınar konuşacaktır. Sayın Kırkpınar bütçenin lehinde söz talebinde bulunmuştur.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Kırkpınar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer vatandaşlarımız; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Tarım ve Orman Bakanlığımızın bütçesinin geneli üzerinde lehte söz almış bulunmaktayım.

İlk olarak, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından, 2000'li yıllardan sonra yüzlerce baraj, gölet, HES, binlerce sulama ve içme suyu projesi, atık su tesisi, sayısız taşkın koruma, dere ıslahı, hayvan içme suyu göleti gibi tesisler hizmete sunulmuştur. Devrim niteliğindeki bu hizmetlerden dolayı başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, bakanlarımıza, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzün tüm çalışanlarına teşekkür ediyorum, saygı ve sevgilerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ormancılık faaliyetleri ise 2003-2018 döneminde toplam 16,3 milyar Türk lirası destek alarak rekor kırmıştır. Dünyada orman varlığını artıran nadir ülkelerden biriyiz. Erozyonu önlemede ve yangınla mücadelede yine dünya 1'incisiyiz. Aslında tarım sektörü, en kolay eleştirilebilen, esnekliği olmayan bir sektör; kıt kaynakların en etkin kullanılması gereken, bir bakıma mukayeseli üstünlüklerin de kullanılmaması gereken stratejik bir sektördür.

Tarım ve hayvancılığa gelecek olursak tarım ve hayvancılığa en büyük destek yine AK PARTİ hükümetleri döneminde verilmiştir. Verilen bu desteklerle tarımsal hasıla bakımından dünya 7'ncisi, Avrupa'nınsa 1'incisiyiz. Türkiye, net bir ifadeyle ifade etmek gerekirse tarımda ihracatçı bir ülkedir. Bugün dünyada 800 milyondan fazla insan açlıkla mücadele ederken, aynı zamanda her yıl toplam 1,3 milyar ton gıda maalesef çöpe atılıyor ve yüz binlerce insan bu anlamda obeziteyle mücadele ediyor.

Geçmişle ilgili bazı kıyaslamalar yapılıyor. Aslında bunu tam anlatabilmek için biraz geçmişe gitmekte fayda var. 19'uncu yüzyılın başında sanayileşme trenini kaçıran Türkiye, tarımda modernleşememiş, aile tipi küçük çiftliklerle mütevazı bir tarım faaliyeti sürdürmüştür. Bu durum 1970'lerin sonuna kadar devam etmiş, sonra köylerden şehirlere göç başlamış, bu hâl 1990'lı yılların sonunda zirve noktaya ulaşmıştır. Gelişmekte olan ülkelerin yaşadığı tarımdan sanayiye geçiş sürecini Türkiye de yaşamıştır. Bu sürecin daha iyi planlanmasının ya da planlanamamasının 2000 öncesi sürecin konusu olduğunu da hatırlatmak istiyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ya, on altı yıldır siz yönetmiyorsunuz!

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) - İletişim ve bilgi çağını yaşadığımız bu süreçte tüketim alışkanlıklarının değişmiş olması, gıdaya erişimin kolay olması, tüketim çeşidini ve tüketim miktarını da artırmıştır.

Geldiğimiz noktada, 1980'ler ile şimdilerin kıyaslanmasının doğru bir yöntem olmadığını belirtmek istiyorum. Şöyle ki: 1980'lerde Türkiye'nin nüfusu yaklaşık 43 milyondur. Bugün Türkiye yaklaşık olarak 40 milyon turisti misafir etmektedir, ayrıca nüfusumuz da 2 katına çıkmıştır. Buna rağmen 2002 yılında tarımsal gayrisafi yurt içi hasıla 36,9 milyar Türk lirasıyken 2017 yılında yüzde 411 artışla 189 milyar Türk lirasına ulaşmıştır.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde de tarım ve ormancılık politikalarıyla büyüme odaklı sürdürülebilir kalkınmayı destekleyecek bir vizyon ortaya koyacaktır. Tarım ve Orman Bakanlığımızın vizyonuna özet olarak bakarsak arazi toplulaştırılmasının yapılması, tarım bazlı havza sisteminin uygulanmasına devam edilmesi, tarıma dayalı sanayinin geliştirilmesi ve desteklenmesi, ürün sayımının sağlıklı bir şekilde yapılması, gıdada ve gıda ürünlerinde marka ürünlerin oluşturulması, katma değer yaratan ürünlerin geliştirilmesi ve desteklenmesi, tarıma dayalı ihtisaslaşmış organize bölgelerinin yaygınlaştırılması, suyun ve toprağın etkin kullanılması gibi temel meseleleri Tarım ve Orman Bakanlığımız konusu hâline getirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kırkpınar, buyurun tamamlayın sözlerinizi lütfen.

YAŞAR KIRKPINAR (Devamla) - Her alanda olduğu gibi, tarım ve ormancılık alanında da nihai hedefimiz dünya lideri olmaktır.

Bu vesileyle Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin Tarım ve Orman Bakanlığının ilk bütçesinin hayırlı ve bereketli olmasını yüce Allah'tan temenni ediyor, heyetinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kırkpınar.

Bu turda da yine yerlerinden söz talebinde bulunan üç sayın milletvekilinin bu talebini karşılayacağım.

İlk olarak Sayın Özkan Yalım.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

72.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Eren Erdem'i cezaevinde ziyaret taleplerinin niçin onaylanmadığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Adalet Bakanı, tüm arkadaşlarım adına sormak istiyorum: Biliyorsunuz, yaklaşık beş altı aydır Değerli Milletvekili

Arkadaşımız Eren Erdem, Silivri Hapishanesinde tutulmaktadır. Biz, çok değerli arkadaşımızı ziyaret etmek için sizin makamınıza ve de yardımcılarınıza en 5, 6, 7 defa müracaatta bulunduk. Maalesef, tüm arkadaşlarımızın aynı muameleyi gördüğünü söyleyebilirim ve de hepsi de aynı şeyi deklare ediyorlar. Neden acaba, bundan önce, diğer vekili arkadaşımızı ziyaret istediğimizde bir defada ziyaret talebimiz onaylanırken şimdi 5, 6 defa istekte bulunuyoruz? Bununla ilgili sizden bir açıklama bekliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Hüda Kaya...

73.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Batman'da HDP il binasına yapılan baskında gözaltına alınan kapalı kadınların başlarının polis zoruyla açıldığına ilişkin açıklaması

HÜDA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, Sayın Vekilimiz Cihangir İslam'ın da tekrar gündem ettiği, Batman'da HDP il binasına yapılan baskında gözaltına alınan 19 kadınla ilgili, gündemle ilgili hemen küçük bir açıklama yapmak istiyorum.

Bu 19 kadından 3'ü hariç, onlar açtı, diğerlerinin tamamı kapalı ve Batman Emniyetinde, terörle mücadele biriminde, bütün itirazlara ve direnişe rağmen hepsinin başları polis zoruyla açılıyor, yirmi dört saat tamamıyla başı açık kalıyor bu kadınların ve bunlara, bu kadınlara hakaretler ediliyor, "Dinsizler, imansızlar..." ve cinsiyetçi çok ağır küfürlerde bulunuyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (İstanbul) - Ben bir şey söylemek istiyorum. Hemen bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yerinden söz taleplerinde mikrofonu açamıyoruz, üzgünüm.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Enginyurt...

74.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, hızlı tren kazasında hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara şifa dilediğine, tarım kredilerindeki faiz oranlarının düşürülmesiyle ilgili çalışmanın olup olmadığını Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikli olarak, bugün Ankara'da meydana gelen tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar temenni ediyorum, rahmete ulaşanların ailelerine de sabırlar niyaz ediyorum.

Sayın Tarım Bakanımıza bir konuyu hatırlatmak istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanımız faizden, yüksek faizden şikâyet ediyor. Tarım kredilerinde çiftçi faizleri yüzde 30'ları geçti, temerrüde düştüğünde yüzde 40 seviyelerine ulaşıyor.

Sayın Bakan, tarım kredilerindeki bu faiz oranlarının düşürülmesiyle ilgili bir çalışmanız olacak mı? Olması gerektiğini düşünüyorum çünkü çiftçimiz perişan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi de söz sırası yürütmede.

Yürütme adına ilk söz, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'e aittir.

Buyurun Sayın Gül. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi beş dakikadır.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımızın 2019 yılı bütçesini takdim etmek üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Gazi Meclisi, tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında bu sabah Ankara'da vuku bulan tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yarallılara da acil şifalar diliyorum.

Hem adli hem idari soruşturmalar neticesinde, hem olayın gerçekleşme şekli hem failleri, kasıt, ihmal ya da hangi sebep olup olmadığı hususu Hükümetimizce de sonuna kadar araştırılacak, gereği yapılacak ve bir daha böyle elim kazaların meydana gelmemesi için her türlü tedbirler alınacaktır. Bu konuda Ulaştırma Bakanlığımız da her türlü çalışmayı sürdürmektedir, yine, kamuoyuyla da paylaşılacaktır. Ben tekraren, tüm vatandaşlarımıza acil şifalar diliyorum, hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyorum.

Çok değerli milletvekilleri, zihnimizin ve gönlümüzün merkezinde yer tutan bir ideali, adalet idealini korumak ve yaşatmak için çaba gösteren herkese; mübaşirinden hâkimine, savcısından zabıt kâtibine kadar tüm yargı personelimize, yargı mensuplarımıza, emeği geçen, özveriyle çalışan tüm personelimize kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Hukukun, demokratik düzenin, güvenliğin, hak ve özgürlüklerin korunup yaşatılmasında hepimizin en büyük güvencesi yargıdır. Anayasa, kuvvetler ayrımını bir “medeni iş bölümü” olarak tanımlamaktadır ve bu iş birliği anlayışına uygun olarak hem yasama hem yürütme organı olarak adalet hizmetlerine daha iyi koşullarda vatandaşlarımızın ulaşması için hep birlikte görev ve sorumluluğumuz bulunmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde on altı yılda, yargı reformu paketleriyle, hukuki konularda attığımız adımlarla önemli adımlar attık, iyileştirici ve geliştirici adımlar attık. Uyuşmazlıkları, elbette, bundan sonraki süreçlerde yapacağımız çalışmalarla da süratle ve adaletle çözmek hepimizin ortak amacı, bunu da hep beraber hedef olarak karşımıza aldık.

Yenilenen mevzuat çalışmasıyla, altyapı yatırımlarıyla, kurumlarımızın yapısal ve teknolojik dönüşümüyle, artan yargı mensubu ve personel sayısı, sürekli eğitim perspektifiyle, takipçisi olduğumuz bir kalite ısrarıyla, güçlenen mahkemeler teşkilatıyla büyük bir dönüşümün hâlen içinden geçiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yargıdan, yargı mercilerinden, mahkemelerden söz ederken elbette, bir idari teşkilattan, bir bakanlığın idari merkezinden, il müdürlüklerinden, bir hiyerarşik düzen içerisindeki taşra örgütlenmesinden bahsetmiyoruz. Bizler, yürütmenin bir parçası olarak hâkim, savcı değiliz, yargı mensupları da bizim memurumuz değil. Burada sabahdan beri konuşulan tüm ifadeler bağlamında söylüyorum, burada yapılan tasarruflar, hâkimlerin yer değişiklikleri, atamalar ve diğer yargısal faaliyetlerle ilgili, Türkiye bir hukuk devletidir, hukuk sistemi kendi içerisinde işler ve bu konuda bir yanlış, bir eksiklik olduğunda, öyle eski dönemlerde örnekleri görüldüğü gibi, bir hiyerarşik yapıyla anında görevden alınan ya da talimat verilen bir yapıdan bahsetmiyoruz. Yargı mercileri, bağımsız ve tarafsız olarak, kendilerine çizilmiş alan çerçevesinde kendi görevlerini yapar. Bize düşen, kurumsal kapasiteyi geliştirmek, teknolojik, yeni dönüşümlere açık olmak, mevzuat hazırlıklarını... Elbette, yasamanın da burada yapacağı, yürütmenin de yapacağı iyileştirmeler hepimizin ortak görevidir, elbette bunu da hep birlikte yapacağız. Bu, sadece bir kişinin ya da bir grubun değil, hepimizin ortak sorumluluğudur.

Elbette, Türkiye'de yargı ve adalet hizmetlerini değerlendirirken aktüel performanstan öte, içinden geçtiğimiz çok özel tecrübenin dikkate alınması gerekmektedir. Bu tecrübeye, Türk yargısına bağımsızlık ve tarafsızlığın değerini, hukuka ve vicdana bağlılığın önemini, akıl ve muhakemenin kıymetini çok büyük bir bedel karşılığında öğretmiştir. Akıl ve muhakemeyi değersizleştirip yerine ideolojik adanmışlığı ikame edenlerin, ülkemizi nasıl bir felaketin eşiğine getirdiğini 15 Temmuzda hepimiz çok canlı biçimde gördük.

İstikameti hukuk ve vicdan olmayan, bağlı olduğu örgütten talimat alan FETÖ mensupları, sonuçta bu ihanetin hesabını hukuk önünde vermektedirler. Adalet mekanizmasını araçsallaştıran FETÖ, yargı sistemine, milletimizin adalet beklentisine ve adaletle duyulan güvene de en büyük kötülüğü yapmıştır. Elbette, yargı sistemimiz başta olmak üzere, Türkiye, 15 Temmuzdan sonra devlet içerisinde bu örgütlü yapıdan kurtulmak için kararlı bir mücadele ve arınma sürecini başlatmıştır. Devletin tüm kurum ve kuruluşlarıyla bu arınma sürecini de başarılı olarak tamamlamaya kararlıyız.

15 Temmuzda o gece başımızın üzerinde, şu Gazi Mecliste hepimizin yaşadığı ihaneti yapanlar, Ömer Halisdemirleri, kahraman vatan evlatlarını şehit edenler, bugün yüce Türk yargısı önünde hesap vermektelerdir. 15 Temmuzdaki hain kalkışmaya eylemli olarak katılan darbeciler hakkındaki davalar, kesin hüküm yolunda ilerlemektedir. 236 dosyada ilk derece mahkeme, kararlarını vermiştir, 53 dosyada yargılamalar devam etmektedir.

Yargı mercilerimizin doğruyu bulma, adalete, hakkaniyete uygun sonuçlara ulaşma, haklıyı haksızdan, suçluyu masumdan ayırma yönündeki çabalarını takdirle izliyoruz, takip ediyoruz. Bizim bu mücadelede iki kırmızı çizgimiz var. Bunlardan birincisi, bu mücadelenin asla rehavete kapılmadan, amacını kaybetmeden sürmesidir. İkincisi, haktan, hukuktan ve adaletten asla ama asla taviz verilmemesidir. Bir tek suçlunun cezasız kalmasına da bir tek masumun haksızlığa uğramasına da asla tahammül edemeyiz. Yaş ile kurunun ayrılması, suçluların adalet önünde hesap vermesi hususunda desteğimizi elbette sürdürecektir. Soruşturma ve kovuşturmalarda bu hassasiyet içerisinde sürmesi, ilgisiz isimler ve toplumsal kesimlerin bu süreç içerisinde incitilmemesini, bu mücadelenin sosyal meşruiyeti ve başarısı için de vazgeçilmez bir unsur olarak görüyoruz.

Atipik bir terör örgütü olan FETÖ'yle mücadelenin kolay olmadığını hepimiz biliyoruz. Tek başına Mor Beyin tecrübesi bile ne kadar dikkatli olmak gerektiğini gösteren esaslı bir ders niteliğindedir. İşte bu kumpası ortaya çıkaran da yine yargı mercilerimiz, hükümetimizin kararlılığı ve tüm devletimizin kurumları ve bu konudaki yöneticilerinin iradesidir. Tarihimizin gördüğü bu en karmaşık ihanet şebekesinin çözülmesi, suçluların adalet önünde hesap vermesi hususunda desteğimizi elbette sürdürecektir ve bu konuda kararı da yargı mercilerimizin titizliği elbette verecektir.

Örgütün elebaşı FETÖ hakkında 7 ayrı iade taleptenmesi iletilmiş ve Amerika Birleşik Devletleri'ne her yeni bilgi, belge de yine ulaştırılmaya devam etmektedir. Adresi belli olanlar o ülkeden istenmekte, adresi belli olmayanların yine yargı mercilerimizce kırmızı bülten talebiyle iadeleri talep edilmektedir. 96 örgüt üyesinin sınır dışı yoluyla ülkemize getirilmesi sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, yargıyı ve hukuku bir silah gibi kullanan bu hain örgüt, ülkemizdeki yargı sistemine ve sistemin işleyişine de elbette büyük bir zarar verdi. Bu nedenle, mevcut mücadele ve arınma sürecine yeniden bir inşa sürecinin eşlik etmesinin bir zaruret olduğunu hepimiz biliyoruz.

FETÖ'yle mücadele, aynı zamanda Türk yargısının bir bağımsızlık ve saygınlık mücadelesidir. Türkiye'de yargıya güven anlamında, esasen polemik konusu da yapılan hususlarda, yüksek yargının başkanının bile yüzde 20-30'lara indiği diye ifadeler yapılıyor. Evet, 2016'larda kullanılan bu ifadeler FETÖ'nün yargıyı nasıl siyasallaştırdığı, ideolojik bir hâle getirdiği, kendi örgüt amacına çevirdiği yönündeki bir algının sonucudur. Ancak işte bu FETÖ'cülerin arındırıldığı bu süreçte her geçen gün yargıya güvenin artması yönündeki eksiklikleri hep beraber giderme yönünde çok önemli adımlar atılmıştır.

Değerli arkadaşlar, bu ülkede yargıya bu konuda acımasız eleştiriler yaparken ülkemizdeki yargı pratiğini unutmamak lazım. "Bir sağdan bir soldan" diyerek yaşı büyüülerek idam edilenler, bu ülkenin seçilmiş Başbakanına, bu ülkenin aziz Menderes'ine "Sizi buraya getiren irade, sizin cezalandırılmanızı istiyor." diye yargının nasıl siyasallaştığını hepimiz gördük. Bu ülkede darbeyi meşrulaştıran yargıyı hepimiz gördük. Bu ülkede 28 Şubat yargılamalarında, yine kumpaslarla, yine hilelerle, yine birtakım hukuk dışı delil toplayarak 28 Şubatta muhafazakâr kesimlerin nasıl haksız bir şekilde yargılandığını, yine bu FETÖ yargılaması eliyle nasıl belli insanların sabah, gece vakti gözaltına alındığını, deliller üretilerek yargılandığını, yargı önüne çıkarıldığını hepimiz gördük. Ama bu ülkede 28 Şubat brifinginde darbecileri önünü ilikleyerek ayakta selamlayanların, bu ülkenin seçilmiş Cumhurbaşkanı yeni hâkim, savcı adayının ayağa kalkmasını eleştirenlerin o gün, o darbecilerin önünde yargıçların kalkıp önünü iliklemesini eleştirmemelerini çok ciddi anlamda bir standart olarak görüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Elbette yargı, yargıçlar asla ama asla hiçbir şekilde, hiçbir kurumdan, hiçbir kişiden talimat almazlar. Burada Türkiye'nin geldiği noktayı söylüyorum. Bu ülkede "Evet, ben, bu zihniyetteki kişileri hâkim, savcı aldım. Ne yapacaktım, Refah Partilileri, Milliyetçi Hareket Partilileri mi alacaktım?" diyen adalet bakanları oldu. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – AKP'li avukat koymadınız Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - O gün o adalet bakanlarına söz söylemeyenler, "Kardeşim, bu ülkenin evladı değil mi Refah Partililer, bu ülkenin evladı değil mi Milliyetçi Hareket Partisinin mensupları?" diye sesini çıkarmadı, "Bu ülkede yargı siyasallaştı." demedi. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Teşkilatlarınızda görev alan avukat bırakmadınız, hepsini hâkim, savcı yaptınız. Adliye koridorlarında sizde görev alan avukat bırakmadınız, hepsi hâkim, savcı oldu; neden bahsediyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından "Dinle, dinle." sesleri)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yargıyı sarayın arka bahçesi hâline getirmediğiniz mi?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Bugün bu ülkenin evladı Milliyetçi Hareket Partili hukuk fakültesinde okuyunca, dört yılda bitirip bu ülkenin evladı olarak hâkim, savcı olmayı hak etmiyor mu, Refah Partili hak etmiyor muydu? (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Evet, bütün bunları gördük. Siz o gün de...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Cumhuriyet Halk Partililer hak etmiyor mu?

CAVİT ARI (Antalya) – Sadece AKP'liler mi hak ediyor Sayın Bakan?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Burada niye rahatsız oluyorsunuz, isim vermedim ben? Adres nereye gidiyor arkadaşlar, niye rahatsız oluyorsunuz? Genel olarak söylüyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ergenekon'u da anlat, Ergenekon'u.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Kim yaparsa yapsın, bugün hangi zihniyette olursa olursun, hangi düşüncede olursa olsun bu vatanın evladı, Anadolu insanı her türlü sınavda, her türlü kadrolaşmada eşittir birinci sınıf vatandaş, birinci sınıf vatandaş hakkına sahiptir.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 70 puan barajını kaldıran kimdi hâkimlik, savcılık sınavında?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Biz bunları gördük. Bu ülkede yakın zamanlarda, kendi lehine karar çıkınca "Namuslu hâkimler, savcılar var.", çıkmayınca "Bu sarayın yargıçları..." diye ayırım yaparak Türk yargıçlarını ikiye ayırmayı asla kabul edemiyoruz. 20 bin hâkim, savcı var; 20 bini de onurlu Türk yargısının şerefli evladıdır, kimse dil uzatamaz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Elbette 20 bin hâkim, savcı içinde yanlış yapan, eksik yapan olabilir değerli arkadaşlar.

MUSTAĞA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) - Uyuşturucu baronu nasıl tahliye oldu Sayın Bakan? "Devlet hassasiyeti" denilip tahliye oldu, söyleyin bakalım uyuşturucu baronu tahliye olabilir mi? (AK PARTİ sıralarından "Dinle, dinle." sesleri)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Rahat ol, rahat; heyecanlanma.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Bakanın konuşmasına izin verelim lütfen.

MUSTAĞA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Görevde mi değil mi Sayın Bakan? Uyuşturucu baronunu AK PARTİ'li vekil aramış. Cevabını verin.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Danıştay Başkanının kızından bahsedin Sayın Bakan.

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri...

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Bizim...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Uyuşturucu baronu nasıl tahliye oldu?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Dinle!

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Dinlemesini öğrenin.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen, Sayın Bakanın konuşmasına izin verelim. Yerimizden bağırarak müdahale etmeyelim lütfen.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Hadi Sayın Bakan, cevap ver, uyuşturucu baronu nasıl tahliye oldu?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Dinle! Niye rahatsız oluyorsun?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Papazı anlat, papazı!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen...

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Bu ülkede biz kulağımıza okunan ezanla, biz bu ülkede İstiklal Marşı'yla büyüdük. Bizim inancımız... (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Biz nasıl büyüdük Sayın Bakan? Biz nasıl büyüdük?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Biz de öyle büyüdük.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri...

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, müdahale etsenize dinlesinler.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... (Gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Andımız'dan korktunuz kaldırdınız.

BAŞKAN – Lütfen Sayın Bakanın konuşmasına izin verelim.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu ülkede, doğusuyla batısıyla, bu ülkenin bütün evlatları, hangi zihniyette, hangi inanışta olursa olsun, 81 milyonun hepsi adalet zihniyetiyle büyüyen bu vatanın evlatlarıdır. "Kızım Fatıma olsa yanlış yaparsa kolunu keserim." diyen bir inanca, itikada iman etmiş bir milletiz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – "Ezan sesiyle büyüyen." diyor. Ben ezan sesiyle büyümedim, benim hakkım yok mu?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Hiç kimse bize bilerek yanlış yaptırmaz. Bahsettiğiniz tahliyelerle ilgili... (Gürültüler)

Sezgin Bey, bir müsaade ederseniz söyleyelim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Buyurun.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, ama böyle yaparsanız Sayın Bakan sorularınıza da cevap verme imkânı bulmaz. Lütfen sakince dinleyelim.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Başkanım, sürem azalıyor.

BAŞKAN – Ben eklerim Sayın Bakan.

Buyurun.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Bu ülkede bahsettiğiniz konularla ilgili -o tahliyeler- anında HSK soruşturma açmıştır. Nereye giderse gitsin, bu ülkenin, 81 milyonun ekmek gibi, su gibi aziz bildiği adaletle inancını kimsenin azaltmasına izin vermiyoruz. Yanlış sonuna kadar...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sonucu ne, sonucu?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Teftiş devam ediyor. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, sonucu ne? Sonuç, sonuç...

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Kime giderse, nereye giderse gitsin sonuna kadar HSK, teftişini yapıyor. Hep beraber takip edeceğiz, kamuoyuyla paylaşılacak.

Değerli kardeşlerim, çok değerli milletvekilleri; bu ülkede...

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen karşılıklı konuşmayalım ve Genel Kurulun düzenini bozmayalım. Sayın Bakan kürsüde, açıklamalarını yapıyor, lütfen sakince dinleyelim.

Buyurun Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Türkiye'de darbeleri meşrulaştıran bir yargıdan... "15 Temmuz darbe gecesi Meclisi bombalayan hainleri tutuklayın." diyen, "Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ne saldıran, 251 vatandaşımızı şehit eden, Ömer Halisdemir'i şehit edenleri tutuklayın." diyen Türk yargısını, darbecileri yargılıyor diye töhmet altında bırakamazsınız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) – Siz bırakıyorsunuz Sayın Bakan!

AHMET KAYA (Trabzon) – Sayın Bakan, Adalet Bakanısınız ama sözlerinizde adalet yok.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Geçmişte darbeye selam duran Türk yargısı bugün darbecileri yargılamaktadır.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yargıyı FETÖ'ye siz teslim ettiniz.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Elbette 20 bin kişi içerisinde eksik yapan, hata yapan varsa HSK burada, Teftiş Kurulu burada. Günde belki onlarca hâkim, savcının ihracı onay için geldiği için -ve siyaseten prensip olarak da ilgili daireler karar verir- ben bu bahsettiğiniz daireleri, hâkimleri asla bilmem çünkü Meclisin seçtiği, seçilmiş Cumhurbaşkanının seçtiği Kurul, daire, kendi tasarrufunu kendisi yapar. Ama sistem işlemektedir, elbette burada bir yanlışla izin vermemek adına hep beraber gayret edeceğiz.

Çok değerli arkadaşlarım, burada bugün terörle, FETÖ'sü, PKK'sı, DEAŞ'ıyla etkin mücadele eden bir Türk yargısı var. Yanlış varsa, savcının yanlış varsa mahkemeye gider, mahkemede düzelir; mahkemede yanlış varsa istinafta düzelir; istinafta yanlış varsa Yargıtayda, Danıştayda düzelir; orada varsa Anayasa Mahkemesinde, orada varsa AİHM'e gider ve tüm bu sistemler Türkiye'de hukuk sistemi içerisinde yapılmıştır.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ama AİHM'i tanımazsınız. En son AİHM'i tanımıyorsunuz.

MENSUR IŞIK (Muş) – AİHM'i kabul etmiyorsunuz Bakan Bey.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Ama yargılamayı sizler yapacaksanız mahkemeleri kaldırıp, o zaman gazete mi yargılasın, medya mı yargılasın, yasama mı yargılasın, yürütme mi yargılasın? Türkiye'de yargı bağımsız ve bu mücadeleyi yargı, kendi sistematiği içerisinde yapıyor. Elbette insanın olduğu yerde hata olabilir, bizim de memnun olmadığımız, yanlış, eksik kararlar var ama hukuk sistemi kendi içerisinde bunu düzeltecektir.

Çok değerli arkadaşlarım, değerli milletvekillerim; bu süreçte hazırlıklarını sürdürdüğümüz Yargı Reformu Strateji Belgesi'ne çok önem veriyoruz. Eğer 81 milyon için uygulanacaksa bu reform, 81 milyonun görüşü yansımali diyoruz, doğunun da

batının da kuzeyin de güneyin de her kesimin görüşü yansımaları diyoruz ve güven veren bir adalet sistemi olarak belirlendiğini...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Eyvah ki eyvah! Yine reform...

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Burada Adalet Bakanlığı bütçesi görüşülürken ben hiçbir şekilde muhataplarımıza karışmamaya çalıştım, bu konuyu da takdirlerinize sunuyorum ama kısaca, müsaade ederseniz, bu reformla ilgili önerilerinizi almak üzere ifade edeceğim.

En geniş katılımı bu belgemizi oluşturmaya çalışıyoruz ve özellikle hukuk eğitimi üzerinde duruyoruz çünkü Türkiye’de adliyelerimizi yaptık, niceliğimizi yeterince artırdık, personel sayımızı artırdık ama şimdi nitelik konusunda...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Adliyeden çok hapishane yaptınız, hapishaneleri anlatın.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – ...yetişmiş, nitelikli hukuk adamı konusunda çalışmalarımızı yapıyoruz. Bu konuda eksikleri biliyoruz. Üzerinde mutabakat noktasına vardığımız konu, hukuk mesleğine, hâkimlik, savcılık, avukatlık, noterlik mesleğine girmeden, fakülteden mezun olanların bir meslek sınavına, bir sınava, bir merkezî sınava tabi tutulması. Böylece niteliğin artırılacağını düşünüyoruz.

Yine hâkim/cumhuriyet savcısı yardımcılığı müessesesini gündeme getirdik, bunu tartışıyoruz. Böylece, hâkim/savcı yardımcılarını tüm uygulamayı görecektir ve ondan sonra, tecrübeden sonra kürsüye çıkacak. Böylece empati yapmaya, tarafların psikolojilerini, adaleti, ceza adaletini daha iyi tanımaya imkân bulacak ve sonradan kürsüye çıkacak. Adalet Akademisi pratiğini geliştirerek sürdürmeyi düşünüyoruz. Staj süresini geliştirmeyi, teori ve pratiğini artırmayı düşünüyoruz. Avukatlık mesleğinin güçlendirilmesi gündemimizde, vaktim azaldığı için burayı genel itibarıyla geçiyorum.

Elbette, iş yükü fazlalığını ortadan kaldırmaya yönelik uzlaştırma ve ara buluculuk sistemini çok ciddi manada önemsiyoruz. Bildiğiniz gibi, yüce Meclisin iradesiyle ticari davalara ilişkin ara buluculuk da 1 Ocak itibarıyla başlayacak ve böylece 2017 yılında asliye ticaret mahkemelerinde 231.080 dava açılmış, çok değerli milletvekilleri. 231.080 dava önce ara bulucuya gidecek, sonra mahkemeye gelecek. Böylece daha nitelikli bir yargılamayı yapacağımıza inanıyoruz, önemli bir gelişme olacağını düşünüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önemli bir adım olarak lekelenmeme hakkını da yine yasalaştırarak uyguladık. Ancak bu konuda soyut, dayanaksız ihbarlarla, esasen şikâyetlerle FETÖ yargılamalarının da sulandırıldığına ilişkin çok önemli hikâyelere de şahit olduk. “Herkes FETÖ’cüyse FETÖ’cü yoktur.”un FETÖ’nün esasen kullandığı argümanlardan biri olduğunu düşünüyorum şahsen. Dolayısıyla “Kayıvalidemle aram açık, bunu şikâyet edeyim. Onunla aram açık, bunu şikâyet edeyim.” Soyut, mesnetsiz ihbarlarla hem yargıyı meşgul ediyoruz hem de bu konuda sosyal bir yaraya, travmaya sebebiyet veren vakalar görüldü. Bu nedenle -lekelenmeme hakkı- savcı önüne aldığı çok bariz olduğu açık olan konularla ilgili isimsiz, soyut iddiaları soruşturmanın konusuna almıyor. Bu konuda çok önemli bir, FETÖ mücadelesi anlamında da önemli bir gelişme olduğunu düşünüyorum.

Ancak elbette bu, sadece bu konuyla sınırlı değildir, bu ülkenin güvence fonksiyonu soruşturma sürecine dâhil herkes için geçerli olmalıdır. Soruşturmanın gizliliğine riayet edilmesi, adliye sevklerin patlayan flaşlar altında âdeta bir podyumda gider gibi bir yürüyüşe çevrilmemesi, gösteriye çevrilmemesi, itibar suikastlarının engellenmesi... Yargılamalar daha ortaya çıkmadan gazetelerde bunların yayınlanması asla kabul edilebilir şeyler değil. Bunlar, usul hükümlerine de yine riayet edilmesi, lekelenmeme hakkı kapsamında değerlendirilmesi gereken konulardır.

Adil bir yargılamanın gereklerine hassasiyet gösterilmesi, muhakeme tedbirlerinin de doğru, yerinde ve ölçülü icra edilmesiyle ancak başarılı olur. “Pardon” sözünü lügatimizden çıkarmak için başta gözaltı ve tutuklama gibi tedbirlerin temel hak ve özgürlükleri sınırlandıran muhakeme tedbirlerinde adalet terazisinin çok hassas tartılmasının, tutulmasının gerekli olduğunu düşünüyoruz.

Geride bıraktığımız bu on altı yılda çok önemli reformlar oldu. Tutuklamayı bir tedbir olarak oldukça sıkı şartlara bağlayan, Hükümetimiz oldu. Adli kontrolü gerçek bir tutuklama alternatifi hâline getiren, biz olduk. Ancak hayata geçirilmesi, uygulanması konusu da en az yapılan düzenleme kadar önem arz ediyor. Eksiklikler, uygulama hataları var mı? Evet, var. İşte 2019 yılı bu anlamda bir milat olsun istiyoruz. Yargı reformunu bu anlamda önemsiyoruz. Bu nedenle meselelerimizi daha katılımcı konuşalım istiyoruz. Uygulamada o yüzden bir merkezî sınavı önemsiyoruz, o yüzden staj sürecini daha geniş tatalım diyoruz. Hâkimlerimizin, savcılarımızın bu anlamda hakikaten suçu yok.

FETÖ’nün travmasından kurtulma, inşa süreci vardı ve şimdi bunu yapmaya çalışıyoruz. Bu konuda gerçekten yüreği yananlar varsa tüm bu önerilere de açık olduğumuzu söylüyoruz çünkü adalet hepimizin. Biz bugün buradayız, yarın başkaları var ama adalet, gök kubbe başımızda olduğu sürece herkes için geçerli olacak. Bunu da hep beraber korumak, hiçbir siyasi parti, hiçbir angajman, hiçbir ideolojik bağ, hiçbir etnik aidiyet, hiçbir bölge, hiçbir yaş ayrımına tabi tutulmadan hepimizin ortak görevi ve bu konuda elbette...

“On altı yıl iktidardaydınız.” Arkadaşlar, bu kadar çok, önemli işler yaptık. O yüzden seçimler var. Daha fazlasını yapmak için oy istedik. Milletimiz güvendi, verdi. Şimdi de diyoruz ki inşa süreci. Eksiklerimizin farkındayız, 2019 milat olsun, eksiklerimizi tamamlayalım. Ekmek kadar aziz olan, su gibi aziz olan... Hatta adalet olursa ekmeği de bulursunuz, suyu da bulursunuz. Hep beraber inşa edelim diyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

Uzayan bir soruşturma, uzun tutukluluk süreleri, bitmek bilmeyen yargılamalar elbette kabul edilebilecek bir durum değil. Hâkim, savcı, avukat, vatandaş olarak hiçbirimiz bunu istemiyoruz. Biz yargı sisteminin işte bu sorunları çözmesi için, “Yargıda Hedef Süre” uygulamasına o yüzden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Bakan.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Hem ceza hem hukukta soruşturma ve dava açıldığında yargının kum saati işlemeye başlayacak ve sistemde gecikme, tıkanma nerede var, bir soruşturmanın şu tarihe kadar bitmesi gerektiğiyle ilgili, taraflar alacak eline; eğer bir gecikme olursa elbette yargısal faaliyete katılma değil ama nerede tıkanmalar var, mevzuatta mı, uygulamada mı, o adliye mi, personel mi eksik, bakış açısı mı, eğitim eksikliği mi; bunları hep beraber göreceğiz arkadaşlar. Dolayısıyla, bu konuda, gerçekten, 1 Ocaktan itibaren başlatacağımız bu uygulamayı da inşallah en güzeliyle uygulamakta olacağız.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Somut vaka Osman Kavala Sayın Bakan, somut vaka. Osman Kavala somut vaka.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Adli görüşme odaları, yine, mağdurlara ilişkin elbette çok önemli bir gelişmeydi, bunu geliştireceğiz.

Yine, hâkim sayısı ve istinafla ilgili, istinafların sayısı... 11 istinafımız var. Yine, önümüzdeki dönemde 4 yerde daha istinaf açarak yargılamaların hızlanmasını hedefliyoruz.

Yine, önümüzdeki dönemde Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ihlallerinin önlenmesine ilişkin Eylem Planı’nı da güncelleme, yenileme sürecini başlatmış bulunmaktayız.

Cezaevleriyle ilgili artış hususu da burada ifade edildi değerli milletvekillerimiz tarafından. Biz cezaevi açtık diye övünmüyoruz, hiçbir hükümet bunları açtı diye övünmez.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Müjde diye mesaj atan milletvekiliniz var.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Cezaevleri 2002'de 524 iken şu anda, 2018'de cezaevi sayısı 389; 166 yeni cezaevi yapılmış, 301 cezaevi kapatılmış. Cezaevlerindeki sayı artışlarının temel sebeplerini vaktim kısa olduğu için özetle geçiyorum.

Değerli arkadaşlar, cinsel saldırı suçunun yedi yıldır cezası, on iki yıla çıkartıldı. Uyuşturucunun dört yıldır cezası, on yıla çıkartıldı. Bakın, infaz kurumlarında yatan kişi sayısı itibarıyla, uyuşturucudan 2005 öncesi bir kişi, suçlu iki yıl yatıyordu cezaevinde, şimdi yedi buçuk yıl yatıyor değerli arkadaşlar.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Hangi suçtan kimler yatıyor, onları da söyler misiniz.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Cinsel saldırıdan üç yıl yatıyordu daha önce, şimdi dokuz yıl yatıyor; bunu Hükümetimiz artırdı Meclisimizin takdiriyle. Yani bu arada 4-5 kez boşalacakken cezaevleri niye kalabalık? Uyuşturucudan 57.674 kişi cezaevinde. Yani bunları almayalım diyorsak... Mahkemeler getiriyor, buna yönelik kapasite artırılıyor, yapılıyor. Cinsel suçlardan 19.066 kişi, terörden 44.690 kişi... Daha önce bu suçlardan, adam öldürmeden... Değerli arkadaşlar, adam öldüren birisi 2005 öncesi dokuz yıl yatıyordu, bugün yirmi dört yıl yatıyor. Dokuz yıl yatıp çıkıyordu, istiyorsanız dokuz yıl yatsın, cezaevlerini boşaltırız. Meclisin elinde, bugün verin teklifi bunu eleştiren arkadaşlarımız, hemen cezaevlerinde bu sayılar gider. Yani ben burada bir realiteyi söylüyorum. Adam öldürmeden dokuz yıl yatıp çıkıyordu, şimdi yirmi dört yıl. Bunların hepsi hep beraber belirlediğimiz süreler.

İstinaflar çıktı, istinaflarda yüz on gündü ortalama süre, yüzde 70 Yargıtaya gitmeden istinafta kesinleşiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın Sayın Bakan.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Diğerlerini de saysanız Sayın Bakan. Diğerlerini de sayın.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Milletvekillerimiz cezaevlerine izin almadan gidebiliyor, bu konuda izin almalarına gerek yok. Terör örgütü mensubuysa, bu konuda Bakanlığın izni var.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Nasıl yok? 6 defa istiyoruz Sayın Bakan, 6 defa, 7 defa istiyoruz.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Bağırmanın da söyleyeyim Özkan Bey, tamam.

BAŞKAN - Siz devam edin Sayın Bakan, buyurun.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Soruyu soran arkadaşımız dinlemiyor.

Bakan Yardımcımız da burada. Tüm talepler karşılanmaya, cezaevinin koşulları, personelimizin durumu, ilgili kurum kapasitesiyle karşılanmaya çalışılıyor, bu konuda azami gayret var. Eksiklikler bugün de ifade edildi, Bakan Yardımcımız da notunu aldı ama grup başkan vekillerimizden her an bana da ulaşıldığında, bu konu elbette milletvekillerimizin en doğal hakkı, biz de elimizden gelen desteği veririz, bu konuda niye milletvekillerimize böyle bir imkânı vermeyelim?

"Cezaevlerinde -insanın olduğu yerde hata olabilir- hiçbir sorun yok." diyemeyiz. Hata yapan insanlarla çalışıyoruz ama bugün, az önce cezaevi denildi, polis karakolu çıktı. Polis karakoluyla ilgili de benim elde ettiğim bilgiye göre, güvenlikleri anlamında, boneleri verilmiş. İçişleri Bakanlığından asla inançlarına karşı öyle bir şeyin olmadığı bilgisini aldım. Bu konuda elbette bilgilenecektir ama cezaevinde bu anlamda hangi ihlal varsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Trabzon Cezaevi, Trabzon Beşikdüzü.

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Bakan.

Buyurun.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - ...bugün söyleyin, nerede ihlal varsa bu konuyla ilgili en başta suç duyurusunu ben yaparım.

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) - Siz ne iş yapıyorsunuz! Devlet ne iş yapıyor!

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Bakın burada hep böyle söyleniyor ama bire bir de görüştüğümde Cezaevi Genel Müdürümüz, Bakan Yardımcımız, görüştüğünde, Cezaevi Genel Müdürümüzle görüşüldüğünde, bütün milletvekillerimiz 10 tane sorun varsa teşekkür edip ayrılıyor ama burada farklı bir şey geliyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Van Barosunun raporu var, Trabzon Beşikdüzü, cevap bekliyoruz.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Elbette, yine dinleyebiliriz. İnsan Hakları Komisyonu, Türkiye Büyük Millet Meclisi, her an tüm cezaevlerini tüm partiler, milletvekilleri denetleyebilir. Avrupa'dan tüm kurumlar denetliyor, açık ve bir eksiklik varsa en başta biz buna izin vermeyiz, gerekli teftişimizi yaparız. Nerede varsa bu konularda, elbette ifade edilir.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Trabzon Beşikdüzü'yle ilgili bir açıklama yapın. Van Barosu gidip inceleme yaptı, bir açıklama yapın.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Sayın Başkanım, müsaadelerinizle toparlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Trabzon'la ilgili bir açıklama yapın Bakan Bey.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Değerli arkadaşlar, son olarak milletvekillerinin yargılanmasıyla ilgili konu; milletvekillerini, yargı ideolojik bakıyor, yargılıyor.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Cevap veremediğiniz şeylerde susuyorsunuz tabii!

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) - Dinler misin ya! Bir dur ya! Bir dur ya, dinle!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Bir soru sorduk, cevap bekliyoruz. Her şeye cevap veriyordu.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) - Dinle ve öğren bak ne diyor!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) - Sen bana öğretecek değilsin, sen önüne bak! Sana sormuyoruz!

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Değerli arkadaşlar, HDP'den Ayşe Hanım, HDP milletvekillerinden gelen ihlallerle ilgili geldiğinde Bakan Yardımcımızla konuştu, ilgili milletvekili teşekkür etti, "Bizi yanıltmışlar." dedi, bizi konuşturmayın burada. Bire birde gelince teşekkür ediyorsunuz, burada gelince şahin oluyorsunuz! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım Sayın Bakan.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL (Devamla) - Cezaevinde kim olursa olsun devlete emanettir; hiçbir hak ihlali, insan hakkı ihlali olmaz. AİHM bunu böyle kabul ediyor, siz kabul etmiyorsanız o sizin kendi sorunuz.

Milletvekillerini yargılama konusu da... Türk yargısı öyle bir heves içerisinde değil ama bugün yüce Parlamentoda "Milletvekillerinin dokunulmazlıkları kalksın mı?" denildiğinde AK PARTİ olarak "Evet, kalksın." dedik, MHP "Evet, kalksın." dedi, ikimizin oyu yetmiyordu, HDP karşı çıktığına göre, demek ki CHP'nin oylarıyla da 367 geçti ve Türk yargısının önüne geldi bu

dosya. Niye Türk yargısını suçluyoruz? Türk yargısı, önüne gelen konuda bir karar verdi.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan... Sayın Bakan, bakın...

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Türk yargısı bağımsız, bizden Türk yargısına müdahale etmeyi beklemeyin, yapmayız. Biz hâkim, savcı değiliz; hâkim, savcılar rahat bırakın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Bakan, Eren Erdem dosyasında değişen heyetlere bakın.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Bunun için karar yok, bunun için alınmış bir karar yok.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Sözlerimi toparlarken...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Eren Erdem dosyasında değişen heyetlere bakın, sadece buna bakın Sayın Bakan, değişen heyetlere bakın.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Sezgin Bey, bir çay içelim, hepsini bağırmadan beraber konuşuruz.

TUMA ÇELİK (Mardin) – Leyla Güven için alınmış bir karar yok.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Bakın, değişen heyetlere bakın Sayın Bakan. Niye heyetler değişiyor?

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Hep beraber konuşacağız -baro başkanlığı yaptınız- hep beraber yapacağız. Ama siz bir avukat olarak da...

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Heyetler niye değişiyor?

BAŞKAN – Sayın Tanrıkulu, lütfen...

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Bu kararları bir Adalet Bakanı vermez. Biz yürütmenin parçasıyız, yargı bağımsız olarak kararlarını verir. Bu konularla ilgili hep beraber eksikleri toparlamak bizim görevimiz. Önümüzdeki dönemde de bu yargı reformunu yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son bir kez açıyorum mikrofonu Sayın Bakan.

Buyurun.

ADALET BAKANI ABDULHAMİT GÜL (Devamla) – Ben bu duygularla, şimdiden tüm görüş ve önerileri için, tüm bu değerli fikirleri... Biz eleştiriye de elbette daha doğru yapmak üzere alıyoruz. Bu konuda daha iyisini yapmak da inşallah hep beraber nasip olur sizlerin desteğiyle diyorum.

Hepinize sevgi ve saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, Sayın Bakan konuşması esnasında CHP'yi, bir iki kere tekrar ederek, adil olmayan şekilde personel alımlarıyla ilgili suçlamıştır. Bu konuda sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakikadır.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Adalet Bakanı Abdulhamit Gül'ün 10 sıra sayılı 2019 Yılı Bütçe Kanun Teklifi ile 11 sıra sayılı 2017 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın üçüncü tur görüşmelerinde yürütme adına yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; en çok üzüldüğüm şeylerden bir tanesi, Türkiye Cumhuriyeti'nde bizlerle ilgili tüm burada oturanlara seslenirken yukarıda Allah, kalbimizde iman sevgisi olan herkese karşı bir ajitasyon yapılmasıdır.

Bakan, bu kadar kişinin ve bu kadar Müslüman'ın arasında diyor ki: "Bizler kulağımıza ezan okunarak büyüydük." Bizimkine gazel mi okunuyordu? (CHP sıralarından alkışlar) Bizimkine de ezan okunuyordu, bizim de alnımız secdeye gidiyordu. Sen kim oluyorsun, kim oluyorsun sen?

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bakana niye soruyorsun, babana sor.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Benim babam şerefiyle mücadele etmiş ve vefat etmiş birisidir ama sen hem annene hem babana kendini sor. Şerefsiz adam! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Terbiyesizlik yapıyorsun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok çirkin üslup bu.

Sayın Başkan, çok çirkin bu.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yok böyle bir usul ya!

BAŞKAN – Lütfen, sataşma olmasın, karşılıklı olmasın.

Siz devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Adil Öksüz Fetullah Gülen cemaatinin bir numaralı sanığıdır. Nerede Adil Öksüz, kim kaçırdı Adil Öksüz'ü? Adil Öksüz'ü kaçıran hükümet hangi hükümettir? Adalet ve Kalkınma Partisidir. Zekeriya Öz'ü -"Bu benim savcımdır." diyen- Türkiye'den kim kaçırdı? Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'dır. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Yuh be!

YASİN UĞUR (Burdur) – Hadi oradan!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bana diyorlar ki: "MHP'nin şerefli evlatlarını siz hâkim ve savcı olarak atamayacak mısınız?" MHP'nin şerefli evlatlarını Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Cumhurbaşkanı da yaparsınız ama Engin Alan Paşa'yı cezaevine koyan zihniyet bunu söyleyemez. (CHP sıralarından alkışlar)

Türkiye Cumhuriyeti'nin Genelkurmay Başkanını alacaksın, cezaevine koyacaksın, Türkiye Cumhuriyeti'ne darbe yapan generalleri getireceksin, sen büyük Türkiye'nin büyük iktidarı olacaksın. Sen büyük Türkiye'nin utanılacak iktidarısın. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından "Bağırma, bağırma." sesleri)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Kalpten gideceksin, kalpten.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Niye bağırıyorsun?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Bağırmadan... Kalbine dikkat et.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Kalpten gideceksin.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Teşekkür ederim, sağ olun.

Biz, dokunulmazlıklarla ilgili, milletvekillerini, gazetecileri, masumları, mağdurları tutuklayın diye dokunulmazlığı

kaldırmadık. Biz “Bakanlarınızı, hırsızlık yapan, arsızlık yapan, namussuzluk yapan siyasetçileri cezaevine koyun.” dedik. (CHP sıralarından alkışlar) Defalarca masum insanları ve milletvekillerini yargılarken “Bu beraat etmelidir.” diyen hâkimi, savcıcı o gece görevden alıp ondan sonra ona ceza verecek hâkimi, savcıcı kim getirdiyse Türkiye Cumhuriyeti’nde hukuku o katletmiştir. O savcı ve o hâkim Türkiye’nin savcısı ve hâkimi değildir, terör örgütünüdür, siz de onun sahibisiniz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Geç şunları ya. Terör örgütü sensin, sen!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Toparlıyorum.

Balyoz ve Ergenekon davaları gibi davalarda Hitler’in mahkemelerinin benzerini Silivri’de kurdunuz.

ŞAHİN TİN (Denizli) – İlk önce konuşmayı öğren.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Orada yargılayıp cezaevine koyduklarınız, intihar edenler, ölenler, namusu, bu bayrak ve Türkiye için öldüler ama sizin besledikleriniz, terör örgütü, 250 kişiyi şehit etti. Onlar ne kadar teröristse siz o kadar teröristsiniz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan be, yuh!” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Terörist sensin!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın milletvekilleri...

Sayın Özkoç, lütfen yerinize geçin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, buyurun.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Eline ayağına sahip çık be! Yazıklar olsun sana! Diline sahip ol be, ayıp ya! Yakışıyor mu

sana!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Adam gibi konuşmayı öğreneceksin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ayıp bir şey ya!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sana yazıklar olsun, sana! Eline ayağına sahip ol. Yazıklar olsun sana! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen sakın olalım, lütfen yerimize oturalım.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ayıp be! Bir de grup başkan vekilisin be! Yazıklar olsun sana!

ŞAHİN TİN (Denizli) – Grup başkan vekili gibi konuşmasını bilmiyorsun.

BAŞKAN – Sayın grup başkan vekili söz istemiştir. Lütfen sayın milletvekilleri...

Buyurun Sayın Zengin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ayıp yaptığın.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ayıp be, ayıp yaptığın. Terbiyesizlik yapıyorsun!

Terbiyesizlik yapıyor, o ne ya el ayak hareketleri? Ayıp be! Boyundan posundan utan be!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, grup başkan vekili kürsüde ve konuşmasını yapacak. Lütfen sessiz olalım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Sen derebeyi misin ki böyle yapacaksın ha? (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.12

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.34

BAŞKAN: Başkan Vekili Mithat SANCAR

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), İsmail OK (Balıkesir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 31’inci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi ile 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- C) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)
 - 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)
 - 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)
 - 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)
 - 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)
 - 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)
 - 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
 - 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
 - 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
 - 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
 - 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
 - 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
 - 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Değerli milletvekilleri, birleşime ara vermeden önce AK PARTİ Grubu Başkan Vekili Sayın Özlem Zengin söz talebinde bulunmuştu, kendisine söz vermiştim.

Şimdi tekrar kendisini kürsüye davet ediyorum.

Buyurun Sayın Zengin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakikadır.

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

6.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Kürsüye gelme sebebim, herhâlde bütün hazirunun bilgisi dâhilindedir diye düşünüyorum.

Son derece üzgünüm, grubumuz üzgün, konuşmayı yapanların da üzgün olduğu kanaatindeyim fakat sükûnetle ve sakin bir dille konuşmak istiyorum. Bağırmanın hiç kimseye, hiçbirimize faydası yok. Birbirimizi “FETÖ’cü” diye itham etmenin de kimseye bir faydası yok. Burada mesele, gerçekten kim FETÖ’cüyse onun cezalandırılması.

Buradan bakıldığı zaman...

NAZİR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Her gün diyorsunuz bunu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Saygısız insan!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen... Lütfen...

Değerli milletvekilleri, lütfen, sessizce dinleyelim.

Buyurun Sayın Zengin, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Buradan bakıldığı zaman, bir defa önce şunu söylemek istiyorum: Kürsüye gelen arkadaşım çok enteresan bir konuşma yapıyor. “Sıkıysa buraya gel!” “Git, kendi ananın babanın geçmişine bak!” Çok ağır bir üslupla konuşuluyor. Bizim, hiçbirimizin, birbiriyle alakalı bu tarz şeyler söylemeye hakkımız olmadığı kanaatindeyim.

Sayın Bakanın konuşmasını dinledim. Sayın Bakan şunu ifade etti: Geçmişte, bu ülkede yargı mensupları belirlenirken çok büyük haksızlıklar oldu. Uzağa gitmeye gerek yok, ben hayatımla buna şahitlik ediyorum.

Ben, üniversiteyi bitirmiş genç bir öğrenciyken hâkimlik sınavına başvurdum, hâkimlik sınavına. Ben fakülteyi son derece yüksek notlarla bitirmiş fevkalade başarılı bir öğrenciydim. Sınava kabul edilmedim. Sınava alınma hakkım bile olmadı, evraklarım iade edildi. Sebep? Sadece verdiğim fotoğraf.

Sayın Bakanın söylediği, kastettiği şey şudur: Bu ülkede isteyen herkesin, eğer Müslüman olarak dünyaya geldiğine ailesi inanıyorsa -ailesi, kendisinin bile rızası yok- kulağına ezan okunur. Sayın Bakanın kastettiği şey bize okundu, size okunmadı

değil. Biz kendimizi tanımlarken kendimizi bununla tanımlayan insanlarız. Sizler de tanımlıyor olabilirsiniz ama biz kendi tanımımızı söylüyoruz diye sizi bunun dışında bırakmış olmuyoruz. Ama bizim hayatımız maalesef sadece...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Bizim hayatımız sadece ve sadece kendimiz gibi olmaya çalıştığımız için sürekli dayak yiyerek geçti. Neden, ben gencecik bir insanken hâkimlik sınavına giremiyorum ki sadece başörtülü olduğum için? Hiç sınava bile alınma hakkım olmuyor. Biz bunu bugün söylemeyecek miyiz buralarda? Sayın Bakan şunu söylüyor: “Dininiz, inancınız ne olursa olsun bu sınava girebilirsiniz.” Türkiye’de hiç kimseye ne Kürt olduğu için ne Alevi olduğu için bu sınava alınmazlık yapılmıyor. (HDP sıralarından “Var, var.” sesleri.) Sadece ve sadece... Sınavdan bahsediyorum, sınavdan bahsediyorum, sınavdan.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Kürtler nerede?

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen.

ZEYNEL ÖZEN (İstanbul) – Vekilim, ezan sesiyle büyüyenlerdenim.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – O sebeple, bu kürsülerde konuşurken bazı kelimeleri tasarruflu kullanmak lazım, birbirimize “terörist” demeye kimsenin hakkı yok.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Ama diyorsunuz.

ZEYNEL ÖZEN (Devamla) - Her gün ne diyorsunuz? Her gün söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Buradan konuşan hiç kimse AK PARTİ’ye “terörist” diyemez, diyemez, söyleyemez ve bunun için özür bekliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Devamına gelem, devamına. Şimdi, efendim, diyorsunuz ki: “Biz onlardan uzağız.” Ya, bu, Zaman gazetesinin önünde el çırpınlar kimlerdi? Zaman gazetesinde insanları koruyanlar, kollayanlar kimlerdi, kimdi? (CHP sıralarından gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Zaman gazetesini dağıtan sizlerdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, tamamlayın artık.

Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Son kez söz istiyorum.

Daha dün denilecek bir tarihte Genel Başkanınız Almanya’ya gitti, Almanya’da FETÖ’nün en önemli sözcüsü Ercan Karakoyun toplantısında idi.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yapma Allah aşkına! Yapma! Biz de geleceğiz konuşacağız. Demin konuştuklarınızla tezat ama bunların hepsi.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Evet, yapacağım.

Gittiğiniz her yerde FETÖ’cülerle temas, onların dışarıdaki uçlarıyla görüşme, içeriye geldiğiniz zaman da “Bizim bir temasımız yok.” Daha dün danışmanı kendisinin, doçent olan danışmanı bu konuda mahkûm edildi. Böyle baktığınız zaman, lütfen, masumiyet içerisine girmeyin. Biz şunu yapıyoruz. (CHP sıralarından gürültüler)

Biz şunu yapıyoruz: Bir defa şunu biliyoruz ki FETÖ, bugün konuşmamda da ifade ettim, bütün siyasi partileri hedef almıştır, bütün siyasi partileri hedef almıştır; hepsini ele geçirmeyi hedeflemiştir, hepsini Bunu görmemiz lazım. Birbirimizi suçlamak yerine gerçek FETÖ’cülerini kovalayalım. Ve bu kürsüden AK PARTİ’ye bir özür bekliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Artı, son bir şey söyleyeceğim: Özellikle erkek vekil arkadaşlarımdan rica ediyorum, muazzam hâkim bir erkek dil kullanılıyor, muazzam, “Sıkıysa dışarı gel.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Nerede? Dışarıda olsa ne olacak ya? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Devamla) – Bir cümle daha söyleyeceğim: Aslolan kavgayı masada yapmaktır, Mecliste yapmaktır, kürsüde yapmaktır. Dışarıda ne işiniz var ya? Gelin, kavgayı burada yapın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne oldu, niye söz veriyor?

BAŞKAN – İzin verin de ona biz karar verelim değerli milletvekilleri.

Buyurun.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ne oldu, bir açıklasın ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sözü Başkan veriyor...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sana sorup da mı çıkacağım?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ya, orayla ne konuşuyorsun, çık konuş!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, siz kürsüye buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Arkadaş, Meclis Başkanı söz veriyor, sana mı soracağım!

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Tamam. Buyur, geç.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, siz kürsüye buyurun, lütfen.

7.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; sataşan kim, gözüküyor arkadaşlar ya. Ben, Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığım çalışmalarda -grup başkan vekilleriniz çok iyi bilir- elimden geldiği kadar, bu Meclisin gerçekten kendisine yakışır bir diploması içerisinde yürüyebilmesi için elimden gelen gelen gösteri gösteren birisiyim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Eğer siz şimdi böyle dersiniz ben de size ne olduğunuzu söylemek zorunda kalıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hâlâ devam ediyor, aynaya bak!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Böyle yaklaşırsanız olmaz.

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

Değerli milletvekilleri, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Biz arkada grup başkan vekillerinizle konuşuyoruz, oraya çıktığımız zaman gerçekten Meclisi gelecek şeyler söylemeye elim diye. Şimdi, az önce grup başkan vekiliniz Genel Başkanımıza kadar bizi gelecek şeyler söylemedi mi? Biz cevap vermeyecek miyiz bunlara, cevap vermeyecek miyiz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yapmayın, “terörist” diyorsunuz.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ya, bize “terörist” diyorsunuz ya! Terörist olan sizsiniz!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Arkadaşlar, Cumhuriyet Halk Partisinin iki tane kırmızı noktası var; biri din, öteki terör. Bu konuda bize laf söylerseniz, ne söylerseniz karşılığını alırsınız, ne söylerseniz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç, devam edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sayın Başkan, bir kişiye daha -çok sevdiğim için- buradan bir şeyler söylemek istiyorum: Alpay kardeşim, ben seni çok seviyorum ve çok da değer veriyorum, bir de Beşiktaşlıyım ben.

FEHMİ AYPAY ÖZALAN (İzmir) – Ben Türk Millî Takımlıyım.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bir dakika...

Şimdi, bak burada futboldan gelen arkadaşlarımız var, biz sizleri hayallerimizde herkesin sevgilisi olarak görüyoruz, hepimizin sevdiği insanlarsınız.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Hâlâ öyle!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Sizi, bizim başımızda, bizim zihnimizde falanca partili olarak görmüyoruz, hangi sırada otursanız oturun ama bu mücadelenin içerisinde, bize yakışmayacak olan hareketlerin içerisinde senin olman hepimizin canını acıtır.

O yüzden, senden özellikle rica ediyorum, özellikle rica ediyorum, geçen sefer Genel Başkanımız varken aynı tavrı gösterdin, şimdi de aynı tavrı gösteriyorsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonu açalım.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – O yüzden, senden, bir kardeşin olarak, burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde herkesin sevgilisi olarak kalmanı rica ediyorum.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Sen özür dile!

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Özür dile! Özür dile!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Arkadaşlar, ben, bu çatı altındaki hiçbir milletvekilinin bir terör örgütüyle ilişkisi olduğunu düşünmem. (AK PARTİ sıralarından “Niye dedin?” sesleri)

Ya, arkadaş...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, Genel Kurula hitap edin.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Bir terör örgütüyle ilişkisi olduğunu düşünmem.

BAŞKAN – Bir dakika bekler misiniz Sayın Özkoç. Lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Burada hukukun yargılayıp da “Bu terör örgütü mensubudur.” demediği hiç kimse benim nazarımda terör örgütü mensubu değildir; herkes milletvekilidir ve herkes saygın bir şekilde buradadır. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

Değerli milletvekilleri...

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Söz vereceğim Sayın Özalan biraz sonra.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Efendim, 69’a göre söz istiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sizi duyamıyorum.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – İsmim geçti, sataşma var...

BAŞKAN – Sayın Özalan, neye göre söz istediğinizi duymadım.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Efendim, ismim geçti, ismimi andı, sataştı, 69’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Size 60’a göre söz vereyim, yerinizden konuşun. (Gürültüler)

Değerli milletvekilleri, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, gerçekten Türkiye’nin çok sevdiği birisi olduğu için kürsüden konuşması bizi de onurlandırır.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Özalan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

8.- İzmir Milletvekili Fehmi Alpay Özalan’ın, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Şimdi, tabii, benim konuşmam yarındı, kendimi ona göre hazırlıyordum ama kısmet bugüneymiş.

Şimdi, şunu söyleyeyim Sayın Başkan Vekilimiz: Ben kavganın içerisinde değil, ayıran taraftaydım, yanlış anlamışsınız, yanlış görmüşsünüz. Bu bir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi, Uluslararası Olimpiyat Komitesinin fair play ödülü verdiği Türkiye’deki tek sporcuyum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bravo! Buradan da al ama buradan da.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (Devamla) – Büyük işler gibi, büyük düşüncelerin de çıkırtkanlıklara ihtiyacı yoktur efendim. O yüzden, size tavsiyem... Burada iş birliği içerisinde, ülkemizi daha ilerilere taşımak, daha büyük bir ülke olma yolunda hep birlikte, güç birliğinde olmak benim en büyük amacımdır. Onun için de AK PARTİ Hükûmeti ve AK PARTİ’nin bir neferi olarak bundan da gurur duyuyorum efendim.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özalan.

Değerli milletvekilleri...

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Alpay, bana niye sataşmadın? Ben de konuşaydım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok, sataşmadı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bostancı.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

75.- Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı’nın, Meclisin memleket için faydalı fikirlerin ortaya çıkacağı bir zemin olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – Sayın Başkanım, teşekkürler.

Sayın Engin Özkoç’a, Milletvekilimiz Alpay Bey’e aslında hem eleştiri hem övgü anlamındaki sözlerinin övgü kısmı için

teşekkür ediyoruz. Alpay için ifade ettiği "Hepimiz seni seviyoruz." sözlerini ben de buradaki, Meclisteki bütün vekillerimiz için söylemek istiyorum şu bağlamda ki biz hiçbir vekilimizin hiç şüphesiz bu Meclise yakışmayacak davranış içinde olmasını beklemeyiz. Bu sadece Alpay'dan beklenecek bir tavır değildir, herkesten beklenecek bir tavrıdır ve buradaki insanlar tartışabilir, sözlerle ilişkin olarak müzakere edebilir, münakaşa edebilir ama netice itibarıyla Alpay'dan beklenen, Alpay'a atfedilen, kendisinin kabul etmediği, bizim de kabul etmediğimiz türden bir davranış hiçbir vekilimize yakışmaz. Kanaatimce Engin Bey de buna katılacaktır.

İkincisi: Zaman zaman burada gerilimler oluyor. O gerilimler içerisinde belki konuşmacılar kendilerinin düşünmeyecekleri, istemeyecekleri hatta kabul etmeyecekleri ifadeleri sehven kullanabiliyorlar ama erdem ve bilgelik odur ki kişi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) - ...hem kendisine yakışmayan hem de Meclisin kesinlikle müzakere diline uymayan bu tür ifadelerle karşı, gelip tashih yapsın. Ben Sayın Özkoç'un biraz önceki konuşmasını da bu bağlamda görüyorum. Sadece burada ifade ettiği sözleri itibarıyla değil, tutanağa baktığımda, yine o karışıklık, kargaşa ve tartışma ortamı içerisinde sehven söylendiğini düşündüğüm, zaman zaman burada karşılaştığımız örnekleri de olan bir ifade var, tekrar etmeyeceğim burada. Onun için de aynı zamanda, kesinlikle Engin Özkoç Bey'in o beyefendi ve buradaki yapıcı tarzına uygun düşmeyen o ifade için de bir tashih olarak kabul ediyorum buradaki sözlerini. Hepimizin Meclisteki müzakere ortamına katkı vermesinin de faydalı olacağını düşünüyorum. Çünkü burası sonuçta memleketin meselelerinin...

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bostancı.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Ankara) – ...tartışma ve kavga zemininde değil, akıl zemininde tartışılarak bu memleket için faydalı fikirlerin ortaya çıkacağı bir yerdir. Buna hepimiz muhakkak katkı vereceğiz. Öfkeyle söylenen sözlerle değil, akıl ve bilgelikle edilen sözlerle bunu yapacağız.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bostancı.

Sayın Bilgen...

76.- Kars Milletvekili Ayhan Bilgen'in, söz söylerken dikkatle, özenle konuşulması gerektiğine ilişkin açıklaması

AYHAN BİLGEN (Kars) – Sayın Başkan, ben de gecenin bu saatinde daha fazla uzatmak istemiyorum ama herhâlde hepimiz bir kez daha hissettik ki kendimiz için yakıştırmadığımız, duymak istemediğimiz bir sözü, bir tanımlamayı başkası için de kullanmamak konusunda hepimizin özen ve dikkat göstermesi gerekiyor. Meşhur misaldir, hani, o ilk taşı bu günahı işlemeyen atsin diye, bu ülkenin bu hâlde olmasında hepimizin sorumluluğu, payı var. Dolayısıyla galiba söz söylerken de bu dikkatle, bu özenle hepimizin konuşması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bilgen.

Sayın Özkoç, talebiniz var mı?

Buyurun.

77.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ankara Milletvekili Mehmet Naci Bostancı'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın AK PARTİ Grup Başkanının son söylediğiyle ilgili söylüyorum. Gerçekten, kürsüdeki konuşmacıyla ilgili karşılıklı tartışmalar olduğu zamanlarda bazen insanlar söylememesi gereken bazı sözleri ağzından kaçırabiliyor. Bu benim açımdan da üzücü olur ve üzücüdür de. Söylediği söz doğrudur, o konuda haklıdır. Ben, hiçbir arkadaşımı sarf ettiğim sözün muhatabı olarak kabul etmem. Burada her arkadaşımız değerlidir ve o arkadaşlarımız, bizim için, Türkiye Cumhuriyeti'nin burada kaderini belirleyecek arkadaşlarımızdır. O yüzden, birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmemiz, bizim de kendi duygularımıza saygı gösterilerek... Burada memleketimizin meselelerini çözmek için bundan sonra da el birliğiyle çalışacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, 60'a göre söz istedim ama mümkünse...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sancaklı.

78.- Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı'nın, sporun birleştirici olduğuna ilişkin açıklaması

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Arkadaşlar, günlerdir burada yoruluyoruz. Gecenin bu saatinde, bu gerginliğinde bile bir sporcu kardeşim mesele olunca sporun ne kadar birleştirici olduğu, ne kadar fair play kuralları içerisinde olduğu... Hepimizi bir anda birleştirdi. Onun için, demek ki Alpay ile beni biraz daha fazla konuşturmanız lazım gerginlik olduğu zaman. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sizin söz almanız lazım Sayın Sancaklı, isterseniz veriniz.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Şimdi, tabii, Alpay ile benim bir kusurumuz var. Biz futbol oynadık Sayın Başkan. Bir futbol topu yarım kiloya yakındır. 70-80 kilometre hızla gelen yarım kiloluk bir cisme biz yirmi sene kafa attık. Ufak tefek hatalarımızda da bizi lütfen mazur görün. (Gülüşmeler ve alkışlar)

Söz verdiğiniz için de teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Rica ederim. Teşekkürler Sayın Sancaklı.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Mithat Sancar'ın; Parlamentolarda gerilimlerin yaşanmasının normal olduğuna ama öfkenin her şeyin önüne geçip yaralayıcı olmaması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, bu konuşmalar üzerine benim fazla söz söylememe gerek kalmadı sanıyorum ama bir tek noktanın -burada herkes fark etmiştir sanırım- ben de sadece altını çizerek yeniden dikkate alınmasını sağlamak için şunu söyleyeceğim: Evet, bu tür gerilimler normal sayılır meclis ortamlarında, parlamentolarda. Önemli olan, bunun karşılıklı fiilî saldırıya dönüşmemesidir, bir.

İkincisi, öfkemizin her şeyin önüne geçip sözlerimizin ağırlığını keskinliğe dönüştürmemesidir, yaralayıcı olmamasıdır.

Belki bu konuşmalar, herkes için bir yüzleşme, kendisiyle bir yüzleşme vesilesi olmuştur. Böyle olmuşsa, bugünkü gerilimin büyük bir kazancı sayarım ben bu durumu.

Şimdi, görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195 Adet Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/40) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 11) (Devam)

A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU (Devam)

- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)

- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)

- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)

- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)

- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Yürütme adına ikinci söz Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum'da.

Buyurun Sayın Kurum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ile Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüzün gerçekleştirdiği çalışmalar ve hedefleri hakkında sizlere bilgi vermek istiyorum. Bu vesileyle de yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak, bugün Ankara'da meydana gelen elim tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralı vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2011 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak teşekkül ettirilen ve Cumhurbaşkanlığı yeni hükümet sistemiyle birlikte, TOKİ, Emlak Bankası, Milli Emlak ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüklerinin bağlanmasıyla yeniden yapılanan Bakanlığımız, çevre koruma, imar, yapılaşma, kentsel dönüşüm, hazine taşınmazları yönetimi ile yerel yönetimlere ilişkin alanlarda görev ve sorumluluk üstlenmektedir.

Günümüzde teknolojik yeniliklerle birlikte artan nüfus ve şehirleşme, yaşam standartlarının ve tüketim alışkanlıklarının farklılaşmasına yol açarak daha çok atığın oluşmasına neden olmaktadır. Bakanlığımız etkin bir atık yönetiminin sağlanması, verimli, entegre bir atık sisteminin ve ulusal çevre sektörünün oluşması için yoğun mesai harcamaktadır. Bu kapsamda, çalışmalarımızda, atıkların yaratacağı çevresel sorunları gidermeyi hedeflerken diğer yandan da atıklardan ekonomiyi destekleyen kaynak oluşturma çabası içerisindeyiz. 2016-2023 yıllarını kapsayacak şekilde hazırladığımız Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı'nı hayata geçirerek atık yönetiminde önemli bir adım attık. Böylece, ülkemiz, atık yönetimini atık türlerine göre en ince ayrıntısına kadar planlama ve uygulama fırsatına kavuşmuş oldu. Buradan hareketle geri kazanım ve bertaraf yöntemleri belirlenmiş, ihtiyaç duyulan tesis yatırımları için kapasite, lokasyon ve zaman bilgilerini de içeren plan, genel yatırım ve işletme maliyetleri için de bir rehber olacaktır.

Bakanlığımızca gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir ülke, yaşanabilir bir dünya bırakmak amacıyla 2017 yılında Sıfır Atık Projesi başlatılmıştır. Sıfır Atık Projesi'yle birlikte israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, atık oluşumunun sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanması hedeflenen ve ilk defa Cumhurbaşkanlığı Külliye'mizde, Bakanlığımızda hayata geçirilen Sıfır Atık Projesi, bugün 10 bin kamu kurum ve kuruluşunda uygulamaya geçmiştir. 2023 yılına kadar tüm ülkede sıfır atık sisteminin kurulumu tamamlanacaktır. Bu uygulamanın 2023 yılında tamamen faaliyete geçmesiyle birlikte, yıllık 20 milyar lira tasarruf, 100 bin kişiye de doğrudan istihdam kazandırmayı hedeflemekteyiz. Atık toplama maliyetlerinin yüksek olması ve yerel yönetimlerin atık yönetimine ayırdıkları bütçe paylarının yetersizliği nedeniyle etkin kaynaktan ayrı toplama sistemlerinin oluşturulmaması, geri kazanılabilir atıkların ekonomiye kazandırılma sürecini olumsuz etkilemektedir. Bu maksatla, etkin bir atık toplama sisteminin oluşturulması ve Sıfır Atık Projesi kapsamında gerekli altyapı ihtiyaçlarının temini için kaynak oluşturulmasına yönelik ekonomik araçlar üretilmesi hususunu içeren kanun teklifimiz, 29 Kasım 2018 tarihinde Genel Kurulda görüşülerek kabul edilmiş ve 10 Aralık 2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanunla birlikte, başta içecek ambalajları olmak üzere, ambalaj atıklarının etkin bir şekilde toplanabilmesi için zorunlu depozitoya tabi olmaları konularında düzenleme yapılmıştır. Sıfır atık uygulamasına geçen kurumlarda sıfır atık yönetimi sisteminin etkin bir şekilde uygulanabilmesi için teşvik düzenlemesi de öngörülmektedir.

Geri kazanım miktarı düşük ve çevresel kirliliğe neden olan plastik poşetlerin kullanımının azaltılması amacıyla, plastik alışveriş poşetlerinin tüketiciye ücretli verilmesi yönünde düzenleme yapılmıştır. Plastik poşetlerin ücretlenmesiyle birlikte, kaynakların verimli kullanılması ve ekonomiye kazanç sağlanması hedeflenmektedir. 2023 yılı hedefimiz, evsel geri atık kazanım oranını en az yüzde 35 seviyelerine çıkarmaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde katı atık düzenleme, depolama tesisleriyle ilgili çalışmaları her geçen gün artırarak devam ettiriyoruz. "Patlayan çöp sahalarından düzenli depolama" sloganıyla başlattığımız süreç hızla gelişti. Yerel yönetimleri modern atık tesislerin kurulması için teknik ve mali bakımdan destekliyoruz.

2002 yılında katı atık düzenleme tesisi sayısı sadece 15 iken 2018 yılı Kasım ayı itibarıyla 88'e ulaşmıştır. Bu tesislerle 1.142 belediyeye nüfusun yüzde 75'i olmak üzere, 55 milyon kişiye hizmet verilmektedir. Bu alanlarda sadece atığı toplamak yerine, geri kazanıma öncelik veren ön işleme tesislerini de hayata geçiriyoruz. Aynı zamanda, 58 depolama sahasında 194 megavat kapasiteyle elektrik enerjisi de üretilmektedir.

2023 yılında tüm vatandaşlarımızı katı atık düzenleme hizmetine kavuşturmayı hedefliyoruz.

Atık suların arıtılarak alıcı ortama verilmesi, çevre kirliliğinin önlenmesi ve sınırlı sayıda olan su kaynaklarımızın korunması açısından son derece önemlidir. Ülkemizde çevreyi koruma amaçlı yapılan çalışmalar ve Bakanlığımızca verilen maddi ve teknik destekler sonucunda, son yıllarda kanalizasyon şebekesi ve atık su arıtma tesisiyle hizmet verilen belediye sayısında ve bu hizmetin verildiği nüfusta önemli artış olmuştur. 2002 yılında belediye nüfusunun yüzde 35'ine atık su arıtma hizmeti verilirken 2018 yılında bu oran yüzde 85,5'e ulaşmıştır. İnşallah, 2023 yılında atık suların tamamen arıtılarak doğaya deşarjı hedeflenmektedir.

Temiz denizlerimizin bir göstergesi olan Mavi Bayraklı plaj sayımız yine 2002 yılında 151 adet iken 2018 yılında 459 adete ulaşmıştır. Bu alanda hedefimiz dünya 1'inciliğidir. 2002 yılında hiçbir limanda gemilerden atık alım hizmeti verilmez iken bugün 296 adet kıyı tesisinde gemilerden atık alım hizmeti verilmektedir.

Çevresel etki değerlendirmesi, yatırımların çevresel etkilerinin ölçülmesi ve gerekli tedbirlerin alınması yönünde önemli bir süreçtir. ÇED Yönetmeliği, Avrupa Birliği uyum çalışmaları ve ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda revize edilmiş, sınırları aşan hususlar hariç Avrupa Birliği ÇED Direktifi'yle tam uyumlu hâle getirilmiştir. 2005 yılında 36 istasyonla başlayan Hava Kalitesi İzleme Ağı, 81 il merkezinde 339 istasyona genişletilmiştir. Kurulu kapasitesi 10 bin metreküp üzerinde olan atık su arıtma tesislerini 7/24 gerçek zamanlı izlemekteyiz. 2012 yılında 30 adet tesisle başlayan sürekli atık su izleme çalışmalarında entegrasyonu sağlanan tesis sayısı günümüz itibarıyla 256 adede ulaşmıştır. Havza bazında su kalitesinin belirlenmesine yönelik mevsimsel izleme faaliyeti Ergene, Küçük Menderes, Gediz, Kuzey Ege, Sakarya ve Susurluk havzaları olmak üzere 6 havzada 111 noktada yapılmaktadır. Denizlerimizde 353 nokta, ulusal mevzuatımız ve uluslararası sözleşmeler çerçevesinde izlenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğal sit alanları ve özel çevre koruma bölgelerinin tüm planlama ve uygulama çalışmaları, korunan alanların tespiti, tescili, korunması ve geliştirilmesi Bakanlığımız bünyesinde yürütülmektedir. Ülkemizin tabii değerlerinin tespiti ve korunması için tüm doğal sit alanlarında ve potansiyel yeni alanlarda dört mevsimi kapsayan ekolojik temelli bilimsel araştırma çalışmaları tamamlanmış ve raporlar hazırlanmıştır. Hazırlanan raporlar doğrultusunda doğal sit alanları yeni koruma kategorilerine göre belirlenerek çalışmalara devam edilmektedir. Mogan Gölü Dip Çamuru Temizlenmesi Projesi uygulaması çalışması 2016 yılında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığıyla imzalanan protokol çerçevesinde başlatılmıştır. Proje, dip çamuru temizleme çalışmaları sürecinde doğal dengenin bozulmaması, çevrenin ve halk sağlığının korunması, görsel kirliliğin oluşmaması için titizlikle hazırlanmıştır. Mogan Gölü tabanında 2 milyon 700 bin metreküp dip çamur taraması tamamlanmış ve proje devam etmektedir.

İklim değişikliği insanlığın karşı karşıya kaldığı en önemli sorunlardan biri olarak uluslararası gündemde yer almaktadır. Türkiye olarak küresel ölçekte çözümün bir parçası olmak için sorumluluklarımızı yerine getiriyoruz. Nitekim, 21 Nisan 2016 tarihinde Paris Anlaşması'nı imzaladık. 2030 yılında sera gazı emisyonlarından yüzde 21'e kadar artıştan azaltım yapabileceğimizi Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sekretaryasına bildirdik. Bakanlık olarak iklim değişikliğiyle mücadele ve ozon tabakasının korunması çalışmaları kapsamında yürütülmekte olan projelerde hem uluslararası sorumluluklarımızı yerine getirmek hem de ülkemizin iklim değişikliğiyle ilgili mücadeleye yönelik teknik ve idari kapasitesi genişletilmektedir. Son olarak,

Polonya'nın Katowice şehrinde düzenlenen, 3 Aralıkta başlayan, 195 ülkenin temsilcilerinin katıldığı Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'na katılım sağladık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde yaşanan depremler, sağlıksız yapı stokunun yıkıma uğraması büyük can ve mal kayıplarına sebep olmuştur. Bu durum denetimsiz yerleşme ve yapılaşmaların yol açacağı zararları bütün açıklığıyla gözler önüne sermekte ve yapı denetiminin de ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Yapılan değişiklikle, 4708 sayılı Kanun'la 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla yapıların denetimi için görevlendirilecek yapı denetim kuruluşlarının elektronik ortamda belirlenmesi suretiyle, kuruluşların denetim görevlerini her türlü baskıdan ve suistimelden uzak ve daha objektif olarak yerine getirecekleri bir yapı denetim sistemi oluşturulmuştur.

Yine, beton kalitemizi takip etmek adına inşa edilecek yapılarda beton imalatlarından alınan numunelerin çip sistemiyle etiketlenerek izlenmesi ve beton deney sonuçlarının laboratuvar ortamından anlık alınabilmesine yönelik pilot çalışmalar başlatılmıştır.

Bakanlığımızca, 5543 sayılı İskan Kanunu kapsamında farklı projeler sebebiyle yerleri kamulaştırılan ailelerin iskanları yapılmaktadır. Hak sahiplerine yapılan iskan talepleri, yöresel özellikler göz önünde bulundurularak karşılanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız, planlamaya yön veren, yerel yönetimlere rehberlik eden yapısıyla kimlikli, sağlıklı ve çevre dostu şehirler için çalışmaktadır. Ecdadımızdan bize kalan şehir kültürümüzü, kendine özgü eser ve zenginliklerini koruyarak yarınlara taşıyoruz. Bu anlamda, gayretimizin en güzel örneklerinden birisi de Bizim Şehir Projeimizdir. Şehirlerimizi daha yeşil ve ferah yaşam alanları hâline dönüştürmek, şehirlerimizin yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek ve kimlikli şehirler oluşturmak üzere millet bahçeleri inşa ediyoruz. Millet bahçeleri, halkı doğayla buluşturan, rekreasyon, dinlenme ve sosyalleşme ihtiyaçlarını da karşılayan büyük yeşil alanlardır. Birinci 100 Günlük Eylem Planı'mızda 33 millet bahçesinde çalışmalarımıza başladık. Kasım ayı içerisinde Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından da açılışı gerçekleştirilen İstanbul Kayaşehir, Başakşehir, Baruthane, Çırpıcı ve Hoşdere millet bahçeleri olmak üzere 5 millet bahçemizin açılışı yapılmıştır. Millet bahçelerinin 81 ilde yaygınlaştırılması için çalışmalarımız devam etmektedir. İnşallah, her ilimize en az bir tane millet bahçesi yapmak istiyoruz. İstanbul ve Ankara'da yapılmı planlanan millet bahçelerinin tamamlanmasıyla birlikte, kişi başına düşen yeşil alan miktarı İstanbul'da yüzde 10, Ankara'da ise yüzde 6 artırılabilecektir.

Mekânsal plan, sosyal, ekonomik ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendirerek mekânsal gelişmeyi yönlendiren, ülke genelinde ve gerekli görülen bölgelerde hazırlanan plandır. Hem sosyoekonomik politikaların mekânsal organizasyonunun sağlanması hem de yatırımların ülke ölçeğinde bire bir ilişkilendirilerek uyumlaştırılması için ülke genelinde onaylanmış 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı dâhil mevcut mekânsal planları yönlendirecek mekânsal strateji planının yeni bir yaklaşımla hazırlanması gerekmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımızın hedeflerinden biri olan arazi ihtiyacı iç ve dış yatırımlarının önünü açacak Türkiye Mekânsal Strateji Planı çalışmaları başlatılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülke nüfusunuzun yüzde 71'i, topraklarımızın yüzde 66'sı birinci ve ikinci derece deprem kuşaklarında yer almaktadır. Son yüz yılda ülkemizde yaşanan depremlerle birlikte 56 deprem meydana gelmiş ve 80 bin vatandaşımızın canına ve malına mal olmuştur. Sağlıklı ve güvenli yaşama çevreleri oluşturmak amacıyla çıkarılan 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında altı yıllık uygulama dönemini geride bırakmış bulunmaktadır. Ülke genelinde 592 bin konut ve iş yerini riskli yapı statüsünde yeniliyoruz. Bunlardan 442 bin adet bağımsız bölümün yıkımı gerçekleştirilmiş ve inşa çalışmaları da devam etmektedir.

Tüm bu kentsel dönüşüm çalışmalarıyla birlikte öncelikle şehirlerimizin afet riskine karşı dayanıklı olması amaçlanmış, bununla birlikte kentlerimizin sosyal yapısını, kültürünü odak alarak yatay mimariyi esas alacak planlama ve tasarım odaklı, kente değer katacak projeler oluşturulması amaçlanmıştır.

Ülke genelinde 6306 sayılı Kanun kapsamında 8 milyar 734 milyon TL kaynak kullanılmıştır. Ayrıca, 6306 sayılı Kanun uygulamasında yaşanan sorunları çözmek ve dönüşümü hızlandırmak üzere kanun teklifiyle birlikte 10 Aralık 2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Düzenlemeyle başta bina tamamlama sigortası olmak üzere, dönüşümün önünü açacak ve hızlandıracak yeni uygulamalar getirilmektedir.

Hükûmetimizin ve Bakanlığımızın terörden etkilenen bölgelerimizde yürüttüğü çalışmalara da değinmek istiyorum. Bölücü terör örgütünün Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde, Diyarbakır Sur'da, Şırnak'ta, Merkez Cizre, Silopi ve İdil'de, Mardin Nusaybin'de ve Hakkâri Yüksekova'da çıkardığı olaylar sonucu bu 7 ilçemizde yaklaşık 25 bini ağır hasarlı ve yıkık olmak üzere 70 bine yakın bağımsız bölüm zarar görmüştür. Zarar gören vatandaşlarımızın zararları karşılanmış, yeni konutlar yapılmış, altyapılar yenilenmiş, bölgede yeni rekreasyon alanları yapılmış, sokak sağlıklaştırma projeleriyle kentlerimiz yeni bir çehreye kavuşmuştur. Bölgenin yeniden imar ve ihya çalışması tüm hızıyla devam etmektedir. Bu kapsamda, 25 bine yakın yeni konut ve ticarethane yapılmış, bölgenin sosyal ve kültürel yapısı dikkate alınarak çalışmalar sürdürülmüştür. Özellikle, tarihî bir değere sahip olan Diyarbakır Suriçi'nde çalışmalar büyük bir hassasiyetle yürütülmektedir. Suriçi'nin her bölgesinde yaşanan hasarı gidermek hem alanın tarihî dokusunu ortaya çıkarmak hem de Suriçi'nin hak ettiği değere kavuşmasına yönelik birçok yapım, düzenleme ve restorasyon yürütülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2/B arazilerinin satışı kapsamında 748 bin hak sahibi, tapularına kavuşmuştur. Satış yapılan 531 bin taşınmazın satış bedeli 11 milyar Türk lirası olup bugüne kadar 7 milyar 800 milyon TL'lik bölümü tahsil edilmiştir. Hazineye ait tarım arazilerinin satışında 57 bin hak sahibi tapularına ulaşmıştır.

Çiftçilerimizin tarımsal üretimlerinin destekleri gibi sözleşmeye bağlı haklardan yararlanması ve sözleşmesiz kullanımdan kaynaklı ihtilafların giderilmesi amacıyla, hazineye ait tarım arazilerinin ecrimisil bedelinin yarısı üzerinden doğrudan kullanıcılarına kiralınmasına ilişkin düzenlemeyi hayata geçirdik. Başvuruda yüzde 82 oranında bir başarı elde ettik. Başvuruları değerlendirmeye başladık ve gerekli şartları taşıyan 3 bin vatandaşımızın kiralama işlemlerini tamamladık. Bu kapsamda 180 bin çiftçimiz başvuruda bulunmuştur. Kiralama işlemleri için gerekli çalışmaları devam ettiriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlığımız, yerel yönetimlerin hizmet sunum kalitesinin artırılması, hizmet standartlarının geliştirilmesi ve yerel yönetimlere rehberlik edilmesi noktasında hızlı, yenilikçi adımlar atmaktadır. Bu kapsamda KÖYDES ve e-belediye projeleriyle önemli kazanımlar elde edilmiştir. Cumhuriyet tarihimizin en kapsamlı ve en önemli kırsal kalkınma projelerinden biri olan KÖYDES projesiyle kırsal kesimin yol ve içme suyu gibi en temel altyapı hizmetlerinin karşılanmasında çok önemli katkılar sağlanmıştır. Bu proje kapsamında 2005-2018 yılları arasında 12 milyar 232 milyon 508 bin Türk lirası kaynak kullanılmış, 2018 yılı için ayrılan 1,5 milyar TL de ilgili belediyelerimize aktarılmıştır.

Yerel yönetim hizmetlerine katkı sağlayacak çalışmalarımızdan bir diğeri de e-belediye projesidir. Yılda 9 milyonu aşan işlemle 20 milyon vatandaşımıza hizmet sunan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğümüz etkin ve kaliteli bir hizmet çalışmasıyla devam etmektedir. Tapu kadastro faaliyetleri kapsamında 2017 yılında hazineye 10 milyar 700 milyon TL, 2018 yılında Kasım ayı itibarıyla yaklaşık 10 milyar 200 milyon TL harç geliri sağlanmıştır.

Tapu kadastro bilgi sistemi kurulmuş ve ülkemizin tüm mülkiyet bilgileri elektronik ortama aktarılmıştır. Vatandaşlar tapu müdürlüğüne gitmeden internet üzerinden işlem başvurusu yapabilmeleri için "webtapu" sistemi kurulmuştur. Bu sistemle ilgili

gerekli belgeleri internet üzerinden tapu müdürlüklerine göndermek suretiyle, sadece imza aşamasında tapu müdürlüğüne giderek işlemlerini tamamlayabilmektedir.

Ülke genelinde kadastro çalışmalarının yüzde 99'u bitirilmiş olup tamamlanma aşamasına gelmiştir. Çalışmalarımızı yürüttüğümüz ve kısa sürede faaliyete geçmesi planlanan taşınmaz değerlendirme sistemiyle tapu işlemlerinde gerçekleşen fiyatın kaydedilmesi, ülke genelinde değer haritalarının oluşturulması, deprem, terör gibi nedenlerle ortaya çıkan değer erişimlerin takip edilmesi, kamu yatırımları ve düzenlemeleri sonucu ortaya çıkan değer artışlarının vergilendirilmesi, adil bir emlak vergi sisteminin kurulması, yatırımcılar için yer seçim analizlerine katkı verilebilmesi gibi birçok alanda fayda sağlanacaktır.

Sosyal konut üretimine devletimizin girişimci ve üretici bir kurumu olan Toplu Konut İdaresi, özellikle piyasa şartlarında alım gücü olmayan vatandaşlarımızın konut ediniminde önemli bir fonksiyon yerine getirmektedir. TOKİ'nin on beş yıllık süre içerisinde ürettiği konutların yüzde 86'sı sosyal konut niteliğindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI MURAT KURUM (Devamla) - Özellikle son yıllarda ürettiğimiz konutların ise yaklaşık yüzde 95'i sosyal konuttur. On beş yıl içinde ihale edilen ve üretilen konut sayısı 833 bine ulaşmıştır.

TOKİ'nin on yıllık konut üretim ortalaması yaklaşık 55 bindir. Bu konutlar öncelikle dar ve orta gelir düzeyindeki vatandaşlarımıza verilmekte olup engelliler, şehit aileleri, maluller ile emekliler için ayrı bir kontenjan ayrılmış durumdadır. Özellikleri evi olmayan emekliler için her projeden ayırdığımız konut sayısı yüzde 25'tir, iki yüz kırk aya kadar da vade yapılmaktadır.

Konut üretimiyle birlikte bakanlıklar ve diğer kamu kuruluşlarıyla yapılan protokoller çerçevesinde inşa edilen sağlık, eğitim, güvenlik, spor ve hizmet binalarının inşası eş zamanlı olarak devam etmektedir. Bu konuda bazı rakamlar vermek istiyorum. On beş yıl içinde Toplu Konut İdaresi Başkanlığımızca 23.284 derslikli 1.055 okul, 40.120 kapasiteli 266 hastane, 72 bin öğrenci kapasiteli yurt, pansiyon, 933 ticaret merkezi, 211 kamu hizmeti binası, 19 stadyum ve sevgievi olmak üzere engelsiz yaşam merkezi, huzurevi, halk eğitim merkezi, kültür merkezi ve toplum merkezi gibi birçok sosyal donatı ve rekreasyon alanı inşa edilmiştir.

TOKİ tarafından 2017 yılında 2.092 şehit ve vazife malulü ailesine, 2018 yılında da bugüne kadar 1.364 şehit ve vazife malulü aileye faizsiz konut kredisi verilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bakanlık olarak önümüzdeki dönemde de çevreyi korurken yatırımın ortamının iyileştirilmesiyle, sosyal donatı ve yeşil alanlarıyla yatay mimarinin esas alındığı, yaşanabilir, sağlıklı ve güvenli şehirlerin oluşturulması için çalışmaya devam edeceğiz. Bu duygu ve düşüncelerle 2019 yılı bütçemizin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum. Katkılarından dolayı Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli Başkan ve üyelerine, milletvekillerimize teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan:

Yürütme adına son söz Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye aittir.

Buyurun Sayın Pakdemirli. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi beş dakikadır.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; ben de yüce Meclisin çatısı altında sizlere hitap etmekten onur duyuyorum. Öncelikle, tabii ki, bugünkü elim olayda, kazada hayatını kaybetmiş olanlara rahmet diliyorum, geride kalanlara sabır, yaralı olanlara da acil şifalar diliyorum. Bir teşekkür de benden önceki bakanlara, çünkü ben iki tane bakanlığın birleşmesinden oluşan bir bakanlığa geldim ve hakikaten on beş yıl boyunca da çok hizmet edilmiş. Bu hizmetlerin ötesinde -bu çıta da yüksek bir çıta- bir hizmet bizden bekleniyor.

Rahmetli İnönü'nün bir sözü var "Muhalefet tasvip etmez." Bu, çok doğru, çok da doğal yani muhalefet eleştirecek ki iktidar da kendini daha toplayacak, daha iyi hizmet verecek. Bundan daha doğal bir şey yok.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Fox Tv'nin muhabiri de sizden bir özür bekliyor Sayın Bakan. Doğruya doğru.

BAŞKAN – Sayın Yalım, lütfen...

Buyurun devam edin Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Değerli milletvekillerimden rica edersem, hakikaten sınırlı bir zaman, konuşmak istediğim çok konu var. Lütfen beni dinlesinler. Olabildiğince burada Tarım Bakanlığıyla ilgili ne vizyon koymaya çalışacağız, bunu anlatacağım ve gün boyunca konuşulan, özellikle adreslenen ve genel problemlere de cevap vermeye çalışacağım.

Biraz da, tabii, marifet de iltifata tabi. Yani hakikaten buraya geldik, bizim marifetli olmamız için bir miktar da iltifat lazım. Benim, bu çatı altındaki tüm milletvekillerimizin yardımına ihtiyacım var. "Neden yardıma ihtiyacın var?" diyeceksiniz. Hakikaten zor bir ev ödevimiz var. Akşama kadar ev ödevlerini verdik, aldık birbirimizden ama hakikaten tarımın ev ödevi zor. Güllük güllüstanlık bir dünyada olmadığımız gibi, enseyi de karartacağımız bir dünyada da değiliz yani bunun da farkında olmamız lazım.

Tüm dünyada da benzer problemler var. Almanya Tarım Bakanıyla otuyorum. Almanya Tarım Bakanı diyor ki: "Ya, bu köyden kente göçle ilgili ne yapıyorsun? Gençleri nasıl tutuyorsun?" Ben de ona dedim ki: "Bak, bizim bir Genç Çiftçi Projemiz var." Aldı, ilgilendi ve belki benimle yirmi beş dakika konuştu.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Köyde genç mi kaldı da projesi olsun?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Sayın milletvekillerim, bunu lütfen dikkatli dinleyin, Birleşmiş Milletler verisidir: Türkiye Avrupa'da tarımsal hasılda 1'incidir. Bunun lamı cimi yok. Dünyada da 7'ncidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Daha da önemlisi, dünyada toprak kaynağı olarak 17'nciyiz. Bunun anlamı ne biliyor musunuz? Matematik bilen herkes şunu anlar: Biz kaynaklarımızı iyi değerlendiriyoruz. Ha, daha iyisi olur mu? Olur. Daha iyisi için hep birlikte çalışmamız lazım.

Ben, her konuşmamda şunu söylüyorum aşağı yukarı: Tarım savunma sanayisinden daha önemlidir. "Ya, hoppala..." diyorlar. "Savunma sanayisinden daha önemli." diyorum çünkü yiyecek ekmeğiniz olacak önce, diğer hepsi gelir. Teknoloji gelir, bilgi gelir, bilgi toplumu gelir, her şey gelir ama yiyecek ekmeğiniz olacak.

Geçenlerde, sağ olsun, Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreteri beni ziyaret etti. Ben ona dedim ki: "Ben Millî Güvenlik Kuruluna sunum yapmak istiyorum." O da çok sevindi ve sebeplerini de anlattım. İşte "Gıda güvenliği, gıda öz güvenliği, gıda güvenilirliği; bu konular çok önemli, bizim Millî Güvenlik Kurulunda sunum yapmamız lazım." dedim ve hakikaten konuyu da aldı. İnşallah, bakalım, ilerleyen zamanlarda bunu yapacağız.

Ben Davos'ta yaşadığım bir anekdotu anlatmak isterim, hikâyeyi anlatmak isterim. Şunu söylediler, dediler ki: "Bugün henüz dünyada kurulmamış bir firma var ve dünyanın en zengin firması olacak, 2035 yılından önce. Muhtemelen bu firma uzaktan eğitim firması olacak." İşte, Google'lar, Apple'lar kuruluyor ya, yirmi sene önce bunlar yoktu. "Bugün olmayan ama 2035'ten önce dünyanın en zengin firması uzaktan eğitim firması olacak." dediler. Hoppala, yani diyeceksiniz ki: Niye anlatıyorsun, Millî Eğitim

Bakan mısın? 2'nci veya 3'üncü büyük firmanın da bir tarım ve gıda işleyen firma olacağını söylüyorlar. Yani hakikaten dünyayı doyuran, dünyanın lideri olacak.

Ben 81 ili dolaşıyorum. Yakında, çok yakında tüm paydaşlarla paylaştıktan sonra da -sizlerle de elbette paylaşıyor olacağız çünkü sizlerin de desteğinize ihtiyacımız var- tarımla ilgili beş yıllık iş planımızı ortaya koyacağız. Bu hakikaten ezber bozan bir proje olacak ama burada hakikaten bizim yasamayla yan yana, el ele yürüyor olmamız lazım. Mutlaka sizler de ikna olacaksınız buna ama yasamayla mutlaka bu işi beraber götürüyor olmamız lazım.

Buradan birkaç tane ana başlık ne olabilir? Birleşen iki bakanlıkla bu merkezî yönetimi biraz daha aşağıya doğru göçertmemiz lazım ve havza bazlı yönetime de geçiyor olmamız lazım. Çünkü DSI'si var, ormanı var, tarımı var; biraz daha bizim merkezden yavaş yavaş yetkilerimizi oraya veriyor olmamız lazım ki bu işi daha iyi yönetebilelim.

Bizim merkezde çok değerli bürokratlarımız var, hepsi iyi niyetle işler yapıyor ama birçok şeyi merkezileştirdiğiniz zaman da bazı işleri de yanlış yapılabiliyorsunuz. Ben Bakanlığa gelir gelmez bürokrat arkadaşlarıma şöyle bir motto oluşturdum, dedim ki: "Zoru hemen yapacağız arkadaşlar, imkânsız biraz zaman alır." Gerçekten bizim hemen yapılacak işlerimiz var, tarımda da yapısal problemlerimiz de var. Bu yapısal problemleri adresleyip, bunları da zamana yayıp zaman içerisinde de hallolmasını bekliyoruz olmamız lazım. Ben, yüce Meclisin siz değerli mensuplarının desteğine talibim.

Meslek sahibi olmak lazım mı bu konuda? Rahmetli Özal hiçbir zaman aynı disiplinden gelen adamlara iş vermemiştir yani maliyeciden Maliye Bakanı yapmamıştır. En nihayetinde tarım da bir ekonomi değil midir? Bunu da unutmayın. Ha, diğer tarafta, eğer söylemek gerekirse ben ailesinden bir tarım şehidi vermiş insanım, rahmetli babam tarım makineleri yaparken vefat etti. Tarımın içerisinde otuz beş yıldır varız, aile olarak varız; ben hâlâ varım, hâlâ üzüm üreticisiyim, hâlâ zeytin üreticisiyim, hâlâ kümeslerim var, hâlâ zeytinyağı üretiyorum, tarımın içindeyim.

Çok kısa bir ufuk turuna çıksak, nasıl bir dünyada yaşıyoruz, nasıl bir dünyaya doğru gidiyoruz? Yirmi yıl içerisinde 10 milyara varan bir nüfus, yüzde 55 kentleşmeden yüzde 70 kentleşmeye giden bir dünya, yüzde 50 daha fazla gıda ihtiyacı; bunun yanında, çölleşme ve iklim değişimi. Türkiye'de de buna benzer bir tablo var; 100 milyon olmayacak belki ama 98 milyon olacak bir nüfusumuz, yüzde 80 kentleşme ve yüzde 50 daha fazla gıda artışına ihtiyacımız var. Gerçekten bu ev ödevini yapmamız gerekiyor, bizim yirmi yıl içerisinde yüzde 50 artırmamız lazım.

Bakanlığımızın 2 tane ana görevi var. Bir tanesi, üreticiyi korumak. Diğer tarafta tüketiciyi de kollamamız gerekiyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İkisini de yapıyorsunuz, ikisini de korumuyorsunuz, bir araçları koruyorsunuz.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Bunu dengeli bir şekilde götürmemiz gerekiyor, üretici de para kazanacak, tüketici de çok pahalıya yemeyecek.

Bir ülke ithalat da yapabilir, ihracat da yapabilir yani tabii ki stratejik ürünlerin hepsini üretmemiz lazım ama şunu unutmayın: Türkiye -ormanın içine giderseniz bin tane hikâye bulursunuz arkadaşlar, ormanın içine girmeyelim- 17 milyar dolar ihracatıyla, 12 milyar dolar ithalatıyla net tarımsal ihracat fazlası veren bir ülkedir. Net artıdadır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Ham madde, ham madde... Ham maddeyi söyleyin, ham maddeyi.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Destekler...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 1'e 6 ithalatçısınız. Ham madde... Ham maddeyi söyleyin. Biraz önce tarımcı olduğunuzu söylediniz "Zeytin üretiyorum." dediniz "Şunu, bunu üretiyorum." dediniz, bir çiftçi olarak söyleyin de anlayalım ne kadar iyi bildiğinizi.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Destekler...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 1'e 6 ithalatçısınız.

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – 2019 yılında 16 milyara varan destekler var. Yani her zaman bunu konuşuyor olabiliriz, ben de Bakanlığa gelir gelmez şunu sordum: "Arkadaşlar, bu kadar destek veriyoruz, bu işin bir etki analizine bakalım." Hakikaten de bakmak o kadar kolay da değil ama etki analizine şöyle bir baktığımız zaman -genel bir perspektif yapalım- on altı yılda destekler 8 kat artmış, yüzde 20 bitkisel üretim artmış, yüzde 180 hayvansal üretim artmış, yüzde 146 süt üretimi artmış. Desteklerle ilgili genel bir ufak eleştiri oldu burada, kalan desteklerin ödenmesiyle ilgili. Yılbaşından önce bütün kalan destekleri ödeyeceğiz, buradan da bunu bildirmiş olalım.

Tarımın adresi diyeceğimiz üç beş tane ana kalem şey var: Planlama... Biraz daha iyi planlama yapabiliriz. Burada optimizasyonu kullanırsak bu yüzde 50 gıda artış ev ödevimizin yüzde 20-25'ini optimizasyondan alabiliriz gibi gözüküyor.

Diğer taraftan, spekülasyon fiyatları dünyanın her tarafında olabiliyor. Ben bu işin içindeyim, kimse bana hikâye anlatmasın, geçen yıl Avrupa'da 20 euro/ton olan patates bugün 340 euro arkadaşlar. Bu her ülkenin başına geliyor. Daha iyi planlayalım mı? Daha iyi planlayalım. Bu spekülasyon fiyatlarından tüketiciyi koruyalım mı, üreticiyi koruyalım mı? Koruyalım ama buna hep birlikte çalışalım.

Diğer bir alanımız ölçek. Yani işte Fransa'da 400 dönüm, İngiltere'de 950 dönüm, bizde 60 dönüm. Bu ölçeği biraz daha büyütüyor olmamız lazım, buna çalışıyor olmamız lazım. Toplulaştırmayla 6 milyon hektarı hallettik; 2,5 milyon hektarı daha 2023'e kadar halletmemiz gerekiyor.

Diğer tarafta, lojistik kayıplarımız var. Yani tarladan sofraya ulaşana kadar fiyat çok pahalılaşıyor diyoruz; tarlada bir yüzde 10 kaybımız var, yüzde 20 halde kaybımız var, yüzde 10 markette kaybımız var, yüzde 10 da evde kaybediyoruz. İşte hal yasası, perakende yasası... Hal yasasına çok dokunuyoruz, bunu çok konuşuyoruz bu aralar. En iyi hâle inşallah getiririz, değerli Meclis getirir. Ama perakende yasasını da bence konuşmamız lazım. Perakende yasası diyor ki... (CHP sıralarından gürültüler)

Lütfen saygıdeğer milletvekilleri, bunu dinlerseniz...

... "Yüzde 1 yerel ürün veya coğrafi işaretli ürün satacaksınız." Hâlbuki ben diyorum ki yüzde 20-25. Eğer ulusal market arka tarlada üretilen ürünün bir kısmını önündeki manavda eğer satıyor ise o zaman lojistik problemlerin belki yüzde 80'ini de çözmüş olacağız. Çünkü bugün hal yasası toplamdaki tonajın yüzde 30'unu adresliyor, yüzde 70 bugün "modern kanal" dediğimiz zincir mağazalar kanalındadır. O yüzden perakende yasasını da bununla beraber yavaş yavaş ele almak lazım.

Diğer tarafta, sivil toplum elbette gelişmeli, demokrasi için bu şart ve birliklerin bence tarımda önemi çok fazla ve birlikler bir değer yaratmalı. Ama bugün itibarıyla 14.200 tane kooperatif ve birliğimiz var. Ben bakanlığın ilk günlerinde çok iyi niyetli bir hesap yaptım, dedim ki her birine birer randevu vereyim, yarımşar saat dinleyeyim. Tam iki buçuk yıl onlara randevu vermem gerekiyor. Şükür gene, 80 milyonla karşı karşıya kalmaktansa 14.200 tane var ama bunları değer yaratacak hâle getirmemiz lazım. Hep kooperatifçilik diyoruz ya, kooperatifçiliği hakikaten işletmemiz lazım, birlikleri işletmemiz lazım. Üretici ile tüketiciyi bunlara birleştirmemiz lazım.

Sulama çok önemli. Sulamayla ilgili ben yüce Meclisimizden hakikaten yardım istiyorum. Çok basit bir hesap var, hepiniz seçmene gidiyorsunuz, aklınızın bir kenarında olsun: Bir hektar alanı sulamaya açmak için aşağı yukarı 40 bin lira para harcıyoruz ama beş yılda kendini geri ödüyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Biz 20 binde hallederiz, müteahhitlere vermeyin, biz hallederiz, yandaşları zengin etmeye

gerek yok.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Evet, sulamayla ilgili planlarımızı gerçekleştirecek yüzde 31 tarımsal hasılayı artırmış oluyoruz. Biraz önce optimizasyondan yüzde 20-25 dedik, yüzde 31.

Maliyet artışlarıyla ilgili... Evet, tarım sektörü ne yazık ki emtia fiyatlarına bağlı ve tarım sektörü, tarım dövizin artışından en çok etkilenen sektörlerden bir tanesi ama bizim de uyuduğumuzu sanmayın. Bunun köylünün üzerindeki etkilerini en aza indirmek için destekleri nasıl artırırız, etki en aza nasıl iner, bunlara baktık ve artan maliyetleri de kontrol ettik, zaman zaman belki piyasayı da rahatsız ettik bundan ama artan maliyetleri kontrol etmenin yollarına baktık. Yüzde 15 mümkün mertebe yemde, yüzde 15 gübrede indirimler yaptık. Buğday ve arpanın desteklerini 5 kuruştan 10 kuruşa çıkardık, gübre desteğini de 4 liradan 8 liraya çıkardık.

Şimdi, genel bir şey daha var: “Yüzde 1 gayrisafi millî hasılanın desteğini vermeniz lazım.” Bakın, verdiğimiz desteklere DSİ'nin yatırımlarını, sübvansse kredilerini koyduğumuz zaman, bu, yüzde 2'lere neredeyse yaklaşıyor. Gönül ister daha fazla olsun, daha fazla dağıtabilelim köylülerimize.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – İlgili maddeyi bir daha okuyun Sayın Bakan, “yüzde 1 doğrudan destek” diyor, o yasayı bir daha okuyun.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Şarbon... Bakın, çok önemli bir konuya daha değiniyorum, son defa bu şarbonla ilgili konuşuyor olacağım, şarbonla ilgili ilk ve son defa Meclisten konuşuyor olacağım.

Bakın, şarbon bir deri hastalığıdır, antibiyotikle geçer ve hayvanlardan insana bulaşabilir.

MURAT EMİR (Ankara) – Akciğer hastalığıdır, akciğer, Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Bununla ilgili hiçbir şekilde yakın bir zamanda Türkiye’de ölüm vakası olmamıştır insanlarda ve geçen yıl, ondan önceki yıl, ondan bir önceki yıl, ondan bir önceki yıl Türkiye’de ne kadar görüldüyse o kadar görülmüştür. Bu, ithal gelen hayvanlarla ithal edilen bir şey değildir çünkü Brezilya’dan bir hayvanı yüklediğiniz zaman kuluçka süresi beş gündür. Buraya transfer süresi otuz gün olan bir hayvanın beş gün içerisinde yolda ölmesi lazım. Bu çok basit şeyleri lütfen ama lütfen aklınızda tutun. Bakın, şarbonu konuştuğunuz sürece yavrularınızın okullarından gereksiz yere menülerinden etler çıktı, gereksiz yere Türkiye’de et tüketimi düştü.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Dünyada 2,5 milyon insan ölüyor Sayın Bakan, “Türkiye’de yok.” diyebilir misiniz?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Şimdi, bize bugün diyorsunuz ya “Eti fazla ithal etmişsin.” Yok, et tüketimi Türkiye’de düştü. Bu konunun artık Türkiye’de mevzu olmaması gerekiyor. Hangi düşünceye sahip olursa olsun hiçbir bakan, hiçbir hükümet vatandaşına bile bile kötü bir ürün yedirmesin arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Polonya’dan deli dana eti geliyor!

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Şimdi, söylediklerinize geliyorum: Amerika’dan süt mamulleri geliyormuş değil mi? 4 kilo ithal edilmiş, Amerika’dan 4 kilo süt mamulleri ithal etmişiz arkadaşlar. Lütfen, eleştirecekseniz, eleştirecek malzeme bulamıyorsanız bana gelin, ben size malzeme vereyim ama böyle hikâye şeylerle gelmeyin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 270 bin ton süt tozu geldi mi gelmedi mi? Bakanın cevabı var! Tarım Bakanı söyledi, 270 bin ton süt tozu ithal etmişsiniz, bunu sizin bakanınız söyledi!

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen...

Buyurun Sayın Bakan, devam edin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, kendi bakanları söylüyor, biz söylemiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Gürer, lütfen, Sayın Bakan konuşmasını yapsın.

Buyurun Sayın Bakan, devam edin.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Bravo, hepinize teşekkür ediyorum, 4 kilogram süt mamulü Amerika’dan ithal ettik diye koskoca Tarım Bakanlığını eleştirebiliyorsunuz, bravo, teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 270 bin ton süt tozu! Bende cevabı, gelin vereyim. 270 bin ton süt tozunun yazılı cevabını bakan bana verdi, size de vereyim.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Bir konu daha var, Sudan konusu. Bu hakikaten çok eleştirilen bir konu ama ben kozalarında olan siyasetçilere hakikaten dışarıya baksınlar diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer biz Türkiye olarak, Türkiye’de tarım yapacaksa ufka da bakacağız arkadaşlar, ufka da bakmadan tarım yapamayız. Sudan’da bize tahsis edilen arazi tüm Türkiye’deki bugün sulanabilir dâhil arazilerimizin yüzde 10’u ve bedelsizdir. Bunu biz Türk çiftçisine tahsis edeceğiz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Nasıl edeceğiz?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Yarın kıtlık olabilir, başka bir şey olabilir. Neden bize bedava tahsis edilmiş bir araziye alıp kullanmayalım? (CHP sıralarından gürültüler) Amerika bunu kullanıyor, Çin bunu kullanıyor, Fransa bunu kullanıyor, İngiltere kullanıyor; neden, neden, neden? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kozanızdan çıkın artık ya! Kozanızdan çıkın, kozanızdan çıkın! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, lütfen yerimizden bu kadar sözlü müdahale etmeyelim. Lütfen değerli milletvekilleri...

Siz devam edin Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Benim gerçekten de bir tebriğim var ama bu gerçekten bir tebrik. Orman alanlarıyla ilgili bir soru geldi, şu an hatırlamıyorum hangi arkadaşımızdan. Çok güzel, matematiğe dayanan bir soru, benim de Orman Bakanlığındaki arkadaşlarıma sorduğum bir soru: “Ya kardeşim, bir hesap tutmuyor, bir bakın ya, nedir bu? Yani, bu kadar milyar adedi diktik, ne oldu?” falan. Bana genel olarak şunu söylediler ki beni de ikna ettiler: Bir defa, fidanlar ufak dikiliyor. Ufak dikildiği için çok sık dikiliyor, o yüzden az alanda çok fazla fidan oluyor, sonra onları aralıyorlar ama kısa hesapla şu: 5,2 milyon hektara 4 milyar 200 bin fidan dikilmiş, 1 hektarda 808 adet. İnanmıyorsan git say. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – O kadar!

CAVİT ARI (Antalya) – Yani çok sempatisiniz Sayın Bakan, çok sempatisiniz, evet!

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Orman yangınlarında dünyada 1’inciyiz.

CAVİT ARI (Antalya) – Akli sıra dalga geçiyorsunuz!

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Arkadaşlar, lâmi cimi yok; orman yangınlarında dünyada 1’inciyiz. On beş dakika olan müdahale süremiz de benim Bakanlığımın sonra arkadaşların motive olması, benim de yaz boyu onlarla beraber yangınların içinde dolaşmamdandır dolayı on üç dakikaya inmiştir. Ben arkadaşlarımdan inşallah on dakika performansı da bekliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İnşallah Türkiye’de 1 ağaç yanmayana kadar bizim mücadelemiz devam edecektir. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Uçan sarayla mı söndürüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

CAVİT ARI (Antalya) – Nasıl yandığını çok iyi biliyoruz.

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri... (CHP sıralarından gürültüler)

Lütfen, yerimizden bu kadar yoğun konuşursak Genel Kurulun görüşme düzenini sağlamamız mümkün olmaz. Ne olur, lütfen...

Siz konuşmanıza devam edin.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Tarım dışına çıkan alanlar...

AYHAN BARUT (Adana) – Atamalar ne oldu atamalar?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Bunda hakikaten eleştiri söz konusu. Ben de bunlara baktım. 1989 yılı ile 2005 yılları arasında senelik 120 bin hektar tarım dışına çıkmış. 2005 yılında bir kanun çıkmış...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – 2012’de...

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – ...ve 2016 yılına kadar da 60 bin hektara düşmüşüz. 2017 yılında 39 bin hektara düşmüşüz. Ben de bu işi biraz galiba kasiyorum, bize de çok talep geliyor ama 2018 yılında da 17.500 hektardayız arkadaşlar. Burada başarılı bir performans var, inşallah daha da iyi olacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bırakmadınız ki, kavak ağaçları kaldı.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Barajlar... 276 baraj 541 baraj olmuş, 105 tane HES 534 tane olmuş. Bu ülkeye her kim çivi çaktıysa Allah ondan razı olsun, başta Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’dan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Neden?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çakılan çivileri sattınız ama. Çakılan çivileri satanlara ne diyeceksin?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Burada dediler ki “Rahmetli Demirel şunları yaptı.” 2002’ye kadar bizim HES’lerin kurulu kapasitesi 12.533 megavat, 2018’de 28.410 megavata gelmişiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) – Atamalar, mühendis atamaları ne oldu?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Ona da geleceğim, eğer şey yaparsanız ona da geleceğim.

Biz memleketi samana şey... (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Samanı ithal ettiniz, sayenizde bunu da gördük Sayın Bakan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Samana muhtaç ettiniz.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Tabii, saman, değil mi, evet.

CAVİT ARI (Antalya) – Samanı sayenizde ithal etmeyi gördük, sayenizde.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Türkiye’nin kaba yem ihtiyacı 66 milyon ton, sadece 10 bin ton saman ithal edilmiş. 66 milyon tonda 10 bin ton ithal edilmiş.

CAVİT ARI (Antalya) – Ayıp ama ayıp, ülkeyi bu hâle getirdiniz, çok ayıp!

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Lütfen bana geldiğiniz zaman rakamlarla gelin. Hikâye anlatmayın arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞAHİN TİN (Denizli) – Vallahi sapla samanı karıştırıyorsunuz ya, ne alakası var! Sap ayrı, saman ayrı, başak ayrı!

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Atamalar... Hakikaten bu konu çok merak konusu ama şunu unutmayın arkadaşlar: Birçok bakanımız, benden önceki bakanlarımız da söz vermiş olabilir. Bakın, söz verilen bakanlıkların bir tanesi mülga Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, diğeri de mülga Orman Bakanlığı. İki bakanlık bir araya geldi. Ben de istiyorum ki gerçekten işsiz gençlerimizin bir kısmını Bakanlığımızda istihdam edebilelim. Tabii ki tek istihdam kapısı devlet değildir, bunu da unutmamamız lazım ama en azından bir kısmını mutlaka istihdam edelim.

Benim Bakanlığımın ilk günlerinde hemen -tespitlerimden bir tanesi de- gittim dedim ki Millî Eğitim Bakanımıza: İlk on beş yılında çocuklarımızı toprakla buluşturmamız lazım. O yüzden bu tarım liselerini tekrar açacağız dedik ve 2019’da da ilk örneklerini görmeye başlayacağız. Hemen YÖK’e çıktım, gittim dedim ki: Ziraat mühendisliğini, veterinerliği, su ürünlerini, orman mühendisliğini tekrar nasıl daha değerli hâle getiririz? Bunları daha değerli hâle getirmemiz gerekiyor. Bu atamalarla ilgili söyleyeceğim şudur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – İki bakanlığımız birleşti. Şu an norm kadro çalışmalarını yapıyoruz. Norm kadro çalışmaları da tahmin ediyorum birkaç aya kadar biter. Ondan sonra oturup bir ihtiyaç planı çıkaracağız ve gerekli bakanlıklarımıza da başvurduktan sonra atamayla ilgili isteklerimiz yenilenecek. Zaten geçmişte bakanlarımızın yaptığı atamayla ilgili talepler şu an Hazine ve Maliye Bakanlığında ama en nihayetinde biz norm kadroyu çıkardıktan sonra bununla ilgili bir ihtiyacımız varsa ki olabilir diye düşünüyorum, biz de gerekli atamaları yapmak için gerekli adımları atacağız.

Narenciyeyle ilgili bir şey söylendi, Çin’le ilgili. İnanın, Çin’e gitmek için çok da çaba sarf ettik. Çin’e ürün satışında şu ana kadar kirazla ilgili bir başarımız var. İnşallah, narenciye de yapmak için en kısa zamanda biz Çin’den, Çin Tarım Bakanından randevu bekliyoruz. Randevuyu aldığımız gün çantamız elimizde oraya gidiyoruz çünkü pazarımızı çeşitlendirmemiz gerekiyor, sadece Rusya pazarıyla bu işi yapamayız.

GDO konusu... Türkiye “GDO free” bir ülkedir arkadaşlar. Türkiye’deki müktesebatımız Avrupa Birliği’nin müktesebatının ötesinde ve bu konu da aslında bizim yan pazardan bir miktar daha pahalıya ürün alıyor olmamızı gerektiriyor. GDO konusunda, Türkiye’de GDO’lu herhangi bir ürün yoktur.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – GDO’lu yem var, GDO’lu yem var.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Şeker fabrikalarını kurtarmadınız.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Sadece yem sektöründe, mısır ve soyada onayladığımız GDO’lu 35 tane gen var, Avrupa Birliği’nin onayladığı 120 tane gen var arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Bakan, şeker fabrikalarıyla ilgili iki kelime istiyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Pancarla ilgili hiçbir şey söylemediniz Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Türkiye, Avrupa’dan daha temiz bir ülkedir. Geçen gün Azerbaycan’a gittim, dedim ki: Türkiye’nin ürünlerinin hepsini alabilirsiniz. Bizim ne pamuğumuzda ne ürünlerimizde ne meyvemizde ne sebzemizde ne buğdayımızda GDO var, bunların hiçbirinde GDO yok arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Bakan.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Evet, söyleyecek çok şeyim vardı ama ben 2019 yılı bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Başta grubumuza, siz değerli milletvekillerine, Plan ve Bütçe Komisyonumuza ve en çok da Saygıdeğer Cumhurbaşkanımıza bu konuda teşekkür ediyorum.

Hepinize saygı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)
BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.
ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, 60'a göre söz istiyorum.
BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

79.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, yapılanlar bu kadar iyiye milletten neden bu kadar perişan, neden bu kadar yoksul olduğunu Tarım ve Orman Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanı çok dikkatle dinledik, esprili bir anlatım şekli var, o yüzden de arkadaşlarımızı sık sık güldürdü, kendisine teşekkür ediyoruz.

Kendisini dinlerken bir fıkraya aklıma geldi benim de: Boksör devamlı dayak yerken antrenörü “Çok iyisin evladım.” diyor. Boksör perperişan köşesine gelmiş antrenör “Hâlâ çok iyisin.” diyor. Boksör “Ya, ben çok iyiysen beni döven kim?” diye sormuş. (CHP sıralarından gülüşmeler ve alkışlar)

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Sizi millet dövüyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakana ben de soruyorum: Gerçekten -milletimizin durumu- siz bu kadar iyiyseniz milletimizi kim dövüyor, milletimiz neden bu kadar perişan, neden bu kadar yoksul? (CHP sıralarından alkışlar) Asıl odasından çıkması gereken... Kılığınize, kıyafetinize, şeklinize bakınca çok beyefendi bir insan olarak gözüküyorsunuz ama biraz tarım arazilerine çıkın, çiftçilerle konuşun, odanızdan çıkın, çiftçimizin hâlini görün, o zaman anlayacaksınız.

Sayın Başkan, Sayın Bakan konuşması esnasında önceki bakanlara teşekkür etti. Nedenini anlayamadım, önceki bakanlar Türkiye'yi samana muhtaç etmişti.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Ya söyledik ya samanı.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kendisi bundan daha iyi bir duruma getireceğini söylüyorsa... Aman, kendisi bu samana muhtaç edenlere bizi muhtaç etmesin yeter.

Yurt dışında, Sudan'da arazi kiraladığını söylüyor, bunu Amerika'nın, Çin'in falan kiraladığını söylüyor. Amerika'nın, Çin'in toprağı nedir bilmiyorum ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Amerika'nın, Çin'in ne kadar toprağı ihtiyacı vardır bilmiyorum ama Türkiye'ye yetecek kadar toprak, yetecek kadar su Allah'ımız vermiştir, yeteri kadar da insanımız vardır, hiç kimseye muhtaç değiliz, yeter ki siz bizi başkasına muhtaç edecek politikalarınızı üretmeye devam etmeyin.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

Sayın Bakan...

80.- Tarım Ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin, en iyi terazinin milletten terazisi olduğuna ilişkin açıklaması

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Ben yorumlar için teşekkür ediyorum ama konuştuğumuz konuları bir daha konuşuyoruz. Samanla ilgili rakamları verdim. Bunlar İngilizcede “...”(X) yani hiç kale alınmayacak derecede ufak rakamlar, sadece 9 bin ton.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – 25 milyon dolar ya!

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – 9 bin ton arkadaşlar, 66 milyon tona karşı 9 bin ton.

En iyi terazi milletten terazisidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Millet de sizin hakkınızı veriyor, hiç merak etmeyin. Bu topraklar yetiyor ama elli sene sonra yetmeyecek. Elli yıl sonra belki gelerseniz “AK PARTİ iyi yapmış, iyi ki Sudan'dan arazi kiralamış.” dersiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Önce seçil de gel. Atanmış bir bakan seçilmişlere laf atıyor. Böyle bir dünya yok ya! Seçil gel önce, seçil!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kayıtlara geçmesi için söylüyorum.

Bakanlar sıkıştıkları zaman, kendi konularına cevap veremeyince “En iyiyi millet bilir.” diyorlar. Millette iyiyi bilecek bir hâl bırakmadılar, insanlar gerçekten çok mağdurdur, gerçekten çok mağdurdur.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sen halkı mı küçümsüyorsun ya, halkı mı küçümsüyorsun?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Millete hakaret ediyorsun ya, millete hakaret ediyorsun! Millete “Bilmez.” diyorsun ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanın kendisine tavsiyem, kendi görevini iyi yaparak milleti muhtaç duruma getirmesin. Tarım çiftçisi kendisini tanımıyor, tarımla ilgili sektör kendisini tanımıyor.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tanıyor, tanıyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama kendisini tanıyan insanlar da şu anda dışarıda değil. O yüzden kendisi kendi hâlini bir iyi düşünsün.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Özkoç.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi (1/276) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 10) (Devam)

2.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/275), 2017 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan, 2017 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/38); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 2017 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2017 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/39); 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2017 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/41); 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 183 Adedi Merkezi Yönetim Kapsamındaki Kamu İdarelerine, 2 Adedi Sosyal Güvenlik Kurumlarına ve 10 Adedi Diğer Kamu İdarelerine Ait Olmak Üzere Toplam 195

(X) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

- A) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- B) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- C) ADALET BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- Ç) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURTLARI KURUMU (Devam)
- 1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- D) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ (Devam)
- 1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- E) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU (Devam)
- 1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- F) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU (Devam)
- 1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- G) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- Ğ) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- H) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)
- 1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- I) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU (Devam)
- 1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- İ) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- J) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- K) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)
- 1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
- L) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ (Devam)
- 1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
 - 2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, şimdi, şahıslar adına, aleyhte söz talebinde bulunan Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'e söz veriyorum.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

RECEP ÖZEL (Isparta) – O ne? O ne?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Toprak, toprak...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, süreniz beş dakikadır.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ne yazık ki burada halkın bütçesiyle değil, doymak bilmeyen saray bütçesiyle karşı karşıyayız, açık ve net diyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bu bütçe, finansta faiz lobilerinin, tarımda ise ithalat lobisinin bütçesidir.

Değerli milletvekilleri, "ithal tarım ürünü" demek tarımda yapılacak en büyük ihanettir.

Sayın Tarım Bakanı, Manisalınsınız, Manisa'dansınız, Ege'yi bilirsiniz, Ege'de Gediz Ovası, Büyük Menderes Ovası, Küçük Menderes Ovası arazileri, verimli toprakları bitiyor, bunu biliyor musunuz?

Sayın Çevre Bakanı, yine, Ege'de bu verimli tarım arazilerinde jeotermal termik santralleriyle, JES'lerle ve kurulan birçok santralle tarım arazilerinin bittiğini biliyor musunuz?

Bakınız, ben buraya tarımla ilgili konuşmak için gelmiştim, bu toprağı Aydın'dan getirdim. Bu toprağı açıp da şunu söyleyecektim Tarım Bakanına, Çevre Bakanına: Kızılcaköy'de JES'lere karşı -meşru müdafaa- haklarını arayıp mücadele eden ancak biber gazı yiyen, ancak yerlerde sürüklenen kadınların hâlini biliyor musunuz sayın bakanlar? (CHP sıralarından alkışlar) Sayın bakanlar, Çevre Bakanı ve Tarım Bakanımız, Aydın'a gelin, o JES'lerin bacalarından çıkan gazla yağın asitli yağmurun altında kalın; gelin Aydın'a, pencereyi açın o çürük yumurta kokusunu hissedin; ondan sonra çıkın, o Kızılcaköylü kadınların

mücadelesine karşı saygı duyun; başka diyecek hiçbir şey yok arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Yoksa bu toprak, toprak, toprak...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yo, yo!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Sayın Grup Başkan Vekilim, atmayacağım toprağı, diyeceğim şey şu: Bu toprak bile sizi kabul etmeyecek sayın bakanlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Yere dökülüyor, yere dökülüyor; toprağı yere döküyorsun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ona sen ne karışyorsun, toprak kabul edecek, etmeyecek ya?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ben tarımla ilgili bütçe konuşmamı bırakıyorum, ben bir hukukçuyum, hukukçudan tarımcı çıkarmaya kalktık, hukuka geçiyorum.

Sayın Adalet Bakanım, burada söyleyeceklerim geçmiş ile bugün arasındaki bir bağlantıdır, bu elimdeki toprak da o çiftçinin, ezilen çiftçinin, yoksul çiftçinin toprağıdır arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bakanım, ben Cumhuriyet Halk Partisi ilçe başkanıyken...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hangi ilçe o, hangi ilçe; hangi ilçenin?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - ...12 Eylül 2010 tarihinde yapılan o Anayasa oylamasında “Yargıda vesayeti kaldıracğız.” “Yargının bağımsızlığını getireceğiz, tarafsızlığını getireceğiz.” diyerek FETÖ’cülere yargıyı teslim eden AKP değil miydi?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen hangi ilçe başkanıydın, nerenin, hangi ilçenin?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Sayın Bakanım, üzüldük söylemek istiyorum ki... Bugün çok üzüldüm, şu nedenle üzüldüm: Sayın Bakandan bütçeyle ilgili yapılan eleştirileri yanıtlayan bir konuşma beklerdik, Sayın Bakandan bütün partileri kucaklayıcı bir üslup beklerdik.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Dersini çalışmamışsın.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Öyle yaptı zaten.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Sayın Bakandan Anayasa’nın 138’inci maddesi gereğı yargıçları, yargı mensuplarını ayırıştırıcı, onların kararlarını etkileyici konuşma yapmamasını beklerdik.

Sayın Bakandan, Türkiye’de adil yargılanma hakkının tecellisi için, bütün partilere, MHP’den HDP’ye, AKP’den İYİ PARTİ’ye kadar eşit mesafede durmasını beklerdik.

Sayın Bakandan, yargı teşkilatını temsil eden bir kişi olarak, söyleminin anayasal çerçevede olmasını beklerdik, dünyevi olayları anlatmasını beklerdik.

Sayın Bakandan, Anayasa’nın 70’nci maddesi gereğı liyakat ilkesini öne çıkarmasını beklerdik.

Sayın Bakandan, geçmişten bugüne kadar gelen olayları da objektif değerlendirmesini beklerdik.

Bakınız, arkadaşlar, 1990’lı yılları eleştirecekseniz, 1990’lı yıllardaki hâkimleri, savcılarını eleştirecekseniz, atamaları eleştirecekseniz, bugünü de eleştireceksiniz, objektif olacaksınız.

Biraz dönelim, yakın geçmişe dönelim, yakın geçmişte neler vardı?

Sayın Bakanım, hâkimlik sınavında taban puanı kaçtan kaçta indirdiniz. Niçin düşürdünüz, daha sonra niçin yukarı çıkardınız? Birinci sorum bu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Bülbül.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sen nerenin ilçe başkanıydın, onu söylemedin ama, sen soruya cevap ver!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Bu indirme sonrası AKP teşkilatında görev yapmış kaç kişiyi hâkim yaptınız? İkinci sorum da bu.

Bakınız, arkadaşlar, hâkimler endişeli, yargıçlar endişeli; vereceğimiz karardan sonra acaba başımıza bir iş gelecek mi diye endişeli. Avukatlar endişeli; yapacağımız savunmadan sonra cezaevine düşer miyiz diye endişeli. Ömer Kavili’yi biliyorsunuz, başka avukatları da biliyorsunuz, Genel Başkanımızın davasında kaç tane hâkimin, yargıcın değışerek verdiği kararları da hepimiz biliyoruz arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Anayasa Mahkemesi Başkanının çıkıp da 30 Ağustos resepsiyonunda verdiği selamı unutmadık. Danıştay Başkanının önünü iliklemek için düğme aradığını unutmadık. Şunu hiç unutmadık: Yargıtayın 150’nci yıl resepsiyonunda, Sayın Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan’ın çıkıp da “Bir memlekette adalet çığılığı varsa o memlekette yargı yoktur.” demesini hiç unutmadık.

RECEP ÖZEL (Isparta) – 28 Şubattaki hâkimleri unuttun mu?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – E, artık toparlayalım Sayın Bülbül. Son konuşma, son bir dakika, lütfen...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Hukuk toprak gibidir arkadaşlar, hukuk toprak gibidir.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Ya sen o toprağı nereden getirdin?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Saksı toprağı mı?

RECEP ÖZEL (Isparta) – “Meclisin seralarından getirdi onu.” diyorlar sana ya!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Toprağı iyi beslerseniz iyi ürün alırsınız ama tarafsız olmazsanız, objektif olmazsanız, bağımsız olmazsanız kötü meyve alırsınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bülbül.

Değerli milletvekilleri, üçüncü turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemine geçiyoruz.

Bu işlem için toplam yirmi dakika süremiz var. Bu sürenin on dakikasını sorulara, on dakikasını da cevaplara ayırıyoruz.

Şimdi sisteme giriş sırasına göre değerli milletvekillerine yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Taşkın...

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle Ankara’da meydana gelen ve hepimizi büyük bir üzüntüye sevk eden yüksek hızlı tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Birinci sorum Sayın Çevre ve Şehircilik Bakanımıza olacaktır. Tescil harici alanların ekonomiye kazandırılmasıyla ilgili Bakanlığımızın herhangi bir çalışması var mıdır?

İkinci sorum ise Sayın Tarım ve Orman Bakanımıza. Orman Genel Müdürlüğü zor arazi koşullarında ormancılık faaliyetlerini fedakârca yürüten bir kurumumuzdur. Özellikle temel ormancılık faaliyetleri olan ağaçlandırma, erozyonla mücadele, orman yangınlarıyla mücadele, üretim ve benzeri çalışmalar için her yıl ortalama 2.500 kilometre orman yolu inşa edilmektedir. Bu

başarılı çalışmaları yürütürken ihtiyaç duyduğu iş makinelerini satın almaktadır. Orman Genel Müdürlüğümüzce bu iş makinelerinin satın alımlarında yerli ve millî olmasına özen gösteriliyor mu? Bu konudaki çalışmalar nelerdir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özyavuz...

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle tren kazasında hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı, yaralılara da acil şifalar dilerim.

Sayın Tarım Bakanı, sulu tarımın yapıldığı Şanlıurfa, Harran, Akçakale ve Suruç bölgesinde toprak çoraklaşmasıyla ilgili sorunlar yaşanmaktadır. Topulaştırma yasasıyla birlikte drenaj kanalları projesinin de devam etmesi gerekirken Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının yapılanması zaman kaybına ve çiftçilerimizin mağduriyetine neden olmuştur. Bu mağduriyetlerin sona erdirilmesi için bir an önce toplulaştırmada eksik kalan alanların bitirilmesi ve drenaj sisteminin de bir an önce tamamlanması gereklidir. Aksi takdirde bu bölgelerde topraklar işlenemez hâle gelecek ve millî sermaye heba olacaktır.

İkinci sorum: Toprak dağıtım parselleri hak sahiplerine ilk dört yıl ödemesiz, on eşit taksitle, her yıl bir senet taksit ödemesi yapılabilmektedir. Toprak dağıtımı üzerinden otuz bir yıl geçen köylerimiz var ve dağıtım parseli borçları bitmiş parseller mevcuttur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Bu parsellerde miras hükümleri dışında intikal ve satış işlemi yapılamamaktadır. Tarımsal faaliyete yönelik alınacak likit fonlar için Ziraat Bankasından talep edilen krediler ipotek engeli nedeniyle hak sahibine ve çiftçilere verilememektedir. Hak sahibi çiftçilerin vefatı sonrasında mevcut arazilerin mirasçıları kuşaktan kuşağa el değiştirmektedir.

BAŞKAN – Sayın Hürriyet...

FATMA KAPLAN HÜRRİYET (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Adalet Bakanı, kayda geçsin diye bir kere daha sormak istiyorum. Seçim bölgem olan Kocaeli'de yapılması planlanan adliye binasıyla ilgili son durum nedir ve ne zaman projelendirilip ne zaman hayata geçecek? Bunu sormak istiyorum.

Avukatlara yeşil pasaport konusunda bir çalışma var mı?

Genç avukatların, özellikle çalışma koşullarıyla ilgili iyileştirmeye ihtiyacı var, CMK ve adli yardım uygulamalarından kaynaklı sıkıntıları var. Bunlarla ilgili bir iyileştirme yapılacak mı?

İkinci sorum Çevre Bakanına. Dilovası'nda kömürcüler OSB çok ciddi bir sorun yaratıyor. Bunu ben Plan ve Bütçede de sordum ama ne yazık ki Çevre Bakanı bu konuda cevap vermedi. Belediye başkanı da ziyaret etmişti. Belediye başkanının ziyaretinde ne konuştunuz? Bu Kömürcüler OSB oradan kaldırılacak mı?

İzmit'in akciğerlerine, tek ormanlık alanına çöp fabrikası yapılmak isteniyor. İzmitliler buna ciddi karşı. İnsanları zehirleme pahasına bu çöp fabrikasını yapmaya kararlı mısınız?

Gebze'de Hürriyet ve Yavuz Selim Mahallelerinde tapu sorunları vardır. Bu sorunları çözecek misiniz?

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarım Bakanının sunumunda ortaya koyduğu mükemmel tablo, maalesef bugün bütün gün muhalefetin dile getirdiği tarım sektörü, çiftçilerin sorunları ve ülke gerçeklerinden uzak cevapları, tavrı ve üslubu nedeniyle ben kendisine sorumu geri çekiyorum. Çevreyi ve doğayı katleden bir iktidarın sonunda dâhiyane millet bahçelerimiz de olduğuna göre Çevre Bakanına da sorum yok ancak Sayın Adalet Bakanı, üç yıl aradan sonra Reform ve Eylem Grubu Toplantısı'nın yapılmış olmasını önemsemekle birlikte, somut adımlar atılmadığı sürece bir karşılığı olmayacağını belirtmek isterim. Bu anlamda, adil yargılanma, uzun tutukluluk süreleri, iddianamesiz tutukluluk, basın özgürlüğü, yargı bağımsızlığı, AİHM kararlarının yok sayılması gibi konularda, gündelik yaşama doğrudan etkisi olacak ve özellikle uluslararası alanda ve Avrupa Birliği nezdinde olumlu karşılanacak demokratikleşme ve özgürlükler bağlamında toplumun beklediği hangi somut adımları atacaksınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayışoğlu...

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Tarım Bakanı, Tarım Kanunu 21'inci maddeye göre çiftçilere bütçeden ödenmesi gereken yüzde 1 payı ne zaman ödeyeceksiniz?

Yine Büyükşehir Yasası'yla belediyelere geçen ve büyük şirketlere kiralanan meraları köylülere ne zaman geri vereceksiniz?

Üçüncüsü, Sayın Çevre Bakanı, kentsel dönüşüm mağdurlarıyla ilgili bir çalışmanız var mı?

Yine, Bursa'da Vatan, Millet ve Zafer Mahallelerinde binlerce konut yapıldıktan sonra su taşkını sahası nedeniyle SİT alanı ilan edildi buralar. Konut sahipleri mağdur. Bununla ilgili bir adım atılmıştı, son durum nedir?

Sayın Adalet Bakanı, hukukçular isyanda, ülkede hâkim kalmadı; var olanlar da hukuka göre değil, siyasi iradeye göre karar veriyorlar. Hak ihlali dosyaları durmadan birikiyor ve bu dosyaları ötelemek için durmadan uzlaşma komisyonları kuruyorsunuz. Hocalar artık üniversitede hukuk dersi anlatmanın anlamsızlığından bahsediyor ama maalesef ben de biraz önceki konuşmanızdan gördüm ki ne bu sorunları görmek ne de çözmek gibi bir niyetiniz var. Ben de bir şey sormuyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Birinci sorum Adalet Bakanına: Adliyelerde arşiv, posta, evrak, mutemet dâhil kalemin hemen her işleminden ve evraklardan sorumlu olan ama yardımcı hizmetler sınıfında yer alan mübaşirlerin genel idare hizmetleri sınıfına alınması gerekmektedir. Onlara bu kadar sorumluluk yükleyip özlük haklarını ve maaşlarını yardımcı hizmetler sınıfına tabi tutmak büyük bir haksızlıktır. Bu haksızlığı gidermek için adliyelerde çalışan mübaşirleri genel idare hizmetleri kadrosuna geçirmeyi düşünüyor musunuz?

İkinci sorum Tarım ve Orman Bakanına: Üretim maliyetlerinin artması ve hayvancılıkta ithalata önem ve öncelik verilmesi yüzünden zarar eden hayvan üreticilerine bir darbe de kesim için müracaat etiklerinde vuruluyor. Bugün hayvanını kesim için müracaat eden besiciye iki üç ay sonrasına gün veriliyor. Bu yüzden de besicilerin mağduriyeti artıyor. Sayın Bakan, bu mağduriyet ne zaman bitecek? Bu sorunu çözmek için bir girişimde bulunacak mısınız?

Ayrıca, konuşmanızda, özelleştirme sonucu mağdur olan pancar üreticilerinden hiç bahsetmediniz. Onların sorunlarını çözmek için hiçbir girişimde bulunacak mısınız?

BAŞKAN – Sayın İlyas Şeker...

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sorularım Çevre ve Şehircilik Bakanımıza.

Birinci soru: Türkiye'nin elli altı yılda bitirilemeyen kadastro AK PARTİ'yle beş yılda tamamlandı. Ancak AK PARTİ öncesi yapılan kadastro büyük bir çoğunluğu, yaklaşık 22 milyon parsel grafik yani yüzergezer, coğrafi bilgi sisteminin de ana modüllerinden olan kadastro, ne yazık ki ülke koordinat sistemine bağlı olmadığı için kullanılmıyor. Kadastro coğrafi bilgi sisteminde de kullanılabilmesi için, geçmiş yıllarda eski teknolojiyle sayısal olarak üretilmemiş yerlerde kadastro sayısal hale getirilmesi ve varsa hatalarının düzeltilmesi noktasında nasıl bir çalışma yürütülmektedir? Bugüne kadar kaç parselde bu çalışmaları yaptınız? Bu çalışmalar ne zaman tamamlanacak?

İkinci sorum: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü yılda 30 milyonun üzerinde insanımıza hizmet vermekte ve saniyede bir tapu yapmaktadır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünde tapu işlemi yaptıran vatandaşlarımızın memnuniyetini nasıl ölçüyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Çilez...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çevre ve Şehircilik Bakanımız Amasya'mızı ziyaretinde Amasya'mıza çok büyük müjdelere verdiler. Öncelikle, tüm Amasyalı hemşehrilerim adına kendilerine çok çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, TOKİ'yle yapılan işler büyük bir başarı hikâyesidir. TOKİ'ler iktidarımız döneminde daha önceki dönemlere göre 20 kat daha fazla iş yapmış, iktidarımız dönemine kadar 40 bin konut üreten TOKİ bizim iktidarımızla birlikte 840 bin konuta ulaşmıştır. TOKİ'deki üretimler sizin de Bakanlığınız döneminde devam edecek midir? Bu birinci sorum.

İkinci sorum da plastik poşetlerden alınan paralar nerede kullanılacaktır, hangi kaynaklarda kullanılacaktır? Bunu da sizlerden öğrenmek istiyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, Sayın Bakanlara sormak istiyorum. Kahramanmaraş'ta Aksu ve Ceyhan Nehirlerinin kirliliği devam etmektedir. OSB dışında sanayi kuruluşu kurulmasını, sanayi kuruluşlarının atıklarının akarsularımızı kirlletmesini nasıl önleyeceksiniz?

Termik santrallerin, özellikle Afşin-Elbistan Termik Santrali'nin havayı ve suyu kirlletmesini nasıl önleyeceksiniz?

Çevre sağlığı denetimi yapmak için Bakanlığınızda, belediyelerde çevre sağlığı teknisyeni ve teknikeri istihdam etmeyi düşünüyor musunuz?

2018 yılında açıklanan şeker pancarı taban fiyatı 235 Türk lirasıdır. Girdi maliyetleri yüzde 50 artmış; buna göre şeker pancarı taban fiyatını artırmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ali Şeker...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle bugün tren kazasında kaybettiklerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Dünyanın en güvenli ulaştırma yöntemi olan demir yolu ulaşımı, sayenizde can pazarına döndü. Bu çağda milyarlarca dolara saray yaptırıyorsunuz, dinazor parkı yaptırıyorsunuz, onun hemen yanı başında sinyalizasyon için para ayırmadığınızdan dolayı insanlar maalesef göz göre göre ölüyor. Bu, fitrat değil. Bu kazadan sonra yine sıfır istifa mı göreceğiz, hiç kimse sorumluluk üstlenmeyecek mi? Bu konunun araştırılması için önerge verdiğimizde burada yine "Hayır." mı diyeceksiniz?

Sayın Çevre Bakanına bir sorum olacak. Deprem fonlarında biriken paraları insanlar güvenli konutlarda yaşasın diye kullanmayı düşünüyor musunuz?

Sayın Tarım Bakanı da az önce "Şarbonun beş gün kadar bir kuluçka süresi var." dedi. Şarbonun bir ile on iki gün kadar kuluçka süresi vardır ama yirmi bir güne kadar da uzar.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şeker.

Şimdi söz cevap kısmında.

Sayın Bakanlar, on dakikalık sürenin aranızda nasıl paylaşılacağına sizin karar vermenizi istiyorum.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ MURAT KURUM – Cumhurbaşkanlığı Külliyesinin kaçak olduğu ithamı var. Bu Külliye'nin Ankara Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulunun 3 Haziran 2011 tarihli Kararı'yla bu alana ait koruma amaçlı imar planı yapılmış, 17 Haziran 2011 tarihinde onaylanmıştır. Külliyesimize, milletin külliyesine ait yapı ruhsatı 17 Temmuz 2012 tarihinde alınmış, ana binanın iskân ruhsatı da 23/10/2014 tarihinde alınmıştır. Ruhsat ve iskânlar buradadır.

Bakanlığımızın ilk yüz günlük eylem planları çerçevesinde tescil harici alanların tescil edilmesi ve bu alanların ekonomiye kazandırılması noktasında çalışmalar başlatılmıştır. Bu kapsamda 24 milyon metrekare hazine arazisinin tescilli yapılmış, bu araziler de ekonomiye kazandırılmak üzere çalışılmaktadır.

Kocaeli ilinde kentsel dönüşüm strateji planı hazırlıyoruz. Bu strateji planı içerisinde kömürçüler, OSB, Dilovası ve Kocaeli'de ihtiyaç gördüğümüz, öncelik gördüğümüz tüm alanlar bu çerçevede, inşallah AK PARTİ iktidarıyla en kısa zamanda dönüşecektir.

"Kentsel dönüşüm mağdurları için çalışma var mıdır?" Evet vardır. Kentsel dönüşümle alakalı Meclisimizden geçen hafta geçen ve Resmî Gazete'de yayımlanan yasada, vatandaşlarımızın mağdur olmaması adına Bakanlığımızın belirlediği teminatları sağlama ve tamamlama sigortası yapma zorunluluğu getirdik.

Plastik poşetlerden elde edilen kaynaklar, bu kaynakların geri toplanması için, atılan ürünlerin geri toplanması için Bakanlığımızca kullanılacaktır.

2002'de başlayan AK PARTİ iktidarıyla ulaşımdan sanayiye, ekonomiden sağlığa, savunma sanayisinden turizme kadar birçok sektörde büyük bir atılım gerçekleştirilmiştir. Bu atılımlar çerçevesinde biz de ülkemize hizmet etmişizdir. Toprağın kabul edip etmeyeceğini de Allah'tan başka kimse bilemez.

Ege Bölgesi'nde jeotermal santrallerle alakalı sorunlar vardır. Buna ilişkin bölgede jeotermal santraller düzenli denetlenmektedir. Son üç yılda 208 denetim yapılmıştır, 1 milyon 735 bin ceza kesilmiştir. Bölgeye ilişkin de yine yeni çevre projeleri geliştirilmektedir.

Ülkemizde kadastro çalışmalarıyla alakalı -İlyas Şeker Vekilimiz sordu- geçmişten günümüze yürütülen kadastro çalışmaları sonucunda haritaların eski teknolojiyle sayısal olarak üretilmemiş yerlerde bu haritaların yenilenmesine yönelik güncelleme çalışmaları yapılmaktadır. Bu kapsamda 2010 yılından bugüne kadar 10,3 milyon parselde güncelleme işlemleri tamamlanmıştır. Ülkemiz genelinde 22 milyon parselde güncelleme ihtiyacı bulunmaktadır. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan stratejik plan doğrultusunda beş yıl içerisinde bu çalışmaların tamamlanması hedeflenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bülbül'ün "Hâkimlik sınavı puanını neden düşürdünüz? Kaç AK PARTİ'li aldınız?" soruları... Biz, alınan hâkim adaylarına Türk bağımsız yargısının mensubu olarak,

cübbeyi giyen nitelikli hâkim, savcı olarak bakıyoruz. Siyasi aidiyetine göre bakılmadığı için bu konuda bilgi bizde yok. Böyle bir refleks eski Türkiye'nin refleksiydi ama böyle bir alışkanlık olmadığı için bağımsız komisyon karar veriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O nedenle, hukuk mezunu olmaya ve Türkiye'nin 81 milyonuna hitap edecek nitelikteki bir yapıya bakılıyor. Dolayısıyla bu konuyla ilgili bir bilgi benim uhdemde yok. Komisyon da bağımsız olarak karar veriyor.

"Hâkimlik sınavı puanını neden düşürdünüz?" Özellikle yargıdaki ihtiyaç sebebiyle 2016'da yapılan bir düzenlemeyle yapılmış bir husustur ancak biz bu konuyla ilgili geçenlerde de açıklama yaptık, reform belgemizde de olacak; bu puanın yine 70 bandında olması ve daha nitelikli olması hususunda önümüzde bir gayret var. Dolayısıyla 70 puanı tekrar düşünüyoruz.

Sayın Hürriyet'in Kocaeli Adalet Sarayı Projesi'yle ilgili sorusu vardı. Bu konuyla ilgili de milletvekillerimiz yakından takip ediyorlar. Avan proje kısmı tamamlanmış, ilgili belediyece inceleme işlemleri devam ediyor. Yine, Bakanlığımızla ilgili birim inceledikten sonra uygulama projeleri hazırlanacak.

Avukatlarımız için ve mali hakları için yeşil pasaport ve stajyerlerle ilgili konuları zaten yine YRS bünyesinde, reform belgesi bünyesinde tüm paydaşlarla değerlendiriyoruz. İçişleri, Dışişleri Bakanlarımızla da görüştük. Bu husus mesleğimizle ilgili, gündemimizde olan bir konu.

Yine, mübaşirlerimizle ilgili bir soru vardı, bu konu zaten bizim gündeme getirdiğimiz bir husustu. Mübaşirlerimizi - avukatlık yapanlar da bilir- yargının, mahkeme kaleminin tozunu yutan arkadaşlarımızı, yargı emekçilerimizi buradan sevgiyle selamlıyorum. O sorunu biz gündeme getirdik, sorunu çözmek için de ilgili bakanlarımızla görüşüyoruz. Elbette bu konuda da hak ettikleri tüm çalışmayı hep beraber gerçekleştireceğiz.

Sayın Özdemir'in Reform Strateji Belgesi'nde halka dokunan başlıklarla ilgili, Reform Eylem Grubunun toplanmasıyla ilgili bir sorusu ve bu anlamda bir değerlendirmesi vardı. REG, Reform Eylem Grubu toplantısında geçenlerde yine ilgili bakanlarımızla bir araya geldik, bu irademizi ortaya koyduk. Özellikle hem üniversite hocaları hem barolar hem uygulayıcılar, toplumun farklı birçok kesimiyle bu belgemizi oluşturmaya çalışıyoruz.

Yine, bugünlerde Adalet Komisyonunda tüm partilerin temsilcileriyle de bu belgemiz üzerine, taslak üzerine çalışacağız. Az önce de söylediğim gibi, bu belge tüm Türkiye'ye uygulanacağı için, arzu ettiğimiz çerçevede tüm değerlendirmeleri hep birlikte almayı düşünüyoruz. Hem tutukluluk hem bu konuyla ilgili adil yargılama, makul sürede yargılanma gibi çalıştığımız başlıklar var; burada mevzuat ya da uygulamada olup olmadığını da değerlendirmek üzere bu çalışmamızı elbette yapıyoruz.

Yine, CMK, adli yardım, avukatların mali anlamdaki hakları, kamu avukatlarının ihtiyaç duydukları özlük haklarıyla ilgili de yine çalışmalarımız gündemde. Maliye Bakanlığımızdan ilgili arkadaşlar da çalışma grubu toplantılarına katıldılar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Ali Cumhur Taşkın, AK PARTİ Milletvekili: "Orman Genel Müdürlüğüne iş makinesi satın alımlarının yerli ve millî olmasına özen gösteriliyor mu?" Bakanlık olarak bu konuda hassas davranıyoruz. Genel Müdürlüğümüzce 2018 yılında 28 adet traktör TUMOSAN, 29 adet kazıcı-yükleyici MST Hidromek, 59 adet ekskavatör MST Hidromek, 44 adet greyder Hidromek olmak üzere yerli firmalardan yaklaşık 100 milyon liraya alınmıştır.

MHP Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan: "Pancar fiyatını artırmayı düşünüyor musunuz?" Bugün itibarıyla pancarın alım fiyatı 235 lira, çiftçinin -maliyet fiyatı- 185 lira civarında bir maliyeti gözüküyor. Bugün itibarıyla bununla ilgili herhangi bir değişiklik yok, yeni sezon için ayrı bir fiyat açıklanacak tabii ki.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kota cezasını kaldıracak mısınız?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ (Devamla) – Şeker pancarıyla ilgili, özelleştirmeyle ilgili mağdur olan çiftçiler konusuna gelince de bakın "Kar altında kaldı." filan deniliyor ama her zaman, devlette de olsa, özel sektörde de olsa ocağa kadar alım planları devam ediyor. Bazen özel sektörde bu iş biraz daha... Yani mali unsurları düşünüyor olabilirler ama Şeker Dairesi olarak biz bu işi hakikaten çok sıkı bir şekilde takip ediyoruz arkadaşlar.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Bakan, eskiden bu kadar insan pancarlarını söküp yol kenarlarına dökmüyordu, özelleştirmeden sonra oldu bunlar.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Şarbonla ilgili de... Otuz gün transfer zamanı olan bir hayvanın Türkiye'ye yurt dışından bir şekilde ithal edilmiş olma ihtimali yok. Şarbon, coğrafyamızda yaşayan ve meralarımızda elli altmış yıl saklanabilen bir mikroptur. Bunu tekrar tekrar konuşmayalım arkadaşlar. Toplum sağlığını tehdit eden bir unsur değildir.

Meralarla ilgili eleştiriye gelince... Belediyelere mera filan verdiğimiz yok. Sadece hayvancılık yapmak üzere mera tahsis edilir. Özel sektöre asla, kişilere asla mera tahsis edilmez. Bazı özel durumlarda kamuya meraların tahsisi mümkündür.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kırk dokuz yıllığına kiralanmayan mera bırakmadınız.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Şanlıurfa, Harran, Suruç ve Akçakale bölgelerinde drenaj çalışmaları DSİ tarafından yapılmaktadır. Şanlıurfa'da arazilerin hak sahiplerine dağıtılmasıyla ilgili de çalışmalarımız devam etmektedir. (CHP sıralarından gürültüler)

Yani "Kucaklayıcı ol." diyorsunuz da müsaade etmiyorsunuz ki arkadaşlar ya. Nasıl kucaklayıcı olacağız?

CAVİT ARI (Antalya) – Bizi kucaklamayın ya!

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz devam edin.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Sayın Bakan, 8 polarlı bir şeker pancarındaki şu maliyeti bir çıkarın, 235 liraya karşılık ne geliyor bir söyleyin, tarımcı olduğunuzu anlayalım.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Olur, çalışalım, çıkaralım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 9 polarlı şeker pancarı üreticisinin cebine kaç lira giriyor?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Çalışalım Sayın Vekilim, çalışalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Çalışmana gerek yok, sen biliyorsun.

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Ama bir konuşur ya, bir konuşur ya!

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bir tane şeker fabrikasının önüne gidin, o pancar üreticisini bir dinleyin.

BAŞKAN – Sayın Köksal, Sayın Sarıbal, lütfen...

ORHAN SARIBAL (Bursa) – 9 polarlı 140 lira, 140. Maliyetine "180" diyorsunuz, 40 kuruş zarar. İnsan mı kandırıyorsunuz?

TARIM VE ORMAN BAKANI BEKİR PAKDEMİRLİ – Bakın, çok sesiniz çıkıyor ama Türkiye'yi, işte, bakın, bunlara mahkûm ettiniz zamanında. Kuyruklara mahkûm ettiniz. İşte, sizin Türkiye'niz bu! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Siz ettiniz, siz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Siz de gidin, özelleşen şeker fabrikalarının önüne gidin, pancar üreticilerini bir dinleyin.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Millete domuz eti yediriyorsunuz, at eti, eşek eti yediriyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Kurum, kısa bir süre vereyim, siz de bir dakika süre içinde açıklamanızı tamamlayın.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ MURAT KURUM – Niğde Milletvekilimiz Ömer Fethi Gürer Bey'in asbestsiz borularla alakalı sorusu... Bor Belediyesi içme suyu asbestli borularını kendi imkânlarıyla değiştirmiş, İller Bankamızdan herhangi bir talepte bulunmamıştır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kemerhisar ve Kızılca'yı sordum, Bor belediyesini sormadım.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANİ MURAT KURUM – Kemerhisar Belediyesi içme suyu asbestli boruların değişimi için İLBANK tarafından proje çalışmalarına başlanmış, finansman çalışmaları devam etmektedir. 2000 yılından bu yana asbestli boru kullanılmamaktadır. Asbestli boru hatlarının da yüzde 75'i değiştirilmiştir.

Ergene havzasındaki kirlilik: Evet, biz orada inşallah, balık yüzdüreceğiz. Bu balık için de 2011 yılında Sayın Cumhurbaşkanımızın başlattığı Türkiye'nin en büyük çevre projesi başlatılmış, bu kapsamda 5 atık su arıtma tesisi ve bu atık su arıtma tesislerinden denize derin deşarjını sağlayacak altyapı erişimi projelendirilmiş ve inşaatına başlanmıştır. Bu inşaat çerçevesinde 3 atık su arıtma tesisi tamamlanmış, 2 tanesinin de yapımı devam etmektedir. Bu sayede o bölgede belediyeler tarafından kirlatilen, Tekirdağ, Kırklareli, Edirne Belediyesi tarafından kirlatilen Ergene ve Çorlu Nehirleri de temizletilecektir.(AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Bakan, hayvanların kesimi için müracaat edildiğinde iki üç ay sonrasına gün veriliyor. O soruyu cevaplamadınız.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan.

Değerli milletvekilleri, görüşmelerin soru-cevap kısmı da tamamlandı.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Kuruyan gölleri ne yapacaksınız? Göller bölgesindeki göller ne olacak?

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, artık oylama işlemine geçeceğiz, izin verin.

Değerli milletvekilleri, şimdi sırasıyla üçüncü turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ile kesin hesaplarına geçilmesi hususunu ve bütçeleri ile kesin hesaplarını ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

27) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

1) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	2.573.286.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Toplam Ödenek	5.474.229.256,67
Bütçe Gideri	5.080.750.535,38
İptal Edilen Ödenek	171.748.888,40
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	221.729.832,89

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

27.75) TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM	1.113.861.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	1.172.940.019,80
Bütçe Gideri	937.197.999,71
İptal Edilen Ödenek	80.971.435,94
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	154.770.584,15

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

08) ADALET BAKANLIĞI

1) Adalet Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**ÖDENEK CETVELİ**

GENEL TOPLAM	18.035.989.000
--------------	----------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Adalet Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	13.296.119.300,00
Bütçe Gideri	13.171.963.056,19
Ödenek Üstü Gider	65.216,77
İptal Edilen Ödenek	124.221.460,58

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Adalet Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.41) CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMU**1) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**

GENEL TOPLAM	986.824.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Bu insanlar nasıl yaşayacak bu parayla?

ADALET BAKANİ ABDULHAMİT GÜL – PKK'lılar giriyor, FETÖ'cüler giriyor, istismarcılar giriyor.

BAŞKAN - Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	986.824.000
--------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	4.090.709.000,00
Bütçe Gideri	3.699.258.269,31
İptal Edilen Ödenek	391.450.730,69

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okuyorum:

(A) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	1.075.795.000,00
Tahsilat	3.973.660.169,16
Ret ve İadeler	1.716.597,70
Net Tahsilat	3.971.943.571,46

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.10) TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ**1) Türkiye Adalet Akademisi 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	24.328.500,00
Bütçe Gideri	18.329.431,98
İptal Edilen Ödenek	5.999.068,02

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okuyorum:

(A) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	22.244.000,00
Tahsilat	17.734.344,57
Ret ve İadeler	1.005,92
Net Tahsilat	17.733.338,65

BAŞKAN –Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinin 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:
Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamı okutuyorum:

40.61) TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU

**1) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
ÖDENEK CETVELİ**

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:	GENEL TOPLAM	12.972.000
---	--------------	------------

GELİR CETVELİ

	TOPLAM	12.972.000
--	--------	------------

AŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamı okutuyorum:

**2) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	6.844.000,00
Bütçe Gideri	4.135.008,99
İptal Edilen Ödenek	2.708.991,01
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. (B) cetvelinin genel toplamını okuyorum:	

(A) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	6.844.000,00
Tahsilat	4.563.274,24

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.
Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamı okutuyorum:

42.11) KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU

1) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:	GENEL TOPLAM	33.770.000
---	--------------	------------

GELİR CETVELİ

	TOPLAM	33.770.000
--	--------	------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.
Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamı okutuyorum:

**2) Kişisel Verileri Koruma Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı
(A)CETVELİ**

Toplam Ödenek	15.020.000,00
Bütçe Gideri	6.524.539,80
İptal Edilen Ödenek	8.495.460,20
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. (B) cetvelinin genel toplamı okutuyorum:	

(B)CETVELİ

Tahsilat	15.288.137,68
----------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kişisel Verileri Koruma Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.
Tarım ve Orman Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamı okutuyorum:

30) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1) Tarım ve Orman Bakanlığı 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

GENEL TOPLAM

33.743.778.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tarım ve Orman Bakanlığının 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

30) GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI**1) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	19.690.528.685,81
Bütçe Gideri	19.212.268.129,38
İptal Edilen Ödenek	478.260.556,43
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	243.622.098,36

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

33) ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI**1) Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	14.845.351.085,64
Bütçe Gideri	14.164.630.431,16
İptal Edilen Ödenek	680.720.654,48
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	27.165.915,81

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığının 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

42.09) TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU**1) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı****(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	155.000.000,00
Bütçe Gideri	150.528.116,46
İptal Edilen Ödenek	4.471.883,54

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelininin genel toplamını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	140.000.000,00
Tahsilat	168.620.706,54
Ret ve İadeler	18.092.590,08
Net Tahsilat	150.528.116,46

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumunun 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabı kabul edilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

40.17) ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Orman Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**

GENEL TOPLAM

3.310.410.000

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM

3.310.410.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Orman Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**(A) CETVELİ**

Toplam Ödenek	3.373.136.488,62
Bütçe Gideri	3.266.234.207,91

İptal Edilen Ödenek	103.896.800,78
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	3.005.479,93

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(B) cetvelininin genel toplamlarını okutuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	3.113.820.000,00
Tahsilat	3.398.625.326,42
Ret ve İadeler	9.867.197,28
Net Tahsilat	3.388.758.129,14

BAŞKAN – Kabul edenler ... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Orman Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamını okutuyorum:

40.57) DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	9.206.045.000
--------------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

TOPLAM	9.201.045.000
--------	---------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamını okutuyorum:

2) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	13.606.382.145,95
Bütçe Gideri	13.581.152.236,56
İptal Edilen Ödenek	21.071.572,56
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	21.426.784,34

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelininin genel toplamlarını okutuyorum:

(A) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	12.881.062.000,00
Tahsilat	14.029.373.173,17
Ret ve İadeler	2.242.483,45
Net Tahsilat	14.027.130.689,72

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Genel toplamını okutuyorum:

30.75) METEOROLOJİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

GENEL TOPLAM	416.750.000
--------------	-------------

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamını okutuyorum:

2) Meteoroloji Genel Müdürlüğü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	330.694.939,67
Bütçe Gideri	321.597.062,55
İptal Edilen Ödenek	9.097.877,12
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	7.776.656,34

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Su Enstitüsünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamını okutuyorum:

40.58) TÜRKİYE SU ENSTİTÜSÜ

1) Türkiye Su Enstitüsü 2019 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	GENEL TOPLAM	3.958.000
---	--------------	-----------

Gelir cetvelinin toplamını okutuyorum:

GELİR CETVELİ

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	TOPLAM	3.958.000
---	--------	-----------

Türkiye Su Enstitüsünün 2019 yılı merkezî yönetim bütçesi kabul edilmiştir.

Türkiye Su Enstitüsünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum:

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Genel toplamı okutuyorum:

2) Türkiye Su Enstitüsü 2017 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

(A) CETVELİ

Toplam Ödenek	5.579.000,00
Bütçe Gideri	4.290.486,81
İptal Edilen Ödenek	1.288.513,19

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelinin genel toplamını okuyorum:

(B) CETVELİ

Bütçe Geliri Tahmini	5.579.000,00
Tahsilat	3.517.712,47

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Su Enstitüsünün 2017 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, böylece üçüncü turda yer alan kamu idarelerinin bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir.

Hayırlı olmalarını temenni ederim.

Üçüncü tur görüşmeleri böylece tamamlanmıştır.

Programa göre, kamu idarelerinin bütçe kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 14 Aralık 2018 Cuma günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 02.43